

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

28 april 2008

ONTWERP VAN DECREET

**betreffende de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs
en tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997
wat de werkingsbudgetten betreft**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 1 februari 2008	67
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad	95
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	111
Voorontwerp van decreet van 22 februari 2008	117
Advies van de Raad van State	145
Ontwerp van decreet	163
Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringsimpactanalyse.....	191

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Situering

Het regeerakkoord van 2004 heeft als titel: ‘Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen’. De ontplooiing van Vlamingen en Vlaanderen duurzaam bevorderen, een zorgzame, lerende samenleving nastreven, goed en doelmatig besturen. Allemaal componenten die ook van toepassing zijn op een nieuw financieringsmechanisme voor het leerplichtonderwijs. We vertrouwen schoolteams en we willen hen de middelen geven om alle talenten in al hun leerlingen te ontwikkelen. Zij hebben immers de grote verantwoordelijkheid het beste uit al hun leerlingen te halen. Zorgzame scholen bevorderen het leren van al hun leerlingen. De overheid moet er op haar beurt over waken dat het nieuwe financieringsmechanisme transparant is.

In het regeerakkoord wordt expliciet gesteld dat elke school in eenzelfde situatie over gelijke financiële middelen moet beschikken en dat voor de werkmiddelen afgestapt wordt van het model van verhoudingen tussen de onderwijsnetten. Het Tivoliakkoord, met betrekking tot de gelijke financiering van de netten voeren we correct uit. Aansluitend implementeren we stap voor stap een nieuwe financieringswijze die de gelijke financiering van elk kind met dezelfde noden zal bewerkstelligen op basis van leerlingkenmerken (kenmerken die samenhangen met persoonlijke eigenschappen en de sociale context) en schoolgebonden kenmerken (studierichtingen, vrije keuze enzovoort). Elke school in eenzelfde situatie moet over gelijke middelen beschikken. Over de vrije keuze wordt gezegd: “De vrije keuze als schoolgebonden factor levert de nodige financiële middelen op.”

De beleidsnota gaat dieper in op de bepalingen van het regeerakkoord en stelt principieel dat de overheid de verantwoordelijkheid heeft voldoende geld te investeren in kwaliteitsonderwijs voor alle leerlingen. De overheid heeft als eerste opdracht te zorgen voor een billijke en voldoende financiering van het leerplichtonderwijs. Het principe om op termijn “gelijke financiële behandeling van elke leerling met gelijke

noden en elke school in eenzelfde situatie” te realiseren wordt werkelijkheid.

De invoering van het nieuwe financieringsmechanisme gebeurt met ingang van het begrotingsjaar 2009. Dit betreft het schooljaar 2008-2009.

De beleidsnota ziet het nieuwe financieringsmechanisme als een conceptuele en een technische uitdaging. Een conceptuele uitdaging: er is de moeilijke zoektocht naar en identificatie van relevante en robuuste leerlingkenmerken. Deze moeten immers een grote voorspelbaarheid hebben over de onderwijskansen van de leerlingen. Als één van de pijlers van het nieuwe financieringsmechanisme moeten de leerlingkenmerken voor de scholen de middelen genereren om kwaliteitsonderwijs voor al hun leerlingen te verzekeren, zelfs als ze veel leerlingen rekruteren uit milieus met weinig cultureel of sociaal kapitaal. Een technische uitdaging omdat we betrouwbare gegevens over de leerlingkenmerken willen verzamelen zonder te veel administratieve belasting.

2. Waarom een nieuw financieringsmechanisme?

De onderhandelaars van het regeerakkoord hadden duidelijk de ambitie om ‘oude’ problemen rond financiering van het leerplichtonderwijs op te lossen en tegelijkertijd belangrijke beleidsdoelstellingen als gelijke behandeling en gelijke onderwijskansen te realiseren.

Met de ongelijke financiering van de scholen tussen de schoolnetten, een restant uit de periode van de schoolstrijd, wordt komaf gemaakt. De lat wordt voor alle scholen gelijk gelegd. Het leerplichtonderwijs wordt aldus gefinancierd zoals het hoort: volgens de noden van iedere leerling, en niet langer volgens het net waartoe de school behoort.

2.1. Grondwettelijke bepaling

Artikel 24 van de Grondwet is duidelijk: “Alle leerlingen of studenten, ouders, personeelsleden en onderwijsinstellingen zijn gelijk voor de wet of het decreet. De wet en het decreet houden rekening met objectieve verschillen, waaronder de eigen karakteristieken van iedere inrichtende macht, die een aangepaste behandeling verantwoorden.” De Grondwet schrijft dus geen formele gelijke behandeling voor. Gelijke behandeling zoals voorgeschreven door de Grondwet

kan perfect samengaan met verschillende financiële behandeling op basis van leerlingen- en schoolkenmerken.

Meer zelfs, de Grondwet biedt een uitstekend kader voor de pijlers van het nieuwe financieringsmechanisme:

- gelijke behandeling van elk kind met dezelfde noden;
- gelijke middelen voor elke school in eenzelfde situatie.

Artikel 24, §4, van de Grondwet stelt:

“Alle leerlingen of studenten, ouders, personeelsleden en onderwijsinstellingen zijn gelijk voor de wet of het decreet. De wet en het decreet houden rekening met objectieve verschillen, waaronder de eigen karakteristieken van iedere inrichtende macht, die een aangepaste behandeling verantwoorden.”

In de verklarende nota van de regering bij de herziening van het toenmalige artikel 17 van de Grondwet (Belgische Senaat, Buitengewone Zitting 1998, 100-1/1°, blz. 5) wordt een bijkomende toelichting gegeven met betrekking tot artikel 24, §4. Hierin worden een aantal elementen vermeld in verband met objectieve verschillen.

Samengevat komen zij neer op het volgende:

- de eigen karakteristieken van iedere inrichtende macht;
- de techniek van financiering van de schoolgebouwen waarbij in het ene geval de gemeenschap eigenaar is en in het andere niet, de rechtspositie enzovoort;
- kenmerken van scholen kunnen een objectieve reden zijn voor verschillende financiële behoeften. Hiervoor vermeldt het document het onderwijsniveau, de onderwijsvorm, de afstand tussen de scholen, het aanbieden van de keuze tussen de scholen van eenzelfde net, het aanbieden van de keuze tussen onderwijs in één der erkende godsdiensten of niet-confessionele zedenleer, de geografisch-sociologische inplanting (school ver van de collectieve voorzieningen, school met migranten enzovoort);

- leerlingen en ouders en het aandeel in verhouding tot de studietoelagen;
- sommige inrichtende machten of onderwijsinstellingen kunnen de financiering door de gemeenschap gemakkelijker aanvullen met openbare en private middelen. Zolang en in de mate dat zij eigen middelen kunnen toevoegen aan deze financiering moet hiermee rekening gehouden worden in de globale afweging van wat gelijke behandeling is.

In arrest nr. 38/91 van 5 december 1991 bevestigde het Arbitragehof dat een aangepaste behandeling van de netten inzake de toekenning van de werkingsmiddelen moet steunen op objectieve verschillen.

Deze rechtspraak werd meermaals bevestigd, onder meer ook in arrest 109/98, waar het Hof ook nog stelde dat de beoordeling van de objectieveerbare en niet-objectieveerbare verschillen een zaak is van de decreetgever, en kan evolueren in de tijd. Het geleidelijk afbouwen van die verschillen brengt geen discriminerende behandeling mee. Met die laatste uitspraak gaf het Arbitragehof aan dat in afwachting van een correcte analyse van de verschillen de decreetgever kon verder gebruik maken van bestaande financieringsregels. Uiteraard komt er een punt waarop men redelijkerwijze verwacht dat de verschillen in financiering wel berusten op objectieve criteria, die door de decreetgever expliciet worden gemotiveerd.

Hieruit zijn de onderzoeken (definitiestudie en kwantificeringsstudie) gekomen die de regering heeft laten uitvoeren. Ze brachten een aantal verschillen in kaart, en toonden ook dat sommige verschillen reëel zijn, maar niet kwantificeerbaar, en dat ze een beslissing vergen van de decreetgever.

De financiering zal dus niet meer afhankelijk zijn van het net, maar wel van de kenmerken van de leerlingen en de kenmerken van de school. De berekening van de werkingsmiddelen voor het Gemeenschapsonderwijs is nu immers niet dezelfde als de berekening van de werkingsmiddelen voor het gesubsidieerd onderwijs.

Berekening en toekenning van de werkingsmiddelen op basis van leerlingen- en schoolkenmerken betekent dat scholen die relatief veel kinderen over sociaal-culturele barrières moeten helpen, daarvoor relatief meer werkingsmiddelen zullen krijgen. Scholen met

de moeilijkste opdrachten zullen de nodige middelen krijgen om die opdrachten uit te voeren.

In de discussie over de werkmiddelen moeten we ook de ‘objectieve verschillen’ betrekken. Tussen de netten zijn er objectieve verschillen die de toekenning van extra werkmiddelen verantwoorden. We denken hier onder meer aan de kostprijs verbonden aan het garanderen van de vrije keuze en aan de organisatie van meerdere cursussen levensbeschouwelijke vakken. De inrichtende machten van het officieel onderwijs die de grondwettelijke verplichting hebben meerdere cursussen levensbeschouwelijke vakken in te richten hebben recht op bijkomende werkmiddelen.

Het Gemeenschapsonderwijs draagt de grondwettelijke plicht om neutraal onderwijs te bieden in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 24, §1, tweede lid en derde lid, van de Grondwet is hiervan de basis:

“De gemeenschap waarborgt de keuzevrijheid van de ouders.

De gemeenschap richt neutraal onderwijs in. De neutraliteit houdt ondermeer in, de eerbied voor de filosofische, ideologische of godsdienstige opvattingen van de ouders en de leerlingen.”

Deze bepalingen houden in dat de overheid de keuzevrijheid garandeert, en dat de overheid instaat voor een aanbod van neutraal onderwijs.¹

Door gebruik te maken van artikel 24, §2, van de Grondwet heeft de Vlaamse Gemeenschap bij bijzonder decreet haar eigen opdracht om neutraal onderwijs aan te bieden gedelegeerd aan autonome organen. Voor het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs is deze opdracht thans toevertrouwd aan de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs.

Deze grondwettelijke verplichting is niet nieuw, en maakte ook deel uit van de schoolpactwet van 29 mei 1959.

De invulling van deze plicht van het Gemeenschapsonderwijs om neutraal onderwijs in te richten wordt mee bepaald door de manier waarop de decreetgever het neutraal onderwijs definieert.

In het basisonderwijs is aan de invulling van de keuze voor neutraal onderwijs een uitvoering gegeven waardoor ook andere scholen dan deze van het gemeenschapsonderwijs aan dit verplicht aanbod uitvoering kunnen geven.²

In het secundair onderwijs is de vrije keuzeregeling geoperationaliseerd in de schoolpactwet van 29 mei 1959³ en in het decreet secundair onderwijs van 14 juli 1998⁴.

Het feit dat andere schoolbesturen dan het Gemeenschapsonderwijs kunnen voorzien in een aanbod van neutraal onderwijs, neemt niet weg dan alleen het Gemeenschapsonderwijs de verplichting heeft een initiatief te nemen indien het aanbod van neutraal onderwijs lacunes vertoont. Dit wil zeggen dat:

- op plaatsen waar een andere aanbieder een aanbod doet dat dergelijke lacune opvult, het Gemeenschapsonderwijs niet verplicht is een aanbod te voorzien;
- het Gemeenschapsonderwijs verplicht is die scholen in stand te houden die deze verplichting invullen en waarvan het verdwijnen dus zou impliceren dat daar de vrije keuze niet is gegarandeerd;
- het Gemeenschapsonderwijs verplicht is een aanbod uit te bouwen op plaatsen waar de keuzevrijheid niet is gewaarborgd, en waar het wettelijk minimum aantal ouders zou vragen dat neutraal onderwijs wordt aangeboden;
- andere schoolbesturen steeds de vrijheid hebben om hun onderwijsaanbod te laten ophouden, zelfs als met dat aanbod de vrije keuze wordt gegarandeerd. In die gevallen is het Gemeenschapsonderwijs verplicht de ontstane lacune in te vullen.

In het eindrapport ‘Inkomsten en uitgaven van scholen in Vlaanderen – kwantificering van objectificeerbare verschillen’ dat in 2001 werd gemaakt in opdracht van de Vlaamse Regering wordt dit verschil

¹ Zie onder meer Arbitragehof, arrest nr. 110/98 van 4 november 1998, overweging B.3.2.

² Zie decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, art. 25 en art. 97-101.

³ Schoolpactwet art. 3 en 4.

⁴ Decreet secundair onderwijs van 14 juli 1998, art. 46-50.

niet gekwantificeerd.⁵ Niettemin werd in die studie gesteld dat hiervoor een compensatie nodig is, en werd uitdrukkelijk gezegd: “Als men omwille van de vrije keuze relatief kleine onderwijsinstellingen en/of instellingen met dunbevolkte studierichtingen toelaat – een principe dat nu ingebakken zit in de wetgeving – dan moet men er ook voor zorgen dat die instellingen leefbaar zijn.”

De kwantificering van dit verschil is gezien de operationalisering van het begrip ‘vrije keuze’ mede afhankelijk van het aanbod van andere schoolbesturen, en evolueert bovendien mee met de vraag (demografische trends, evoluties in het keuzepatroon van ouders). Het is billijk dit op 3% te schatten.

Aangezien alleen het Gemeenschapsonderwijs de plicht heeft instellingen die de vrije keuze verzekeren in stand te houden of op te richten, dient aan dat net een compensatie te worden toegekend.

Deze zal aan de Raad van het Gemeenschapsonderwijs worden toegekend, die aan de hand van criteria die zij zelf bevoegd is uit te werken, deze middelen zal verdelen over de scholengroepen. Deze middelen zullen worden ingezet in de gemeenten of regio's waar het aanbod van neutraal onderwijs het minst verspreid is, teneinde de hogere werkingskost die dit betekent te compenseren.

Artikel 24, §1, vierde lid, van de Grondwet bepaalt:

“De scholen ingericht door openbare besturen bieden, tot het einde van de leerplicht, de keuze aan tussen onderricht in één der erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer.”

Er zijn momenteel zes erkende godsdiensten (anglicaanse, islamitische, israëlitische, katholieke, ortho-

doxe en protestants-evangelische). Personen die omwille van hun religieuze of morele overtuiging bezwaren hebben tegen het volgen van één van de aangeboden cursussen, kunnen een vrijstelling krijgen.

Scholen van het vrij onderwijs bieden doorgaans één keuzemogelijkheid aan, onder de vorm van één van de erkende godsdiensten, of onder de vorm van het vak cultuurbeschouwing. Sommige bieden meer dan één mogelijkheid aan, maar zijn daartoe niet verplicht.

Dit verschil werd in de studie ‘Inkomsten en uitgaven van scholen in Vlaanderen – kwantificering van de objectiveerbare verschillen’ onderzocht⁶. Deze verplichting, die dus rust op de scholen van het gemeenschapsonderwijs en van het officieel gesubsidieerd onderwijs, brengt bijkomende kosten mee op het vlak van omkadering, infrastructuur en werkingsmiddelen. Op het vlak van de omkadering vallen de bijkomende kosten buiten het gebied van dit decreet.

Op infrastructureel vlak betekent deze verplichting dat er bijkomende nood is aan lokalen, omdat deze keuzemogelijkheid tegelijkertijd aan meerdere leerlingengroepen moet worden aangeboden. Ook wordt vaak ingegaan op de vraag van leerkrachten om een lokaal specifiek in te richten voor een welbepaalde levensbeschouwelijke cursus. Hiervan afgeleid zijn er bijkomende kosten op het vlak van energie, onderhoud en leermiddelen.

Het onderzoek, dat gebaseerd was op gegevens van 1999, concludeerde dat de extra kosten voor de organisatie van de keuze tussen godsdienst en zedenleer in het officieel onderwijs niet expliciet in rekening werd gebracht, en kwantificeerde dit verschil in volgende tabel.

⁵ Deloitte & Touche, ‘Inkomsten en uitgaven van scholen in Vlaanderen – kwantificering van objectiveerbare verschillen’, 2001, hoofdstuk 4.2.4 (p. 186-195).

⁶ Deloitte & Touche, ‘Inkomsten en uitgaven van scholen in Vlaanderen – kwantificering van objectiveerbare verschillen’, 2001, hoofdstuk 4.2.1 (p. 131-146).

Tabel 1: Herverdeling werkingsmiddelen voor het aanbieden van de keuze godsdienst-zedenleer

(buitengewoon onderwijs inbegrepen)

1999	GO	OGO	VGO
Extra-bedrag per leerling (lineair met lestijden)	835	635	3
Absoluut extra-bedrag (in miljoen BEF)	111,4	85,4	3,8
Totale werkingsmiddelen (in miljoen BEF)	4.377,3	2.841,7	13.418,0
Herverdeelde werkingsmiddelen (in miljoen BEF)	4.446,2	2.899,2	13.291,6
Verschil (in miljoen BEF)	+68,9	+57,5	-126,4
Verschil per leerling (in BEF)	+425	+313	-166

De onderzoekers voegden hieraan toe dat deze bedragen moeten worden beschouwd als een grootteorde. Ze zijn gebaseerd op een basisbedrag van 18.579 BEF per leerling, en resulteren dus in volgende procentuele herverdeling:

GO + 2,29%
 OGO + 1,69%
 VGO – 0,89%

Men mag redelijkerwijze aannemen dat sinds 1999, het jaar waarin de kwantificeringsstudie uitgevoerd is, en nu, dit verschil zeker niet zal zijn verminderd. De toenemende diversiteit in de leerlingenpopulatie zal ervoor gezorgd hebben dat meer scholen dan toen het geval was, te maken zullen hebben met drie of meer verschillende keuzes in de schoolbevolking. Hierbij wordt opgemerkt dat toen bijna alle scholen minstens de katholieke godsdienst en de niet-confessionele zedenleer hadden.

Dit wordt ook aangetoond door een vergelijking van de meest voorkomende combinaties in 1999 en nu.

Tabel 2: Meest voorkomende combinaties keuze godsdienst-zedenleer in het officieel onderwijs

(% van het aantal scholen die de combinatie aanbieden)

	GO-BaO 1999	GO-BaO 2006	OGO-BaO 1999	OGO-BaO 2006
Katholiek + Protestants + Zedenleer	26%	18,1%	24%	20,7%
Katholiek + Zedenleer	22%	18,1%	31%	30,4%
Katholiek + Protestants + Islam + Zedenleer	20%	26,6%	9%	16,6%
Katholiek + Islam + Zedenleer	12%	18,1%	14%	14,9%
Eén vak	5%	0,6%	9%	1%
Alle andere combinaties samen	15%	18,5%	13%	16,4%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Alle elementen in acht genomen werd gekozen voor een objectief verschil van 4,5% voor alle onderwijsniveaus voor het verplicht aanbieden van verschillende levensbeschouwingen naast elkaar.

2.2. Gelijke kansen op kwaliteitsonderwijs voor allen

Het is sinds de tweede helft van de jaren 80 dat de gemeenschap in het Vlaamse onderwijs extra investeert via personeelsomkadering in scholen met leerlingen die van thuis minder startkansen meekrijgen als ze de schoolpoort binnenstappen. De bijkomende financiering die scholen met kansarme leerlingen krijgen om een gelijkekansenbeleid te voeren, komt bovenop de reguliere middelen. Scholen moeten niet langer aanwendingsplannen opstellen om die bijkomende middelen te krijgen. Wel moeten ze een schooleigen visie over gelijke onderwijskansen uitwerken.

Met het nieuwe financieringssysteem voor de werkmiddelen wordt een stap verder gezet op de ingeslagen weg. De extra ondersteuning van scholen met kansarme leerlingen zal voortaan deel uitmaken van de reguliere financiering van scholen.

Voldoende overheidsinvesteringen zijn natuurlijk onontbeerlijk. Toch zijn financiële middelen slechts een randvoorwaarde voor een succesvol gelijkekansenbeleid. Essentieel zijn de aanpak van het schoolteam, de sfeer in de school, de schoolleiding. Scholen moeten 'warm en sterk' zijn. Scholen die openstaan voor de mogelijkheden en de moeilijkheden van jonge mensen en respect tonen voor hun leefwereld, voor hun thuis. Scholen die hun leerlingen kennen en weten welke hun sterke en zwakke kanten zijn. Scholen die inspanningen doen om alle talenten aan te boren, ook bij die kinderen waar ze niet meteen voor het grijpen liggen. Scholen die hun beleid afstemmen op de diversiteit van hun leerlingen en die kunnen vernieuwen in een wereld die verandert. Maar ook scholen die uitdagend zijn, die eisen durven stellen, die de aspiraties van hun leerlingen hoog houden. Gelijke kansen op middelmatigheid zijn geen gelijke kansen. Precies die jongeren die thuis niet het sociale en culturele kapitaal hebben meegekregen om het te maken in de wereld hebben uitstekend onderwijs nodig.

Om duurzame economische groei te laten samengaan met meer en betere tewerkstelling en sociale samenhang mag Vlaanderen geen talenten laten verloren

gaan. Als we gelijke kansen nastreven moeten we ook de kwaliteit van scholen hoog op de agenda zetten. En we moeten ervoor zorgen dat die kwaliteit voor alle leerlingen wordt gegarandeerd. Kwaliteitsvol onderwijs is een sterke hefboom voor de levenskansen van mensen. Kwaliteitsvol onderwijs helpt mensen hun leven zowel cultureel en sociaal als materieel succesvol uit te bouwen.

De extra middelen die scholen zullen krijgen op basis van de sociaaleconomische en sociaalculturele kenmerken van hun leerlingen moeten dus een prikkel zijn om in de school een sterk gelijkekansenbeleid te ontwikkelen. Ze moeten een sterke prikkel zijn om kwaliteitsonderwijs voor alle jongeren te bevorderen. Op die wijze draagt de school optimaal bij aan de verwerving van sociaal en cultureel kapitaal bij alle jongeren, maar misschien nog meest bij jongeren uit kansarme milieus. Scholen zullen moeten verantwoorden hoe ze hun financiële middelen hebben besteed om kwaliteitsonderwijs voor al hun leerlingen te bieden.

2.3. Doelmatig gebruik van overheidsmiddelen

De nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs moet dus een hefboom worden voor sociale vooruitgang, voor talentontwikkeling en voor kwaliteit van alle scholen. De nieuwe financiering, de bijkomende middelen van de meerjarenbegroting, de ambitie om de kostenbeheersing in het basisonderwijs door te voeren en de kosten voor ouders ook in het secundair onderwijs te beperken, zijn een unieke gelegenheid om méér geld te investeren in de werking van onze scholen.

Het bereiken van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen in het basisonderwijs moet kosteloos zijn. Dit is een grondrecht voor ouders en hun kinderen in onze maatschappij. We vullen dit aan met schooltoelagen en een stelsel van maximumfacturen voor uitstappen in het basisonderwijs en andere activiteiten die het leven op school boeiender maken. We willen geen onderscheid tussen dure scholen en goedkope scholen. Dure scholen trekken onvermijdelijk een 'beter publiek' aan, goedkope scholen een 'zwakker publiek'. De sociale segregatie die daaruit kan voortvloeien, maakt het moeilijk om in elke school dezelfde kwaliteit te bereiken, en is overigens op zichzelf ook geen goede zaak. We willen geen sociale selectie in ons onderwijs. We willen kwaliteitsonderwijs voor alle leerlingen.

We willen ook een beter evenwicht creëren tussen de diverse uitgavenpatronen: wedden, werking en uitrusting. Voldoende goed personeel is uitermate belangrijk. Maar de leerkrachten moeten ook de didactische middelen hebben om optimaal te kunnen werken. Deze dubbele doelstelling – kostenbeheersing voor de ouders en versterking van de werkingsbudgetten – verantwoordt een belangrijke groei van de overheidsuitgaven voor de werking van de scholen.

Ook voor de infrastructuur doen we meer inspanningen. Veel schoolbesturen hebben problemen om de energiefactuur te betalen, om schoolgebouwen te onderhouden of uit te breiden. In vergelijking met de ons omringende landen investeert de Vlaamse Gemeenschap weinig in schoolgebouwen: minder dan 2% van de onderwijsbegroting. Via alternatieve financiering van de schoolgebouwen gaan de volgende jaren beduidend méér middelen naar investeringen in scholeninfrastructuur. Einde 2006 hebben we een belangrijke inhaaloperatie voor schoolgebouwen ingezet. We zullen de financiële inspanningen om onze scholen energiezuiniger te maken voortzetten. Er zijn vele goede redenen om de energiefactuur in onze scholen drastisch te verminderen, niet enkel financiële.

2.4. Goed bestuur

Het nieuwe mechanisme moet vanzelfsprekend maximaal bijdragen aan de realisatie van doelstellingen als kwaliteitsonderwijs voor allen, gelijke behandeling van alle leerlingen met dezelfde noden en van alle scholen in een gelijke situatie, waarborgen van de vrije keuze. Het mechanisme moet ook beantwoorden aan criteria van goed bestuur. Dat betekent onder meer:

- transparantie: het model en de parameters moeten duidelijk zijn en gekend. Ze moeten helder zijn voor de schoolbesturen en alle andere actoren. De data en de indicatoren waarop werkingsmiddelen gebaseerd zijn moeten verifieerbaar en betrouwbaar zijn. Transparantie draagt bij aan de aanvaarding van het nieuwe systeem;
- voorspelbaarheid: de schoolbesturen moeten de gevolgen van het mechanisme voor onderwijsbeleid zo juist mogelijk kunnen inschatten.

3. Reikwijdte, ambitie en opbouw van het nieuwe financieringsmechanisme

3.1. Inleiding

Het leerplichtonderwijs is zeer verscheiden en complex. Er is basis- en secundair onderwijs, er is het gewoon en het buitengewoon onderwijs, er zijn specifieke voorzieningen zoals het onthaalonderwijs. Er zijn speciale regelingen voor de vrije keuze. Elk van die onderwijsniveaus en -vormen wordt geconfronteerd met belangrijke uitdagingen en deze zijn verschillend naar gelang van het onderwijsniveau en de onderwijsvorm. De hervorming van de financiering voor het leerplichtonderwijs moet rekening houden met de in de meerjarenbegroting van de Vlaamse Regering voorziene budgettaire enveloppen. Om mogelijke verliezen voor individuele scholen en inrichtende machten desgevallend te compenseren of te milderen, zijn budgettaire injecties nodig. De beleidsambitie kan groter zijn wanneer er meer budgettaire middelen voorhanden zijn, maar is noodzakelijkerwijze beperkter wanneer deze middelen er niet zijn. In de volgende tabel geven we schematisch weer welke extra middelen in de meerjarenbegroting beschikbaar zijn voor de hervorming voor werkingsmiddelen voor basisonderwijs en secundair onderwijs.

Tabel 3. Beschikbare budgetten in de meerjarenbegroting onderwijs

in 1000 €	2009	2010	2011
Werking basisonderwijs	85.234	85.234	85.234
Werking secundair onderwijs	40.000	40.000	40.000

Van de voorziene werkingsmiddelen wordt in 2009 6,891 miljoen euro gereserveerd voor het buitengewoon basisonderwijs en 2,265 miljoen euro voor het buitengewoon secundair onderwijs.

Voor het basisonderwijs moet tevens rekening worden gehouden met de 29,503 miljoen euro die aan de werkingsmiddelen werd bijgevoegd voor de realisatie

van de kostenbeheersing. Deze middelen zullen met ingang van de nieuwe financiering werking in het basisonderwijs geïntegreerd worden in het deelbudget voor het basisonderwijs.

Voor het Gemeenschapsonderwijs in het secundair onderwijs wordt een transitiefonds opgebouwd ten belope van 1.250.000 euro. Deze middelen worden toegevoegd aan de dotatie om de som van alle verliezen van de secundaire scholen in het gemeenschapsonderwijs op te vangen. Jaarlijks wordt dit fonds met 125.000 euro afgebouwd over een periode van tien jaar.

3.2. Werkingsmiddelen

3.2.1. Meer werkingsmiddelen en gelijke behandeling

Voor de hervorming van de financiering van de werkingsmiddelen zijn de doelstellingen helder: de onderwijskwaliteit bevorderen door in meer werkingsmiddelen voor de scholen te voorzien, gelijke kansen bevorderen door de werkingsmiddelen voor de scholen afhankelijk te maken van leerlingenkenmerken en de gelijke behandeling realiseren.

Discussies over werkingsmiddelen in het leerplichtonderwijs zijn traditioneel zéér gevoelig. De discussie heeft verschillende aspecten. Er is de grondwettelijke verplichting tot gelijke behandeling, er is de politieke afspraak de kostenbeheersing in het basisonderwijs te realiseren, er is de invoering van de maximumfactuur. Traditioneel in de discussie werkingsmiddelen is de vraag naar de investeringen van de inrichtende machten in de eigen scholen. Vooral gemeente- en provinciebesturen investeren soms fors bovenop de werkingstoelagen van de Vlaamse overheid in de werking van de eigen scholen. Andere schoolbesturen zien dit soms als ‘concurrentievervalsing’. Het gemeenschapsonderwijs kan immers geen of weinig bijkomende eigen middelen mobiliseren. Hetzelfde geldt voor de overgrote meerderheid van de scholen van het vrij onderwijs.

Al onze scholen moeten dringend méér werkingsmiddelen krijgen én om kwaliteitsvol onderwijs te kunnen aanbieden én om de maximumfactuur beperkt te kunnen houden. Té dikwijls moeten ouders nu financieel substantieel bijdragen om goed onderwijs mogelijk te maken. Té lang hebben we té weinig geïnvesteerd in de werking van onze scholen, vooral in

het kleuter- en lager en in het technisch en beroeps-onderwijs. In het buitengewoon onderwijs hebben de ontwikkelingen in medische technologie en therapieën scholen verplicht fors te investeren zonder veel bijkomende overheidsmiddelen.

Ook in onze schoolgebouwen hebben we te weinig geïnvesteerd. Te veel scholen worden geconfronteerd met negatieve inspectieverslagen omwille van de staat van de schoolgebouwen: problemen inzake veiligheid en hygiëne. En zeer dikwijls hebben de schoolbesturen onvoldoende middelen om de problemen op te lossen. Bovendien zijn veel scholen onvoldoende energiezuinig. We hebben al belangrijke inspanningen geleverd om het gebouwenpatrimonium te vernieuwen en energiezuiniger te maken. Ook die inspanningen zijn slechts een eerste stap in een beleid dat fors investeert in moderne schoolinfrastructuur.

We moeten dus meer investeren in de werkingsmiddelen van de scholen en tegelijk moeten we de gelijke behandeling garanderen. Vanaf het schooljaar 2008-2009 wordt de lat voor alle scholen, onafhankelijk van het onderwijsnet, gelijk gelegd.

3.2.2. Schoolkenmerken

Basisonderwijs

Iedere kleuter genereert eenzelfde basisbedrag alsook iedere leerling in het lager onderwijs. Het Gemeenschapsonderwijs blijft de middelen bestemd voor haar scholen ontvangen onder vorm van een dotatie. Op basis van criteria van de Raad van Bestuur worden de middelen rechtstreeks overgemaakt aan de scholengroepen. De werkingsmiddelen voor de gesubsidieerde scholen worden rechtstreeks gegeven aan de schoolbesturen.

Secundair onderwijs

Iedere leerling, afhankelijk van de graad, onderwijsvorm en het studiegebied waarin hij of zij zit, genereert eenzelfde basisbedrag. Het Gemeenschapsonderwijs blijft de middelen bestemd voor haar scholen ontvangen onder vorm van een dotatie. Op basis van criteria van de raad van bestuur worden de middelen rechtstreeks overgemaakt aan de scholengroepen. De werkingsmiddelen voor de gesubsidieerde scholen worden rechtstreeks gegeven aan de schoolbesturen.

3.2.3. Objectieve verschillen

Het voorbije decennium hebben we ook de polemiek en de studies over ‘objectieve verschillen’ gehad. Men heeft geprobeerd deze verschillen te identificeren en vervolgens te kwantificeren. Ook de kostprijs van het meesters-, vak- en dienstpersoneel in het gemeenschapsonderwijs was een aandachtspunt. De studies hebben echter niet geleid tot bijkomende investeringen in de werkingsmiddelen van de scholen.

Enkele van de toen vastgestelde objectieve verschillen zijn ook nu nog relevant. Bij de nieuwe berekening van de werkingsmiddelen moeten we uitgaan van een correcte inschatting van de relevante objectieve verschillen. Bij die verdeling willen we rekening houden met de kostprijs van de organisatie van meerdere cursussen levensbeschouwelijke vakken en met de verplichting tot het waarborgen van de vrije keuze. Voor het verplicht inrichten van meerdere levensbeschouwelijke vakken is het toekennen van 4,5% extra verdedigbaar. Omdat in het kleuteronderwijs geen levensbeschouwelijke vakken onderwezen worden, wordt de 4,5% extra voor dit onderwijsniveau niet toegekend.

Voor de verplichting tot het inrichten van de vrije keuze is het toekennen van 3% extra verdedigbaar.

Cf. 2.1. Grondwettelijke bepaling

3.2.4. MVD-personeel

Het Gemeenschapsonderwijs heeft een aanzienlijk aantal vastbenoemde personeelsleden in het MVD-personeel. We willen de loonlast van dit personeel tot en met 2015 voor 70% en in 2016 met 40% immuniseren, dat wil zeggen niet in rekening brengen bij de vaststelling van het werkingsbudget van de scholen van het Gemeenschapsonderwijs. Het resterende percentage blijft ten laste van de werkingsmiddelen voor de scholen van het Gemeenschapsonderwijs. De geleidelijke afbouw van deze personeelscategorie door afvloeiing of pensionering zal tot gevolg hebben dat de vrijkomende middelen van het geïmmuniseerde deel terugvloeien naar het totale budget werkingsmiddelen. Vanaf 2017 valt de loonlast van deze personeelscategorie volledig ten laste van het Gemeenschapsonderwijs.

4. Leerlingenkenmerken

4.1. Waarom de financiering afstemmen op leerlingenkenmerken?

Kansen van leerlingen op een succesvolle schoolloopbaan hangen sterk samen met het sociaal milieu waarin ze leven. Verklaringen daarvoor zijn onder meer de materiële situatie, de ongelijke toegang tot cultuurgoederen, de afstand tussen de thuiscultuur en de schoolcultuur, de kloof tussen de thuistaal en de taal van de klas, de verschillen in onderwijsondersteuning die de ouders bieden. We slagen er niet in de kloof tussen de wereld van thuis en de wereld van de school te dichten. En we doen het op dat vlak minder goed dan andere landen binnen de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Uit het PISA-onderzoek leren we dat de invloed van sociaal milieu, gemeten op basis van de ‘Index of Economic, Social and Cultural Status’ (ESCS), op wiskundeprestaties in Vlaanderen groter is dan in andere OESO-landen. In Vlaanderen wordt 23,5% van de variantie in de wiskundeprestaties verklaard door kenmerken van sociaal milieu. In een gemiddeld OESO-land wordt 20,3% van de verschillen hierdoor verklaard. We kunnen dus nog inspanningen leveren om de kloof tussen thuis en de school te dichten (OECD, 2004).

We willen het nieuwe financieringssysteem – de middelen voor de werking én voor het aanstellen van het personeel (omkadering) – dan ook baseren op de kenmerken van het sociaal milieu van de leerlingen die sterk samenhangen met hun schoolloopbaan. De reguliere financiering van scholen bepalen op basis van leerlingenkenmerken is omwille van verschillende redenen belangrijk.

In de eerste plaats willen we de sociale mix in scholen bevorderen. Leerlingen uit bevoorrechte milieus zijn aantrekkelijker voor scholen dan leerlingen uit sociaal achtergestelde milieus. Ze leren doorgaans gemakkelijker en zetten betere leerprestaties neer, waardoor ze het imago van de school gunstig beïnvloeden. Scholen met sterke leerlingen slagen er aldus in om de sterkste leerlingen aan te trekken en kwaliteitsonderwijs te verstrekken, terwijl scholen met een kansarm publiek eerder leerlingen uit kansarme milieus aantrekken en de kwaliteit van hun onder-

wijs onder druk staat. Door kansarme leerlingen zwaarder te laten doorwegen in de financiering van de scholen maken we ze ook aantrekkelijker voor de scholen. Immers de scholen worden extra ondersteund om de kwaliteit van hun onderwijs hoog te houden. Om de concentratie van kansarme leerlingen in de scholen te ontmoedigen, voeren we een aftoppingssysteem in (zie verder architectuur). Dit komt erop neer dat scholen met een hoog percentage leerlingen uit sociaal achtergestelde milieus niet voor al die leerlingen extra financiering krijgen. Bijvoorbeeld als het percentage leerlingen dat scoort op één van de indicatoren twee standaardafwijkingen boven het gemiddelde ligt, wordt de financiering berekend op maximaal dat gemiddelde percentage en twee standaardafwijkingen.

Een tweede reden om extra te investeren in scholen met kansarme leerlingen is het garanderen van het recht op kwaliteitsonderwijs van alle jongeren. Bij jongeren uit achtergestelde milieus is vaak een grotere inspanning nodig om eenzelfde kwalificatie te halen dan bij hun leeftijdgenoten uit welgestelde milieus. Dat komt omdat ze van thuis minder cultureel en sociaal kapitaal meekrijgen die hun slaagkansen in het onderwijs verhogen. Laaggeschoolde ouders hebben het bijvoorbeeld veel moeilijker om hun kinderen te begeleiden in hun schoolloopbaan. Zij hanteren niet het taalgebruik dat van kinderen op school verwacht wordt en beschikken evenmin over netwerken en informatie die hun kinderen helpen bij problemen. Gezinnen met een laag inkomen kunnen hun kinderen minder comfort bieden zoals een aparte studeerruimte, boeken, leerrijke nevenactiviteiten, pc en internet. Migranten moeten dikwijls een taal- en cultuurskloof overbruggen. Door de reguliere financiering van de scholen te differentiëren volgens de kenmerken van de leerlingen willen we scholen die relatief meer inspanningen moeten doen om de leerkansen van al hun leerlingen te maximaliseren, extra ondersteunen. De bijkomende middelen zijn niet bedoeld om een remediëeringsplan voor kansarme leerlingen uit te werken, maar moeten in klas- en schoolverband vanuit een doordacht schoolbeleid worden ingezet. Met méér werkmiddelen kunnen scholen zich ‘breder’ profileren, met bijvoorbeeld een aanvullend sociaal-cultureel aanbod of bijkomende leerlingenbegeleiding, kunnen ze extra investeren in de nascholing van hun leerkrachtenteams of in sociale tolken die de ouderbetrokkenheid kunnen stimuleren.

4.2. Welke leerlingenkenmerken voor een gedifferentieerde financiering?

Indien we de scholen via een systeem van gedifferentieerde financiering willen aanzetten een sterk

gelijkekansenbeleid te ontwikkelen, dan moeten we daarvoor kenmerken gebruiken die ongelijk verdeeld zijn in de maatschappij en die meer voorkomen in bepaalde sociale milieus dan in andere. Dit in tegenstelling tot individuele leerbelemmeringen of -problemen te wijten aan een psychische of fysieke handicap, die in alle sociale milieus in ongeveer dezelfde mate voorkomen.

4.2.1. Gevolgde werkwijze

4.2.2.1. Wetenschappelijke validiteit

We gingen op zoek naar een set van stabiele en robuuste indicatoren die de samenhang van onderwijskansen voor jongeren en hun sociaal milieu goed vatten. We baseerden ons daarvoor op het sociaal-wetenschappelijk en onderwijskundig onderzoek van de laatste decennia en vroegen een aantal wetenschappers met ervaring in onderzoek naar onderwijskansen, schoolloopbanen en leerprestaties ons daarbij te helpen. Om onze vragen te beantwoorden, voerden sommige onderzoekers bijkomende analyses uit. Sommige onderzoeksnota's werden specifiek in functie van onze vragen geschreven en zijn dus niet gepubliceerd in wetenschappelijke tijdschriften of rapporten.

Indien we de resultaten van al die werkzaamheden samen leggen, dan komen steeds dezelfde kenmerken naar boven, die de verschillen tussen de onderwijskansen van de leerlingen kunnen verklaren. Het betreft:

1° sociaaleconomische kenmerken:

- opleidingsniveau van de ouders;
- beroep van de ouders;
- inkomen van het gezin;
- gezinssituatie/leefvorm;

2° culturele kenmerken:

- opleidingsniveau van de ouders (opleidingsniveau van de moeder is de beste voorspeller);
- etniciteit;
- cultureel kapitaal;
- taal: thuistaal, (schoolse/functionele) taalvaardigheid, taalgebruik;

3° woonplaats:

- stad/platteland;
- buurtkenmerken (o.a. statistische sectoren).

Uit bovenstaande lijst kozen we uiteindelijk vier leerlingkenmerken. We bepaalden ook de daarmee overeenstemmende indicatoren die we als basis voor de gedifferentieerde financiering zullen gebruiken.

Tabel 4. Overzicht van de kenmerken en indicatoren

Kenmerken	Indicatoren
De culturele bagage van de leerling	Hoogst behaalde opleidingsniveau van de moeder
De financiële draagkracht van het gezin van de leerling	Het ontvangen van een schooltoelage
Het taalkundig en cultureel kapitaal van het gezin van de leerling	Thuis taal van de leerling
Het sociaal kapitaal van het gezin van de leerlingen	De woonplaats van de leerling

We baseerden ons daarvoor op de wetenschappelijke validiteit van die indicatoren. Deze moeten immers de kenmerken van het ouderlijke milieu met een positieve of negatieve impact op de schoolloopbaan van de leerlingen maximaal vatten. Daartoe gebruiken onderzoekers twee benaderingen:

- maximale correlatie tussen een bepaald leerlingkenmerk en de sociale achtergrond, gedefinieerd aan de hand van een ruime waaier van variabelen;
- grote voorspelkracht voor de leerprestaties/studie-loopbanen van de leerlingen.

De indicatoren moeten valide zijn zowel op school- als op leerlingenniveau. Voor het toekennen van financiële middelen is het schoolniveau doorslaggevend en is het belangrijk te weten hoe bepaalde kenmerken elkaar beïnvloeden op schoolniveau.

Toch moeten de indicatoren ook betekenisvol zijn op individueel niveau omdat het beleid dat we willen voeren inhoudelijk consistent moet zijn.

4.2.2.2. Sociale betekenis

In de keuze van de indicatoren lieten we ons ook leiden door de sociale betekenis van de indicatoren. We kozen voor vier indicatoren omdat we verschillende aspecten van de onderwijskansen van leerlingen willen belichten. De

vier indicatoren vormen een mix van materiële en culturele aspecten van de onderwijskansen, maar het accent ligt duidelijk op de culturele aspecten. Uit recent wetenschappelijk onderzoek blijkt immers dat – met uitzondering van de mensen die in armoede leven – het cultureel kapitaal de levenskansen van mensen sterker bepaalt dan de materiële middelen waarover ze beschikken. Het opleidingsniveau van de moeder is een sterke indicator van de culturele bagage waarmee de leerlingen naar school komen en de mate waarin die aansluit bij de schoolcultuur. Het opleidingsniveau staat voor het geheel aan kennis, vaardigheden en attitudes van mensen, kortom het cultureel kapitaal waartoe de scholing bijdraagt. Het verschil tussen de thuistaal van de leerlingen en de taal die op school wordt gesproken, is een indicator van zowel de communicatie- als de leermogelijkheden van de leerlingen. Immers de taalbarrière is niet enkel taalkundig, ze is ook cultureel. De woonplaats van de leerlingen is een indicator van het sociaal kapitaal van de leerlingen. Met de schooltoelage willen we het gezinsinkomen vatten. We houden dus expliciet rekening met de materiële mogelijkheden van het thuismilieu van de leerlingen. Voor leerlingen die in armoedesituaties leven, hebben die trouwens een sterke impact op hun onderwijskansen.

Eén van de criteria die meetellen voor de extra financiering in het kader van het huidige gelijke onderwijskansenbeleid is het behoren tot de trekkende bevolking. In het nieuwe financieringssysteem hebben kinderen die tot de trekkende bevolking behoren, een grote kans dat ze positief scoren op de vier indicatoren die we als basis zullen nemen om de werkmiddelen te berekenen. Op die wijze zullen ook zij meer middelen genereren voor de scholen die hen inschrijven.

4.3. Vier indicatoren voor de gedifferentieerde financiering

4.3.1. Opleidingsniveau van de moeder

Sociaalwetenschappelijk onderzoek maakt duidelijk dat het opleidingsniveau de kern vormt van een aantal kenmerken van het sociaal milieu waarin mensen leven.

Samen met andere achtergrondvariabelen wijst het opleidingsniveau op de sociaaleconomische status

van een gezin (SES). Het opleidingsniveau bepaalt in sterke mate de economische levenskansen van een gezin. Hogere opgeleiden bekleden doorgaans hogere functies op de arbeidsmarkt en verdienen ook meer geld. Het opleidingsniveau is ook een krachtige indicator van de gezinscultuur. Beter geschoolde ouders begeleiden hun kinderen beter in hun schoolloopbaan, hebben meer toegang tot cultuurgoeederen en -diensten en maken er ook beter gebruik van.

Ze maken ook vaker deel uit van allerlei formele en informele maatschappelijke netwerken. Kortom, er is een groter sociaal en cultureel kapitaal dat de schoolloopbanen van de kinderen sterk beïnvloed.

Omdat het opleidingsniveau sterk samenhangt met andere sociaal-economische kenmerken zoals beroepsstatus en inkomen gaat veel onderzoek na welke het effect is van de SES als een samengestelde indicator. Een aantal studies onderzoekt het effect van het opleidingsniveau op zich. Zo blijkt er een sterke correlatie te bestaan tussen het opleidingsniveau van de ouders en de onderwijskansen van de kinderen. Naarmate het opleidingsniveau van de ouders stijgt, stijgen de onderwijskansen van de kinderen. Over het algemeen is de samenhang met het opleidingsniveau van de moeder het sterkst. In ieder geval is de relatie tussen het opleidingsniveau van beide ouders zo sterk dat het niet uitmaakt welke van beide variabelen we kiezen. Het opleidingsniveau van de moeder is het meest voor de hand liggend, omdat moeders vaak een sterkere rol in de opvoeding van de kinderen opnemen dan vaders. Leerlingen uit gebroken gezinnen leven vaker bij hun moeder.

I. Nicaise, S. Groenez en I. Van den Brande (2003) stelden vast dat leerlingen met zeer laag geschoolde moeders (namelijk met ten hoogste een getuigschrift lager onderwijs) 6,6 keer meer kans hebben om het secundair onderwijs ongekwalificeerd te verlaten dan leerlingen van wie de moeder een diploma hoger onderwijs behaalde. Heeft de moeder als hoogste diploma het getuigschrift lager secundair onderwijs of een diploma hoger secundair onderwijs behaald, dan loopt de leerling respectievelijk 3,1 keer en 2,5 keer meer risico om ongekwalificeerd uit te stromen dan leerlingen met een moeder die een diploma hoger onderwijs behaalde. 17,3% van de verschillen tussen leerlingen die al dan niet ongekwalificeerd uitstromen in het secundair onderwijs kan verklaard worden door het opleidingsniveau van de moeder.

Tabel 5. Kans op ongekwalificeerde uitstroom versus de kans op gekwalificeerde uitstroom uit het secundair onderwijs (Nicaise, Groenez & Van den Brande, 2003)

	KANS OP ONGEKWALIFICEERDE UITSTROOM	
	ODDS RATIO	P R>CHISQ
Intercept	0.030	<.0001 ³
Geboortejaar		0.4203
1976-1980	1.119	0.6384
1971-1975	0.819	0.3824
1966-1970 (REF.CAT.)	1.000	
Diploma vader		0.1462
<=LO	2.835	0.0819
LSO	2.061	0.2207
HSO	1.806	0.3127
HOGESCHOOL	1.156	0.8166
UNIV (REF. CAT.)	1.000	
Diploma moeder		<.0001 ³
<=LO	6.586	<.0001 ³
LSO	3.122	0.0141 ¹
HSO	2.500	0.0514
HOGER ONDERWIJS (REF. CAT.)	1.000	
Nationaliteit bij geboorte		0.0420 ¹
ZUID EUROPA, MAGREB, ANDERE	2.137	0.0420 ¹
BELGIË, WEST-EUROPA, VS (REF. CAT.)	1.000	
Samenleven moeder met echtgenoot/partner		0.7450
MOEDER LEEFT NIET SAMEN	0.904	0.7450
MOEDER LEEFT SAMEN (REF. CAT.)	1.000	
Geslacht		0.0218 ¹
MEISJE	0.645	0.0218 ¹
JONGEN (REF. CAT.)	1.000	
N	1069	
MISSING VALUES	70	
PEARSON CHI-SQUARE	1057.17 ¹	

1 : p<.05; 2: p<.01; 3: p<.001. De variabelen die in de logistische regressie constant werden gehouden bij de referentiecategorie zijn geboortejaar 1966, opleidingsniveau vader HO, opleidingsniveau moeder HO, Belgische nationaliteit, twee ouder-gezin en geslacht.

I. Glorieux, N. Duquet, e.a. (2006) trekken gelijkaardige conclusies. Ze operationaliseerden het cultureel kapitaal aan de hand van het opleidingsniveau van de vader. Indien ze controleerden voor andere gezinsvariabelen, dan stelden de onderzoekers vast dat jongeren met een laag opgeleide vader een beduidend kleinere kans hebben om een diploma voltijds secundair onderwijs te behalen dan jongeren waarvan de ouders hoog opgeleid zijn. Jongeren met een vader met een diploma hoger onderwijs hebben bijna zeven keer meer kans om het onderwijs gekwalificeerd te verlaten dan jongeren met een vader die geen diploma secundair onderwijs heeft. Indien de vader een diploma secundair onderwijs bezit, dan hebben de jongeren bijna drie keer meer kans om het onderwijs met een diploma te verlaten dan jongeren met

een vader zonder diploma secundair onderwijs. Het onderwijsniveau van de ouders blijkt de sterkste voorspeller te zijn van de kansen van de jongeren om een diploma secundair onderwijs te behalen. Zowel autochtone als allochtone jongeren met laag opgeleide vaders hebben een kleinere kans op een diploma secundair onderwijs. Het opleidingsniveau van de vaders verklaart – volgens de onderzoekers – een belangrijk deel van de achterstandspositie van Turkse en Noord- Afrikaanse jongeren in het onderwijs.

Tabel 6. Relatieve kansverhouding voor het behalen van een diploma secundair onderwijs (Glorieux, Duquet e.a., 2006)

	Model 0	Model 1	Model 2	Model 3
Etnische herkomst				
AUTOCHTOON (REF)	1	1	1	1
TURKS/N-AFRIKAANS	1/5,00	1/2,94	1/3,70	1/2,13
OVERIGE ALLOCHTONEN	1/2,08	1/2,04	1/1,64	1/1,54
Geslacht				
MAN (REF.)	1	1	1	1
VROUW	2,12	2,24	2,34	2,47
Werksituatie vader				
VADER WERKEND (REF)		1		1
VADER NIET WERKEND		(1,10)		(1,10)
Opleidingsniveau vader				
VADER DIP IOM A HOGER ONDERWIJS (REF.)		1		1
VADER DIP IOM A SECUNDAIR ONDERWIJS		1/2,86		1/3,23
VADER GEEN DIP IOM A SEC. ONDERWIJS		1/6,67		1/7,14
Siblings				
GEEN OUDERE SIBLINGS (REF.)		1		1
OUDERE SIBLINGS		1/1,18		1/1,19
Thuis taal				
NEDERLANDS (REF.)			1	1
OVERIGE TAAL			(1/1,05)	(1/1,04)
Interactie met geslacht				
VROUW * THUISTAAL NIET NEDERLANDS			½,04	½,08
Geboorteland				
BELGIË (REF.)			1	1
NIET BELGIË			(1/1,41)	1/4,00
Interactie met opleidingsniv. Vader				
NIET BELGIË * OPL VADER SECUNDAIR ONDERWIJS				(2,84)
NIET BELGIË * OPL VADER < SEC. OND.				3,21
Nagelkerke R	6,7%	14,5%	7,3%	15,2%

Tussen haakjes = niet significant

4.3.2. Schooltoelage

Het recht hebben op een schooltoelage is vooral een indicator van de economische mogelijkheden van een gezin. Het toekennen van een schooltoelage is gebaseerd op het gezinsinkomen. De materiële draagkracht van gezinnen bepaalt ook hun pedagogisch comfort: er is meer tijd voor opvoedkundige taken, er is meer koopkracht voor speelgoed en allerlei goederen of diensten die het informele leren bevorderen. Hogere inkomensgroepen wonen ook ruimer en comfortabeler. Schooluitgaven en de indirecte kosten van voortgezet onderwijs (gederfde inkomen) zijn voor hen een minder groot probleem.

In veel onderzoek wordt de rechtstreekse invloed van het gezinsinkomen op onderwijsprestaties gerealiseerd. Die variabele wordt echter vaak slordig gemeten (bv. niet gecorrigeerd voor gezinsomvang of onvolledig gemeten) of men corrigeert niet voor de multicollineariteit met opleidingsniveau van ouders. De grote moeilijkheid met deze indicator is de complexiteit van de meting (in combinatie met het confidentiële karakter ervan). Daarom kan het recht op een schooltoelage een praktisch alternatief vormen om het gezinsinkomen te vatten. Onderzoek van I. Nicaise heeft uitgewezen dat het inkomenscriterium in het Vlaamse stelsel van schooltoelagen voldoende verfijnd en betrouwbaar is om als reële welvaartsmaatstaf te dienen.

De onderwijskansen van leerlingen met en zonder een schooltoelage verschillen significant. Uit analyses van D. Kavadias en E. Franck (2006) op de databanken van het ministerie Onderwijs en Vorming blijkt dat het al dan niet hebben van een schooltoelage invloed heeft op de leerachterstand.

Tabel 7. Relatieve kansverhouding op de mate van leerachterstand volgens schooltoelagegerechtigdheid (Kavadias & Franck, 2006)

Schooltoelagen op individueel niveau	Exp(B)	Sig.
1 jaar achterstand	0,203	***
Schooltoelagegerechtigd	1,510	***
2 of meer jaar achterstand	0,014	***
Schooltoelagegerechtigd	1,813	***

Referentiecategorie: Leerlingen uit de 1ste graad die niet schooltoelagegerechtigd zijn en geen achterstand hebben

Leerlingen uit de 1e graad secundair onderwijs met een schooltoelage hebben 1,8 keer meer risico om twee tot meer jaar schoolachterstand op te lopen dan leerlingen zonder schooltoelage.

Kijken we naar het effect van zowel het onderwijsniveau van de moeder als het recht op een schooltoelage op de schoolachterstand, dan zien we dat het effect van de schooltoelage minder sterk wordt, maar dat het de kans op schoolachterstand versterkt bovenop het effect van het opleidingsniveau van de moeder.

Tabel 8. Relatieve kansverhouding op de mate van leerachterstand volgens opleidingsniveau en schooltoelagegerechtigdheid (Kavadias & Franck, 2006)

Opleidingsniveau van de Moeder op individueel niveau + Schooltoelagen op individueel niveau	Exp(B)	Sig.
1 jaar achterstand	0,125	***
Lager Onderwijs (Ind.)	3,139	***
Lager Secundair Onderwijs (Ind.)	2,387	***
Hoger Secundair Onderwijs (Ind.)	1,645	***
Schooltoelagegerechtigd	1,290	***
2 of meer jaar achterstand	0,007	***
Lager Onderwijs (Ind.)	5,382	***
Lager Secundair Onderwijs (Ind.)	3,206	***
Hoger Secundair Onderwijs (Ind.)	1,852	***
Schooltoelagegerechtigd	1,469	***

Referentiecategorie: leerlingen uit de 1e graad die een moeder hebben met een diploma Hoger Onderwijs, niet schooltoelagegerechtigd zijn én geen achterstand hebben

Een leerling met een schooltoelage en een hoogopgeleide moeder heeft 1,47 keer meer kans op minstens twee jaar achterstand dan een leerling zonder schooltoelage waarvan de moeder hetzelfde diploma heeft. Voor een leerling met een schooltoelage en een moeder met enkel een diploma lager onderwijs wordt die kans verhoogd met 5,38, dus 6,8 keer meer risico om twee jaar schoolse achterstand op te lopen dan een leerling die een moeder heeft met een diploma hoger onderwijs en niet schooltoelagegerechtigd is.

Op basis van deze analyses zien we dat het recht op een schooltoelage een beperkter effect op de schoolachterstand heeft dan het onderwijsniveau van de

moeder. Die invloed komt echter bovenop het effect dat uitgaat van het opleidingsniveau van de moeder.

J. Van Damme e.a. (2006) komt op basis van analyses op de LOSO-databank tot gelijkaardige vaststellingen. Een deel van de variantie in de eindpositie van leerlingen in het secundair onderwijs namelijk 14%, wordt verklaard door een combinatie van opleidingsniveau van de moeder en gezinsinkomen. Beide variabelen, aangevuld met andere kenmerken van het sociaal milieu zoals het cultureel kapitaal, opleidingsniveau van de vader, beroepsniveau van vader en moeder, verklaren ongeveer 18% van de variantie. Opleidingsniveau van de moeder en gezinsinkomen verklaren dus een aanzienlijk aandeel van het effect van het ouderlijk milieu op de leerprestaties van de leerlingen. Beide kenmerken hebben onafhankelijk van elkaar een effect op de leerprestaties, maar het effect van onderwijsniveau van de moeder blijkt sterker dan dat van gezinsinkomen.

Tabel 9. Bloksgewijze regressie van de bereikte eindpositie volgens leerlingvariabelen (N=3096) (Van Damme & Pustjens, 2007)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t		R ²
		B	SE	Beta			
1	(Constant)	278	1,97		141,01	***	0,18
	Gezinsinkomen	1,9	0,60	0,07	3,15	***	
	Cultureel kapitaal	3,6	0,63	0,10	5,71	***	
	Opleiding moeder	1,5	0,42	0,10	3,55	***	
	Opleiding vader	1,5	0,39	0,10	3,80	***	
	Beroepsniveau moeder	1,5	0,73	0,06	2,04	*	
	Beroepsniveau vader	2,4	0,62	0,10	3,90	***	

D. Kavadias en E. Franck (2006) gingen ook na wat de samenhang is tussen het recht op een schooltoelage in het secundair onderwijs en het opleidingsniveau van de moeder. Op individueel niveau is die samenhang erg klein (correlaties tussen 0,175 en 0,213). De samenhang op schoolniveau is veel hoger. Dit betekent dat scholen met een hoog percentage schooltoelagegerechtigde leerlingen ook een hoger percentage moeders met een laag opleidingsniveau hebben en omgekeerd.

(R² is 65%). Toch zien we in een aantal scholen dat het percentage schooltoelagegerechtigde leerlingen sterk verschilt van het percentage leerlingen met een

laag opgeleide moeder. Niet alle scholen met een hoog percentage leerlingen met een laag opgeleide moeder hebben ook een hoog percentage schooltoelagerechtigden. Vandaar dat we schooltoelage noch op schoolniveau noch op individueel niveau kunnen gebruiken als een proxy voor de indicator opleidingsniveau van de moeder.

Onderzoek van I. Nicaise e.a. (2006) levert een sterk argument om te werken met zowel een sociaal-culturele als een sociaaleconomische indicator. De onderzoekers gingen na in welke mate het opleidingsniveau van de moeder en het al dan niet leven van een vervangingsinkomen kunnen voorspellen of de leerlingen in een kansarm of kansrijk gezin leven. Deze samenhang werd zowel op leerlingenniveau als op schoolniveau berekend.

Tabel 10. Correlatie van opleidingsniveau moeder en van combinatie opleidingsniveau moeder en vervangingsinkomen met een berekende kansarmoede-indicator (Nicaise & Reynders, 2006)

	O P I E I D I N G M O E D E R	V E R V A N G I N G S - I N K O M E N	C O R R E L A T I E O P L E E R I N G E N N I V E A U	C O R R E L A T I E O P S C H O O L N I V E A U
O P I E I D I N G S N I V E A U M O E D E R M E T G E D I F F E R E N T I E E R D E G E W I C H T I E N	HBSO: 0.4 LSO: 0.6 LO: 0.8		0.34	0.47
C O M B I N A T I E V A N O P I E I D I N G S N I V E A U / V E R V A N G I N G S I N K O M E N	HBSO: 0.4 LSO: 0.6 LO: 0.8	0.4	0.50	0.80

We stellen vast dat zowel op leerling- als op schoolniveau de combinatie van opleidingsniveau en leven van een vervangingsinkomen de kansarmoede beter voorspelt dan enkel het opleidingsniveau.

4.3.3. Taal

In heel wat analyses tekent ook taal zich af als een indicator van de onderwijskansen verbonden met het sociaal milieu van de leerlingen. Er zijn verschillende mogelijkheden om taal te vatten. We kunnen ons richten op de thuistaal, maar we kunnen ook (schoolse) taalvaardigheid of taalgebruik in rekening brengen. Met thuistaal bedoelen we de taal zoals Nederlands, Duits of Berbers die de leerlingen thuis met hun familieleden spreken. Sommige onderzoekers operationaliseren de thuistaal als de moedertaal van de leerlingen, anderen bekijken het ruimer en gaan na welke taal of talen in gezinsverband worden gesproken. Taalvaardigheid verwijst naar de functionele of schoolse taalvaardigheid of met andere woorden naar de mate waarin de leerlingen het Nederlands beheersen dat ze op school of in een andere functionele context nodig hebben. Terwijl thuistaal louter verwijst naar de taal die in gezinsverband wordt gesproken, geeft taalgebruik de wijze aan waarop het gezin met taal omgaat. Op die wijze kan de taalrijkdom of -armoede worden nagegaan of de mate van abstractie (contextvrije taal) of concreetheid (contextspecifieke taal).

We bekijken achtereenvolgens de verschillende mogelijkheden.

4.3.3.1. Thuistaal

Heel wat onderzoekers bestuderen het effect van thuistaal op de leerprestaties en de schoolloopbaan van jongeren. Via thuistaal gaan ze na of leerlingen die thuis Nederlands praten het al dan niet beter doen op school dan leerlingen die thuis een andere taal spreken. Meestal hanteren ze thuistaal als een indicator voor etnische herkomst of als een maat voor de sociaal-culturele integratie van leerlingen van allochtone herkomst. Dit was het geval in het onderzoek van I. Glorieux en N. Duquet (2006) naar

de schoolloopbanen van leerlingen in het secundair onderwijs. Ze stelden vast dat zowel het ouderlijk milieu als de taal die leerlingen thuis spreken, onafhankelijk van elkaar, de onderwijskansen van leerlingen bepalen. Niet alle allochtone talen leiden tot even sterke effecten. Thuistaal blijkt vooral een rol te spelen bij Turkse en Noord-Afrikaanse jongeren. Kinderen die thuis Turks of Berbers spreken blijken, na controle voor het opleidingsniveau van de ouders, minder kans te hebben om een diploma secundair onderwijs te halen.

De analyses op PISA leren ons dat, zelfs als men rekening houdt met de socioeconomische en culturele kenmerken van de leerlingen, de thuistaal een effect heeft op de leerprestaties. Het verschil in wiskunde-prestaties volgens de thuistaal van de jongeren daalt na controle op sociaal milieu van 127,8 naar 72,2 scorepunten (De Meyer, 2007). Het verschil verdwijnt dus niet en blijft statistisch significant.

Opvallend is dat in een gemiddeld OESO-land de thuistaal van leerlingen niets toevoegt aan verklaring bovenop de sociaal-economische en culturele kenmerken. Uit verdere analyses op PISA is ook gebleken dat de zwakkere prestaties van niet-Nederlandstalige leerlingen sterk verschillen naargelang de thuistaal. Het verschil in prestaties voor leesvaardigheid en wiskundige geletterdheid tussen Nederlandstalige leerlingen en leerlingen die thuis een Europese taal spreken is driemaal kleiner dan het verschil tussen Nederlandstalige leerlingen en leerlingen die thuis Turks spreken.

Recente analyses op de resultaten van de peiling biologie eerste graad wijzen erop dat de taal die de leerlingen met hun moeder spreken die resultaten in belangrijke mate verklaart. Op schoolniveau worden 19,61% van de verschillen tussen leerlingen verklaard door de 'moedertaal'. Kijkt men naar de verschillen op leerlingenniveau, dan bedraagt het percentage verklaarde variantie 3,02% (Janssen, 2007).

Tabel 11. Parameterschattingen voor het multiniveau-model met moedertaal als predictor (Janssen, 2007)

Variabele	Onderverdelingen	COEF	SF	
Leerlingniveau				
Taal moeder	1 taal, geen Nederlands	-0.101	0.012	***
	>1 taal, Nederlands	-0.114	0.013	***
	>1 taal, geen Nederlands	-0.167	0.024	***

De taal die de leerlingen met hun moeder spreken blijkt de resultaten peiling biologie eerste graad beter te voorspellen dan de 'thuis taal'. De 'moedertaal' en het opleidingsniveau van de moeder nemen het grootste deel van de verklaring van de verschillen in peilingresultaten voor hun rekening, namelijk 3,16%.

Tabel 12. Parameterschattingen voor het multiniveaumodel met de vijf GOK-variabelen te samen met moedertaal als predictoren (Janssen, 2007)

VARIABELE	ONDERVERDELINGEN	COEF	TESAMEN SF	
LEERLINGNIVEAU				
GOK-INDICATOREN	THUISTAAL	-0.027	0.018	
	VERVANGINGSINKOMEN	0.014	0.013	
	TREKKENDE BEVOEKKING	-0.043	0.077	
	DIPLOMA MOEDER	-0.028	0.009	**
	THUISLOOS	0.035	0.033	
TAAL MOEDER	1 TAAL, GEEN NEDERLANDS	-0.073	0.014	***
	>1 TAAL, NEDERLANDS	-0.102	0.014	***
	>1 TAAL, GEEN NEDERLANDS	-0.136	0.029	***

In september 2006 boog een werkgroep zich over de geschiktheid van thuistaal als indicator voor de gedifferentieerde financiering van het leerplichtonderwijs. De leden van de werkgroep waren het erover eens dat thuistaal moeilijk operationaliseerbaar is. Indien men de thuistaal wil gebruiken dan moet men rekening houden met de complexe taalsituatie van heel wat gezinnen. Ze gaven de voorkeur aan een toets die het taalgebruik nagaat.

4.3.3.2. Taalvaardigheidstoets

K. Van den Branden e.a. (2006) onderzochten in hoeverre de scores op een taalvaardigheidstoets kunnen worden gebruikt voor gedifferentieerde financiering. Op basis van een uitgebreid literatuuronderzoek concluderen de onderzoekers dat taaltoetsen de voorspelling van het schoolsucces van de leerlingen op basis van hun sociale herkomst licht kunnen verbeteren. Met andere woorden, de resultaten van taaltoetsen blijken een beperkt onafhankelijk effect op het schoolsucces te hebben, bovenop het effect dat uitgaat van de sociale herkomst.

De onderzoekers twijfelen eraan of die beperkte verbetering van de voorspellingskracht het invoeren van toetsen rechtvaardigt. In hun haalbaarheidsstudie gingen K. Van den Branden e.a. na hoe taaltoetsen kunnen ingezet worden om een indicator van sociaal milieu te construeren. Om via toetsen de taalbarrière vast te stellen, die leerlingen van thuis uit mee krijgen, dienen die toetsen zo snel mogelijk bij de aanvang van het basisonderwijs te worden afgenomen. De onderzoekers stellen expliciet dat 5 à 6 jaar de absolute minimumleeftijd is om taaltoetsen betrouwbaar te kunnen afnemen.

Om de zogenaamde ‘valse negatieven’ (= leerlingen die een achterstand hebben, maar op basis van een taaltoets niet geïdentificeerd worden) op te sporen, is het nodig die toetsen op geregelde tijdstippen te herhalen. De onderzoekers wijzen erop dat de toetsresultaten op het einde van het basisonderwijs, in tegenstelling tot het begin ervan, niet zonder meer een indicator zijn van het thuismilieu. Op het einde van het basisonderwijs is de taaltoets een ‘proxy’ voor het taalgebruik in de thuissituatie, het leervermogen van de leerling en het resultaat van het gevolgde onderwijs. Daaruit besluiten de onderzoe-

kers dat een taaltoets afgenomen bij de overgang van het lager naar het secundair onderwijs moeilijk kan worden gebruikt om de financiering van scholen af te stemmen op het sociaal milieu van de leerlingen. “Schoolse taalvaardigheid kan bij de overgang van lager naar secundair onderwijs veel minder dan bij het begin van de basisschool fungeren als indicator voor de socio-economische omstandigheden waarin een kind opgroeit en de mate waarin die omstandigheden het kind beter of minder goed in staat stellen om van het onderwijs te profiteren. Bij het einde van het onderwijs wordt het niveau van die vaardigheid te sterk bepaald door het effect van het onderwijs dat eraan vooraf gaat. Daarom is het gebruik van taaltoetsen op deze leeftijd problematischer dan in een vroeger stadium.”

Uit recente analyses van J. Van Damme e.a. (2007) op de LOSO-databank blijkt dat een groot deel van de variantie in de eindpositie van leerlingen in het secundair onderwijs verklaard wordt door sociaal-economische kenmerken: 18% wordt verklaard door een combinatie van opleidingsniveau van de ouders, cultureel kapitaal, gezinsinkomen en beroepsniveau van de ouders. Bovenop de effecten van die sociaal-economische factoren blijken ook de prestaties voor Nederlands op een toets afgenomen aan het begin van het secundair onderwijs een belangrijk effect op de eindpositie te hebben. Na toevoeging van de prestaties op die aanvangstoets Nederlands kunnen de onderzoekers 41% verklaren van de verschillen in de bereikte eindpositie van de leerlingen. Na toevoeging van het aanvangsniveau Nederlands van de leerlingen in het regressiemodel vermindert het effect van de sociaaleconomische kenmerken op de eindpositie. Andere variabelen zoals intelligentie, de thuistaal en schoolachterstand voegen amper enige voorspellingskracht toe.

Uit verdere analyses blijkt dat het opleidingsniveau van de moeder 13% van de verschillen tussen de scores van de leerlingen op de aanvangstoets Nederlands bepaalt. Dit betekent dat het opleidingsniveau van de moeder de eindpositie van de leerlingen zowel rechtstreeks als onrechtstreeks beïnvloedt. Leerlingen met een laag opgeleide moeder zullen vaker minder goede prestaties halen op de aanvangstoets in het secundair onderwijs en ook daardoor het secundair onderwijs minder goed afsluiten. Een gelijkaardige invloed gaat uit van de thuistaal op de aanvangstoets Nederlands in het secundair onderwijs.

Tabel 14. Correlaties tussen de leerlingenkenmerken (N = 6411) (Van Damme, De Fraine & Van de Gaer, 2006)

	GEZINS- INKOMEN	OP IEIDING M OEDER	THUISTAAL NEDERLANDS	INTELLIGENTIE	PRESTATIE NEDERLANDS BEGIN SO	BEREIKTE EINDPOSITIE IN HET SO
GEZINSINKOMEN	1,00					
OP IEIDING M OEDER	0,58	1,00				
THUISTAALNEDERLANDS	0,24	0,33	1,00			
INTELLIGENTIE	0,35	0,42	0,43	1,00		
PRESTATIES NEDERLANDS BEGIN SO	0,36	0,44	0,41	0,79	1,00	
BEREIKTE EINDPOSITIE IN HET SO	0,33	0,38	0,28	0,60	0,60	1,00

Alle correlaties op ***-niveau

Daarnaast blijkt het aanvangsniveau Nederlands van leerlingen bij het begin van het secundair onderwijs sterk door hun intelligentie te worden verklaard. Intelligentie verklaart 62% van de verschillen in de resultaten op de aanvangstoets. Dit is niet verwonderlijk omdat intelligentie – net zoals taalvaardigheid – met een cognitieve toets wordt gemeten. Beide blijken ook voor een stuk inwisselbaar. De resultaten op de aanvangstoets voegen weinig verklaringskracht toe aan die uitgaande van de intelligentie (van 37 naar 43%). Het opleidingsniveau van de moeder verklaart de verschillen in intelligentie voor amper 10%. Uit deze analyse blijkt dus dat de resultaten op de aanvangstoets Nederlands bij het begin van het secundair onderwijs de eindpositie in sterke mate bepalen, maar dat ze op hun beurt sterk afhankelijk zijn van de intelligentie van de leerlingen. K. Van den Branden e.a. merken op dat taaltoetsen op het einde van het basisonderwijs of bij de aanvang van het secundair onderwijs niet alleen een ‘proxy’ zijn voor taalgebruik in de thuissituatie en het leervermogen van de leerlingen, maar ook het resultaat van het gevolgde onderwijs.

I. Nicaise e.a. (2006) construeerde op basis van verschillende leerlingenkenmerken een maat van kansarmoede. Vervolgens ging hij na in welke mate de resultaten op een taaltoets, afgenomen in de derde kleuterklas, de mate van kansarmoede van de leerlingen voorspellen. Hetzelfde deed hij met een wiskundetoets. De wiskundetoets is immers eveneens een soort taaltoets. Taal wordt erin als het ware toegepast. Wat het opleidingsniveau van de moeder betreft werd een onderscheid gemaakt tussen vier categorieën. Hoe lager het opleidingsniveau hoe zwaarder het gewicht dat toegekend wordt aan het betreffende opleidingsniveau om de correlatie met kansarmoede te berekenen: LO (0.8), lso (0.6), hbso (0.4), hoger opleidingsniveau – bv. hso (tso, aso) of hoger onderwijs – (0).

Tabel 15. Voorspelling van kansarmoede van gezinnen op basis van opleidingsniveau moeder, vervangingsinkomen en toets (Nicaise & Reynders, 2006)

Simulatie-Model	In simulatie gebruikte gewichten per indicator			Corr. Tot.gewicht en kansarmoede	
	Opleiding moeder	Vervangingsinkomen	Indicator Toets Afname begin 3 ^{de} kleuterklas	Leerling-niveau	School-niveau
Enkel opleidingsniveau moeder (maar met gedifferentieerde gewichten)	HBSO: 0.4 LSO: 0.6 LO: 0.8		-	.34	.47
Enkel Taaltoets	-		Taal	.31	.57
Enkel Wiskundetoets = taalgebruiktoets	-		Wiskunde	.36	.67
Combinatie van opleidingsniveau (met gedifferentieerde gewichten) en taaltoets	HBSO: 0.4 LSO: 0.6 LO: 0.8		Taal	.46	.74
Combinatie van opleidingsniveau en vervangingsinkomen als indicator	HBSO: 0.4 LSO: 0.6 LO: 0.8	0.4		.50	.80
Combinatie van opleidingsniveau, vervangingsinkomen en taaltoets	HBSO: 0.4 LSO: 0.6 LO: 0.8	0.4	Taal	.52	.79
Combinatie van opleidingsniveau, vervangingsinkomen en wiskundetoets	HBSO: 0.4 LSO: 0.6 LO: 0.8	0.4	Wiskunde	.53	.80

I. Nicaise stelde vast dat er geen sterke correlatie bestaat tussen de resultaten op de taaltoets en de kansarmoede-indicator (0,57 op schoolniveau). Maar ook tussen opleidingsniveau van de moeder en die kansarmoede-index bestaat er slechts een zwakke correlatie (0,47 op schoolniveau). Indien het opleidingsniveau en de taaltoets worden gecombineerd wordt de correlatie met de kansarmoede-index sterker (0,74 op schoolniveau). Toch is die correlatie nog altijd lager dan de correlatie tussen opleidingsniveau van de moeder en het leven van een vervangingsinkomen enerzijds en de kansarmoede-index anderzijds (0,80 op schoolniveau). Daaruit concludeert Nicaise dat een taaltoets kan worden ingezet indien er geen directere indicatoren van sociaal milieu zoals opleidingsniveau én een meer sociaal-economische indicator voorhanden zijn. Toch zijn de resultaten op een taaltoets geen zuivere indicator voor het sociaal milieu van de leerlingen. Immers, ook leerstoornissen oefenen een effect uit op de resultaten van de leerlingen op de taaltoetsen. Indien taaltoetsen worden ingezet, gebeurt dat best in combinatie met andere indicatoren van sociaal milieu.

4.3.3.3. Taalgebruik

K. Van den Branden e.a. (2006) pleiten ervoor eerder het taalgebruik dan de taalvaardigheid te hanteren als een indicator voor sociaal milieu. Op dit ogenblik bestaat er echter nog geen toets die taalgebruik op afdoende wijze meet. In zijn analyse gebruikte Nicaise een wiskundetoets als maat van taalgebruik. Hij stelde vast (zie tabel hiervoor) dat die toets beter correleerde met zijn kansarmoede-index dan de taaltoets (0,67 versus 0,57). K. Van den Branden e.a. stellen dat het niet essentieel is of men een taal goed spreekt of schrijft, maar wel of men ze goed kan gebruiken als instrument om problemen te formuleren en op te lossen. Daarom stellen ze voor toetsen te

ontwikkelen, die eerder het ‘taalgebruik’ dan de ‘taalvaardigheid’ meten.

4.3.4. Woonplaats

Omdat mensen van eenzelfde sociaal milieu meestal in dezelfde buurt wonen, kan de woonplaats gelden als een indicator van de sociaaleconomische en culturele kenmerken van het gezin van de leerlingen. De woonplaats is namelijk een proxy voor het sociaal kapitaal van de leerlingen.

I. Pannecoucke (2005) stelt dat leerlingen en hun gezin zich niet zomaar in een bepaalde buurt vestigen. Als verklaring voor het ontstaan van ruimtelijke patronen verwijst ze naar processen die zich zowel op het micro-, meso- als macroniveau afspelen. I. Pannecoucke stelt verder dat de woonomgeving en woonomstandigheden de ontwikkeling van kinderen beïnvloeden. Jongeren die wonen in sociaal zwakkere buurten beschikken onvoldoende over positieve rolmodellen, hebben het moeilijker om contacten op te bouwen, hebben het moeilijker om goede informatie te vinden over school, studeren, werken.

Buurten vormen inderdaad een meer verfijnde indicator van de sociale omgeving waarin kinderen opgroeien. Om de buurten af te lijnen, kunnen we de statistische sectoren van het NIS gebruiken (Jamagne, 2004). De statistische sectoren kunnen worden onderscheiden op basis van verschillende kenmerken. Eén daarvan is de mate van schoolse vertraging van de kinderen die er wonen. Op basis van de gegevens aanwezig in de leerlingendatabank van het ministerie onderwijs en vorming en de gegevens van het NIS, kunnen we de schoolse vertraging in de statistische sectoren berekenen en vergelijken hoe dit onderwijskundige kenmerk samenhangt met sociaaleconomische kenmerken van de beschouwde buurten. We voerden de analyses uit op de beschikbare gegevens voor Antwerpen.

Tabel 16. Correlatie tussen ‘het percentage 12-jarigen met min. twee jaar schoolse vertraging’ dat woont in een statistische sector in Antwerpen en diverse kenmerken van de statistische sectoren in Antwerpen (n= 147) (Afdeling strategische beleidsondersteuning, 2007)⁷

Correlatie of samenhang met	‘het percentage 12-jarigen met min. twee jaar schoolse vertraging’
% Belgen	- .705
% EU – inwoners	.265
% bewoners met Marokkaanse nationaliteit	.714
% bewoners met Turkse nationaliteit	.583
% vluchtelingen	.728
% totaal aantal vreemdelingen	.705
% niet werkende werkzoekenden van de actieve bevolking	.865
Gemiddeld (netto) belastbaar inkomen per aangifte	- .733

Het betreft hier correlaties op geaggregeerd niveau. Die zijn meestal sterker dan correlaties op individueel niveau. Toch kunnen we concluderen dat de schoolse vertraging in de statistische sectoren sterk samenhangt met de mate van sociaaleconomische achterstelling. Die vaststelling wordt bevestigd door een factoranalyse. Daaruit is gebleken dat de verschillende variabelen eenzelfde dimensie vormen die de betrokken buurten op een eenduidige wijze beschrijft.

4.3.5. Conclusies

Het overzicht van het wetenschappelijk onderzoek naar de relatie tussen enerzijds de beschouwde kenmerken van het ouderlijk milieu en anders de leerprestaties en de schoolloopbanen van de leerlingen stelde ons in staat onze keuze van de indicatoren te verfijnen. In de toekomst zullen we de gedifferentieerde financiering bepalen aan de hand van de onderstaande indicatoren:

- het opleidingsniveau van de moeder gemeten aan de hand van het hoogst behaalde diploma wordt gekozen als indicator van het cultureel kapitaal van het gezin en omdat het de schoolloopbaan van de leerlingen in sterke mate beïnvloed;

⁷ Voor die oefening maakten we gebruik van de schoolse vertraging die leerlingen van het gewoon onderwijs op de leeftijd van 12 jaar hebben opgelopen. We vertrokken van het aantal twaalfjarige leerlingen van de voorbije vijf jaar en gingen na hoeveel van hen twee of meer jaar leerachterstand had. We maken dus een onderscheid tussen de buurten al naargelang het percentage twaalfjarige leerlingen met twee of meer jaar schoolse vertraging achterstand, berekend over de laatste vijf jaar.

- de schooltoelage bepaald volgens de geldende reglementering wordt gekozen omdat het de financiële draagkracht van het gezin aangeeft en een effect heeft op de schoolloopbaan van de leerlingen bovenop het opleidingsniveau van de moeder;
- om de taal te vatten, verkiezen we te werken met een zorgvuldige registratie van de thuistaal. Thuistaal wordt gekozen als een indicator van het taalkundig en cultureel kapitaal van het gezin en omdat er een onafhankelijk effect van uitgaat op de schoolloopbaan van de leerlingen;
- de buurt waar de leerlingen wonen, hebben we gekozen als een indicator van het sociaal kapitaal van het gezin. We stelden vast dat de buurten sterk verschillen in de mate van schoolse achterstand van de leerlingen die er wonen.

4.4. Hoe verzamelen we gegevens over de geselecteerde leerlingenkenmerken?

De leerlingenkenmerken moeten niet alleen een goede en valide indicator zijn van het sociaal milieu met een sterk effect op de onderwijskansen van de leerlingen. Als indicatoren moeten ze ook aan een aantal andere voorwaarden voldoen:

- eenvoudig en snel vaststelbaar: gegevens van administratieve databanken zijn makkelijker hanterbaar dan gegevens die via de scholen moeten worden opgevraagd;
- betrouwbaar: gegevens van administratieve databanken of enquêtegegevens zijn betrouwbaarder dan verklaringen op eer die voor de financiering van de scholen worden verzameld;
- over de tijd stabiel: het beschikken over een schooltoelage is een stabiel kenmerk van sociaal milieu dan de conjunctuurgebonden werkloosheid;
- aanvaardbaar: het moeten kenmerken zijn waarvan algemeen wordt aangenomen dat ze een legitieme basis vormen voor de gedifferentieerde financiering van het leerplichtonderwijs en met weinig stigmatiserende effecten;
- dezelfde zijn voor basis- en secundair onderwijs;

- herkenbaar voor en verifieerbaar door de scholen: de kenmerken die we voor financiering gebruiken, zijn dezelfde als degene die de school gebruikt om haar leerlingenpopulatie op schoolniveau in kaart te brengen en haar beleid erop af te stemmen (cf. beginsituatie en vorderingen). Uiteraard is het niet de bedoeling dat scholen de indicatoren gebruiken voor een screening van de individuele leerlingen en vervolgens een individueel remediëeringsplan opzetten. De indicatoren zijn een hulpmiddel voor de scholen om een beter zicht te krijgen over het geheel van hun leerlingen en in functie van de kenmerken van hun leerlingen een algemeen schoolbeleid uit te stippelen. Immers de omkadering en werkmiddelen die scholen krijgen op basis van de kenmerken van specifieke leerlingen zijn niet bedoeld om specifieke acties voor die leerlingen op te zetten, maar om een schoolbeleid te ontwikkelen, dat alle leerlingen ten goede komt.

Niet al de indicatoren die we willen gebruiken, zijn snel vaststelbaar. Voor twee van de vier gekozen indicatoren zijn geen gegevens voorhanden in administratieve databanken. Het betreft het opleidingsniveau van de moeder en de thuistaal van de leerling. We moeten de nodige gegevens bijgevolg verzamelen aan de hand van een verklaring op eer van de natuurlijke ouders of de personen die de vader- en moederrol opnemen.

In september-oktober 2007 organiseerden we een grote enquête waarbij die informatie via de scholen werd verzameld. Meer dan 1.000.000 ouders kregen van hun school een formulier met enkele vragen over de taal die hun kinderen spreken en over de opleiding die de moeder genoten heeft. Die enquête vervangt ook de bevraging die in zeer veel scholen normaal gesproken in de loop van het jaar gebeurt met het oog op het verzamelen van gegevens voor de zgn. ‘derde GOK-cyclus’.

De scholen verleenden vlot hun samenwerking aan deze enquête en slaagden erin gegevens over opleidingsniveau van de moeder en de taal bij de ouders van hun leerlingen te verzamelen.

4.4.1. Opleidingsniveau van de moeder

Om het opleidingsniveau van de moeder van de leerlingen van een school vast te stellen, werken we dus met de gegevens die we via de scholen bij de ouders opvroegen. De ouders moesten de onderstaande vraag naar het hoogst behaalde diploma van de moeder beantwoorden.

Kruis het hoogst behaalde onderwijsdiploma of -getuigschrift van de moeder van het kind aan.

☐ *Lager onderwijs niet afgewerkt.*

☐ *Lager onderwijs afgewerkt.*

Zowel gewoon als buitengewoon lager onderwijs komen hiervoor in aanmerking.

☐ *Lager secundair onderwijs afgewerkt.*

Dit is een diploma, getuigschrift of attest van slagen van de eerste 3 jaren van het gewoon of buitengewoon onderwijs (bijvoorbeeld A3, A4 of B3) of een getuigschrift van het deeltijds beroepssecundair onderwijs of van de leertijd (leercontract VIZO/Syntra).

☐ *hoger secundair onderwijs afgewerkt.*

Dit is een diploma of getuigschrift van het hoger secundair onderwijs ASO, TSO, KSO, BSO, A2, B2, HSTL, of een diploma van de vierde graad BSO. Buitengewoon secundair onderwijs komt hiervoor niet in aanmerking.

☐ *hoger onderwijs afgewerkt.*

Dit is een diploma van een hogeschool of van een universiteit, bijvoorbeeld A1, B1, gegradueerde, licentiaat, ingenieur, doctor, master, bachelor.

Op termijn willen we de gegevens over het opleidingsniveau van de moeder uit administratieve databanken kunnen putten. Gegevens over het opleidingsniveau van de bevolking zijn momenteel verspreid in verschillende databanken voorhanden en niet onmiddellijk bruikbaar als basis voor de gedifferentieerde financiering. We maken een onderscheid tussen gegevens die gebaseerd zijn op verklaringen (onrechtstreekse, niet-gecontroleerde gegevens) en gegevens die steunen op diploma's, getuigschriften of certificaten (rechtstreekse, gecontroleerde gegevens).

De meest betrouwbare wijze om het opleidingsniveau van de bevolking vast te stellen, is een databank met alle gegevens over de behaalde bewijzen van opleidingen (diploma's, getuigschriften, certificaten) die mensen met succes gevolgd hebben. Voor de opleidingen binnen het formeel onderwijs beschikken we momenteel over drie dergelijke databanken:

- de attestendatabank secundair onderwijs, waarin de uitgereikte diploma's en getuigschriften in het Vlaamse secundair onderwijssysteem sinds schooljaar 2003-2004 elektronisch worden bijgehouden;
- de databank tertiair onderwijs waarin de diploma's uitgereikt in het Vlaamse hoger onderwijs vanaf het academiejaar 2001-2002 worden opgeslagen;
- de databank met de diploma's van de leerkrachten.

Deze databanken met gecontroleerde gegevens over het opleidingsniveau zijn ontoereikend om op korte termijn betrouwbare gegevens voor de berekening van de financiering van scholen aan te leveren. Het aantal moeders van kleuters en leerlingen van het lager en het secundair onderwijs, dat we daarin terugvinden is immers te beperkt. Daarom werken we aan een databank waarin de gegevens van de drie hierboven vermelde databanken worden aangevuld met gegevens uit andere databanken. In een eerste fase zal die databank dus bestaan uit zowel ongecontroleerde als gecontroleerde gegevens. Bruikbare databanken met ongecontroleerde of gedeeltelijk gecontroleerde gegevens zijn de socio-economische enquête of de volkstellingsgegevens (NIS), de Ikarosdatabank (Kind&Gezin) waarin sinds 1988 het opleidingsniveau wordt genoteerd van de moeders van alle kinderen die bij hun geboorte in het Vlaamse Gewest woonden, de databank met ingeschreven werkzoekenden (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding) waarin sinds 1985 voor elke persoon die zich als werkzoekende inschrijft het hoogst behaalde diploma/opleidingsniveau wordt opgenomen, de databank inburgeraars (Huizen van het Nederlands) met de resultaten van het intakegesprek waarin onder meer gepeild wordt naar het diploma van de betrokken persoon. Na verloop van tijd zullen de ongecontroleerde gegevens zoveel mogelijk door gecontroleerde gegevens vervangen worden. In ieder geval zullen we die databank voor het berekenen van de werkingsmiddelen pas kunnen gebruiken als daarin voldoende gegevens over het opleidingsniveau van de moeders van de leerlingen in het Vlaams basis- en secundair onderwijs gegevens beschikbaar zijn.

4.4.2. Schooltoelage

Momenteel bestaan schooltoelagen enkel in het secundair onderwijs: ongeveer 18% leerlingen van het secundair onderwijs heeft recht op een schooltoelage. Vanaf schooljaar 2007-2008 zal het gebruik van gunstiger inkomensgrenzen dit percentage tot ongeveer 25% optrekken. Vanaf het schooljaar 2008-2009 zullen ook 25% van de leerlingen van het basisonderwijs een schooltoelage krijgen.

Omdat schooltoelagen aan een vast percentage van de schoolbevolking (25%) worden toegekend, beschikken we hiermee over een gemakkelijk hanteerbare en stabiele indicator voor de gedifferentieerde financiering. Schooltoelagen zijn in het onderwijs goed

ingeburgerd en zeer aanvaardbaar als basis voor gedifferentieerde financiering.

Gegevens over de 25% schooltoelagegerechtigde leerlingen in het secundair onderwijs zullen in de databank van het ministerie van onderwijs en vorming in de loop van het schooljaar 2007-2008 beschikbaar zijn. Voor de leerlingen in het basisonderwijs zullen gegevens over de 25% leerlingen met een schooltoelage in die databank beschikbaar zijn in de loop van het schooljaar 2008-2009.

4.4.3. Thuis taal

In het kader van het huidige GOK-beleid vragen we de ouders op hun eer te verklaren of ze thuis al dan niet Nederlands spreken. Voor de voorbereiding van het nieuwe financieringssysteem wilden we meer informatie over de taal die de leerlingen buiten de school spreken. Om de nodige gegevens te verzamelen en een goed onderscheid te kunnen maken tussen een Nederlandse en niet-Nederlandse buitenschoolse taalcontext, vroegen we de ouders op hun eer te verklaren welke taal het kind spreekt met moeder, vader, broers en zussen en vrienden.

Kruis aan welke taal het kind meestal spreekt met de vermelde personen.

U mag bij elke vraag maar één taal aankruisen.

Het kind spreekt met de moeder meestal

0 Nederlands

0 Frans

0 een andere taal

0 Ik kan hierop niet antwoorden omdat de moeder geen contact heeft met het kind of overleden is

Het kind spreekt met de vader meestal

0 Nederlands

0 Frans

0 een andere taal

0 Ik kan hierop niet antwoorden omdat de vader geen contact heeft met het kind of overleden is

Het kind spreekt met de broers of zussen meestal

0 Nederlands

0 Frans

0 een andere taal

0 Ik kan hierop niet antwoorden omdat het kind geen contact heeft met broers of zussen of geen broers of zussen heeft

Het kind spreekt met de vrienden meestal

0 Nederlands

0 Frans

0 een andere taal

0 Ik weet het niet

Omdat we in de toekomst ook voor de taalgegevens administratieve databanken willen gebruiken, werken we aan afspraken met Kind&Gezin om gegevens over de thuistaal van alle 0 tot 2,5 jarigen te verzamelen. De Ikarosdatabank bevat nu al gegevens over de taal waarin het kind in zijn thuismilieu hoofdzakelijk wordt opgevoed en aangesproken. Wanneer in het gezin meerdere talen gesproken worden, kiest men voor de meest gesproken taal. De databank is voor het Vlaamse Gewest vrij volledig en zeer onvolledig voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Voor het secundair onderwijs moeten we andere mogelijkheden zoeken om taalgegevens te registreren in een administratieve databank. Een mogelijke optie is een bevraging in het vijfde studiejaar van het lager onderwijs tijdens het verplicht medisch consult in de CLB.

Taal is zo belangrijk voor de onderwijskansen van de leerlingen dat we als overheid een goed zicht willen hebben op de taalcontext waarin jongeren leven. We zullen dan ook investeren in de systematische registratie van taalgegevens. Gegevens over de taal van de kinderen zijn ook voor de scholen interessant. Ze vormen immers een belangrijke basis om het schoolbeleid uit te tekenen en acties in functie van hun leerlingenpopulatie uit te tekenen. Door taal op te nemen als een indicator voor de gedifferentieerde financiering willen we scholen extra stimuleren om

bij de uitwerking van hun beleid rekening te houden met de taal van hun leerlingen.

4.4.4. Woonplaats

De woonplaats is een indicator die we voor de extra financiering in het kader van het GOK-beleid niet gebruiken. We willen die nu invoeren om de invloed van sociale netwerken van leerlingen op hun leerprestaties in rekening te brengen.

Sociaaleconomische kenmerken van de woonplaats worden vrij algemeen gebruikt om de sociale situatie van mensen in te schatten. Door de buurten te karakteriseren aan de hand van de schoolse vertraging van de kinderen die er wonen, maken we tegelijk de onderwijskundige kenmerken van de woonplaats zichtbaar. Daarmee wordt die indicator voor scholen relevanter voor de beschrijving van hun leerlingenpopulatie en ook meer aanvaardbaar.

De gegevens die we nodig hebben om die indicator te construeren, zijn beschikbaar in de databanken van het ministerie van onderwijs en vorming en bij het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS). In de leerlingendatabank is het officiële adres van de leerlingen voorhanden, alsook de gegevens om de door die leerlingen opgelopen schoolse vertraging te berekenen. Het NIS beschikt over de sectorcodes van de woonplaats, die bij een statistische sector horen. In de praktijk kunnen we op basis van het rijksregisternummer van de leerling snel de sectorcode van hun woonplaats identificeren en het op die wijze automatisch koppelen aan de statistische sector van het NIS. Die indicator is dus ook zeer goed betrouwbaar.

De indicator wordt in verschillende stappen geconstrueerd.

We vertrekken van het aantal 15-jarigen van de vijf voorgaande schooljaren en bepalen per buurt het percentage van die groep dat twee of meer jaar vertraging opliep. Vanaf volgend jaar kunnen we zes schooljaren teruggaan en de leerachterstand van de 15-jarigen van de voorbije zes jaar berekenen. Naarmate de data toelaten verder in de tijd terug te gaan, zullen we het aantal cohortes 15-jarigen optrekken, dat we in de berekening van de schoolse vertraging betrekken. Voor het berekenen van het percentage schoolse vertraging moeten we over een voldoende aantal 15-jarigen per buurt beschikken. Daarom zullen we tot tien schooljaren terug gaan.

We kiezen voor de leeftijd van 15 jaar omdat die een meer zuivere berekening van de schoolse vertraging mogelijk maakt dan bijvoorbeeld op de leeftijd van 12 jaar. Op die leeftijd kunnen sommige leerlingen bijvoorbeeld in een school zitten, waar er geen jaar-klassensysteem bestaat en de schoolse vertraging bijgevolg niet gekend is. We nemen twee of meer jaar vertraging als de norm omdat één jaar zittenblijven niet meteen door iedereen als schoolse vertraging wordt beschouwd. Door de schoolse vertraging te berekenen van verschillende cohortes vijftienjarigen bekomen we een meer betrouwbaar percentage. In heel wat buurten zijn er immers niet veel vijftienjarigen waardoor het percentage schoolse vertraging moeilijk kan worden berekend.

Momenteel wordt de statistische sector van de verschillende cohorten 15-jarigen bepaald op basis van hun woonplaats op 1 oktober 2007. In de toekomst zullen we de woonplaats van de leerling tijdens het schooljaar dat hij/zij 15 jaar wordt bijhouden.

Voor een aantal 15-jarigen hebben we geen gegevens over het leerjaar waarin ze schoollopen. Dit is onder meer het geval voor de leerlingen in het modulair onderwijs en het deeltijds beroepssecundair onderwijs (dbso). Toch weten we dat leerlingen die op 15-jarige leeftijd in het modulair onderwijs of het dbso zitten minder dan twee jaar schoolse vertraging hebben. Van 15-jarige leerlingen in de onthaalklassen weten we niet of ze al dan niet vertraging opliepen. Met deze leerlingen hielden we voor het berekenen van de indicator geen rekening (noch in de teller, noch in de noemer).

Omdat in de statistische sectoren van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (BHG) te weinig 15-jarige leerlingen van het Vlaams onderwijs wonen, berekenen we voor het BHG het percentage schoolachterstand op het niveau van de negentien gemeenten.

Voor iedere leerling in het basis- en secundair onderwijs wordt de woonplaats omgezet in de respectieve statistische sector met daaraan gekoppeld het percentage schoolse vertraging. Voor de meeste leerlingen gebeurt dit automatisch op basis van het officiële adres zoals het gekend is bij het rijksregister. Voor een aantal leerlingen wordt de statistische sector opgezocht op basis van de adresgegevens die de school bezorgt. Voor een zeer beperkt aantal leerlingen kan de statistische sector niet worden bepaald, bijvoorbeeld omdat de leerling in een nieuwe straat

woont, waaraan nog geen sectorcode is toegekend. Voor die leerlingen werd het percentage schoolse vertraging van hun buurt aan 0 gelijk gesteld.

Voor dunbevolkte statistische sectoren, dit zijn sectoren waar gedurende de voorbije vijf jaar minder dan vijftig 15-jarige leerlingen van het Vlaams onderwijs woonden, kon geen zinvol percentage schoolse vertraging worden berekend. Voor de leerlingen die in die buurten wonen, werd de schoolse vertraging van de buurt op 0 gezet. Naarmate er meer cohortes vijftienjarigen voor de berekening van de schoolse vertraging worden in rekening worden gebracht om het percentage schoolse vertraging te berekenen, zal het aantal buurten dalen, waarvoor we geen percentage kunnen berekenen.

Voor leerlingen die niet wonen in het Vlaamse of Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wordt het percentage schoolse vertraging eveneens gelijk gesteld aan 0.

Voor leerlingen die behoren tot de trekkende bevolking en de thuislozen wordt – ongeacht de buurt waar ze wonen – de indicator op 1 gezet. We gaan er immers van uit dat die leerlingen in een omgeving met weinig sociaal kapitaal vertoeven. Voor de tweede en de derde graad secundair onderwijs weten we momenteel niet hoeveel leerlingen tot de trekkende bevolking horen of thuisloos zijn.

4.4.5. Conclusies

De gegevens over het opleidingsniveau van de moeder van de leerlingen en over de thuistaal die we via de oktoberbevraging verzamelden, worden opgeslagen in een databank. We zullen die databank verder controleren, aanvullen met gegevens over nieuwe leerlingen en actualiseren in functie van de leerlingstromen tussen de scholen.

Die databank zal de basis vormen voor de februaritelling en bijgevolg voor het berekenen van de werkingsmiddelen vanaf het schooljaar 2008-2009. Op termijn zullen de gegevens verzameld via de verklaringen op eer geleidelijk worden vervangen door gecontroleerde gegevens die in administratieve databanken beschikbaar zullen zijn.

Voor de schooltoelage en de buurt maken we meteen gebruik van administratieve databanken om de werkingsmiddelen te berekenen.

4.5. Hoe gebruiken we de indicatoren voor de gedifferentieerde financiering?

4.5.1. Zijn de vier indicatoren daarvoor nodig?

We kozen dus vier indicatoren waarmee we de werkingsmiddelen van de scholen van het gewoon basis- en secundair onderwijs willen differentiëren in functie van het cultureel, economisch en sociaal kapitaal waarmee leerlingen naar school komen. Uit het overzicht van het wetenschappelijk onderzoek naar de impact van sociaal milieu op de schoolprestaties van leerlingen bleek dat verschillende kenmerken verschillende aspecten van sociaal milieu weergeven en onafhankelijk van elkaar de schoolprestaties beïnvloeden.

Om zeker te zijn dat de vier geselecteerde indicatoren nodig zijn om de werkingsmiddelen van de scholen te berekenen, voerden we nog een correlatieanalyse uit op de indicatoren berekend op schoolniveau. We gingen met andere woorden na in welke mate de vier indicatoren op schoolniveau samen voorkomen. Een voldoende hoge correlatie tussen alle indicatoren onderling betekent dat ze goed samenhangen. Een zeer hoge correlatie tussen twee indicatoren kan erop wijzen dat het overbodig is ze beide te gebruiken en één ervan kan weggelaten worden, omdat de andere dan onrechtstreeks hetzelfde meet.

Onderstaande tabel voor het basisonderwijs toont een ‘gezonde samenhang’ tussen de vier indicatoren. Elk van de correlatiecoëfficiënten voor koppels van indicatoren is hoger dan 0,55. De indicatoren hangen samen, maar niet volledig.

Tabel 17. Correlatie tussen indicatoren – basisonderwijs (gestandaardiseerde Cronbach’s alpha = 0,879)

Pearson Correlatiecoëfficiënten, 2317 basisscholen Prob > r under H0: Rho=0					
	Taal 1	Opl. moeder	Buurt	Toelage / verv. ink.	Cronb’s α met weglating
Taal 1	1.00000			1.00000	0.843904
Opleiding moeder	0.64764 <.0001	1.00000			0.835648
Buurt	0.67619 <.0001	0.56562 <.0001	1.00000		0.862487
Toelage / verv. inkomen	0.61425 <.0001	0.76744 <.0001	0.59632 <.0001		0.836176

Om de mate van samenhang tussen de indicatoren verder te analyseren, gingen we na in welke mate zij eenzelfde dimensie, de sociaal-culturele bagage van de leerlingen van de school, weergeven. Dit kunnen we afleiden van de Cronbach's alpha-coëfficiënt. Die coëfficiënt bedraagt 0,879 en geeft dus aan dat de indicatoren samen 88% verklaren van eenzelfde dimensie. Bij weglating van één van de vier variabelen krijgt men telkens een lagere alpha-waarde (zie de laatste kolom van de tabel. Een eventuele weglating van de indicator 'buurt' betekent een klein verlies aan verklaringskracht in het basisonderwijs.

We berekenden de correlaties en de Cronbach's alpha ook voor de scholen van het secundair onderwijs. Over het algemeen is de samenhang tussen de indicatoren op schoolniveau minder, maar toch nog zeer sterk.

Tabel 18. Correlatie tussen indicatoren – secundair onderwijs (gestandaardiseerde Cronbach's alpha = 0,856)

Pearson Correlatiecoëfficiënten, 939 secundaire scholen Prob > r onder H0: Rho=0					
	Taal 1	Opl. moeder	Buurt	Toelage	Cronb's α met weglating
Taal 1	1.00000				0.821196
O p l e i d i n g moeder	0.52080 <.0001	1.00000			0.829432
Buurt	0.69157 <.0001	0.45670 <.0001	1.00000		0.827713
Toelage / verv. inkomen	0.56591 <.0001	0.76007 <.0001	0.59788 <.0001	1.00000	0.790013

De uitgevoerde analyses wijzen erop dat de vier indicatoren sterk, maar niet volledig samenhangen en dat ze alle vier nodig zijn om de scholen te karakteriseren op basis van het sociaal milieu van de leerlingen.

4.5.2. Opleidingsniveau van de moeder

Voor de extra financiering in het kader van het GOK-beleid maken we een onderscheid tussen moeders die minstens een diploma secundair onderwijs behaalden en de anderen. Leerlingen met een moeder zonder diploma secundair onderwijs komen volgens het GOK-decreet in aanmerking voor extra financiering.

Om de werkingsmiddelen van de scholen af te stemmen op het opleidingsniveau van de moeders van de leerlingen gebruiken we hetzelfde onderscheid. Het al dan niet bezitten van een diploma secundair onderwijs blijkt nog steeds de sterkste determinant van de levenskansen van mensen. Daarom geven we extra financiering aan de leerlingen met een moeder zonder diploma secundair onderwijs. Het percentage leerlingen met een moeder zonder diploma secundair onderwijs zal de omvang van de werkingsmiddelen van een school mee bepalen.

Vanaf het schooljaar 2008-2009 zullen we het opleidingsniveau van de moeders van de leerlingen bepalen op basis van de gegevens die we in de oktoberbevraging van 2007 via de scholen verzamelden, aangevuld met gegevens van nieuw ingeschreven kinderen.

De correlatie tussen het percentage ontbrekende antwoorden op de vraag naar het opleidingsniveau van de moeder en andere indicatoren is beperkt. Daarom opteerden we ervoor de missings gelijk te stellen met minstens een diploma secundair onderwijs. We willen de non-respons immers ontmoedigen en scholen aanzetten zich maximaal in te zetten om de gevraagde gegevens te verkrijgen.

We stellen grote verschillen vast tussen scholen volgens het percentage leerlingen met een moeder zonder diploma secundair onderwijs.

4.5.3. Schooltoelage

Schooltoelagegerechtigde leerlingen wegen eveneens zwaarder door in de berekening van de werkingsmiddelen dan leerlingen zonder schooltoelage.

Vanaf het schooljaar 2007-2008 zal door het gebruik van gunstiger inkomensgrenzen het percentage leerlingen met een studietoelage in het secundair onderwijs tot ca. 25% stijgen. Voor het secundair onderwijs zullen we de berekening van de werkingsmiddelen voor het schooljaar 2008-2009 meteen kunnen afstemmen op de gegevens in de databank van het ministerie. Op 1 februari 2008 zullen immers de meeste aanvragen al verwerkt zijn. Omdat het saldo van de werkingsmiddelen van het lopende schooljaar in juni 2009 wordt uitgekeerd, zal dan nog een verkening van het percentage studietoelagegerechtigde

leerlingen gebeuren en het bedrag voor de werkingsmiddelen in functie daarvan worden aangepast.

Schooltoelagen voor leerlingen in het basisonderwijs kunnen vanaf het schooljaar 2008-2009 worden aangevraagd. Op 1 februari 2009 beschikken we dus nog niet over de nodige gegevens. De uitkering van het saldo van de werkingsmiddelen in juni 2009 laat ons echter toe rekening te houden met het percentage schooltoelagegerechtigde leerlingen van het schooljaar 2008-2009. In juni kan het percentage voor de respectieve basisscholen worden berekend en het bedrag van hun werkingsmiddelen in functie daarvan aangepast. Dit betekent dat we de schooltoelage van bij de start van de nieuwe berekeningswijze voor de werkingsmiddelen zullen kunnen gebruiken.

Vanaf het schooljaar 2009-2010 zal er voor de berekening van de werkingsmiddelen worden gewerkt met het percentage studietoelagegerechtigde leerlingen van het vorige schooljaar.

Ook het percentage schooltoelagegerechtigde leerlingen verschilt sterk van school tot school.

4.5.4. Thuistaal

Voor het bepalen van de werkingsmiddelen van het basis- en secundair onderwijs voor het schooljaar 2008-2009 zullen we de gegevens gebruiken die via de scholen werden verzameld, aangevuld met gegevens van nieuw ingeschreven kinderen.

De verzamelde gegevens maken het mogelijk verschillende soorten taalindicatoren te construeren. We kunnen daarin nog een onderscheid maken volgens de strengheid van de definitie. Thuistaal kan immers enger of ruimer gedefinieerd worden naargelang de combinaties van talen die door het kind met verschillende gezinsleden gesproken worden. Uit de oktoberbevraging blijkt dat 7% van de leerlingen thuis met niemand Nederlands spreekt, ca. 11% spreekt een combinatie van Nederlands en andere talen met één of meerdere gezinsleden. Daarbij komt nog eens ca. 10% waarvoor we geen enkele informatie hebben. De taalindicator kan dus een groep vatten tussen 7 en 28% op populatieniveau. We zouden bovendien nog kunnen differentiëren tussen vreemde talen onderling. Uit de verschillende mogelijkheden kozen we in

een eerste fase voor twee indicatoren waarbinnen we nog een onderscheid maakten volgens de strengheid van de definitie:

1° de taal die het kind in het gezin (nl. met moeder, vader, broers en zussen) meestal spreekt:

- 11,4% van de leerlingen spreekt thuis met niemand of in een gezin met drie gezinsleden (de leerling niet meegerekend) met maximaal één van de gezinsleden Nederlands;
- 15,4% van de leerlingen spreekt met minstens één gezinslid geen Nederlands);

2° de taal die het kind met de moeder spreekt:

- 12,3% van de leerlingen spreekt geen Nederlands met de moeder;
- 13,5% van de leerlingen spreekt geen of gedeeltelijk Nederlands met de moeder.

Uit correlatie-analyses tussen de percentages anderstaligen op schoolniveau, bleek dat elke taalindicator voor 98 à 99% correleert met elke andere. Voor de verdeling van de middelen per school maakt het dus niet veel uit voor welke indicator we kiezen. Hoewel het percentage anderstaligen verschilt volgens de keuze van de indicator, maakt dit uiteindelijk niets uit omdat we werken met vaste enveloppes per indicator. Een kleiner percentage resulteert in een groter bedrag werkingsmiddelen per leerling en omgekeerd. De ontbrekende waarden worden gelijkgesteld met de score Nederlandstalig (tenzij de score kon afgeleid worden uit de combinatie van antwoorden). We vonden geen indicatie van een systematiek in de missings. De non-responsgraad op schoolniveau bleek niet sterk gecorreleerd met het percentage anderstaligen. De correlatie was wel iets hoger in het secundair dan in het basisonderwijs. De non-responsratio bleek ook eerder zwak te correleren met andere indicatoren op schoolniveau. We stellen de missings gelijk aan de score Nederlandstalig omdat we de scholen willen aanmoedigen om de respons te maximaliseren.

Voor de berekening van de werkingsmiddelen geven we de voorkeur aan de gezinstaal. Om de werkingsmiddelen van de scholen te bepalen, berekenen we het percentage leerlingen dat thuis met niemand of met maximaal één van de gezinsleden Nederlands spreekt.

De verdeling van de scholen volgens het percentage leerlingen dat thuis geen Nederlands spreekt, is zeer scheef. De anderstaligen blijken zich in bepaalde scholen te concentreren.

4.5.5. Woonplaats/Buurt

Voor het berekenen van de werkingsmiddelen maken we een onderscheid tussen de leerlingen volgens de schoolse vertraging van de buurt waar ze wonen. Leerlingen die in een buurt wonen met veel schoolse vertraging, wegen zwaarder door in de berekening van de werkingsmiddelen van de scholen ongeacht de buurt waar die scholen gevestigd zijn.

Op basis van deze indicator willen we 25% van de leerlingen extra financiering toekennen. Om dat te doen, ordenen we alle leerlingen uit het gewoon basis-onderwijs respectievelijk gewoon secundair onderwijs volgens afdalende waarde van de buurtpercentages schoolse vertraging en we bepalen het buurtpercentage dat overeenkomt met het 25ste percentiel. Alle leerlingen die in een buurt wonen met een percentage schoolse vertraging gelijk aan of hoger dan het 25ste percentiel zullen zwaarder doorwegen in het berekenen van de werkingsmiddelen. Het gaat om de 25% leerlingen die in de buurten met de hoogste percentages schoolse vertraging wonen.

Indien we het percentage schoolachterstand in de dunbevolkte gebieden gelijk stellen aan 0, ligt de cesuur voor het basisonderwijs op ca. 3,9% en voor het secundair onderwijs op ca. 3,4%⁸.

Vlaanderenbreed stellen we vast dat ook het percentage leerlingen dat uit scholen met veel schoolse vertraging komt, zeer ongelijk verdeeld is over de scholen.

5. Verantwoording door scholen

Voldoende financiële middelen ter beschikking stellen en financiële middelen correct verdelen zijn slechts randvoorwaarden om kwaliteitsonderwijs voor alle leerlingen te garanderen. De essentie is wat er in de school gebeurt met die middelen. Welke leerdoelen stellen de scholen voorop en hoe zetten ze de middelen in om die leerdoelen te bereiken? Daarom kennen

⁸ Het percentage voor het Vlaams Gewest bedraagt 3.49%.

we de financiële middelen niet onvoorwaardelijk toe aan de scholen. Indien we de kloof tussen thuis en de school willen dichten, dan lijkt het aangewezen de scholen in functie van het aantal leerlingen uit sociaal zwakkere milieus extra financieel te ondersteunen én erop toe te zien dat de scholen die middelen inderdaad aanwenden om hun onderwijs te versterken. Die extra financiële ondersteuning blijft niet alleen legitiem, ze is pas echt verantwoord als die leerlingen vorderingen maken. De extra inspanningen die de scholen daarvoor doen, moeten financieel aangemoedigd worden en blijven.

We willen de scholen de verantwoordelijkheid geven om kwaliteit voor al hun leerlingen te bieden. Door de leerlingenkenmerken met een grote impact op de studieloopbanen van leerlingen als indicator voor de financiering van de scholen te gebruiken, verwachten we dat de scholen hun processen op die leerlingenkenmerken afstemmen, echter zonder de kwaliteitsdoelstellingen die ze moeten realiseren uit het oog te verliezen. We vragen de verantwoordelijkheid om de lat hoog te leggen overal en voor al de leerlingen. Vanuit hun lokale context moeten scholen nagaan welke processen nodig zijn en hoe ze hun middelen zo efficiënt mogelijk kunnen inzetten.

Vanuit de overheid zullen we onder meer aan de hand van peilingen nagaan welke resultaten scholen kunnen voorleggen. Informatie over de globale resultaten die scholen kunnen voorleggen, zullen worden aangevuld met de informatie die de inspectie verzamelt over de verschillende onderdelen van het kwaliteitsbeleid van de scholen. Zo kunnen we een balans opmaken van wat de scholen met de middelen doen. De risico-analyse van de inspectie biedt de basis voor een knipperlichtensysteem, dat problemen op schoolniveau snel op het spoor moet komen. Om de drie jaar wordt een globale analyse opgezet van de wijze waarop de scholen de middelen hebben besteed.

II. ARCHITECTUUR

1. Inleiding

De architectuur voor de berekening van de werkmiddelen voor het basis- en secundair onderwijs en voor het gewoon en buitengewoon onderwijs is gelijkaardig. Belangrijk verschil tussen het gewoon en buitengewoon onderwijs is dat leerlingenindicatoren enkel in het gewoon onderwijs verrekend worden.

2. Bepaling decretale basis

Er wordt uitgegaan van vier deelbudgetten:

- het gewoon basisonderwijs;
- het buitengewoon basisonderwijs;
- het gewoon secundair onderwijs;
- het buitengewoon secundair onderwijs.

Deze deelbudgetten bestaan voor het gewoon en het buitengewoon basisonderwijs en voor het gewoon en het buitengewoon secundair onderwijs uit:

- de bedragen (exclusief het vastbenoemd meesters-, vak- en dienstpersoneel en de rekenplichtige correspondenten (basisonderwijs)) die in de initiële begroting 2008 respectievelijk voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs voor de werkmiddelen ingeschreven zijn;
- de 29,504 miljoen euro voor kostenbeheersing (van toepassing op het gewoon en buitengewoon basisonderwijs). Dit bedrag wordt in de initiële begroting 2008 over het gewoon en buitengewoon onderwijs verdeeld op basis van hun aandeel regelmatige leerlingen op 1/2/2007;
- 30% van de loonkost van het vastbenoemd meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs op 1/1/2008; 70% wordt buiten beschouwing gelaten (immunisering). De verdeling van deze loonkost over het basis en secundair of over het gewoon en buitengewoon onderwijs gebeurt op basis van de school waaraan dit personeel geaffecteerd is (m.a.w. zoals dit in de betalingsdatabank zit). De immunisering daalt in 2016 naar 40% en wordt vanaf 2017 0%;
- het aandeel van respectievelijk het gewoon onderwijs en het buitengewoon onderwijs in de 85,234 miljoen euro extra middelen voor het basisonderwijs of in de 40 miljoen euro extra middelen voor het secundair onderwijs. Dit aandeel wordt bepaald op basis van de verhouding van de respectieve begrotingskredieten gewoon/buitengewoon onderwijs in de initiële begroting 2008.

Volgende bedragen houden we buiten de startbedragen:

- budgettaire gevolgen van cao-afspraken met betrekking tot het meesters-, vak- en dienstpersoneel in het Gemeenschapsonderwijs en in het gesubsidieerd vrij onderwijs;
- de gemeenschapsbijdragen voor kinderen zonder vaste verblijfplaats;
- de middelen voor het deeltijds kunstonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs (die in de enveloppe van het gewoon secundair onderwijs vervat zitten).

Deze vier startbedragen van de deelbudgetten worden in het decreet ingeschreven.

3. Evolutie van de deelbudgetten

De aldus bekomen bedragen worden jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex en voor 40% aan de puntevolutie (leerlingenevolutie in punten op basis waar de leerling zit: in kleuter-, lager onderwijs, aso, tso, bso, dbso enzovoort).

De bedragen worden jaarlijks vermeerderd met de afvloeï van de rekenplichtige correspondenten (basis-onderwijs) en met de afvloeï van het geïmmuniseerde (70% tot en met 2015 en 40% in 2016) MVD-personeel, ten einde deze middelen niet te laten terugvloeien naar de algemene middelen.

Opmerking: in het buitengewoon onderwijs worden de punten van het GON bij de bepaling van de globale enveloppe niet meegenomen, maar dit gebeurt wel bij de verdeling van de middelen (zie infra). Indien deze meegenomen zouden worden, genereren GON-leerlingen immers twee keer werkingsmiddelen: eenmaal in het gewoon en eenmaal in het buitengewoon onderwijs.

4. Verdeling van de deelbudgetten

4.1. Voorafname meerdere levensbeschouwelijke vakken

Enkel in het Gemeenschapsonderwijs en in het officieel gesubsidieerd onderwijs geldt de grondwettelijke verplichting om meerdere levensbeschouwelijke vakken in te richten. Om de meerkosten die voortvloeien uit deze verplichting te vergoeden, wordt per leer-

ling in het officieel onderwijs een bedrag van 4,5% voorafgenomen. Omdat in het kleuteronderwijs geen levensbeschouwelijke vakken onderwezen worden, wordt de 4,5% extra voor dit onderwijsniveau niet toegekend.

4.2. Voorafname voor vrije keuze

Het Gemeenschapsonderwijs heeft de grondwettelijke verplichting om de vrije keuze te garanderen; de verplichting geldt enkel ten aanzien van het Gemeenschapsonderwijs. Enkel de leerlingen uit het Gemeenschapsonderwijs komen dus in aanmerking voor de voorafname voor vrije keuze. Deze voorafname wordt vastgesteld op een bedrag per leerling van 3% bovenop de 100% basisfinanciering voor een leerling. Voor alle leerlingen van het Gemeenschapsonderwijs wordt de voorafname voor vrije keuze toegepast.

4.3. De bandbreedte voor leerlingenkenmerken

Het percentage van het deelbudget dat voor leerlingenindicatoren uitgetrokken wordt, ten opzichte van het totaal van dat deelbudget, noemen we de bandbreedte.

In het deelbudget van het gewoon basisonderwijs nemen we in 2009 14% voor extra werkingsmiddelen op basis van leerlingenindicatoren. Dit percentage neemt jaarlijks toe met 0,1875% tot 15,5% in 2017.

In het deelbudget van het gewoon secundair onderwijs nemen we in 2009 10% vooraf voor extra werkingsmiddelen op basis van leerlingenindicatoren. Dit percentage neemt jaarlijks toe met 0,125% tot 11% in 2017.

Het aldus gevormde bedrag wordt in het basisonderwijs gelijk over de vier leerlingenindicatoren verdeeld. In het secundair onderwijs is 10% van de bandbreedte bestemd voor de indicator buurt en wordt de resterende 90% gelijk over de drie overige indicatoren verdeeld.

Het beschikbare bedrag voor elk van de leerlingenkenmerken wordt verdeeld over de scholen a rato van het aantal leerlingen dat op de betreffende indicator 'aantikt'. Dat bedrag is niet te beschouwen als een rugzakje voor deze individuele leerling noch als het bedrag dat deze individuele leerling nodig heeft. Een 'aantikkende' leerling staat voor een ruimere groep

leerlingen die met een bepaalde problematiek wordt geconfronteerd. Afhankelijk van de operationele definitie kan het aantal leerlingen dat aantikt immers variëren. Wat essentieel is, is het bedrag dat de school aan werkingsmiddelen genereert. Het budget dat per leerlingenindicator op schoolniveau ontstaat moet aan het profiel van de school beantwoorden.

Voor het buitengewoon onderwijs wordt er geen rekening gehouden met leerlingenindicatoren.

Op elk van de leerlingenindicatoren wordt een aftopping toegepast. Als er voor een indicator in een school meer leerlingen dan een bepaalde norm aantikken, wordt dit aantal voor deze indicator afgetopt. De daarbij vrijkomende middelen worden opnieuw aan de globale te verdelen enveloppe voor leerlingenindicatoren toegevoegd. De aftopping gebeurt op het procentuele aandeel van aantikkende leerlingen gelijk aan het Vlaamse gemiddelde plus tweemaal de standaardafwijking.

4.4. Berekening van de basisfinanciering

Het budget na de voorafnames voor objectieve verschillen en de bandbreedte voor leerlingenindicatoren wordt lineair verdeeld over het totale aantal punten. Op die manier ontstaat een basisgeldwaarde per punt. Wat een leerling in het financieringssysteem genereert is het product van de basisgeldwaarde met het aantal punten van het onderwijsniveau, studiegebied en onderwijsvorm. Dit is met andere woorden de verrekking van de schoolkenmerken.

5. Eindresultaat

Een leerling genereert dan:

- de geldwaarde per punt vermenigvuldigd met het aantal basispunten van het onderwijsniveau, onderwijsvorm en studiegebied waarin hij/zij zit;
- plus eventueel de geldwaarde per leerling voor levensbeschouwelijke vakken;
- plus eventueel de geldwaarde per leerling voor vrije keuze;
- plus eventueel de geldwaarde per leerling voor leerlingenindicatoren die op hem/haar van toepassing zijn.

Voor het Gemeenschapsonderwijs bedragen de in de dotatie uit te betalen werkingsmiddelen voor de scholen de som van bovenstaande schooltotalen voor alle scholen van het Gemeenschapsonderwijs, tot en met 2015 verminderd met 30%, in 2016 met 60% en in 2017 met 100% van de resterende (geraamde) loonkost van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel, vermits deze loonkost door het departement rechtstreeks betaald wordt.

Voor het gemeenschapsonderwijs in het secundair onderwijs wordt een transitiefonds opgebouwd ten belope van 1.250.000 euro in 2009. Deze middelen worden toegevoegd aan de dotatie om de som van alle verliezen van de secundaire scholen in het gemeenschapsonderwijs op te vangen. Jaarlijks wordt dit fonds met 125.000 euro afgebouwd over een periode van tien jaar (tot 2018). Het Gemeenschapsonderwijs verdeelt deze middelen over zijn scholengroepen.

Voor het gesubsidieerd onderwijs worden de werkingsmiddelen per school aan het schoolbestuur betaald.

III. COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Het toepassingsgebied van dit decreet betreft het gewoon en buitengewoon basisonderwijs en het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs. De bepalingen met betrekking tot leerlingenindicatoren zijn enkel van toepassing op het gewoon onderwijs. Omdat voor het basisonderwijs een apart niveau-decreet bestaat, worden de bepalingen omtrent de leerlingenindicatoren twee maal in het decreet opgenomen, in het luik over de berekening van de werkingsmiddelen voor het basisonderwijs en in het luik voor het secundair onderwijs. Vóór de bepalingen over de berekening van de werkingsmiddelen voor het secundair onderwijs, worden de bepalingen met

betrekking tot de leerlingenindicatoren apart opgenomen.

HOOFDSTUK II

Berekening van de werkingsmiddelen voor het basisonderwijs

Artikel 3

Artikel 3 van van dit decreet vervangt in het decreet basisonderwijs van 25 februari 2007 de gehele onderafdeling D ‘De werkingsbudgetten’ in hoofdstuk VII van dit decreet.

De nieuwe onderafdeling D ‘De werkingsbudgetten’ zal bestaan uit vier grote delen:

- algemene bepalingen;
- de werkingsbudgetten voor het gesubsidieerd en gefinancierd gewoon basisonderwijs;
- de werkingsbudgetten voor het gesubsidieerd en gefinancierd buitengewoon basisonderwijs;
- de teldata.

Voor de bespreking wordt verder de artikelsgewijze bespreking zoals ze in het decreet basisonderwijs voorkomt gehanteerd.

1 ° Algemene bepalingen

De artikelen die zijn opgenomen onder de algemene bepalingen zijn uiteraard van toepassing op zowel het gewoon als het buitengewoon basisonderwijs.

Artikel 76

Artikel 76 beschrijft de aanwending van het werkingsbudget. Aan dit artikel wordt de verwijzing naar artikel 27bis toegevoegd, omdat in het kader van de nieuwe financiering ook de bepalingen van dat artikel (nl. de maximumfacturen in het basisonderwijs) van kracht worden.

Artikel 77

Het artikel dat zegt dat het schoolbestuur verantwoording moet afleggen voor het gebruik van het werkingsbudget en wie verantwoordelijk is voor de controle op de aanwending, nl. het Agentschap voor Onderwijsdiensten van het Ministerie van Onderwijs en Vorming. Dit artikel is ongewijzigd.

Artikel 78

Bepaalt de leerlingen- en de schoolkenmerken die mogelijks in aanmerking kunnen komen voor de berekening van het werkingsbudget van de schoolbesturen.

Artikel 78, §1, legt de leerlingenkenmerken en de schoolkenmerken vast.

1° Leerlingenkenmerken

Aan de hand van wetenschappelijk onderzoek (zie hierboven) werd gekozen voor vier leerlingenindicatoren: het opleidingsniveau van de moeder, het krijgen van een schooltoelage, de thuistaal en de buurt waar de leerling woont. In de decreettekst worden deze vier indicatoren gedefinieerd als leerlingenkenmerk 1, leerlingenkenmerk 2, leerlingenkenmerk 3 en leerlingenkenmerk 4.

- a) Het opleidingsniveau van de moeder verwijst naar de culturele bagage waarmee de leerlingen naar school komen en de mate waarin die aansluit bij de schoolcultuur.

Bij de leerlingenindicator ‘opleidingsniveau moeder’ is gekozen om een onderscheid te maken tussen leerlingen wiens moeder het secundair onderwijs hebben afgewerkt en zij die dit niet hebben gedaan. Alleen leerlingen wiens moeder het secundair onderwijs niet hebben afgewerkt worden in rekening gebracht voor het berekenen van het budget waar de school recht op heeft op basis van deze leerlingenindicator.

Leerlingen wiens moeder hoogstens beschikt over een diploma, getuigschrift of een attest van slagen van de eerste drie jaren van het gewoon of buitengewoon onderwijs (bijvoorbeeld A3, A4 of B3) of

een getuigschrift van het dbso of van de leertijd (leercontract Syntra) tikken aan voor deze leerlingenindicator. Leerlingen wiens moeder beschikt over een diploma of getuigschrift van het hoger secundair onderwijs (aso, tso, kso, bso, A2, B2, HSTL of een diploma van de 4de graad bso) tikken aan niet aan voor deze leerlingenindicator.

- b) Door rekening te houden met het feit of leerlingen al dan niet een schooltoelage krijgen, houden we expliciet rekening met de materiële mogelijkheden van het thuismilieu van de leerling.

In het decreet betreffende de studiefinanciering is opgenomen dat leerlingen die onvoldoende aanwezig zijn (kleuteronderwijs) of leerlingen die ongewettigd afwezig zijn (lager onderwijs en secundair onderwijs) hun recht op een schooltoelage kunnen verliezen. Omdat we willen vermijden dat scholen die problematische afwezigheden melden financieel nadeel ondervinden van het feit dat zij spijbelende leerlingen aan de overheid signaleren, is hiervoor een uitzondering voorzien in het nieuwe financieringssysteem.

- c) Het verschil tussen de taal die de leerlingen in het gezin spreken en de taal die op school wordt gesproken, zegt iets over zowel de communicatie- als leermogelijkheden van de leerling.

De indicator 'de taal die de leerling spreekt in het gezin' verwijst naar de taal die leerlingen in het gezin (met moeder, vader, en broers/zussen) spreken. Alleen leerlingen die in het gezin een andere taal dan de onderwijstaal spreken worden in rekening gebracht voor het berekenen van het budget waar de school recht op heeft. Er is gekozen voor volgende operationalisering: de taal die de leerling in het gezin spreekt is niet de onderwijstaal, indien de leerling in het gezin met niemand of in een gezin met drie gezinsleden (de leerling niet meegerekend) met maximum één gezinslid de onderwijstaal spreekt. Broers en zussen worden als één gezinslid beschouwd.

Indien de beschikbare gegevens van de leerling over de gezinstaal betrekking hebben op drie gezinsleden (vader/moeder/broers en zussen), is de gezinstaal dus de taal die het meest voorkomt (nl. twee of drie keer). Indien er drie verschillende talen worden gesproken in het gezin (waaronder het Nederlands) dan is de gezinstaal niet het Nederlands. Indien gegevens van de gezinstaal betrekking hebben op twee gezinsleden

(bijvoorbeeld vader en moeder) is de gezinstaal Nederlands zodra één van deze gezinsleden met de leerling Nederlands spreekt. Indien de taalgegevens slechts betrekking hebben op één gezinslid (bijvoorbeeld een alleenstaande moeder en geen broers of zussen) dan is de taal die de leerling spreekt met dit enige gezinslid de gezinstaal.

Voor de faciliteitenscholen waar het taalregime Frans is, is de leerlingenindicator dus niet van toepassing. In deze scholen kunnen wettelijk alleen leerlingen schoollopen die thuis Frans spreken. (cf. artikel 7, §3, van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van talen in bestuurszaken en artikelen 6 en 7 van de wet van 30 juli 1963 houdende de taalregeling in het onderwijs.)

- d) Deze indicator geeft ons indicaties over het sociaal kapitaal van de leerlingen. De indicator 'buurt' verwijst naar de woonplaats van de leerling. Dit is het officiële adres van de leerling zoals gekend door het rijksregister. Indien dit adres niet gekend is, betreft dit de woonplaats zoals die gekend is door de school.

Buurtten kunnen onderscheiden worden op basis van verschillende kenmerken. Eén daarvan is de mate van schoolse vertraging van de kinderen die in de verschillende buurten wonen. De schoolachterstand die in rekening wordt gebracht om tussen de statistische sectoren te differentiëren, is twee of meer jaar vertraging bij leerlingen van het gewoon onderwijs op de leeftijd van 15 jaar (zie ook hoger bij algemene toelichting).

Op basis van deze indicator willen we aan 25% van de leerlingen extra financiering toekennen. Daarom wordt de cesuur gelegd op het hoogste kwartiel. Er wordt gewerkt met twee waarden: nl. men woont wel of niet in een buurt met het hoogste percentage schoolse vertraging. In §2 van dit artikel wordt verder uitgelegd hoe deze indicator berekend wordt en hoe de percentielbepaling gebeurt.

2° Schoolkenmerken

In het voorliggende ontwerp van decreet worden de notie schoolkenmerken ingevoerd, maar de eerste zeven zijn eigenlijk de bestaande kenmerken van de scholen nl. het gaat om kleuter, lager, gewoon of buitengewoon basisonderwijs, en wat betreft het buitengewoon basisonderwijs is het al of niet een school met type 4 en is er al of niet GON-begeleiding.

Daarnaast worden er nog twee andere schoolkenmerken geïntroduceerd:

Het schoolbestuur organiseert, conform artikel 24, §1, derde lid, van de gecoördineerde Grondwet, neutraal onderwijs.

Het schoolbestuur biedt, conform artikel 24, §1, vierde lid, van de gecoördineerde Grondwet, de keuze aan tussen onderricht in een der erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer aan.

Het werkingsbudget dat een schoolbestuur voor haar school/scholen zal ontvangen zal dus berekend worden op basis van het al of niet in aanmerking komen van de leerlingen in haar school/scholen voor één of meer van deze school- en/of leerlingenkenmerken.

Artikel 78, §2

Dit artikel bepaalt de wijze waarop leerlingenkenmerk 4 wordt geoperationaliseerd.

Buurten zijn een meer verfijnde indicator van de sociale omgeving waar de leerlingen opgroeien. Om de buurten af te lijnen, zullen de statistische sectoren van het NIS worden gebruikt.

De statistische sector is de territoriale basiseenheid die door het Nationaal Instituut voor de Statistiek werd ingesteld om de resultaten van de algemene tellingen voor te stellen op een meer gedetailleerd niveau dan de gemeente. De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie (dit is het vroegere Nationaal Instituut voor de Statistiek) is de federale instantie die bevoegd is voor de coördinatie van de openbare statistiek.

“De statistische sector komt overeen met een gedeelte van het grondgebied van de gemeente. Bij de vaststelling ervan werd uitgegaan van structurele kenmerken van sociale, economische, stedenbouwkundige of morfologische aard.” (Jamagne, 2004).

In het Vlaamse Gewest zijn er ca. 9182 sectoren. De gemiddelde grootte van een sector in Vlaanderen is ca. 1,47 km². De kleinste sector in Vlaanderen is ca. 1,43 ha. De grootste sector in Vlaanderen is ca. 4.464,80 ha.

In principe zouden we de statistische sectoren ook kunnen gebruiken voor de leerlingen die wonen in het

Brusselse Gewest. Maar, omdat te weinig 15-jarige leerlingen van het Vlaams onderwijs in de statistische sectoren van het Brusselse Gewest wonen, berekenen we voor het Brusselse Gewest het percentage schoolachterstand per buurt op het niveau van de negentien gemeenten.

De berekening gebeurt in verschillende stappen.

In een eerste fase wordt de schoolse vertraging van alle buurten berekend.

Voldoende 15-jarigen opnemen om het percentage 15-jarigen te berekenen, is noodzakelijk om een zinvol percentage vertraging te kunnen berekenen. Hoe hoger het aantal schooljaren waarop de berekening kan gebeuren, hoe meer 15-jarigen in de berekening kunnen meegenomen worden. Daarom is in dit artikel voorzien dat de berekening van het percentage kan gebeuren op basis van het aantal 15-jarigen van de zes tot tien voorgaande schooljaren.

Hoeveel schooljaren in de berekening van de indicator worden meegenomen, zal worden vastgelegd in een uitvoeringsbesluit. Voor de berekening van de werkingsmiddelen van het schooljaar 2008-2009 zal de berekening van de indicator gebeuren op basis van de laatste zes schooljaren. Dit is het maximaal aantal schooljaren waarover momenteel gegevens beschikbaar zijn. Doorheen de jaren kan de berekening gebeuren op basis van een hoger aantal schooljaren.

Momenteel wordt de statistische sector van de verschillende cohorten 15-jarigen bepaald op basis van hun woonplaats op 1 oktober 2007. In de toekomst zal de woonplaats van de leerling tijdens het schooljaar dat hij/zij 15 jaar wordt, worden bijgehouden.

Voor een aantal 15-jarigen hebben we geen gegevens over het leerjaar waarin ze schoollopen. Dit is onder meer het geval voor de leerlingen in het modulair onderwijs en het deeltijds beroepssecundair onderwijs (dbso). Toch weten we dat leerlingen die op 15-jarige leeftijd in het modulair onderwijs of het dbso zitten minder dan twee jaar schoolse vertraging hebben. Van 15-jarige leerlingen in de onthaalklassen weten we niet of ze al dan niet vertraging opliepen. Met deze leerlingen houden we voor het berekenen van de indicator bijgevolg geen rekening (noch in de teller, noch in de noemer).

In een tweede fase wordt voor elke leerling vastgesteld wat het percentage schoolse vertraging is van de buurt.

Voor iedere leerling in het basis- en secundair onderwijs wordt de woonplaats omgezet in de respectieve statistische sector met daaraan gekoppeld het percentage schoolse vertraging. Voor de meeste leerlingen gebeurt dit automatisch op basis van het officiële adres zoals het gekend is bij het rijksregister. Dit is de meest accurate wijze om de sectorcode van de leerling te identificeren. Indien het adres om één of andere reden niet gekend is, zal de bepaling van de sectorcode waar de leerling woont gebeuren op basis van het adres dat de school opgeeft.

Voor een beperkt aantal leerlingen kan de statistische sector niet worden bepaald, bijvoorbeeld omdat de leerling in een nieuwe straat woont, waaraan nog geen sectorcode is toegekend. Voor die leerlingen werd het percentage schoolse vertraging aan 0 gelijk gesteld.

Voor dunbevolkte statistische sectoren, dit zijn sectoren waar de voorbije zes tot tien jaar minder dan vijftig 15-jarige leerlingen van het Vlaams onderwijs woonden, kan geen zinvol percentage schoolse vertraging worden berekend. Voor de leerlingen die in die buurten wonen, wordt de indicator op 0 gezet.

Voor leerlingen die niet wonen in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt het percentage schoolse vertraging eveneens gelijk gesteld aan 0. Ook voor hen zijn onvoldoende gegevens beschikbaar om te bepalen wat de schoolse vertraging is die kenmerkend is voor de buurt waar ze wonen. Gegevens over schoolse vertraging van 15-jarige leerlingen op buurtniveau over de leerlingen die schoollopen in de Franse Gemeenschap of in het buitenland zijn niet beschikbaar. Weinig leerlingen uit deze buurten volgen onderwijs in scholen gesubsidieerd of gefinancierd door de Vlaamse overheid, waardoor ook nauwelijks gegevens van schoolse vertraging van 15-jarigen uit die buurten beschikbaar zijn op Vlaams niveau. Bijgevolg kan de buurtindicator niet op een zinvolle manier berekend worden. Dat voor deze leerlingen het percentage schoolse vertraging gelijk gesteld wordt aan 0, is vergelijkbaar met de keuze om dit ook te doen voor leerlingen die wonen in dunbevolkte buurten in Vlaanderen.

Leerlingen die behoren tot de trekkende bevolking en de thuislozen worden geacht steeds te wonen in een buurt met een hoog percentage schoolse vertraging. Dit betekent dat deze leerlingen steeds in rekening worden gebracht voor het berekenen van het budget waar de school recht op heeft. We gaan er immers

van uit dat de leerlingen in een omgeving met weinig sociaal kapitaal vertoeven.

Om de cesuur te bepalen worden alle leerlingen uit zowel het gewoon basisonderwijs als het gewoon secundair onderwijs geordend volgens afdalende waarde van de indicator schoolse vertraging. Door het hoogste kwartiel te bepalen (dit is een score hoger of gelijk aan het 75ste percentiel), worden de 25% leerlingen geïdentificeerd die in de buurten met de hoogste percentages schoolachterstand wonen.

Alleen leerlingen die beantwoorden aan deze buurtindicator worden in rekening gebracht voor het berekenen van het budget waar de school recht op heeft.

Artikel 78, §3

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de verschillende indicatoren worden vastgesteld en volgens welke wijze de gegevens worden verzameld.

In de algemene toelichting wordt verduidelijkt hoe deze gegevensverzameling op termijn best gebeurt. De bepaling van de wijze waarop de gegevens zullen verzameld worden, zal ondermeer afhankelijk zijn van de beschikbaarheid van de databanken waarop een beroep zal worden gedaan. Voor de indicatoren ‘opleidingsniveau moeder’ en ‘thuis taal’ zal voorlopig met verklaringen op eer worden gewerkt. Voor de overige indicatoren kan gebruik gemaakt worden van reeds bestaande administratieve databanken.

Om de werkingsmiddelen te bepalen, worden de vier leerlingenindicatoren van een school steeds in kaart gebracht op basis van de situatie van het voorafgaande schooljaar.

Alleen voor de indicator ‘schooltoelage’ zal dit voor het schooljaar 2008-2009 nog niet het geval zijn. In het schooljaar 2008-2009 worden in het basisonderwijs voor het eerst schooltoelagen toegekend. Voor het basisonderwijs zullen we bijgevolg voor de bepaling van de werkingsmiddelen van 2008-2009 het percentage schooltoelagegerechtigde leerlingen van dat zelfde schooljaar gebruiken. Vanaf het schooljaar 2009-2010 zal er ook voor het basisonderwijs met het percentage schooltoelagegerechtigde leerlingen van het vorig schooljaar worden gewerkt.

De Vlaamse Regering bepaalt eveneens de wijze waarop de gegevens m.b.t. leerlingenkenmerk 3 ‘de

gezinstaal' verder worden geoperationaliseerd. Als er via verklaringen op eer, wordt gewerkt zal in het uitvoeringsbesluit worden opgenomen hoe de concrete vraagstelling over de gezinstaal gebeurt, alsook hoe de verschillende antwoorden (m.i.v. missings) gecodeerd worden.

Voor leerlingenkenmerk 4 bepaalt de Vlaamse Regering de verdere concretisering van de wijze waarop de buurten worden afgebakend. Zoals in de definitie van leerlingenkenmerk 4 bepaald, wordt voor leerlingen woonachtig in het Vlaamse Gewest onder buurt de statistische sector verstaan. Voor leerlingen woonachtig in het Brussels Gewest wordt onder buurt de gemeente waar zij wonen verstaan. De waarde van de buurtindicator wordt berekend op basis van gegevens van de afgelopen zes tot tien jaar. Indien bepaalde grenzen van statistische sectoren (of gemeenten) zouden wijzigen, kan de regering op basis van deze delegatiebevoegdheid beslissen hoe de buurt wordt afgebakend. Ook bij problemen van technische aard (bijvoorbeeld het niet compatibel zijn van de sectorcodes uit het rijksregister met de codes die beschikbaar zijn bij het NIS als gevolg van een niet gelijktijdige update) kan de regering beslissen hoe de buurt wordt afgebakend.

2° Werkingsbudgetten in het gefinancierd en gesubsidieerd gewoon basisonderwijs

In het huidige decreet basisonderwijs wordt er één berekening gemaakt van de werkingsbudgetten voor het gewoon en het buitengewoon basisonderwijs samen. In voorliggend ontwerp van decreet worden deze afzonderlijk berekend.

De reden om hiervan af te wijken ligt in het feit dat er vanaf het schooljaar 2008-2009 voor de werkingsbudgetten van het gewoon basisonderwijs zal gewerkt worden op basis van leerlingenkenmerken. Dit is niet het geval in het buitengewoon basisonderwijs.

Overigens komt het basisonderwijs hiermee dan op gelijke voet zoals het secundair onderwijs, waar nu reeds een aparte berekening bestaat voor het gewoon en het buitengewoon secundair onderwijs.

Door deze ont dubbeling nu ook door te trekken in het basisonderwijs wordt dezelfde berekeningslogica gehanteerd in het hele leerplichtonderwijs.

Zowel voor het gewoon en het buitengewoon basisonderwijs zal dezelfde logica worden gehanteerd in de berekening van het werkingsbudget per school.

De berekening gebeurt in drie stappen:

- 1° vaststelling van het globale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten (over leerlingen en schoolkenmerken);
- 2° de verdeling van de deelbudgetten naar bedragen of geldwaardes per leerling;
- 3° het vaststellen van het werkingsbudget per individuele school.

A. Vaststelling van het globale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten

Artikel 79

Dit artikel legt – in verschillende stappen – vast hoe het globaal bedrag aan werkingsmiddelen voor het gewoon basisonderwijs jaarlijks wordt berekend.

Artikel 79, §1

In dit artikel van het decreet basisonderwijs wordt het startbedrag vastgelegd dat de berekeningsbasis is voor de werkingsmiddelen van het gewoon basisonderwijs. Dit bedrag wordt voor 2009 geraamd op 402.379.000 euro.

De bepaling van dit bedrag is gebaseerd op basis van de voorstellen bij de initiële begroting 2008, inclusief de middelen voor kosteloosheid die in het nieuwe systeem ook mee verdeeld worden in de globale middelen.

46.902.000 euro, bedrag voorzien in de initiële begroting 2008 op basisallocatie FD 4121C.

Hiervan wordt een bedrag in mindering gebracht van 1.906.096. Dit bedrag komt overeen met 30% van de resterende loonkost van het MVD-personeel van het gemeenschapsonderwijs.

Het MVD-personeel is in de huidige toekenning van werkingsmiddelen een voordeel voor het Gemeenschapsonderwijs dat niet wordt toegekend aan de andere netten. Dit decreet wil de lat tussen de netten gelijk leggen, dat betekent dat het voordeel dat het Gemeenschapsonderwijs heeft in haar MVD-personeel wordt afgebouwd. Deze afbouw wordt gespreid over verschillende jaren, zodat het 'verlies' voor het

Gemeenschapsonderwijs gespreid wordt over de tijd. Concreet betekent dit dat het huidige systeem van afvloeï wordt verlaten en vanaf 2009 wordt er voor het meesters-, vak- en dienstpersoneel een systematiek ingevoerd waarbij de middelen van deze afvloeï sneller – nl. over de periode 2009 – 2017 volledig worden verdeeld. Voor het resterend personeel in 2017 is het gemeenschapsonderwijs dan volledig zelf verantwoordelijk.

Er is gekozen om deze afbouw te spreiden over een periode van acht jaar omdat – op basis van de leeftijdscurves van deze personeelsleden in 2017 er heel wat personeel zal afgevloeï zijn. Dit vermijdt dat de factuur voor het gemeenschapsonderwijs met een grote sprong de hoogte in gaat.

Het percentage van 30% is gekozen om toch al een zekere eigen verantwoordelijkheid voor dit personeel bij het Gemeenschapsonderwijs te leggen.

Daarnaast worden de bedragen toegevoegd voor het OGO en het VGO zijnde respectievelijk: 73.296.000 en 205.908.000 euro. Bedragen voorzien in de initiele begroting 2008 op de basisallocaties FD 4327C en FD 4427C.

Tevens worden een aantal specifieke bedragen in mindering gebracht die een specifiek doel dienen en ook na de invoering van het nieuwe financieringssysteem blijven bestaan nl. de middelen voor de gemeenschapsbijdrage zijnde 55.000 euro voor het VGO en 141.000 euro voor het Gemeenschapsonderwijs en middelen die zijn voorzien voor het arbeiderspersoneel in het VGO en GO, middelen die voortvloeien uit de laatste onderwijs-cao. Deze worden achteraf terug toegevoegd per net.

Ten slotte wordt het bedrag dat van de 85.234.000 euro wordt voorbehouden voor het gewoon basisonderwijs toegevoegd nl. 78.343.000 euro. Het resterende budget nl. 6.891.000 wordt toegevoegd aan de werkingsbudgetten van het buitengewoon basisonderwijs.

Het totaal startbedrag komt hierdoor op 402.379.000 euro.

Artikel 79, §2

Uiteraard is enkel voor het startjaar zijnde 2009 de exacte waarde van het startbedrag vast te stellen.

Vanaf het begrotingsjaar 2010 is het bedrag uiteraard steeds gebaseerd op de bedragen in de begroting van het vorige jaar. Wel wordt de loonkost van het meesters-, vak- en dienstpersoneel verhoogd tot 60% in 2016 en 100% in 2017.

Hierdoor wordt geleidelijk aan de eigen verantwoordelijkheid voor het Gemeenschapsonderwijs voor deze personeelscategorie verhoogd.

Vanaf 2018 is de startbasis dan het bedrag zoals ingeschreven in de begroting van het voorgaande jaar.

Artikel 79, §3

Net zoals nu wordt het basisbedrag steeds vermenigvuldigd met de coëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënt A1 is de coëfficiënt die de puntenevolutie weergeeft. Deze puntenevolutie wordt evenwel (zoals nu) beperkt tot 40%. Dit heeft uiteraard zijn voordelen bij een daling van het leerlingenaantal, maar is nadelig in geval van een leerlingenstijging. Dit mechanisme zorgt dat er nooit grote schokken kunnen optreden bij sterke wijzigingen van leerlingenaantallen.

Vroeger was de coëfficiënt A1 gebaseerd op de leerlingencijfers en de verhouding tussen de leerlingenaantallen, dit wordt nu gewijzigd in de puntenaantallen, op zich geeft dit geen grote verschillen in de verhouding.

Deze puntenaantallen worden voor het gewoon basisonderwijs berekend op basis van de huidige puntenaantallen voor gewoon kleuter- en lager onderwijs, dit worden dus nu de puntenaantallen voor de leerlingenkenmerken 1 en 2.

Maar in het model zoals het tot op vandaag bestond werd er voor het Gemeenschapsonderwijs niet gewerkt met puntenaantallen, zodat deze aantallen niet gekend waren. Dit wijzigt vanaf 2009 zodat er ook voor het Gemeenschapsonderwijs een puntenevolutie gehanteerd kan worden.

De coëfficiënt A2 geeft de indexevolutie weer. Er wordt geopteerd om te werken met de gezondheidsindex omdat deze ook de index is die gehanteerd wordt voor de bepaling van de 'levensduurte'. Om de berekening exact te kunnen uitvoeren is geopteerd om te werken met de index van de maand januari van het

vorige begrotingsjaar t.o.v. de index van twee begrotingsjaren geleden.

Dit heeft als grote voordeel dat de scholen dan zelf die evolutie kennen en zo beter een echte inschatting kunnen maken van de werkingsmiddelen die zullen toegekend worden.

Artikel 79, §4

Jaarlijks wordt het bedrag aan werkingsmiddelen verhoogd met de loonkost die vrijkomt doordat er van het gemeenschapsonderwijs een aantal vastbenoemde rekenplichtig-correspondenten en MVD-personeel uitstromen en niet meer vervangen worden. De tegenwaarde van de loonkost van deze personeelsleden wordt jaarlijks toegevoegd aan de werkingsmiddelen van het basisonderwijs.

Wat betreft het MVD-personeel wordt dit bedrag uiteraard beperkt tot 70% voor de jaren 2009 tot 2015 en tot 40% voor het jaar 2016.

Vanaf 2017 wordt er enkel nog een correctie toegepast voor de rekenplichtig-correspondenten. Het bedrag van het MVD-personeel wordt immers in globo al aan het basisbedrag toegevoegd.

Deze berekeningswijze is identiek aan die van het bestaande mechanisme. Het bedrag komt in mindering van de loonkosten en wordt toegevoegd aan de werkingsmiddelen van het basisonderwijs.

Deze bedragen worden toegevoegd na indexering omdat dit al een geïndexeerd bedrag is (uit de loonmodellen).

Artikel 80

Na toepassing van artikel 79 hebben we het globale werkingsbudget voor het gewoon basisonderwijs bepaald voor een bepaald begrotingsjaar.

In artikel 80 wordt de berekening vastgelegd van hoe dit grote budget wordt verdeeld over de verschillende deelbudgetten. Voor het gewoon basisonderwijs zijn er in feite acht deelbudgetten nl. vier voor leerlingenkenmerken, en vier voor schoolkenmerken nl. schoolkenmerk 1 en schoolkenmerk 2 en schoolkenmerk V1 en V2.

In de feiten zal de berekening van het budget schoolkenmerken 1 en 2 steeds samen gebeuren.

Artikel 80, §1, beschrijft hoe de berekening voor het deelbudget schoolkenmerk V1 wordt uitgevoerd.

$$V1 = B * \text{lln_Neu} * 3\% / (\text{lln_tot} + \text{lln_Neu} * 3\% + \text{lln_LB} * 4,5\%)$$

waarbij:

V1 = voorafname 1;

B = werkingsbudget verkregen na toepassing van artikel 79;

lln_Neu = leerlingen in het gewoon basisonderwijs van het gemeenschapsonderwijs;

lln_tot = het totaal aantal leerlingen in het gewoon basisonderwijs;

lln_LB = leerlingen van het officieel gewoon lager onderwijs.

Om ervoor te zorgen dat de basisfinanciering van een leerling exact 3 procent hoger is, wordt in de noemer van de formule de som van het totaal aantal leerlingen, de leerlingen van het gemeenschapsonderwijs verrekend aan 3 procent vrije keuze en de leerlingen van het officieel onderwijs, verrekend aan 4,5 procent, opgenomen.

Deze geldwaarde per leerling objectief verschil dient enkel te worden toegekend aan het Gemeenschapsonderwijs, immers enkel het Gemeenschapsonderwijs biedt neutraal onderwijs aan in de zin van de grondwet.

In de memorie van toelichting bij het decreet betreffende het onderwijs-XIV van 14 februari 2003 is dit als volgt verwoord:

“De actieve onderwijsvrijheid, neergelegd in artikel 24, §1, eerste lid, van de Grondwet, impliceert de vrijheid om – zonder voorafgaande toestemming – scholen op te richten. In deze vrijheid ligt logischerwijs de vrijheid besloten om deze scholen al dan niet in stand te houden.

Een verplichting om onderwijs in te richten kan enkel voortvloeien uit artikel 24, §1, tweede lid GW, dat de gemeenschap aanstelt als ‘hoeder van de vrije keuze’. Deze keuzevrijheid wordt slechts reëel ingevuld wanneer de Gemeenschap enerzijds instaat voor de inrichting van gemeenschapsonderwijs en anderzijds het vrij onderwijs en het onderwijs van de provincies en gemeenten subsidieert.

Enkel de gemeenschap – via artikel 24, §2, het Gemeenschapsonderwijs – kan m.a.w. gedwongen worden om onderwijs in te richten, in het geval een beroep op de vrijekeuzeregeling wordt gedaan.”

Artikel 80, §2, beschrijft hoe de berekening voor het deelbudget schoolkenmerk V2 wordt uitgevoerd.

Er zijn momenteel zes erkende godsdiensten (anglicaanse, islamitische, israëlitische, katholieke, orthodoxe, en protestants-evangelische). Personen die omwille van hun religieuze of morele overtuiging bezwaren hebben tegen het volgen van één van de aangeboden cursussen, kunnen een vrijstelling krijgen.

Deze verplichting, die dus rust op de scholen van het gemeenschapsonderwijs en van het officieel gesubsidieerd onderwijs, brengt bijkomende kosten mee op het vlak van omkadering, infrastructuur en werkingsmiddelen. Op het vlak van de omkadering vallen de bijkomende kosten buiten het gebied van dit decreet.

Op infrastructureel vlak betekent deze verplichting dat er bijkomende nood is aan lokalen, omdat deze keuzemogelijkheid tegelijkertijd aan meerdere leerlingengroepen moet worden aangeboden. Ook wordt vaak ingegaan op de vraag van leerkrachten om een lokaal specifiek in te richten voor een welbepaalde levensbeschouwelijke cursus. Hiervan afgeleid zijn er bijkomende kosten op het van energie, onderhoud en leermiddelen.

Het is billijk de kwantificering van deze kosten in te schatten op 4,5%.

Immers uit de cijfers blijkt dat ongeveer 4,5% van het totaal aantal lestijden, lestijden zijn die worden ingericht als tweede levensbeschouwing. De verplichting om meerdere levensbeschouwingen in te richten geldt enkel voor het officieel onderwijs. M.a.w. dit voordeel wordt toegekend aan de scholen van het officieel gewoon basisonderwijs op basis van de volgende formule:

$$V2 = B * \ln_LB * 4,5\% / (\ln_tot + \ln_Neu * 3\% + \ln_LB * 4,5\%).$$

Artikel 80, §3

In dit artikel wordt beschreven hoe we de berekening van het deelbudget voor leerlingenkenmerken uitvoeren en hoe dit budget verdeeld wordt over de 4 verschillende kenmerken.

Van het globale budget verminderd met de schoolkenmerken V1 en V2 wordt een bedrag gereserveerd voor toe te kennen op basis van de leerlingenkenmerken. Dit bedrag wordt voor het basisonderwijs op 14% gebracht vanaf 2009 en dan geleidelijk aan verhoogd tot 15,5% in 2017. Deze verhoging is belangrijk omdat het de verwachting is dat steeds meer kinderen in aanmerking zullen komen.

Daarenboven is deze verhoging mogelijk doordat er ieder jaar meer middelen ter beschikking komen door de afvloeit van A-MVD-personeel. Doordat er meer geld ter beschikking is zal het basisbedrag per punt, bij gelijkblijvende parameters, niet dalen. Daardoor blijft het minimumbedrag per leerling gegarandeerd.

Het bedrag voor leerlingenkenmerken wordt gelijkmatig verdeeld over de vier leerlingenkenmerken, nl. elk voor 25%. Het budget delen door het aantal leerlingen die voldoen aan een kenmerk geeft het bedrag per kenmerk weer. Er is gekozen om te werken met vier verschillende enveloppes i.p.v. één enveloppe leerlingenkenmerken.

Artikel 80, §4

Het werkingsbudget zoals bepaald in artikel 79 en verminderd met het budget voor leerlingenkenmerken en met de budgetten voor volgende schoolkenmerken:

- het schoolbestuur organiseert, conform artikel 24, §1, derde lid, van de gecoördineerde grondwet, neutraal onderwijs en;
- het schoolbestuur biedt, conform artikel 24, §1, vierde lid, van de gecoördineerde grondwet, de keuze aan tussen onderricht in een der erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer aan.

Is het budget dat verdeeld zal worden op basis van de overige schoolkenmerken van het gewoon basisonderwijs nl. het schoolbestuur richt gewoon kleuteronderwijs of gewoon lager onderwijs in.

B. Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Nu we voor ieder kenmerk een globaal budget berekend hebben wordt elk deelbudget omgezet in hetzij een bedrag per leerling of een geldwaarde per punt.

Artikel 81

De basisfinanciering van een school voor gewoon basisonderwijs is in feite het werkingsbudget dat berekend wordt op basis van schoolkenmerk 1 en 2. Daarom wordt de berekening van dit budget naar een geldwaarde per punt eerst berekend.

Dit artikel is de weergave van de huidige bepaling van de berekening van de geldwaarde per punt en bevat dus geen nieuwigheden.

De huidige puntwaarden zijn 6 in het kleuteronderwijs en 8 voor een leerling lager onderwijs. Met dien verstande dat er voor de kleuters ook nog een omrekeningspercentage van 88,48% wordt toegepast.

Voor alle kleuters en leerlingen lager onderwijs geteld op de teldag en vermenigvuldigd met de overeenkomende puntenwaarden, waarbij voor de kleuters het omrekeningspercentage wordt toegepast.

Het budget schoolkenmerken delen door alle punten geeft de geldwaarde per punt weer.

Tot nu toe stonden deze puntenwaarden en de wegingscoëfficiënt in een uitvoeringsbesluit, omwille van de rechtszekerheid worden deze puntenwaarden ingeschreven in het decreet basisonderwijs.

Artikel 82, §1

Geeft de berekening weer van het bedrag per leerling voor het schoolkenmerk het schoolbestuur organiseert, conform artikel 24, §1, derde lid, van de gecoördineerde Grondwet, neutraal onderwijs.

Het bedrag bekomen in artikel 80, §1, wordt gedeeld door alle leerlingen van het Gemeenschapsonderwijs. Immers zoals reeds beschreven voldoet enkel het Gemeenschapsonderwijs aan deze verplichting. Dit geeft een bedrag per leerling voor dit schoolkenmerk.

Artikel 82, §2

Geeft de berekening weer van het bedrag per leerling voor het schoolkenmerk het schoolbestuur biedt, conform artikel 24, §1, vierde lid van de gecoördineerde Grondwet, de keuze aan tussen onderricht in

een der erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer aan.

Het bedrag bekomen in artikel 80, §1, wordt gedeeld door alle leerlingen van het officieel lager onderwijs. Dit geeft een bedrag per leerling voor dit schoolkenmerk. Enkel de leerlingen van het lager onderwijs komen in aanmerking omdat er geen levensbeschouwelijke vakken moeten gegeven worden in het kleuteronderwijs.

Artikel 83

In artikel 80, §3, is beschreven hoe er een deel van het gehele werkingsbudget wordt afgezonderd om te verdelen over de leerlingenkenmerken en hoe dit budget voor leerlingenkenmerken gelijkmatig wordt verdeeld over elk van deze vier kenmerken.

In artikel 83 wordt beschreven hoe we elk van deze budgetten gaan uitdrukken in een bedrag per leerling. Als we elk deelbudget voor leerlingenkenmerken gewoon zouden delen door het aantal leerlingen die in aanmerking komt voor dit leerlingenkenmerk, dan ontstaat er een situatie waarbij een aantal scholen zeer veel extra middelen zou ontvangen, andere scholen zouden dan met veel minder tevreden moeten zijn. Daarom is er een mechanisme uitgewerkt dat voorkomt dat er scholen zullen zijn die extreem veel middelen zullen winnen. Er wordt niet gewerkt met de leerlingenaantallen, maar met gecorrigeerde leerlingenaantallen.

Deze correctie wist de extremen uit. Om te vermijden dat bepaalde scholen door combinaties van verschillende leerlingenkenmerken extreem hoge bedragen zouden krijgen, wordt per leerlingenindicator het gemiddelde percentage berekend van alle scholen gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Vervolgens wordt per school de score vergeleken met het gemiddelde over alle scholen en per school begrensd op deze gemiddelde score vermeerderd met twee standaardafwijkingen.

Voor iedere school wordt met andere woorden per kenmerk het leerlingenaantal herberekend. Indien het gemiddeld aantal leerlingen van een school dat scoort op een kenmerk hoger is dan de procentuele gemiddelde score van alle scholen vermeerderd met twee standaardafwijkingen op de procentuele aantallen van alle scholen, dan wordt het leerlingenaantal

gecorrigeerd door deze waarde toe te passen op het aantal leerlingen van de school.

Deze correctie moet voor iedere school en voor ieder kenmerk berekend worden. De som van alle gecorrigeerde leerlingen per school per kenmerk wordt dan gehanteerd als noemer om het bedrag per leerlingenkenmerk te berekenen.

Bijvoorbeeld: het bedrag per gecorrigeerde leerling schooltoelage is dus berekend door het budget voor het leerlingenkenmerk schooltoelage te delen door de som over alle scholen van de gecorrigeerde leerlingen schooltoelage.

Er worden dus vier bedragen (één per leerlingenkenmerk) per gecorrigeerde leerling berekend. De artikelen in het decreet zijn een nauwkeurige wiskundige berekening van deze bedragen.

C. Berekening van het werkingsbudget per school

In een laatste stap wordt het bedrag aan werkingsbudget per school berekend.

Dit budget is samengesteld op basis van schoolkenmerken en/of een deel leerlingenkenmerken (artikel 84).

Artikel 85

De berekening van het budget per school voor de schoolkenmerken 1 en 2 gebeuren door de som te maken van het aantal punten x de geldwaarde per punt. Dit is de basisfinanciering per school. Dit is de berekening zoals tot nu toe altijd gebeurde voor het gesubsidieerd basisonderwijs, vanaf 2009 wordt dit ook toegepast voor het Gemeenschapsonderwijs.

Deze basisfinanciering kan verhoogd worden door het gecorrigeerde aantal leerlingen die voldoen aan een bepaalde leerlingenindicator te vermenigvuldigen met de geldwaarde per leerlingenindicator.

Te verhogen voor het Gemeenschapsonderwijs met het aantal leerlingen in de school te vermenigvuldigen met de geldwaarde V1.

En te verhogen voor het officieel onderwijs met het aantal leerlingen van het lager onderwijs te vermenigvuldigen met de geldwaarde V2.

Concreet kan het budget van een school dus bestaan uit:

- Basisbedrag (berekend op basis van de geldwaarde per punt)
 - + bedrag per leerling vrije keuze x aantal in aanmerking komende leerlingen
 - + bedrag per leerling levensbeschouwing x aantal in aanmerking komende leerlingen
 - + bedrag per leerling 'thuis taal' x aantal in aanmerking komende leerlingen
 - + bedrag per leerling 'opleiding moeder' x aantal in aanmerking komende leerlingen
 - + bedrag per leerling 'stat. sector' x aantal in aanmerking komende leerlingen
 - + bedrag per leerling 'schooltoelage' x aantal in aanmerking komende leerlingen.

Artikel 85, §3

Voor het Gemeenschapsonderwijs worden de werkingsmiddelen uitbetaald aan de scholengroepen van het Gemeenschapsonderwijs.

Omdat het Gemeenschapsonderwijs haar middelen voor haar MVD-personeel via een aparte basisallocatie in de begroting ontvangt, worden deze middelen hier in mindering gebracht van de berekende werkingsmiddelen, daarnaast worden de middelen die door verschillende onderwijs-cao's zijn toegekend voor contractueel MVD-personeel van het Gemeenschapsonderwijs toegevoegd aan de middelen van het gemeenschapsonderwijs.

Deze middelen worden over de scholen verdeeld op basis van gekende mechanismen. Voor het GO! worden deze middelen, die bedoeld zijn om het vakantiegeld voor deze personeelsleden te verhogen, toegevoegd aan de dotatie van het gemeenschapsonderwijs.

Artikel 85, §4

Ook voor het vrij gesubsidieerd onderwijs zijn er middelen uitgetrokken voor het contractueel MVD-personeel. Voor het vrij gesubsidieerd onderwijs worden deze middelen aan de schoolbesturen uitbetaald op basis van hun punten voor de schoolkenmerken t.o.v. het totaal aantal punten van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

De middelen uit de respectieve onderwijs-cao's worden vanaf 2010 geïndexeerd met de coëfficiënt A2.

Artikel 85, §5

De uitbetaling van de werkingsmiddelen gebeurt in twee schijven, een eerste in januari en een saldo in juni. Dit is voor het gesubsidieerd onderwijs geen wijziging t.o.v. de bestaande situatie, voor het gemeenschapsonderwijs is dit wel een wijziging. Tot nu toe werd er voor het Gemeenschapsonderwijs gewerkt met een betaling in drie schijven (januari, mei en september).

Gelet op het feit dat de nieuwe financiering uitgaat van de volledige gelijke behandeling van alle leerlingen, ongeacht het net waarin hij school loopt is het ook logisch dat de betaalkalender tussen de netten gelijk wordt getrokken.

3° Werkingsbudgetten voor het gefinancierd en gesubsidieerd buitengewoon basisonderwijs

Alle principes zijn identiek aan het gewoon basisonderwijs, met dien verstande dat er niet gewerkt wordt met leerlingenkenmerken in het buitengewoon basisonderwijs.

Deze stappen zijn de volgende:

- 1° vaststelling van het globale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten (over leerlingen en schoolkenmerken);
- 2° de verdeling van de deelbudgetten naar bedragen of geldwaardes per leerling;
- 3° het vaststellen van het werkingsbudget per individuele school.

Vaststelling van het globale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten

Artikel 85bis, §1

Het eerste jaar dat er gewerkt zal worden met de bepalingen zoals in voorliggend decreet is het begrotingsjaar 2009. Het startbedrag, dat voor 2009 geraamd wordt op 35.452.000 euro, is de bereke-

ningsbasis voor de werkingsmiddelen van het buitengewoon basisonderwijs.

De samenstelling van dit bedrag is gebaseerd op de kredieten die opgenomen zijn in de initiële begroting 2008, inclusief de middelen voor kosteloosheid basisonderwijs die in het nieuwe systeem ook mee verdeeld worden in de globale middelen.

De dotatie van het Gemeenschapsonderwijs: 7.023.000 euro, bedrag voorzien in de initiële begroting 2008 op basisallocatie FD 4141C.

Daarnaast worden de bedragen toegevoegd voor het OGO en het VGO zijnde respectievelijk: 4.342.000 en 17.317.000 euro. Bedragen voorzien in de initiële begroting 2008 op de basisallocaties FD 4347C en FD 4447C.

Wordt eveneens toegevoegd: het bedrag van de resterende loonkost van het MVD-personeel op 30/6/2008 in het buitengewoon basisonderwijs, 828.000 euro. De reden waarom we de loonkost nemen op 30/6 heeft als voordeel dat de afvloeit van 2008 al volledig is opgenomen.

Ten slotte wordt het bedrag dat van de 85.234.000 euro bestemd is voor het buitengewoon basisonderwijs toegevoegd, nl. 6.891.000 euro.

Dit geeft een totaal budget aan werkingsmiddelen buitengewoon basisonderwijs van 36.401.000 euro.

Op dit budget worden nog een aantal correcties toegepast:

- 1° een aantal specifieke bedragen worden in mindering gebracht bedragen die een specifiek doel dienen en ook na de invoering van het nieuwe financieringssysteem blijven bestaan. Deze middelen blijven bestemd voor hun specifieke doelstellingen en worden dus niet verdeeld op basis van de nieuwe systematiek, maar worden apart gezet in de begroting.

Deze bedragen staan nu eveneens op de basisallocaties voor werkingsmiddelen en moeten dus in mindering gebracht worden.

Het gaat om de middelen die voorzien zijn voor het arbeiderspersoneel in het VGO (vakantiegeld en loongelijkschakeling) en GO (verhoging

eindejaarstoelage), middelen die voortvloeien uit onderwijs-cao's ten bedrage van respectievelijk 86.000 en 283.000 euro;

- 2° 70% van de middelen voor MVD-personeel wordt geïmmuniseerd, zodat 30% toegevoegd wordt aan de globale te verdelen enveloppe. 70% van 828.000 wordt in mindering gebracht, of 580.000 euro.

Concreet betekent dit dat het huidige systeem van afvloeï wordt verlaten en vanaf 2009 wordt er voor het meesters-, vak- en dienstpersoneel een systematiek ingevoerd waarbij de middelen van deze afvloeï sneller – nl. over de periode 2009-2017 (30% in de periode 2009-2015, 60% in 2016 en 100% in 2017) volledig worden verdeeld naar alle netten. Voor het resterend personeel is het Gemeenschapsonderwijs vanaf 2017 volledig zelf verantwoordelijk.

Er is gekozen om deze afbouw te spreiden over een periode van acht jaar omdat – op basis van de leeftijdscurves van deze personeelsleden – in 2017 er heel wat personeel zal afgevloeï zijn. Dit vermijdt dat de factuur voor het Gemeenschapsonderwijs met een grote sprong de hoogte in zou gaan.

Het percentage van 30% is gekozen om al van bij de start van het nieuwe financieringsmechanisme een zekere eigen verantwoordelijkheid voor dit personeel bij het Gemeenschapsonderwijs te leggen.

Het bekomen bedrag na de hierboven beschreven correcties, is:

$36.401.000 - (580.000 + 86.000 + 283.000) = 35.452.000$ euro. Dit is het startbedrag dat wordt ingeschreven als decretale vertrekbasis voor de berekening van de werkingsmiddelen in het buitengewoon basisonderwijs en dat geïndexeerd wordt.

Uiteraard is enkel voor het startjaar 2009 de exacte waarde van het startbedrag vast te stellen.

Artikel 85bis, §2

Vanaf het begrotingsjaar 2010 is het bedrag steeds gebaseerd op de bedragen in de begroting van het vorige jaar. Wel wordt de loonkost die volledig in de werkingsmiddelen van alle netten wordt ingeput van het meesters-, vak- en dienstpersoneel verhoogd tot 60% in 2016 en 100% in 2017.

Vanaf 2018 is de startbasis dan het bedrag zoals ingeschreven in de begroting van het voorgaande jaar.

Artikel 85bis, §§3 en 4

Net zoals nu wordt het basisbedrag steeds vermenigvuldigd met de coëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënt A1 is de coëfficiënt die de puntenevolutie weergeeft. Deze puntenevolutie wordt evenwel (zoals nu) beperkt tot 40%. Dit heeft uiteraard zijn voordelen bij een daling van het leerlingenaantal, maar is nadelig in geval van een leerlingenstijging. Dit mechanisme zorgt dat er nooit grote schokken kunnen optreden bij sterke wijzigingen van leerlingenaantallen.

Vroeger was de coëfficiënt A1 gebaseerd op de leerlingencijfers en de verhouding tussen de leerlingenaantallen, dit wordt nu gewijzigd in de puntenaantallen, op zich geeft dit geen grote verschillen in de verhouding.

Deze puntenaantallen worden voor het gewoon basisonderwijs berekend op basis van de huidige puntenaantallen voor gewoon kleuter- en lager onderwijs, dit worden dus nu de puntenaantallen voor de leerlingenkenmerken 3, 4, 5 en 6.

Maar in het model zoals het tot op vandaag bestond werd er voor het Gemeenschapsonderwijs niet gewerkt met puntenaantallen, zodat deze aantallen niet gekend waren. Dit wijzigt vanaf 2009 zodat er ook voor het Gemeenschapsonderwijs een puntenevolutie gehanteerd kan worden.

De coëfficiënt A2 geeft de indexevolutive weer. Er wordt geopteerd om te werken met de gezondheidsindex omdat deze ook de index is die gehanteerd wordt voor de bepaling van de 'levensduurte'. Om de berekening exact te kunnen uitvoeren is geopteerd om te werken met de index van de maand januari van het vorige begrotingsjaar t.o.v. de index van twee begrotingsjaren geleden.

Dit heeft als grote voordeel dat de scholen dan zelf die evolutie kennen en zo beter een echte inschatting kunnen maken van de werkingsmiddelen die zullen toegekend worden.

Artikel 85ter, §1 en §2, beschrijft de berekening van de budgetten voor de schoolkenmerken V1 en V2. (cf. gewoon basisonderwijs).

Artikel 85ter, §3, beschrijft de berekening van het budget voor de schoolkenmerken 3 tot en met 7.

B. Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Artikel 85quater

De basisfinanciering van een school voor buitengewoon basisonderwijs is in feite het werkingsbudget dat berekend wordt op basis van leerlingenkenmerken 3 tot en met 7. Daarom wordt de berekening van dit budget naar een geldwaarde per punt eerst berekend. Dit artikel is de weergave van de huidige bepaling van de berekening van de geldwaarde per punt en bevat dus geen nieuwigheden.

De huidige puntwaarden bedragen afhankelijk van type en kleuter of lager onderwijs 9, 11, 13 tot 15 voor de leerlingen in het buitengewoon basisonderwijs en bedragen afhankelijk van de soort integratie 1,1, 4,4, 5,5 en 8,8 voor de GON-leerlingen.

Met dien verstande dat er voor de kleuters ook nog een omrekeningspercentage van 94,5% wordt toegepast, maar niet op de GON-leerlingen.

Tot op vandaag werden deze puntengewichten opgenomen in een uitvoeringsbesluit, nu worden, voor de rechtszekerheid, deze puntengewichten in het decreet opgenomen.

Voor alle kleuters en leerlingen lager onderwijs geteld op de teldag en vermenigvuldigd met de overeenkomende puntenwaarden, waarbij voor de kleuters het omrekeningspercentage wordt toegepast.

Het budget schoolkenmerken delen door alle punten geeft de geldwaarde per punt weer.

Artikel 85quinquies

Beschrijft de verdeling van de budgetten voor schoolkenmerken V1 en V2, cf. gewoon basisonderwijs.

C1. Berekening van het werkingsbudget per school (artikel 85sexies)

Zie berekening werkingsbudget per school gewoon basisonderwijs.

C2. Berekening van de integratietoelage (artikel 86)

Naast het werkingsbudget krijgen scholen voor buitengewoon basisonderwijs die GON-leerlingen begeleiden ook een integratietoelage, deze wordt berekend via het werkingsbudget.

Per school wordt het aantal GON-leerlingen vermenigvuldigd met het overeenkomstig aantal punten voor integratietoelage. De som van deze punten zijn de punten voor schoolkenmerk 7 per school.

De vermenigvuldiging van deze punten met de geldwaarde per punt zoals berekend in artikel 85ter, §3, geeft het bedrag aan integratietoelage per school.

4° Teldata

In artikel 87 wordt een beschrijving gegeven van de teldata voor de berekening van het werkingsbudget, dit wijzigt niet ten opzichte van het bestaande systeem. Voor de duidelijkheid wordt hier de teldatum voor de GON-leerlingen aan toegevoegd, maar dit is ook voor GON de reeds bestaande teldatum.

HOOFDSTUK III

Werkingsbudgetten in het secundair onderwijs

AFDELING I

Definities

Artikel 4

Dit artikel behoeft geen commentaar.

AFDELING II

Algemene bepalingen

Artikel 5

Dit artikel bepaalt de leerlingen- en schoolkenmerken die mogelijks in aanmerking kunnen komen voor de berekening van het werkingsbudget van de schoolbesturen.

Artikel 5, §1, legt de leerlingenkenmerken en de schoolkenmerken vast.

1° Leerlingenkenmerken

Aan de hand van wetenschappelijk onderzoek (zie hierboven) werd gekozen voor vier leerlingenindicatoren: het opleidingsniveau van de moeder, het krij-

gen van een schooltoelage, de thuistaal en de buurt waar de leerling woont. In de decreettekst worden deze vier indicatoren gedefinieerd als leerlingenkenmerk 1, leerlingenkenmerk 2, leerlingenkenmerk 3 en leerlingenkenmerk 4.

- a) Het opleidingsniveau van de moeder verwijst naar de culturele bagage waarmee de leerlingen naar school komen en de mate waarin die aansluit bij de schoolcultuur.

Bij de leerlingenindicator 'opleidingsniveau moeder' is gekozen om een onderscheid te maken tussen leerlingen wiens moeder het secundair onderwijs hebben afgewerkt en zij die dit niet hebben gedaan. Alleen leerlingen wiens moeder het secundair onderwijs niet hebben afgewerkt worden in rekening gebracht voor het berekenen van het budget waar de school recht op heeft op basis van deze leerlingenindicator.

Leerlingen wiens moeder hoogstens beschikt over een diploma, getuigschrift of een attest van slagen van de eerste drie jaren van het gewoon of buitengewoon onderwijs (bijvoorbeeld A3, A4 of B3) of een getuigschrift van het dbso of van de leertijd (leercontract Syntra) tikken aan voor deze leerlingenindicator. Leerlingen wiens moeder beschikt over een diploma of getuigschrift van het hoger secundair onderwijs (aso, tso, kso, bso, A2, B2, HSTL of een diploma van de 4de graad bso) tikken aan niet aan voor deze leerlingenindicator.

- b) Door rekening te houden met het feit of leerlingen al dan niet een schooltoelage krijgen, houden we expliciet rekening met de materiële mogelijkheden van het thuismilieu van de leerling.

In het decreet betreffende de studiefinanciering is opgenomen dat leerlingen die ongewettigd afwezig zijn hun recht op een schooltoelage kunnen verliezen. Omdat we willen vermijden dat scholen die problematische afwezigheden melden financieel nadeel ondervinden van het feit dat zij spijbelende leerlingen aan de overheid signaleren, is hiervoor een uitzondering voorzien in het nieuwe financieringssysteem.

- c) Het verschil tussen de taal die de leerlingen in het gezin spreken en de taal die op school wordt gesproken, zegt iets over zowel de communicatie- als leermogelijkheden van de leerling.

De indicator 'de taal die de leerling spreekt in het gezin' verwijst naar de taal die leerlingen in het gezin (met moeder, vader, en broers/zussen) spreken. Alleen leerlingen die in het gezin een andere taal dan de onderwijstaal spreken worden in rekening gebracht voor het berekenen van het budget waar de school recht op heeft. Er is gekozen voor volgende operationalisering: De taal die de leerling in het gezin spreekt is niet de onderwijstaal, indien de leerling in het gezin met niemand of in een gezin met drie gezinsleden (de leerling niet meegerekend) met maximum één gezinslid de onderwijstaal spreekt. Broers en zussen worden als één gezinslid beschouwd.

Indien de beschikbare gegevens van de leerling over de gezinstaal betrekking hebben op drie gezinsleden (vader/moeder/broers en zussen), is de gezinstaal dus de taal die het meest voorkomt (nl. twee of drie keer). Indien er drie verschillende talen worden gesproken in het gezin (waaronder het Nederlands) dan is de gezinstaal niet het Nederlands. Indien gegevens van de gezinstaal betrekking hebben op twee gezinsleden (bijvoorbeeld vader en moeder) is de gezinstaal Nederlands zodra één van deze gezinsleden met de leerling Nederlands spreekt. Indien de taalgegevens slechts betrekking hebben op één gezinslid (bijvoorbeeld een alleenstaande moeder en geen broers of zussen) dan is de taal die de leerling spreekt met dit enige gezinslid de gezinstaal.

Voor de faciliteitenscholen waar het taalregime Frans is, is de leerlingenindicator dus niet van toepassing. In deze scholen kunnen wettelijk alleen leerlingen schoollopen die thuis Frans spreken. (cf. artikel 7, §3, van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van talen in bestuurszaken en artikelen 6 en 7 van de wet van 30 juli 1963 houdende de taalregeling in het onderwijs).

- d) Deze indicator geeft ons indicaties over het sociaal kapitaal van de leerlingen. De indicator 'buurt' verwijst naar de woonplaats van de leerling. Dit is het officiële adres van de leerling zoals gekend door het rijksregister. Indien dit adres niet gekend is, betreft dit de woonplaats zoals die gekend is door de school.

Buurtten kunnen onderscheiden worden op basis van verschillende kenmerken. Eén daarvan is de mate van schoolse vertraging van de kinderen die

in de verschillende buurten wonen. De schoolachterstand die in rekening wordt gebracht om tussen de statistische sectoren te differentiëren, is twee of meer jaar vertraging bij leerlingen van het gewoon onderwijs op de leeftijd van 15 jaar (zie ook hoger bij algemene toelichting).

Op basis van deze indicator willen we aan 25% van de leerlingen extra financiering toekennen. Daarom wordt de cesuur gelegd op het hoogste kwartiel. Er wordt gewerkt met twee waarden: nl. men woont wel of niet in een buurt met het hoogste percentage schoolse vertraging. In §2 van dit artikel wordt verder uitgelegd hoe deze indicator berekend wordt en hoe de percentiëlbepaling gebeurt.

2° Schoolkenmerken

Hiermee worden de bestaande schoolkenmerken bedoeld: het studiegebied en de onderwijsvorm in het gewoon onderwijs, het type in het buitengewoon onderwijs en het al dan niet aanbieden van GON-begeleiding.

Daarnaast worden er nog twee andere schoolkenmerken geïntroduceerd:

Het schoolbestuur organiseert, conform artikel 24, §1, derde lid, van de gecoördineerde Grondwet, neutraal onderwijs.

Het schoolbestuur biedt, conform artikel 24, §1, vierde lid, van de gecoördineerde grondwet, de keuze aan tussen onderricht in een der erkende godsdiensten en niet-confessionele zedenleer aan.

Het werkingsbudget dat een schoolbestuur voor haar school/scholen zal ontvangen zal dus berekend worden op basis van het al of niet in aanmerking komen van de leerlingen in haar school/scholen voor één of meerdere van deze school- en mogelijks leerlingkenmerken.

Artikel 5, §2, bepaalt de wijze waarop leerlingkenmerk 4 wordt geoperationaliseerd.

Buurten zijn een meer verfijnde indicator van de sociale omgeving waar de leerlingen opgroeien. Om de buurten af te lijnen, zullen de statistische sectoren

van het NIS worden gebruikt. Dit zal via een uitvoeringsbesluit worden geregeld.

De statistische sector is de territoriale basiseenheid die door het Nationaal Instituut voor de Statistiek werd ingesteld om de resultaten van de algemene tellingen voor te stellen op een meer gedetailleerd niveau dan de gemeente. De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie (dit is het vroegere Nationaal Instituut voor de Statistiek) is de federale instantie die bevoegd is voor de coördinatie van de openbare statistiek.

“De statistische sector komt overeen met een gedeelte van het grondgebied van de gemeente. Bij de vaststelling ervan werd uitgegaan van structurele kenmerken van sociale, economische, stedenbouwkundige of morfologische aard.” (Jamagne, 2004).

In het Vlaamse Gewest zijn er ca. 9182 sectoren. De gemiddelde grootte van een sector in Vlaanderen is ca. 1,47 km². De kleinste sector in Vlaanderen is ca. 1,43 ha. De grootste sector in Vlaanderen is ca. 4.464,80 ha.

In principe zouden we de statistische sectoren ook kunnen gebruiken voor de leerlingen die wonen in het Brusselse Gewest. Maar, omdat te weinig 15-jarige leerlingen van het Vlaams onderwijs in de statistische sectoren van het Brusselse Gewest wonen, berekenen we voor het Brusselse Gewest het percentage schoolachterstand per buurt op het niveau van de negentien gemeenten.

De berekening gebeurt in verschillende stappen.

In een eerste fase wordt de schoolse vertraging van alle buurten berekend.

Voldoende 15-jarigen opnemen om het percentage 15-jarigen te berekenen, is noodzakelijk om een zinvol percentage vertraging te kunnen berekenen. Hoe hoger het aantal schooljaren waarop de berekening kan gebeuren, hoe meer 15-jarigen in de berekening kunnen meegenomen worden. Daarom is in dit artikel voorzien dat de berekening van het percentage kan gebeuren op basis van het aantal 15-jarigen van de zes tot tien voorgaande schooljaren.

Hoeveel schooljaren in de berekening van de indicator worden meegenomen, zal worden vastgelegd in een uitvoeringsbesluit. Voor de berekening van de

werkingsmiddelen van het schooljaar 2008-2009 zal de berekening van de indicator gebeuren op basis van de laatste zes schooljaren. Dit is het maximaal aantal schooljaren waarover momenteel gegevens beschikbaar zijn. Doorheen de jaren kan de berekening gebeuren op basis van een hoger aantal schooljaren.

Momenteel wordt de statistische sector van de verschillende cohorten 15-jarigen bepaald op basis van hun woonplaats op 1 oktober 2007. In de toekomst zal de woonplaats van de leerling tijdens het schooljaar dat hij/zij 15 jaar wordt, worden bijgehouden.

Voor een aantal 15-jarigen hebben we geen gegevens over het leerjaar waarin ze schoollopen. Dit is onder meer het geval voor de leerlingen in het modulair onderwijs en het deeltijds beroepssecundair onderwijs (dbso). Toch weten we dat leerlingen die op 15-jarige leeftijd in het modulair onderwijs of het dbso zitten minder dan twee jaar schoolse vertraging hebben. Van 15-jarige leerlingen in de onthaalklassen weten we niet of ze al dan niet vertraging opliepen. Met deze leerlingen houden we voor het berekenen van de indicator bijgevolg geen rekening (noch in de teller, noch in de noemer).

In een tweede fase wordt voor elke leerling vastgesteld wat het percentage schoolse vertraging is van de buurt.

Voor iedere leerling in het basis- en secundair onderwijs wordt de woonplaats omgezet in de respectieve statistische sector met daaraan gekoppeld het percentage schoolse vertraging. Voor de meeste leerlingen gebeurt dit automatisch op basis van het officiële adres zoals het gekend is bij het rijksregister. Dit is de meest accurate wijze om de sectorcode van de leerling te identificeren. Indien het adres om één of andere reden niet gekend is, zal de bepaling van de sectorcode waar de leerling woont gebeuren op basis van het adres dat de school opgeeft.

Voor een beperkt aantal leerlingen kan de statistische sector niet worden bepaald, bijvoorbeeld omdat de leerling in een nieuwe straat woont, waaraan nog geen sectorcode is toegekend. Voor die leerlingen werd het percentage schoolse vertraging aan 0 gelijk gesteld.

Voor dunbevolkte statistische sectoren, dit zijn sectoren waar de voorbije zes tot tien jaar minder dan vijftig 15-jarige leerlingen van het Vlaams onderwijs woonden, kan geen zinvol percentage schoolse vertraging worden berekend. Voor de leerlingen die in die buurten wonen, wordt de indicator op 0 gezet.

Voor leerlingen die niet wonen in het Nederlands taalgebied of het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad wordt het percentage schoolse vertraging eveneens gelijk gesteld aan 0. Ook voor hen zijn onvoldoende gegevens beschikbaar om te bepalen wat de schoolse vertraging is die kenmerkend is voor de buurt waar ze wonen. Gegevens over schoolse vertraging van 15-jarige leerlingen op buurtniveau over de leerlingen die schoollopen in de Franse Gemeenschap of in het buitenland zijn niet beschikbaar. Weinig leerlingen uit deze buurten volgen onderwijs in scholen gesubsidieerd of gefinancierd door de Vlaamse overheid, waardoor ook nauwelijks gegevens van schoolse vertraging van 15-jarigen uit die buurten beschikbaar zijn op Vlaams niveau. Bijgevolg kan de buurtindicator niet op een zinvolle manier berekend worden. Dat voor deze leerlingen het percentage schoolse vertraging gelijk gesteld wordt aan 0, is vergelijkbaar met de keuze om dit ook te doen voor leerlingen die wonen in dunbevolkte buurten in Vlaanderen.

Leerlingen die behoren tot de trekkende bevolking en de thuislozen worden geacht steeds te wonen in een buurt met een hoog percentage schoolse vertraging. Dit betekent dat deze leerlingen steeds in rekening worden gebracht voor het berekenen van het budget waar de school recht op heeft. We gaan er immers van uit dat de leerlingen in een omgeving met weinig sociaal kapitaal vertoeven.

Om de cesuur te bepalen worden alle leerlingen uit zowel het gewoon basisonderwijs als het gewoon secundair onderwijs geordend volgens afdalende waarde van de indicator schoolse vertraging. Door het hoogste kwartiel te bepalen (dit is een score hoger of gelijk aan het 75ste percentiel), worden de 25% leerlingen geïdentificeerd die in de buurten met de hoogste percentages schoolachterstand wonen.

Alleen leerlingen die beantwoorden aan deze buurtindicator worden in rekening gebracht voor het berekenen van het budget waar de school recht op heeft.

Artikel 5, §3, bepaalt dat de Vlaamse Regering de wijze bepaalt waarop de verschillende indicatoren worden vastgesteld en volgens welke wijze de gegevens worden verzameld.

In de algemene toelichting wordt verduidelijkt hoe deze gegevensverzameling op termijn best gebeurt. De bepaling van de wijze waarop de gegevens zullen verzameld worden, zal ondermeer afhankelijk zijn van de beschikbaarheid van de databanken waarop

een beroep zal worden gedaan. Voor de indicatoren ‘opleidingsniveau moeder’ en ‘thuis taal’ zal voorlopig met verklaringen op eer worden gewerkt. Voor de overige indicatoren kan gebruik gemaakt worden van reeds bestaande administratieve databanken.

Om de werkingsmiddelen te bepalen, worden de vier leerlingenindicatoren van een school steeds in kaart gebracht op basis van de situatie van het voorafgaande schooljaar.

De Vlaamse Regering bepaalt eveneens de wijze waarop de gegevens m.b.t. leerlingenkenmerk 3 ‘de gezinstaal’ verder worden geoperationaliseerd. Als er via verklaringen op eer wordt gewerkt zal in het uitvoeringsbesluit worden opgenomen hoe de concrete vraagstelling over de gezinstaal gebeurt, alsook hoe de verschillende antwoorden (m.i.v. missings) gecodeerd worden.

Voor leerlingenkenmerk 4 bepaalt de Vlaamse Regering de verdere concretisering van de wijze waarop de buurten worden afgebakend. Zoals in de definitie van leerlingenkenmerk 4 bepaald, wordt voor leerlingen woonachtig in het Vlaamse Gewest onder buurt de statistische sector verstaan. Voor leerlingen woonachtig in het Brussels Gewest wordt onder buurt de gemeente waar zij wonen verstaan. De waarde van de buurtindicator wordt berekend op basis van gegevens van de afgelopen zes tot tien jaar. Indien bepaalde grenzen van statistische sectoren (of gemeenten) zouden wijzigen, kan de regering op basis van deze delegatiebevoegdheid beslissen hoe de buurt wordt afgebakend. Ook bij problemen van technische aard (bijvoorbeeld het niet compatibel zijn van de sectorcodes uit het rijksregister met de codes die beschikbaar zijn bij het NIS als gevolg van een niet gelijktijdige update) kan de regering beslissen hoe de buurt wordt afgebakend.

AFDELING III

Werkingsbudgetten in het gefinancierd
en gesubsidieerd gewoon secundair onderwijs

ONDERAFDELING I

Vaststellen van het globale werkingsbudget
en de verdeling ervan in deelbudgetten

Artikel 6

In dit artikel wordt het startbedrag vastgelegd dat de berekeningsbasis is voor de werkingsmiddelen van

het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs. Dit bedrag wordt voor 2009 geraamd op 392.589.000 euro.

De bepaling van dit bedrag is gebaseerd op de kredieten die opgenomen zijn in de initiële begroting 2008, op basisallocaties FE4121C, FE4327C en FE4427C.

Het bedrag op basisallocatie FE4121C, de dotatie voor het Gemeenschapsonderwijs, bedraagt 70.180.000 euro. De bedragen voorzien in de initiële begroting 2008 op de basisallocaties FE 4327C en FE 4427C voor het gesubsidieerd officieel onderwijs en voor het vrij gesubsidieerd onderwijs bedragen respectievelijk 28.689.000 en 261.173.000 euro.

Deze bedragen worden vermeerderd met de bedragen van de resterende loonkost van het meesters-, vak- en dienstpersoneel op 30 juni 2008 in het gewoon secundair onderwijs. In deze loonkost is de loonkost die jaarlijks vrijkomt door afvloeit volledig opgenomen. Dit bedrag wordt geraamd op 7.836.000 euro.

Ten slotte wordt het aandeel van het gewoon secundair onderwijs in 40 miljoen euro bijkomende middelen voor het nieuw financieringssysteem in het secundair onderwijs, 37.735.000 euro, toegevoegd. Het resterende budget, 2.265.000 euro, wordt toegevoegd aan de werkingsbudgetten van het buitengewoon secundair onderwijs.

Er worden een aantal bedragen in mindering gebracht die een specifiek doel dienen en ook na de invoering van het nieuwe financieringssysteem blijven bestaan, met name de middelen voor de Gemeenschapbijdrage, 45.000 euro voor het gesubsidieerd vrij onderwijs en 90.000 euro voor het gemeenschapsonderwijs, en de middelen voor het deeltijds kunstonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs, 1.812.000 euro, alsook de middelen die voor het meesters-, vak- en dienstpersoneel voorzien zijn in uitvoering van onderwijs-cao VIII, namelijk 4.745.000 euro voor het vrij gesubsidieerd onderwijs en 847.000 euro voor het Gemeenschapsonderwijs.

70% van de middelen van het meesters-, vak- en dienstpersoneel wordt geïmmuniseerd, zodat 30% toegevoegd wordt aan de globale enveloppe. Dit betekent dat 70% van 7.836.000 euro, of 5.485.000 euro in mindering gebracht wordt. Concreet betekent dit dat het huidige systeem van afvloeit wordt verlaten. Vanaf 2009 wordt voor het meesters-, vak- en dienstpersoneel een systematiek ingevoerd waarbij de middelen van deze afvloeit sneller, namelijk over de periode 2009-2017 volledig worden verdeeld. Voor het resterend personeel in 2017 is het Gemeenschapsonderwijs dan volledig zelf verantwoordelijk. Er is geopteerd voor

een gespreide afbouw over een periode van acht jaar omdat, op basis van de leeftijdscurves van deze personeelsleden, in 2017 een groot deel van deze personeelscategorie zal afgevloeid zijn. Een spreiding vermijdt een plotse, drastische stijging van de factuur voor het Gemeenschapsonderwijs. Het percentage van 30% is gekozen om het Gemeenschapsonderwijs van bij de aanvang al gedeeltelijk te responsabiliseren.

Het totaal startbedrag voor het gewoon secundair onderwijs komt hierdoor op 392.589.000 euro.

Enkel voor het startjaar, 2009, is het mogelijk de exacte waarde vast te stellen. Vanaf het begrotingsjaar 2010 is het bedrag immers steeds gebaseerd op de bedragen in de begroting van het vorige jaar. De loonkost van het meesters-, vak- en dienstpersoneel wordt wel verhoogd tot 60% in 2016 en tot 100% in 2017, zodat het Gemeenschapsonderwijs geleidelijk aan de volledige verantwoordelijkheid krijgt voor deze personeelscategorie.

Op het aldus bekomen budget wordt jaarlijks een aanpassing toegepast om rekening te kunnen houden met de plaats waar de leerlingen zich bevinden in het onderwijsbestel. Elke leerling levert immers een aantal punten op als volgt:

gewoon secundair onderwijs

a) eerste graad	16
b) tweede en derde graad technisch en beroepssecundair onderwijs, de studiegebieden decoratieve technieken, fotografie, handel, kleding, lichaamsverzorging, personenzorg, sport, toerisme en voeding	18
c) tweede en derde graad technisch en beroepssecundair onderwijs, de studiegebieden auto, bouw, chemie, glastechnieken, grafische communicatie en media, hout, juwelen, koeling en warmte, land- en tuinbouw, maritieme opleidingen, mechanica-elektriciteit, muziekinstrumentenbouw, optiek, orthopedische technieken, tandtechnieken en textiel	22
d) tweede en derde graad algemeen secundair onderwijs (met inbegrip van de ASO-studierichtingen die tot het studiegebied sport behoren)	16
e) tweede en derde graad kunstonderwijs, de studiegebieden ballet en podiumkunsten	20
f) tweede en derde graad kunstonderwijs, het studiegebied beeldende kunsten	18
g) vierde graad	20

2° deeltijds beroepssecundair onderwijs	10
---	----

buitengewoon secundair onderwijs:

a) type 1, 2, 3, 5, 6, 7	34
b) type 4	39

Op deze wijze wordt dus niet enkel de leerlingevoluitie in aanmerking genomen, maar wordt nauwkeuriger tewerk gegaan door hetgeen zij aan punten vertegenwoordigen mee te verrekenen. Van deze evolutie wordt echter slechts 40% in aanmerking genomen. Dit betekent dat indien het puntentotaal van een school van het ene op het andere jaar stijgt door een stijging van het aantal leerlingen, door een verschuiving van haar leerlingenpopulatie naar zwaarder doorwegende studierichtingen, of door een combinatie van de twee, zij dit slechts voor 40% weerspiegelt zal zien. Indien echter het puntentotaal daalt, wordt dit eveneens slechts voor 40% verrekend. Dit mechanisme zorgt ervoor dat geen grote schokken optreden bij sterke wijzigingen van leerlingenaantallen of grote verschuivingen tussen studierichtingen.

Vanaf 2009 zal ook voor het Gemeenschapsonderwijs de berekening van de dotatie op basis van dit systeem gebeuren.

De werkingsmiddelen worden jaarlijks ook aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex en dit voor 100 percent. Er wordt geopteerd om te werken met de gezondheidsindex omdat dit ook de index is die gehanteerd wordt voor de bepaling van de 'levensduurte'. De verrekening gebeurt op basis van de verhouding tussen de gezondheidsindex van de maand januari van het vorige begrotingsjaar ten opzichte van de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar dáárvoor, omdat deze gegevens bij de begrotingscontrole van het begrotingsjaar zelf gekend zijn. Dit bevordert de transparantie voor de scholen.

De loonkost van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs die vrijkomt doordat jaarlijks een aantal vastbenoemde MVD-personeelsleden uitstromen en niet meer vervangen worden, wordt eveneens toegevoegd aan de werkingsmiddelen van het gewoon secundair onderwijs, ten belope van 70% tot 2015 en 40% in 2016, vermits tot en met 2015 30%, in 2016 60% en vanaf 2017 100% van deze vrijgekomen loonkost reeds vervat zit in de begrotingskredieten die als vertrekbasis dienen. Deze wordt voor 2008 geraamd op 802.000 euro. Dit bedrag wordt toegevoegd na indexering omdat dit al een geïndexeerd bedrag is.

Artikel 7

Na toepassing van artikel 6 is het globale werkingsbudget voor het gewoon secundair onderwijs bepaald voor een bepaald begrotingsjaar.

In artikel 7 wordt bepaald hoe dit budget verdeeld wordt over de verschillende deelbudgetten, met name over schoolkenmerken V1, V2, onderwijsvorm en studiegebied, en over de 4 leerlingenkenmerken.

Artikel 7, §1, beschrijft hoe de berekening voor het deelbudget schoolkenmerk V1 wordt uitgevoerd.

$$V1 = B * lln_Neu * 3\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%),$$

waarbij:

B = werkingsbudget verkregen na toepassing van artikel 6;

lln_Neu = leerlingen in het gewoon secundair Gemeenschapsonderwijs;

lln_tot = het totaal aantal leerlingen in het gewoon basisonderwijs;

lln_LB = leerlingen van het officieel secundair onderwijs.

Om ervoor te zorgen dat de basisfinanciering van een leerling exact 3 procent hoger is, wordt in de noemer van de formule, naast de som van het totaal aantal leerlingen, de leerlingen van het Gemeenschapsonderwijs verrekend aan 3 procent organisatie neutraal onderwijs en de leerlingen van het officieel onderwijs, verrekend aan 4,5 procent, opgenomen. Deze leerlingen zitten immers ook in de teller vervat, zodat zij er op deze manier uit gehaald worden.

Deze geldwaarde per leerling voor het objectief verschil organisatie van neutraal onderwijs, conform artikel 24, §1, tweede lid, van de gecoördineerde grondwet, dient enkel te worden toegekend aan het Gemeenschapsonderwijs, omdat enkel het Gemeenschapsonderwijs wettelijk verplicht is de neutraliteit te waarborgen.

Het Gemeenschapsonderwijs draagt immers de grondwettelijke plicht om neutraal onderwijs te bieden in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 24, §1, tweede en derde lid, van de Grondwet is hiervan de basis:

“De gemeenschap waarborgt de keuzevrijheid van de ouders.

De gemeenschap richt neutraal onderwijs in. De neutraliteit houdt ondermeer in, de eerbied voor de filosofische, ideologische of godsdienstige opvattingen van de ouders en de leerlingen.”

Deze bepalingen houden in dat de overheid de keuzevrijheid garandeert, en dat de overheid instaat voor een aanbod van neutraal onderwijs.⁹

In het secundair onderwijs is de vrije keuzeregeling geoperationaliseerd in de schoolpactwet van 29 mei 1959¹⁰ en in het decreet secundair onderwijs van 14 juli 1998¹¹.

Het feit dat andere schoolbesturen dan het Gemeenschapsonderwijs kunnen voorzien in een aanbod van neutraal onderwijs, neemt niet weg dat alleen het Gemeenschapsonderwijs de verplichting heeft een initiatief te nemen indien het aanbod van neutraal onderwijs lacunes vertoont. Dit wil zeggen dat:

- op plaatsen waar een andere aanbieder een aanbod doet dat dergelijke lacune opvult, het Gemeenschapsonderwijs niet verplicht is een aanbod te voorzien;
- het Gemeenschapsonderwijs verplicht is die scholen in stand te houden die deze verplichting invullen en waarvan het verdwijnen dus zou impliceren dat daar de vrije keuze niet is gegarandeerd;
- het Gemeenschapsonderwijs verplicht is een aanbod uit te bouwen op plaatsen waar de keuzevrijheid niet is gewaarborgd, en waar het wettelijk minimum aantal ouders zou vragen dat neutraal onderwijs wordt aangeboden;
- andere schoolbesturen steeds de vrijheid hebben om hun onderwijsaanbod te laten ophouden, zelfs als met dat aanbod de vrije keuze wordt gegarandeerd. In die gevallen is het Gemeenschapsonderwijs verplicht de ontstane lacune in te vullen.

De kwantificering van dit verschil is gezien de operationalisering van het begrip ‘vrije keuze’ mede afhankelijk van het aanbod van andere schoolbesturen, en evolueert bovendien mee met de vraag (demografische trends, evoluties in het keuzepatroon van ouders). Het is billijk dit op 3% te schatten.

Aangezien alleen het Gemeenschapsonderwijs de plicht heeft instellingen die de vrije keuze verzekeren in stand te houden of op te richten, dient aan dat net een compensatie te worden toegekend.

Deze zal aan de Raad van het Gemeenschapsonderwijs worden toegekend, die aan de hand van criteria die zij zelf bevoegd is uit te werken, deze middelen zal verdelen over de scholengroepen. Deze middelen zullen worden ingezet in de gemeenten of regio’s waar het aanbod van neutraal onderwijs het minst verspreid is, teneinde de hogere werkingskost die dit betekent te compenseren.

Artikel 7, §2, beschrijft hoe de berekening voor het deelbudget schoolkenmerk V2 wordt uitgevoerd.

Artikel 24, §1, vierde lid van de Grondwet bepaalt:

“De scholen ingericht door openbare besturen bieden, tot het einde van de leerplicht, de keuze aan tussen onderricht in één der erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer.”

Er zijn momenteel zes erkende godsdiensten (anglicaanse, islamitische, israëlitische, katholieke, orthodoxe, en protestants-evangelische). Personen die omwille van hun religieuze of morele overtuiging bezwaren hebben tegen het volgen van één van de aangeboden cursussen, kunnen een vrijstelling krijgen.

Deze verplichting, die dus rust op de scholen van het gemeenschapsonderwijs en van het officieel gesubsidieerd onderwijs, brengt bijkomende kosten mee op het vlak van omkadering, infrastructuur en werkmiddelen. Op het vlak van de omkadering vallen de bijkomende kosten buiten het gebied van dit decreet.

Op infrastructureel vlak betekent deze verplichting dat er bijkomende nood is aan lokalen, omdat deze keuzemogelijkheid tegelijkertijd aan meerdere leerlingengroepen moet worden aangeboden. Ook wordt vaak ingegaan op de vraag van leerkrachten om een lokaal specifiek in te richten voor een welbepaalde levensbeschouwelijke cursus. Hiervan afgeleid zijn er bijkomende kosten op het vlak van energie, onderhoud en leermiddelen.

Het is billijk de kwantificering van deze kosten in te schatten op 4,5%.

Dit voordeel wordt toegekend aan de scholen van het officieel gewoon secundair onderwijs op basis van de volgende formule:

⁹ Zie onder meer Arbitragehof, arrest nr. 110/98 van 4 november 1998, overweging B.3.2.

¹⁰ Schoolpactwet art. 3 en 4.

¹¹ Decreet secundair onderwijs van 14 juli 1998, art. 46-50.

$$V2 = B * \ln_LB * 4,5\% / (\ln_tot + \ln_VK * 3\% + \ln_LB * 4,5\%).$$

Om ervoor te zorgen dat de basisfinanciering van een leerling exact 3 percent hoger is, wordt in de noemer van de formule de som van het totaal aantal leerlingen, de leerlingen van het gemeenschapsonderwijs verrekend aan 3 percent vrije keuze en de leerlingen van het officieel onderwijs, verrekend aan 4,5 percent, opgenomen.

Artikel 7, §3, beschrijft hoe het budget voor leerlingenkenmerken berekend wordt. De verhouding tussen het bedrag dat aan leerlingenkenmerken besteed wordt en het totaal te besteden budget, wordt de bandbreedte genoemd. Deze bedraagt voor het secundair onderwijs voor het begrotingsjaar 2009 10% en wordt jaarlijks met 0,125% opgetrokken tot 11% in 2017. Deze verhoging is mogelijk doordat jaarlijks meer middelen ter beschikking komen door de afvloeien van het meesters-, vak- en dienstpersoneel. Doordat meer geld ter beschikking is zal het basisbedrag per punt bij gelijkblijvende parameters niet dalen, zodat het minimumbedrag per leerling gegarandeerd blijft.

Deze bandbreedte wordt vervolgens verdeeld over de vier leerlingenkenmerken. In het basisonderwijs gebeurt deze verdeling gelijkmatig, maar in het secundair onderwijs wordt minder belang gehecht aan het kenmerk statistische sector. Reden daarvoor is dat de leerlingen in het secundair onderwijs mobieler zijn en de kans groter is dat, als zij in een achtergestelde buurt wonen, naar een school buiten die buurt gaan. Daarom weegt het kenmerk statistische sector in het gewoon secundair onderwijs slechts voor 10% door in de bandbreedte, terwijl de overige leerlingenindicatoren voor 30% doorwegen.

Om te vermijden dat extreem hoge bedragen voor leerlingenindicatoren toegekend worden, wordt per indicator de score per school vergeleken met het gemiddelde over alle scholen gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap en begrensd op de gemiddelde score vermeerderd met een standaardafwijking van 2.

Artikel 7, §4, geeft het budget weer dat verdeeld wordt volgens de onderwijsvorm en het studiegebied waarin de leerlingen ingeschreven zijn. Het is het budget dat bepaald wordt in artikel 6, verminderd met de voor-

afnames voor de schoolkenmerken V1 en V2 en met het budget voor leerlingenkenmerken.

ONDERAFDELING II

Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Nu voor ieder kenmerk een globaal budget berekend werd, wordt elk deelbudget omgezet in hetzij een bedrag per leerling hetzij een geldwaarde per punt.

Artikel 8

In dit artikel wordt beschreven hoe de basisfinanciering per school berekend wordt. Deze gebeurt op dezelfde wijze als voorheen, maar wordt ook voor de berekening van de werkingsmiddelen van het Gemeenschapsonderwijs toegepast.

De huidige puntengewichten zijn opgenomen in de toelichting van artikel 6.

Het budget schoolkenmerken delen door alle punten geeft de geldwaarde per punt weer.

Artikel 9

Artikel 9 geeft de berekening weer van het bedrag per leerling voor het schoolkenmerk organiseren van neutraal onderwijs, conform artikel 24, §1, derde lid, van de gecoördineerde grondwet.

Het bedrag bekomen in artikel 7, §1, wordt gedeeld door alle leerlingen van het Gemeenschapsonderwijs. Immers, zoals reeds beschreven, voldoet enkel het gemeenschapsonderwijs aan deze verplichting. Dit resulteert in een bedrag per leerling voor dit schoolkenmerk.

Artikel 9 geeft eveneens de berekening weer van het bedrag per leerling voor het schoolkenmerk aanbieden van de keuze tussen onderricht in een der erkende godsdiensten en niet-confessionele zedenleer, conform artikel 24, §1, vierde lid, van de gecoördineerde grondwet.

Het bedrag bekomen in artikel 7, §2, wordt gedeeld door alle leerlingen van het officieel secundair onder-

wijs. Dit resulteert in een bedrag per leerling voor dit schoolkenmerk.

Artikel 10

In artikel 10 is beschreven hoe de werkingsbudgetten die berekend werden voor de vier leerlingenkenmerken verder verdeeld worden.

Als we elk deelbudget voor leerlingenkenmerken gewoon zouden delen door het aantal leerlingen die in aanmerking komt voor dit leerlingenkenmerk, dan ontstaat er een situatie waarbij een aantal scholen zeer veel extra middelen zou ontvangen; andere scholen zouden dan met veel minder tevreden moeten zijn. Daarom is een mechanisme uitgewerkt dat voorkomt dat er scholen zullen zijn die extreem veel middelen zullen bijkrijgen. Er wordt niet gewerkt met de leerlingenaantallen, maar met gecorrigeerde leerlingenaantallen.

Deze correctie wist de extremen uit. Om te vermijden dat bepaalde scholen door combinaties van verschillende leerlingenkenmerken extreem hoge bedragen zouden krijgen, wordt per leerlingenindicator het gemiddelde percentage berekend van alle scholen gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Vervolgens wordt per school de score vergeleken met het gemiddelde over alle scholen en per school begrensd op deze gemiddelde score vermeerderd met twee standaardafwijkingen.

Voor iedere school wordt met andere woorden per kenmerk het leerlingenaantal herberekend. Indien het gemiddeld aantal leerlingen van een school dat scoort op een kenmerk hoger is dan de gemiddelde score van alle scholen vermeerderd met twee standaardafwijkingen van alle scholen, dan wordt het leerlingenaantal gecorrigeerd door deze waarde toe te passen op het aantal leerlingen van de school.

Deze correctie moet voor iedere school en voor ieder kenmerk berekend worden. De som van alle gecorrigeerde leerlingen per school per kenmerk wordt dan gehanteerd als noemer om het bedrag per leerlingenkenmerk te berekenen.

Bijvoorbeeld: het bedrag per gecorrigeerde leerling schooltoelage is berekend door het budget voor het leerlingenkenmerk schooltoelage te delen door de som over alle scholen van de gecorrigeerde leerlingen schooltoelage.

Er worden dus vier bedragen (één per leerlingenkenmerk) per gecorrigeerde leerling berekend. De artikelen in het decreet geven weer hoe deze nauwkeurige wiskundige berekening van deze bedragen gebeurt.

ONDERAFDELING III

Berekening van het werkingsbudget per school

In een laatste stap wordt het werkingsbudget per school berekend.

Artikel 11

Artikel 11 bepaalt dat het werkingsbudget per school gebaseerd is op schoolkenmerken en mogelijks leerlingenkenmerken.

Artikel 12

Artikel 12 bepaalt de wijze van berekening van het werkingsbudget per school

De berekening gebeurt door de som te maken van het aantal punten en deze te vermenigvuldigen met de geldwaarde per punt. Dit is de basisfinanciering per school.

Deze basisfinanciering kan verhoogd worden door het gecorrigeerde aantal leerlingen die voldoen aan een bepaalde leerlingenindicator te vermenigvuldigen met de geldwaarde per leerlingenindicator.

Voor de scholen van het secundair Gemeenschapsonderwijs wordt het bedrag verkregen door de vermenigvuldiging van het aantal leerlingen in de school met de geldwaarde GW_V1 toegevoegd.

Voor de scholen van het officieel onderwijs wordt het bedrag verkregen door de vermenigvuldiging van het aantal leerlingen in de school met de geldwaarde GW_2 toegevoegd.

Artikel 12, §3, regelt de uitbetaling van de werkingsmiddelen voor het gemeenschapsonderwijs. Voor het gemeenschapsonderwijs worden deze uitbetaald aan de scholengroepen van het Gemeenschapsonderwijs.

Omdat het Gemeenschapsonderwijs haar middelen voor haar MVD-personeel via een aparte basisal-

locatie in de begroting ontvangt, worden deze middelen hier in mindering gebracht van de berekende werkmiddelen. Anderzijds worden de middelen die door onderwijs-cao VIII toegekend zijn voor contractueel MVD-personeel van het gemeenschapsonderwijs, en die vanaf 2010 jaarlijks geïndexeerd worden met de coëfficiënt A2, alsook het transitiefonds, toegevoegd aan de dotatie voor het Gemeenschapsonderwijs.

Deze middelen worden over de scholen verdeeld op basis van gekende mechanismen.

Artikel 12, §4, regelt de toekenning van de werkmiddelen voor het gesubsidieerd onderwijs.

Ook voor het vrij gesubsidieerd onderwijs zijn er middelen uitgetrokken voor het contractueel MVD-personeel. Voor het vrij gesubsidieerd onderwijs worden deze middelen aan de schoolbesturen uitbetaald op basis van hun punten voor de schoolkenmerken ten opzichte van het totaal aantal punten van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

De middelen uit de respectieve onderwijs-cao's worden vanaf 2010 geïndexeerd met de coëfficiënt A2.

Artikel 12, §5, regelt de uitbetaling van de werkmiddelen. Deze gebeurt in twee schijven. Decretaal wordt de mogelijkheid voorzien om een derde schijf werkmiddelen uit te betalen, om in speciale gevallen bijkomende middelen aan de scholen te kunnen betalen.

AFDELING IV

Werkingsbudgetten in het gefinancierd en gesubsidieerd buitengewoon secundair onderwijs

Alle principes zijn identiek aan die van het gewoon secundair onderwijs, met dien verstande dat in het buitengewoon secundair onderwijs geen leerlingenkenmerken van toepassing zijn.

De opeenvolgende stappen zijn de volgende:

1° vaststelling van het globale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten (over leerlingen en schoolkenmerken);

2° de verdeling van de deelbudgetten naar bedragen of geldwaardes per leerling;

3° vaststellen van het werkingsbudget per school.

ONDERAFDELING I

Vaststelling van het globale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten

Artikel 13

In dit artikel wordt het startbedrag vastgelegd dat de berekeningsbasis is voor de werkmiddelen van het buitengewoon secundair onderwijs.

Het eerste jaar dat er gewerkt zal worden met de bepalingen zoals in voorliggend decreet is het begrotingsjaar 2009. Het startbedrag, dat voor 2009 geraamd wordt op 23.732.000 euro, is de berekeningsbasis voor de werkmiddelen van het buitengewoon secundair onderwijs.

De samenstelling van dit bedrag is gebaseerd op de kredieten die opgenomen zijn in de initiële begroting 2008: de dotatie van het Gemeenschapsonderwijs: 5.621.000 euro en de bedragen voor het OGO en het VGO, respectievelijk: 2.685.000 en 13.303.000 euro.

Het bedrag van de resterende loonkost van het meesters-, vak- en dienstpersoneel op 30/6/2008 in het buitengewoon secundair onderwijs, 639.000 euro, wordt eveneens toegevoegd. De reden waarom we de loonkost nemen op 30/6 heeft als voordeel dat de afvloei van 2008 al volledig is opgenomen.

Ten slotte wordt het aandeel van het buitengewoon secundair onderwijs in 40 miljoen euro bijkomende middelen voor het nieuw financieringssysteem in het secundair onderwijs, 2.265.000 euro, toegevoegd.

Dit geeft een totaal budget aan werkmiddelen buitengewoon secundair onderwijs van 24.513.000 euro.

Op dit budget worden nog een aantal correcties toegepast:

1° een aantal specifieke bedragen worden in mindering gebracht bedragen die een specifiek doel

dienen en ook na de invoering van het nieuwe financieringssysteem blijven bestaan. Deze middelen blijven voorbehouden voor hun specifieke doelstellingen en worden dus niet verdeeld op basis van de nieuwe systematiek, maar worden apart gezet in de begroting.

Deze bedragen staan nu eveneens op de basisallocaties voor werkingsmiddelen en moeten dus in mindering gebracht worden.

Het gaat om de middelen die voorzien zijn voor het MVD-personeel in het VGO (vakantiegeld en loongelijkschakeling) en GO (verhoging eindejaarstoelage), middelen die voortvloeien uit onderwijs-cao's ten bedrage van respectievelijk 68.000 en 266.000;

- 2° 70% van de middelen voor het MVD-personeel wordt geïmmuniseerd, zodat 30% toegevoegd wordt aan de globale te verdelen enveloppe. 70% van 639.000 wordt in mindering gebracht of 447.000 euro.

Concreet betekent dit dat het huidige systeem van afvloeï wordt verlaten en vanaf 2009 wordt er voor het meesters-, vak- en dienstpersoneel een systematiek ingevoerd waarbij de middelen van deze afvloeï sneller – nl. over de periode 2009-2017 (30% in de periode 2009-2015, 60% in 2016 en 100% in 2017) – volledig worden verdeeld naar alle netten. Voor het resterend personeel is het Gemeenschapsonderwijs vanaf 2017 volledig zelf verantwoordelijk.

Er is gekozen om deze afbouw te spreiden over een periode van acht jaar omdat – op basis van de leeftijdscurves van deze personeelsleden – in 2017 er heel wat personeel zal afgevloeïd zijn. Dit vermijdt dat de factuur voor het Gemeenschapsonderwijs met een grote sprong de hoogte in zou gaan.

Het percentage van 30% is gekozen om al van bij de start van het nieuwe financieringsmechanisme een zekere eigen verantwoordelijkheid voor dit personeel bij het Gemeenschapsonderwijs te leggen.

Het bekomen bedrag na de hierboven beschreven correcties is:

$24.513.000 - (447.000 + 68.000 + 266.000) = 23.732.000$ euro. Dit is het startbedrag dat ingeschreven wordt als decretale vertrekbasis voor de berekening van de werkingsmiddelen in het buitengewoon secundair onderwijs en dat geïndexeerd wordt.

Enkel voor het startjaar 2009 is de exacte waarde van het startbedrag vast te stellen.

Vanaf het begrotingsjaar 2010 is het bedrag gebaseerd op de kredieten in de begroting van het vorige jaar. Wel wordt de loonkost van het meesters-, vak- en dienstpersoneel die volledig in de werkingsmiddelen van alle netten wordt geput verhoogd tot 60% in 2016 en tot 100% in 2017.

Net zoals nu wordt het basisbedrag steeds vermenigvuldigd met de coëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënt A1 is de coëfficiënt die de puntenevolutie weergeeft. Deze puntenevolutie wordt evenwel (zoals nu) beperkt tot 40%. Dit heeft uiteraard zijn voordelen bij een daling van het leerlingenaantal, maar is nadelig in geval van een leerlingenstijging. Dit mechanisme zorgt dat er nooit grote schokken kunnen optreden bij sterke wijzigingen van leerlingenaantallen.

Vroeger was de coëfficiënt A1 gebaseerd op de leerlingencijfers en de verhouding tussen de leerlingenaantallen, nu tussen de puntenaantallen. Op zich geeft dit geen verschillen in de verhouding, omdat de puntenaantallen gebaseerd zijn op de leerlingenaantallen.

In het werkingsmodel zoals het tot op vandaag bestond werd er voor het gemeenschapsonderwijs niet gewerkt met puntenaantallen. Dit wijzigt vanaf 2009 zodat er dan wel een puntenevolutie gehanteerd kan worden. De gehanteerde punten zullen identiek zijn aan die van het gesubsidieerd secundair onderwijs.

De coëfficiënt A2 geeft de indexevolutie weer. Er wordt geopteerd om te werken met de gezondheidsindex. Om de berekening exact te kunnen uitvoeren is geopteerd om te werken met de index van de maand januari van het vorige begrotingsjaar t.o.v. de index van twee begrotingsjaren geleden.

Dit heeft als grote voordeel dat de scholen dan zelf die evolutie kennen en zo beter een echte inschatting kunnen maken van de werkingsmiddelen die zullen toegekend worden.

Jaarlijks worden aan deze middelen de middelen toegevoegd die ontstaan door de natuurlijke afvloeï van het geïmmuniseerde deel van het MVD-personeel. Deze bedragen worden toegevoegd na indexering omdat dit al een geïndexeerd bedrag is.

Op basis van de huidige ramingen is dit 55.000 euro.

Artikel 14

Artikel 14 beschrijft de berekening van de budgetten voor de schoolkenmerken (cf. gewoon secundair onderwijs).

ONDERAFDELING II

Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Artikel 15

In dit artikel wordt beschreven hoe de basisfinanciering per school berekend wordt. Deze gebeurt op dezelfde wijze als voorheen, maar wordt ook voor de berekening van de werkingmiddelen van het Gemeenschapsonderwijs toegepast.

De huidige puntengewichten bedragen 39 voor type 4 en 34 voor types 1, 2, 3, 5, 6 en 7 en afhankelijk van de soort integratie 2, 9 en 14 voor de GON-leerlingen.

Het budget schoolkenmerken delen door alle punten geeft de geldwaarde per punt weer.

Artikel 16

Dit artikel beschrijft de verdeling van de budgetten voor schoolkenmerken V1 en V2, cf. gewoon secundair onderwijs.

ONDERAFDELING III

Berekening van het werkingsbudget per school

Zie berekening werkingsbudget per school gewoon secundair onderwijs.

ONDERAFDELING IV

Berekening van de integratietoelage per school

Artikel 19

Naast het werkingsbudget krijgen scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die GON-leerlingen begeleiden ook een integratietoelage, die berekend wordt via het werkingsbudget.

Per school wordt het aantal GON-leerlingen vermenigvuldigd met het overeenkomstig aantal punten voor integratietoelage. De som van deze punten zijn de punten voor SchK_Gon per school.

De vermenigvuldiging van deze punten met de geldwaarde per punt zoals berekend in artikel 15, §3, geeft het bedrag aan integratietoelage per school.

HOOFDSTUK IV

Deeltijds Kunstonderwijs

Artikel 20

Bedoeling van dit artikel is de indexering die van toepassing is op de globale werkingsenveloppe, ook toe te passen op het stukje deeltijds kunstonderwijs van het gemeenschapsonderwijs, waarvan de middelen via een aparte basisallocatie betaald worden.

HOOFDSTUK V

Evaluatie

Artikel 21

Na vier jaar zal het nieuwe financieringssysteem worden beoordeeld. De focus dient daarbij gelegd op de algemene uitgangspunten en doelstellingen van het decreet.

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikelen 22 tot en met 24

Deze artikelen behoeven geen commentaar.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Werk,
Onderwijs en Vorming,*

Frank VANDENBROUCKE

VOORONTWERP VAN DECREET

van 1 februari 2008

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende de werkingsbudgetten in het basisonderwijs
en de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk I. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2 De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing op het gewoon en buitengewoon basisonderwijs, op het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs, en op het buitengewoon secundair onderwijs, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, tenzij anders bepaald.

Hoofdstuk II. Werkingsbudgetten in het basisonderwijs

Art. 3. In hoofdstuk VII, afdeling 2 van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997, gewijzigd bij de decreten van 19 december 1997, 22 december 2000, 13 juli 2001, 18 juni 2002, 14 februari 2003, 10 juli 2003, 2 april 2004, 24 december 2004, 24 juni 2005, 15 juli 2005, 30 juni 2006, 7 juli 2006, 22 december 2006 en 22 juni 2007, wordt onderafdeling D bestaande uit artikel 76 tot en met 87 vervangen door wat volgt:

“Onderafdeling D. De werkingsbudgetten.

1° Algemene bepalingen

Art. 76. Ieder schooljaar krijgen de schoolbesturen een werkingsbudget voor de werking, de uitrusting, het groot onderhoud van hun scholen, voor het werken aan rationeel energiegebruik in hun scholen en om tegemoet te komen aan de kosteloosheid vermeld in artikel 27 en aan de maximumfacturen vermeld in artikel 27bis.

Bij de aanwending van het werkingsbudget moet ieder schoolbestuur rekening houden met een gelijke behandeling van al zijn gefinancierde of gesubsidieerde scholen en van al zijn leerlingen.

Art. 77. Ieder schoolbestuur van een gesubsidieerde school moet aan Agodi verantwoording afleggen over het gebruik van zijn werkingsbudget. De verificatiediensten van Agodi kunnen ter plaatse controle uitoefenen zonder dat die controle betrekking mag hebben op de opportuniteit.

De Regering bepaalt nader de controlemaatregelen.

Art. 78. §1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk gelden volgende kenmerken:

1° leerlingenkenmerken:

a) het opleidingsniveau van de moeder: de moeder is niet in het bezit van een diploma van het secundair onderwijs of van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs of van een daarmee gelijkwaardig studiebewijs, hierna leerlingenkenmerk 1 te noemen.

- b) het krijgen van een schooltoelage: er wordt een schooltoelage gegeven aan de leerling, als vermeld in het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juni 2007 uitbetaald ten gunste van de leerling, hierna leerlingenkenmerk 2 te noemen.
- c) de taal die de leerling in het gezin spreekt en die verschilt van de onderwijstaal: daaronder wordt de taal verstaan die de leerling meestal spreekt met moeder en/of vader, en/ of broers en zussen, hierna leerlingenkenmerk 3 te noemen.
- d) de leerling woont in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd, hierna leerlingenkenmerk 4 te noemen. Onder schoolse vertraging wordt het aantal leerjaren vertraging verstaan die een leerling oploopt ten aanzien van het leerjaar waarin hij zich zou bevinden als hij normaal zou vorderen.

2° schoolkenmerken:

- a) het schoolbestuur organiseert gewoon kleuteronderwijs, hierna schoolkenmerk 1 te noemen.
- b) het schoolbestuur organiseert gewoon lager onderwijs, hierna schoolkenmerk 2 te noemen..
- c) het schoolbestuur organiseert buitengewoon kleuteronderwijs met uitzondering van type 4 , hierna schoolkenmerk 3 te noemen.
- d) het schoolbestuur organiseert buitengewoon kleuteronderwijs van type 4, hierna schoolkenmerk 4 te noemen.
- e) het schoolbestuur organiseert buitengewoon lager onderwijs met uitzondering van type 4, hierna schoolkenmerk 5 te noemen.
- f) het schoolbestuur organiseert buitengewoon lager onderwijs van type 4, hierna schoolkenmerk 6 te noemen.
- g) het schoolbestuur van een school voor buitengewoon basisonderwijs begeleidt één of meer leerlingen in het geïntegreerd basisonderwijs, als vermeld in artikel 11, hierna schoolkenmerk 7 te noemen.
- h) het schoolbestuur organiseert, conform artikel 24, §1, tweede lid, van de gecoördineerde grondwet, neutraal onderwijs, hierna voorafname 1 (V1) te noemen.
- i) het schoolbestuur biedt, conform artikel 24, §1 ,vierde lid, van de gecoördineerde grondwet, de keuze aan tussen onderricht in een van de erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer, hierna voorafname 2 (V2) te noemen.

§ 2. Leerlingenkenmerk 4 wordt als volgt vastgesteld:

In een eerste fase wordt de schoolse vertraging van alle buurten berekend.

De berekening van de schoolse vertraging, is gebaseerd op alle leerlingen van het gewoon onderwijs die school hebben gelopen in een onderwijsinstelling, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Per buurt wordt het percentage vijftienjarige leerlingen berekend die de afgelopen zes tot tien jaar op vijftienjarige leeftijd twee of meer jaar schoolse vertraging hebben opgelopen.

In een tweede fase wordt voor elke leerling vastgesteld wat het percentage schoolse vertraging is van de buurt. Leerlingen die behoren tot de trekkende bevolking, vermeld in artikel 3, 52ter, en thuislozen, vermeld in artikel 139bis, §1, 2°, worden geacht te wonen in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd.

Voor alle leerlingen uit het gewoon basisonderwijs wordt het 25ste percentiel van de buurtcores bepaald. Leerlingen die wonen in een buurt met een score binnen het 25ste percentiel beantwoorden aan de indicator 'wonen in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd'.

Leerlingenkenmerk 4 is enkel van toepassing voor leerlingen die in het Nederlandse taalgebied of het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad wonen.

§3. De Regering bepaalt de wijze waarop de leerlingenkenmerken worden vastgesteld en legt de procedure vast volgens dewelke de gegevens door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming worden verzameld. Voor leerlingenkenmerk 3 bepaalt de Regering de verdere operationalisering van de gezinstaal. Voor leerlingenkenmerk 4 bepaalt de Regering de wijze waarop de buurten worden afgebakend.

2° Werkingsbudgetten in het gefinancierde en gesubsidieerde gewoon basisonderwijs.

A. Vaststelling van het totale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten.

Art. 79. §1. Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008-2009, is het startbedrag voor de werkingsbudgetten voor het gewoon basisonderwijs 402.379.000 euro.

§2.1° Vanaf begrotingsjaar 2010 tot en met begrotingsjaar 2015 wordt het werkingsbudget voor het gewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon basisonderwijs vermeerderd met 30% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het gewoon basisonderwijs.

2° Voor het begrotingsjaar 2016 wordt het werkingsbudget voor het gewoon basisonderwijs berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon basisonderwijs, vermeerderd met 60% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het gewoon basisonderwijs.

3° Voor het begrotingsjaar 2017 wordt het werkingsbudget voor het gewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon basisonderwijs, vermeerderd met de volledige loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het gewoon basisonderwijs.

4° Vanaf 2018 wordt het werkingsbudget voor het gewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon basisonderwijs.

§3. Voor het begrotingsjaar 2009 wordt het bedrag van 402.379.000 euro vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt het bedrag, verkregen na de toepassing van §2, vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënten A1 en A2 worden als volgt berekend:

1° $A1 = 0,6 + 0,4$ (punten 1/punten 0), waarbij:

a) punten 1 = het totale aantal punten voor schoolkenmerk 1 en 2, berekend na de toepassing van artikel 81, voor de leerlingen van het gewoon basisonderwijs op de eerste schooldag van februari van het vorige schooljaar;

b) punten 0 = het totale aantal punten voor schoolkenmerk 1 en 2, berekend na de toepassing van artikel 81, voor de leerlingen van het gewoon basisonderwijs op de eerste schooldag van februari van het voorlaatste schooljaar;

2° $A2 = (Cx-1/Cx-2)$, waarbij:

a) $Cx-1$: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x - 1$;

b) $Cx-2$: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x - 2$.

De A2-coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

§4. 1° Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor de begrotingsjaren 2009 tot en met 2015 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2, en met 70% van de loonkosten die vrijkomen door toepassing van het Koninklijk Besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

2° Het bedrag verkregen door de toepassing van §3, wordt voor het begrotingsjaar 2016 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2, en met 40% van de loonkosten die vrijkomen door toepassing van het Koninklijk Besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

3° Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3 wordt vanaf het begrotingsjaar 2017 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2.

Art. 80. §1. Van het werkingsbudget gewoon basisonderwijs verkregen na de toepassing van artikel 79, wordt een budget van 3% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V1. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V1 = B * lln_Neu * 3\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$, waarbij:

1° B = werkingsbudget verkregen na de toepassing van artikel 79;

2° lln_Neu = leerlingen in het gewoon basisonderwijs van het gemeenschapsonderwijs;

3° lln_tot = het totaal aantal leerlingen in het gewoon basisonderwijs;

4° lln_LB = leerlingen van het officieel gewoon lager onderwijs.

§2. Van het werkingsbudget gewoon basisonderwijs verkregen na toepassing van artikel 79, wordt een budget van 4,5% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V2. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V2 = B * lln_LB * 4,5\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$.

§3. Van het werkingsbudget gewoon basisonderwijs verkregen na de toepassing van artikel 79 en na toepassing van §1 en §2, wordt een percentage berekend dat in aanmerking komt voor verdeling op basis van de leerlingenkenmerken. Dat budget wordt berekend volgens de volgende formule:

$(B - V1 - V2) * P_{jaar\ x} = B_lli$, waarbij:

1° P jaar x = percentage voor het begrotingsjaar in kwestie.

Dat percentage bedraagt 14% voor begrotingsjaar 2009 en stijgt jaarlijks met 0,1875% tot 15,5% vanaf 2017;

2° B_lli = werkingsbudget dat verdeeld zal worden op basis van leerlingenkenmerken.

Het werkingsbudget per leerlingenkenmerk wordt als volgt bepaald: $B_lli / 4$,

respectievelijk: B_lli_{Opl} , B_lli_{St} , B_lli_{Ta} , B_lli_{Bu} , met:

a) B_lli_{Opl} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 1;

b) B_lli_{St} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 2;

c) B_lli_{Ta} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 3;

d) B_lli_{Bu} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 4.

§4. Het werkingsbudget dat verdeeld wordt op basis van de schoolkenmerken hierna B_SchK te noemen, wordt bepaald door de toepassing van volgende formule:

$$B_SchK = B - V1 - V2 - B_lli.$$

B. Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Art. 81. B_SchK, vermeld in artikel 80, §4, wordt als volgt verdeeld over de schoolkenmerken 1 en 2, vermeld in artikel 78, §1:

1° Voor de leerlingen van het kleuteronderwijs en van het lager onderwijs wordt het puntengewicht als volgt bepaald:

a) Voor een kleuter: 6 punten, met dien verstande dat het aantal regelmatige kleuters op de eerste schooldag van februari worden gewogen met volgend percentage: 88,48%

b) Voor een leerling lager onderwijs: 8 punten.

2° voor alle scholen wordt per schoolkenmerk vermeld in §1, het aantal leerlingen geteld zoals bepaald in artikel 87, vermenigvuldigd met het overeenkomstige puntengewicht verkregen na toepassing van 1°.

3° het B_SchK wordt vervolgens gedeeld door het totale aantal te verdelen punten. Het quotiënt van die deling is de geldwaarde per punt voor schoolkenmerken, hierna GPP_SchK te noemen.

Art. 82. §1. Het budget V1, vermeld in artikel 80, §1, wordt als volgt verdeeld: V1 wordt gedeeld door alle leerlingen van het gewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V1, hierna GW_V1 te noemen.

§2. Het budget V2, vermeld in artikel 80, §2, wordt als volgt verdeeld: V2 wordt gedeeld door alle leerlingen van het officieel gewoon basisonderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V2, hierna GW_V2 te noemen.

Art. 83. Het budget leerlingenkenmerken, vermeld in artikel 80, §3, wordt verdeeld in een bedrag per leerling per kenmerk volgens de volgende formules:

$$1) B_Clli_{Opl} = B_lli_{Op} / Clli_{Opl};$$

$$2) B_Clli_{St} = B_lli_{St} / Clli_{St};$$

$$3) B_Clli_{Ta} = B_lli_{Ta} / Clli_{Ta};$$

$$4) B_Clli_{Bu} = B_lli_{Bu} / Clli_{Bu};$$

met:

a) B_Clli_{Opl} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 1;

b) B_Clli_{St} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 2;

c) B_Clli_{Ta} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 3;

d) B_Clli_{Bu} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 4;

e) $Clli_{Opl}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;

f) $Clli_{St}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;

g) $Clli_{Ta}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;

h) $Clli_{Bu}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4.

$Clli_{Opl}$, $Clli_{St}$, $Clli_{Ta}$ en $Clli_{Bu}$ worden respectievelijk via de volgende formules berekend:

$$1^{\circ} Clli_{Opl} = \sum_{alle\ scholen} Clli_{Opl-school}$$

waarbij $Cli_{Opl_school} = \text{MIN}(\text{Proc_school_iOpl}; \text{Gemid_tot_iOpl} + (2 \times \text{Stdev_tot_iOpl})) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

- a) Cli_{Opl_school} = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 1;
- b) Proc_school_iOpl = het Procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;
- c) Gemid_tot_iOpl = het gemiddeld aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;
- d) Stdev_tot_iOpl = de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie die in aanmerking komen voor leerlingenkenmerk 1;
- e) MIN = de laagste waarde van de twee: Proc_school_iOpl of $\text{Gemid_tot_iOpl} + (2 \times \text{Stdev_tot_iOpl})$; het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 1;

2° $Cli_{St} = \sum_{\text{alle scholen}} Cli_{St_school}$, waarbij: $Cli_{St_school} = \text{MIN}(\text{Proc_school_iSt}; \text{Gemid_tot_iSt} + (2 \times \text{Stdev_tot_iSt})) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

- a) Cli_{St_school} = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 2;
- b) Proc_school_iSt = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;
- c) Gemid_tot_iSt = het gemiddeld aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;
- d) Stdev_tot_iSt = de standaarddeviatie van alle leerlingen die in aanmerking komen voor leerlingenkenmerk 2;
- e) MIN = de laagste waarde van de twee: Proc_school_iSt of $\text{Gemid_tot_iSt} + (2 \times \text{Stdev_tot_iSt})$; het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 2;

3° $Cli_{Ta} = \sum_{\text{alle scholen}} Cli_{Ta_school}$, waarbij $Cli_{Ta_school} = \text{MIN}(\text{Proc_school_iT_a}; \text{Gemid_tot_iT_a} + (2 \times \text{Stdev_tot_iT_a})) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

- a) Cli_{Ta_school} = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 3;
- b) Proc_school_iT_a = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;
- c) Gemid_tot_iT_a = het gemiddeld aantal leerlingen per school dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;
- d) Stdev_tot_iT_a = de standaarddeviatie van alle leerlingen die in aanmerking komen voor leerlingenkenmerk 3;

e) MIN = de laagste waarde van de twee: Proc_school_iTa of Gemid_tot_iTa + (2 x Stdev_tot_iTa). het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 3;

4° $Cli_{Bu} = \sum_{alle\ scholen} Cli_{Bu-school}$, waarbij $Cli_{Bu-school} = MIN (Proc_school_iBu; Gemid_tot_iBu + (2 \times Stdev_tot_iBu)) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

a) $Cli_{Bu-school}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 4;

b) Proc_school_iBu = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4;

c) Gemid_tot_iBu = het gemiddeld aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 voor alle scholen samen;

d) Stdev_tot_iBu = de standaarddeviatie van alle leerlingen die in aanmerking komen voor leerlingenkenmerk 4;

e) MIN = de laagste waarde van de twee: Proc_school_iBu of Gemid_tot_iBu + (2 x Stdev_tot_iBu). het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 4;

C. Berekening van het werkingsbudget per school.

Art. 84. Het werkingsbudget per school wordt voor een deel berekend op basis van schoolkenmerken en voor een deel op basis van leerlingenkenmerken.

Art. 85. §1. Per school wordt het totaal aantal punten berekend door het aantal leerlingen, geteld overeenkomstig artikel 87, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht voor schoolkenmerk 1 en 2.

§2. Het werkingsbudget per school is de som van:

1° het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school met de GPP_SchK, zoals bepaald in artikel 81, 3°;

2° het bedrag, verkregen door het resultaat de van volgende vermenigvuldigingen:

a) $B_Cli_{Opl} \times Cli_{Opl-school}$;

b) $B_Cli_{St} \times Cli_{St-school}$;

c) $B_Cli_{Ta} \times Cli_{Ta-school}$;

d) $B_Cli_{Bu} \times Cli_{Bu-school}$;

3° GW_V1, zoals bepaald in artikel 82, §1, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school;

4° GW_V2, zoals bepaald in artikel 82, §2, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen lager onderwijs in de school.

§3. Het budget, verkregen na de toepassing van §2, wordt voor het Gemeenschapsonderwijs jaarlijks aan de raden van bestuur van de scholengroepen toegekend in overeenstemming met de bepalingen van [artikel 36](#), 2°, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs waarbij:

1° de som van het bedrag dat met toepassing van artikel 85, §2, verkregen is, voor het geheel van de scholen van het gewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs tot en met 2015 verminderd wordt met 30 percent van de loonkosten van de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon basisonderwijs van het gemeenschapsonderwijs, in 2016 met 60 percent en in 2017 met 100 percent van die loonkosten.

2° de som van het bedrag dat met toepassing van, §2, verkregen is, voor het geheel van de scholen van het gewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs verhoogd wordt met de middelen vastgelegd voor het optrekken van het vakantiegeld tot 92% voor het contractuele onderhouds- of meesters- vak- en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao.. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 551.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt zoals bepaald in artikel 79.

§4. Het werkingsbudget verkregen na de toepassing van artikel 85, §2, wordt voor het gesubsidieerd onderwijs jaarlijks toegekend aan de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs.

Daarbij worden de middelen voor de schoolbesturen van het vrij gesubsidieerd onderwijs verhoogd met de middelen tot harmonisering van de lonen tussen het onderhouds-, meester-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd vrij onderwijs en dat personeel van het Gemeenschapsonderwijs, toegekend via de respectievelijke onderwijs-cao's. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 3.229.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door toepassing van de A2-coëfficiënt zoals bepaald in artikel 79.

Die cao-middelen worden verdeeld pro rata het aantal punten per school van het vrij gesubsidieerd onderwijs, dat verkregen is na de toepassing van artikel 85, §1.

§5. De werkingsbudgetten van de scholengroepen van het gemeenschapsonderwijs en van de scholen van het gesubsidieerd gewoon basisonderwijs worden elk jaar in twee schijven uitbetaald: in januari een eerste schijf van 50% en het saldo in juni.

3° Werkingsbudgetten in het gefinancierde en gesubsidieerde buitengewoon onderwijs.

A. Vaststelling van het totale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten

Art. 85bis. §1. Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008-2009, is het start-bedrag voor de werkingsmiddelen voor het buitengewoon basisonderwijs 35.452.000 euro.

§2. 1° Vanaf begrotingsjaar 2010 tot en met begrotingsjaar 2015 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon basisonderwijs, vermeerderd met 30% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het buitengewoon basisonderwijs.

2° Voor het begrotingsjaar 2016 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon basisonderwijs, vermeerderd met 60% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het buitengewoon basisonderwijs.

3° Vanaf het begrotingsjaar 2017 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon basisonderwijs, vermeerderd met de volledige loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het buitengewoon basisonderwijs.

4° Vanaf 2018 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon basisonderwijs.

§3. Voor het begrotingsjaar 2009 wordt het bedrag van 35.452.000 euro vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt het bedrag, verkregen na de toepassing van §2, vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënten A1 en A2 worden als volgt berekend:

1° $A1 = 0,6 + 0,4$ (punten 1/punten 0), waarbij:

a) punten 1 = het totale aantal punten voor schoolkenmerk 3, 4, 5 en 6, zoals berekend na toepassing van artikel 85quater, voor de leerlingen van het buitengewoon basisonderwijs op de eerste schooldag van februari van het vorige schooljaar;

b) punten 0 = het totaal aantal punten voor schoolkenmerk 3, 4, 5 en 6, zoals berekend na toepassing van artikel 85quater, voor de leerlingen van het buitengewoon basisonderwijs op de eerste schooldag van februari van het voorlaatste schooljaar;

2° $A2 = (Cx-1/Cx-2)$, waarbij:

a) $Cx-1$: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x - 1$;

b) $Cx-2$: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x - 2$.

De A2-coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

§4. 1° Het bedrag verkregen door de toepassing van §3, wordt voor de begrotingsjaren 2009 tot en met 2015 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2, en met 70% van de loonkosten die vrijkomen door toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

2° Het bedrag verkregen door de toepassing van §3, wordt voor het begrotingsjaar 2016 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2, en met 40% van de loonkosten die vrijkomen door toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

3° Het bedrag verkregen door de toepassing van §3, wordt vanaf het begrotingsjaar 2017 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2.

Art. 85ter. §1. Van het werkingsbudget buitengewoon basisonderwijs verkregen na de toepassing van artikel 85bis, wordt een budget van 3% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V1. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V1 = B * \text{lln_Neu} * 3\% / (\text{lln_tot} + \text{lln_Neu} * 3\% + \text{lln_LB} * 4,5\%)$, waarbij:

1° B = werkingsbudget verkregen na toepassing van artikel 85bis;

2° lln_Neu = leerlingen in het buitengewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs;

3° lln_tot = het totale aantal leerlingen in het buitengewoon basisonderwijs;

4° lln_LB = leerlingen van het officieel buitengewoon lager onderwijs.

§2. Van het werkingsbudget buitengewoon basisonderwijs verkregen na de toepassing van artikel 85bis, wordt een budget van 4,5% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V2. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V2 = B * \text{lln_LB} * 4,5\% / (\text{lln_tot} + \text{lln_Neu} * 3\% + \text{lln_LB} * 4,5\%)$.

§3. Het werkingsbudget dat verdeeld wordt op basis van de schoolkenmerken, hierna B_SchK te noemen, wordt bepaald door de toepassing van de volgende formule:

$B_SchK = B - V1 - V2$.

B. Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Art. 85quater. B_SchK, zoals bepaald in artikel 85ter, §3, wordt als volgt verdeeld over de schoolkenmerken 3, 4, 5, 6 en 7:

1°. Voor de leerlingen van het buitengewoon kleuteronderwijs, het buitengewoon lager onderwijs en van het geïntegreerd basisonderwijs wordt het puntengewicht als volgt vastgesteld:

Buitengewoon kleuteronderwijs niet type 4	9 punten
Buitengewoon kleuteronderwijs wel type 4	11 punten
Buitengewoon lager onderwijs niet type 4	13 punten
Buitengewoon lager onderwijs wel type 4	15 punten
Geïntegreerd onderwijs – gedeeltelijk en permanente integratie	1,1 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie voor leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 1, 2 en 8	1,1 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 3, 4, 6 of 7 met een bijkomende mentale handicap	1,1 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van normaal begaafde leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 3	4,4 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van normaal begaafde leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 4 of 7	5,5 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van normaal begaafde leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 6	8,8 punten

Met dien verstande dat in het buitengewoon kleuteronderwijs het aantal regelmatige leerlingen op de eerste schooldag van februari wordt gewogen met volgend percentage: 94,5%

2°. Voor alle scholen wordt per schoolkenmerk vermeld in 1° het aantal leerlingen, geteld zoals bepaald in artikel 87, vermenigvuldigd met het overeenkomstige puntengewicht;

3°. Het B_SchK wordt vervolgens gedeeld door het totale aantal te verdelen punten.

Het quotiënt van die deling is de geldwaarde per punt voor schoolkenmerken, hierna GPP_SchK te noemen.

Art. 85 quinquies. §1. Het budget V1, zoals bepaald in artikel 85ter, wordt als volgt verdeeld: V1 wordt gedeeld door alle leerlingen van het buitengewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V1, hierna GW_V1 te noemen.

§2. Het budget V2, zoals bepaald in artikel 85ter, wordt als volgt verdeeld: V2 wordt gedeeld door alle leerlingen van het officieel buitengewoon basisonderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V2, hierna GW_V2 te noemen.

C.1. Berekening van het werkingsbudget per school

Art. 85sexies. Het werkingsbudget per school wordt berekend op basis van schoolkenmerken.

Art. 86. §1. Per school wordt het totale aantal punten berekend door de vermenigvuldiging van het aantal leerlingen, geteld overeenkomstig artikel 87, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht voor schoolkenmerk.3, 4, 5, 6.

§2. Het werkingsbudget per school van het buitengewoon basisonderwijs is de som van:

1° het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school met de GPP_SchK, zoals bepaald in artikel 85quater, §3;

2° GW_V1, zoals bepaald in artikel 85sexies, §1 vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school;

3° GW_V2, zoals bepaald in artikel 85sexies, §2 vermenigvuldigd met het aantal leerlingen lager onderwijs in de school.

§3. Het budget verkregen na de toepassing van §2, wordt voor het Gemeenschapsonderwijs jaarlijks aan de raden van bestuur van de scholengroepen toegekend overeenkomstig de bepalingen van [artikel 36](#), 2°, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs waarbij:

1° de som van het bedrag dat met toepassing van artikel §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het buitengewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs tot en met 2015 verminderd wordt met 30 percent van de loonkosten van de leden van het meesters- vak- en dienstpersoneel van het buitengewoon basisonderwijs van het gemeenschapsonderwijs, in 2016 met 60 percent en in 2017 met 100 percent van die loonkosten.

2° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het buitengewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs verhoogd wordt met de middelen, vastgelegd voor het optrekken van het vakantiegeld tot 92% voor het contractuele onderhouds- of meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 86.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door toepassing van de A2-coëfficiënt zoals bepaald in artikel 79.

§4. Het werkingsbudget verkregen na de toepassing van §2 wordt voor het gesubsidieerd onderwijs jaarlijks toegekend aan de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs.

Daarbij worden de middelen voor de schoolbesturen van het vrij gesubsidieerd onderwijs verhoogd met de middelen tot harmonisering van de lonen tussen het onderhouds-, meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd vrij onderwijs en dat personeel van het gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao's. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 283.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, zoals bepaald in artikel 79.

Die cao-middelen worden verdeeld pro rata het aantal punten per school van het vrij gesubsidieerd onderwijs, dat verkegen is na de toepassing van artikel 86, §1.

§5. De werkingsbudgetten van de scholengroepen van het gemeenschapsonderwijs en van de scholen van het gesubsidieerd buitengewoon basisonderwijs worden elk jaar in twee schijven uitbetaald: in januari een voorschot van 50% en het saldo in juni.

C.2. Berekening van de integratietoelage per school

Art. 86bis. Per school wordt het totale aantal punten berekend door de vermenigvuldiging van het aantal GON-leerlingen die begeleid worden vanuit de school voor buitengewoon basisonderwijs, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht, zoals bepaald in artikel 85 quater.

De integratietoelage per school van het buitengewoon basisonderwijs is het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school, zoals berekend in het eerste lid, met de GPP_SchK, zoals bepaald in artikel 85quater, §3.

De integratietoelage wordt jaarlijks uitbetaald in één schijf in juni.

4° Teldagen

Art 87. §1. Het werkingsbudget wordt ieder schooljaar per school berekend op basis van het aantal regelmatige leerlingen dat ingeschreven is op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

§2. In afwijking van §1 is de teldag voor de berekening van het werkingsbudget voor scholen in programmatie de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar.

Die teldag geldt in het gewoon basisonderwijs voor de hele school voor het schooljaar van oprichting en voor de vijf daaropvolgende schooljaren.

Die teldag geldt in het buitengewoon basisonderwijs voor de hele school voor het schooljaar van oprichting en voor de twee daaropvolgende schooljaren.

§3. In afwijking van §1 is de teldag voor de berekening van het werkingsbudget voor scholen die betrokken zijn bij een herstructurering, de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar.

§4. Voor de toepassing van dit artikel op CKG-scholen en op scholen voor type 5 worden de woorden “de eerste schooldag van oktober” telkens gelezen als “de maand september” en wordt het woord “teldag” telkens gelezen als “telperiode”.

Voor de toepassing van dit artikel op CKG-scholen en scholen voor type 5 worden de woorden “op basis van het aantal regelmatige leerlingen, ingeschreven op de eerste schooldag van februari” gelezen als “op basis van het gemiddeld aantal regelmatige leerlingen, ingeschreven tijdens de periode van twaalf maanden die voorafgaat aan de eerste schooldag van februari”.

§5. Het werkingsbudget van een school voor type 5 kan alleen volledig worden aangewend als een door de Regering vastgelegd gemiddelde van onderwijsdagen per kind gedurende de telperiode wordt bereikt.

Als dat gemiddelde niet wordt bereikt, dan wordt het werkingsbudget evenredig verminderd.

§6. De teldag voor de integratietoelage is de eerste schooldag van oktober van het vorige schooljaar.”

Hoofdstuk III. Werkingsbudgetten in het secundair onderwijs

Afdeling I. Definities

Art. 4. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder leerling: elke regelmatige leerling, vermeld in [artikel 48, 2°](#), van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs II.

Afdeling II. Algemene bepalingen

Art. 5. §1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk gelden de volgende kenmerken:

1° leerlingenkenmerken:

a) het opleidingsniveau van de moeder: de moeder is niet in het bezit van een diploma van het secundair onderwijs, of van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs of van een daarmee gelijkwaardig studiebewijs, hierna leerlingenkenmerk 1 te noemen;

b) het krijgen van een schooltoelage: er wordt een schooltoelage gegeven aan de leerling, als vermeld in het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, hierna leerlingenkenmerk 2 te noemen;

c) de taal die de leerling in het gezin spreekt en die verschilt van de onderwijstaal: daaronder wordt de taal verstaan die de leerling meestal spreekt met moeder en/ of vader, en/ of broer(s) en zus(sen), hierna leerlingenkenmerk 3 te noemen;

d) de leerling woont in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd, hierna leerlingenkenmerk 4 te noemen. Onder schoolse vertraging wordt het aantal leerjaren vertraging verstaan die een leerling oploopt ten aanzien van het leerjaar waarin hij zich zou bevinden als hij normaal zou vorderen.

2° schoolkenmerken:

a) het studiegebied en de onderwijsvorm in het gewoon onderwijs;

b) het type in het buitengewoon onderwijs;

c) de begeleiding door een school voor buitengewoon secundair onderwijs van een of meer leerlingen in het geïntegreerd secundair onderwijs, hierna SK_Gon te noemen;

d) de organisatie van neutraal onderwijs, conform artikel 24,§1, tweede lid van de gecoördineerde grondwet, hierna voorafname 1 (V1) te noemen;

e) het aanbod van de keuze tussen onderricht in een van de erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer, conform artikel 24,§1, vierde lid, van de gecoördineerde grondwet, hierna voorafname 2 (V2) te noemen.

§2. Leerlingenkenmerk 4 wordt als volgt vastgesteld:

1° in een eerste fase wordt de schoolse vertraging van alle buurten berekend.

De berekening van de schoolse vertraging is gebaseerd op alle leerlingen van het gewoon onderwijs die school hebben gelopen in een onderwijsinstelling, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Per buurt wordt het percentage vijftienjarige leerlingen berekend die de afgelopen zes tot tien jaar op vijftienjarige leeftijd twee of meer jaar schoolse vertraging hebben opgelopen.

2° in een tweede fase wordt voor elke leerling vastgesteld wat het percentage schoolse vertraging is van de buurt. Leerlingen die behoren tot de trekkende bevolking en thuislozen worden geacht te wonen in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd.

Onder trekkende bevolking worden de binnenschippers, de kermis- en circusexploitanten en artiesten en woonwagengewoners verstaan, vermeld in artikel 2, 3°, van het decreet van 28 april 1998 inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden. Onder thuislozen worden de leerlingen verstaan die tijdelijk of permanent buiten het eigen gezinsverband opgenomen zijn door een gezin of persoon, een voorziening of sociale dienst, vermeld in de gecoördineerde decreten van 4 april 1990 inzake bijzondere jeugdbijstand en in de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, met uitzondering van de internaten, gefinancierd of gesubsidieerd door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming.

Voor alle leerlingen uit het gewoon secundair onderwijs wordt het 25ste percentiel van de buurtcores bepaald. Leerlingen die wonen in een buurt met een score binnen het 25ste percentiel, beantwoorden aan de indicator 'wonen in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd'.

Leerlingenkenmerk 4 is enkel van toepassing voor leerlingen die in het Nederlands taalgebied of het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad wonen.

§3. De Regering bepaalt de wijze waarop de leerlingenkenmerken worden vastgesteld en legt de procedure vast volgens dewelke de gegevens door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming worden verzameld. Voor leerlingenkenmerk 3 bepaalt de Regering de verdere operationalisering van de gezinstaal. Voor leerlingenkenmerk 4 bepaalt de Regering de wijze waarop de buurten worden afgebakend.

Afdeling III. Werkingsbudgetten in het gefinancierde en gesubsidieerde gewoon secundair onderwijs

Onderafdeling I. Vaststellen van het globale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten

Art.6. §1. Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008- 2009, is het startbedrag voor de werkingsmiddelen voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs 392.589.000 euro.

§2. 1° vanaf begrotingsjaar 2010 tot en met begrotingsjaar 2015 wordt het werkingsbudget voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs, vermeerderd met 30 % van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon voltijds en deeltijds secundair gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

2° voor het begrotingsjaar 2016 wordt het werkingsbudget voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs, vermeerderd met 60 % van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon voltijds en deeltijds secundair gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

3° voor het begrotingsjaar 2017 wordt het werkingsbudget voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse

Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs, vermeerderd met de volledige loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon voltijds en deeltijds secundair gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

4° vanaf 2018 wordt het werkingsbudget voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs.

§3. Voor het begrotingsjaar 2009 wordt het bedrag van 392.589.000 euro vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt het bedrag, verkregen na de toepassing van §2, vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënten A1 en A2 worden als volgt berekend:

1° $A1 = 0,6 + 0,4$ (punten 1/punten 0), waarbij:

a) punten 1 = het totale aantal punten voor schoolkenmerken, zoals berekend na de toepassing van artikel 8, voor de leerlingen van het gewoon secundair onderwijs op 1 februari van het vorige schooljaar;

b) punten 0 = het totale aantal punten voor schoolkenmerken, zoals berekend na de toepassing van artikel 8, voor de leerlingen van het gewoon secundair onderwijs op 1 februari van het voorlaatste schooljaar;

2° $A2 = Cx-1/(Cx-2)$, waarbij:

a) $Cx-1$: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x-1$;

b) $Cx-2$: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x-2$.

De A2-coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

§4. Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor de begrotingsjaren 2009 tot en met 2015 verhoogd met 70% van de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor het begrotingsjaar 2016 verhoogd met 40% van de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

Art. 7. §1. Van het werkingsbudget gewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van artikel 6, wordt een budget van 3 procent voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V1. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V1 = B * lln_Neu * 3\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$, waarbij:

1° B = werkingsbudget, verkregen na de toepassing van artikel 6;

2° lln_Neu = leerlingen van het secundair gemeenschapsonderwijs;

3° lln_tot = het totale aantal leerlingen in het gewoon secundair onderwijs;

4° l_{ln_LB} = leerlingen van het officieel secundair onderwijs.

§2. Van het werkingsbudget gewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van artikel 6, wordt een budget van 4,5% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V2. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$$V2 = B * l_{ln_LB} * 4,5\% / (l_{ln_tot} + l_{ln_Neu} * 3\% + l_{ln_LB} * 4,5\%).$$

§3. Van het werkingsbudget gewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van artikel 6 en artikel 7, §1 en §2, wordt een percentage berekend dat in aanmerking komt voor verdeling op basis van leerlingenkenmerken. Dat budget wordt berekend volgens de volgende formule: $(B - V1 - V2) * P_{jaar\ x} = B_{lli}$, waarbij:

1° $P_{jaar\ x}$ = percentage voor het begrotingsjaar in kwestie. Dat percentage bedraagt 10% voor begrotingsjaar 2009 en stijgt jaarlijks met 0,125% tot 11% vanaf 2017;

2° B_{lli} = werkingbudget dat verdeeld zal worden op basis van leerlingenkenmerken.

Het werkingsbudget voor de leerlingenkenmerken 1, 2 en 3 wordt als volgt bepaald:

$$B_{lli} \times 30\%,$$

en voor leerlingenkenmerk 4 als volgt:

$$B_{lli} \times 10\%,$$

respectievelijk: B_{lliOpl} , B_{lliSt} , B_{lliTa} , B_{lliBu} , met:

a) B_{lliOpl} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 1;

b) B_{lliSt} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 2;

c) B_{lliTa} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 3;

d) B_{lliBu} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 4.

§4. Het werkingsbudget dat verdeeld wordt op basis van de schoolkenmerken, hierna B_{SchK} te noemen, wordt bepaald door de toepassing van de volgende formule:

$$B_{SchK} = B - V1 - V2 - B_{lli}.$$

Onderafdeling II. Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Art. 8. B_{SchK} , vermeld in artikel 7, §4, wordt als volgt verdeeld over de schoolkenmerken zoals bedoeld in artikel 5, §1, met uitzondering van schoolkenmerk V1, V2 en SK_{Gon} :

1° voor de leerlingen van het secundair onderwijs zijn de puntengewichten opgenomen in volgende tabel:

eerste graad	16
tweede en derde graad technisch en beroepssecundair onderwijs, de studiegebieden decoratieve technieken, fotografie, handel, kleding, lichaamsverzorging, personenverzorging, sport, toerisme en voeding	18
tweede en derde graad technisch en beroepssecundair onderwijs, de studiegebieden auto, bouw, chemie, glastechnieken, grafische communicatie en media, hout, juwelen, koeling en warmte, land- en tuinbouw, maritieme opleidingen, mechanica-elektriciteit, muziekinstrumentenbouw, optiek, orthopedische technieken, tandtechnieken en textiel	22
tweede en derde graad algemeen secundair onderwijs (inclusief de ASO-studierichtingen die tot het studiegebied sport behoren)	16
tweede en derde graad kunstonderwijs, de studiegebieden ballet en podiumkunsten	20
tweede en derde graad kunstonderwijs, het studiegebied beeldende kunsten	18
vierde graad	20
deeltijds beroepssecundair onderwijs	10

2° voor alle scholen wordt per categorie, vermeld in 1°, het aantal leerlingen, geteld op de teldatum, vermeld in artikel 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, vermenigvuldigd met het overeenkomstige puntengewicht;

3° het B_SchK wordt vervolgens gedeeld door het totale aantal te verdelen punten.

Het quotiënt van die deling is de geldwaarde per punt voor schoolkenmerken, hierna GPP_SchK te noemen.

Art. 9. Het budget V1, vermeld in artikel 7, §1, wordt als volgt verdeeld: V1 wordt gedeeld door alle leerlingen van het gewoon secundair gemeenschapsonderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V1, hierna GW_V1 te noemen.

Het budget V2, vermeld in artikel 7, §2, wordt als volgt verdeeld: V2 wordt gedeeld door alle leerlingen van het gewoon secundair onderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V2, hierna GW_V2 te noemen.

Art. 10. §1. Het budget leerlingenkenmerken, vermeld in artikel 7, §3, wordt verdeeld in een bedrag per leerling per kenmerk volgens de volgende formules:

$$1^{\circ} B_Clli_{Opl} = B_lli_{Opl} / Clli_{Opl};$$

$$2^{\circ} B_Clli_{St} = B_lli_{St} / Clli_{St};$$

$$3^{\circ} B_Clli_{Ta} = B_lli_{Ta} / Clli_{Ta};$$

$$4^{\circ} B_Clli_{Bu} = B_lli_{Bu} / Clli_{Bu};$$

met:

a) B_Clli_{Opl} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 1;

b) B_Clli_{St} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 2;

c) B_Clli_{Ta} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 3;

d) B_Clli_{Bu} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 4;

- e) Cli_{Opl} = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;
- f) Cli_{St} = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;
- g) Cli_{Ta} = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;
- h) Cli_{Bu} = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4.

§2. Cli_{Opl} , Cli_{St} , Cli_{Ta} en Cli_{Bu} , vermeld in §1, worden respectievelijk via de volgende formules berekend:

1° berekening van Cli_{Opl} : $Cli_{Opl} = \sum_{alle\ scholen} Cli_{Opl-school}$, waarbij:

$Cli_{Opl-school} = \text{MIN}(\text{Proc_school_iOpl}; \text{Gemid_tot_iOpl} + (2 \times \text{Stdev_tot_iOpl})) \times \text{aantal leerlingen in de school, waarbij:}$

- a) $Cli_{Opl-school}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 1;
- b) Proc_school_iOpl = het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;
- c) Gemid_tot_iOpl = het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;
- d) Stdev_tot_iOpl = de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 1;
- e) MIN = de laagste waarde van de twee: het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 1;

2° berekening van Cli_{St} : $Cli_{St} = \sum_{alle\ scholen} Cli_{St-school}$, waarbij:

$Cli_{St-school} = \text{MIN}(\text{Proc_school_iSt}; \text{Gemid_tot_iSt} + (2 \times \text{Stdev_tot_iSt})) \times \text{aantal leerlingen in de school, waarbij:}$

- a) $Cli_{St-school}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 2;
- b) Proc_school_iSt = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;
- c) Gemid_tot_iSt = het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;
- d) Stdev_tot_iSt = de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 2;
- e) MIN = de laagste waarde van de twee: het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 2;

3° berekening van Cli_{Ta} : $Cli_{Ta} = \sum_{alle\ scholen} Cli_{Ta-school}$, waarbij:

$Cli_{Ta-school} = \text{MIN}(\text{Proc_school_iT_a}; \text{Gemid_tot_iT_a} + (2 \times \text{Stdev_tot_iT_a})) \times \text{aantal leerlingen in de school, waarbij:}$

- a) $Clli_{Ta_school}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 3;
- b) $Proc_school_iT_a$ = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;
- c) $Gemid_tot_iT_a$ = het gemiddelde aantal leerlingen per school dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;
- d) $Stdev_tot_iT_a$ = de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 3;
- e) MIN = de laagste waarde van de twee: het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 3;

4° berekening van $Clli_{Bu}$: $Clli_{Bu} = \sum_{alle\ scholen} Clli_{Bu_school}$, waarbij:

$Clli_{Bu} = MIN (Proc_school_iBu; Gemid_tot_iBu + (2 \times Stdev_tot_iBu)) \times \text{aantal leerlingen in de school, waarbij:}$

- a) $Clli_{Bu}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 4;
- b) $Proc_school_iBu$ = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4;
- c) $Gemid_tot_iBu$ = het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4;
- d) $Stdev_tot_iBu$ = de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 4;
- e) MIN = de laagste waarde van de twee: het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 4.

Onderafdeling III. Berekening van het werkingsbudget per school

Art.11. Het werkingsbudget per school wordt voor een deel berekend op basis van schoolkenmerken en voor een deel op basis van leerlingenkenmerken.

Art. 12. §1. Per school wordt het totale aantal punten berekend door het aantal leerlingen, geteld op de tel-datum, vermeld in artikel 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht voor schoolkenmerken, met uitzondering van schoolkenmerk V1, V2 en SK_Gon.

§2. Het werkingsbudget per school van het gewoon secundair onderwijs is de som van:

1° het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school met de GPP_SchK, vermeld in artikel 8, 3°;

2° het bedrag, verkregen door het resultaat van de volgende vermenigvuldigingen:

- a) B_ClliOpl x ClliOpl_school;
- b) B_ClliSt x ClliSt_school;
- c) B_ClliTa x ClliTa_school;
- d) B_ClliBu x ClliBu_school;

3° GW_V1, vermeld in artikel 9,§1, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school;

4° GW_V2, vermeld in artikel 9,§2, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school.

§3. Het budget, verkregen na de toepassing van §2, wordt voor het Gemeenschapsonderwijs jaarlijks aan de raden van bestuur van de scholengroepen toegekend in overeenstemming met de bepalingen van [artikel 36](#), 2°, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs, waarbij:

1° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het gewoon secundair gemeenschapsonderwijs tot en met 2015 verminderd wordt met 30 percent van de loonkosten van de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon secundair gemeenschapsonderwijs, in 2016 met 60 percent en in 2017 met 100 percent van die loonkosten;

2° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het gewoon secundair gemeenschapsonderwijs verhoogd wordt met de middelen, vastgelegd voor het optrekken van het vakantiegeld tot 92% voor het contractuele meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 847.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dit bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, vermeld in artikel 6;

3° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, vermeerderd wordt met een transitiefonds dat in 2009 1.250.000 euro bedraagt en jaarlijks verminderd wordt met 125.000 euro.

§4. Het werkingsbudget verkregen na toepassing van §2 wordt voor het gesubsidieerd onderwijs jaarlijks toegekend aan de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs.

Daarbij worden de middelen voor de schoolbesturen van het vrij gesubsidieerd onderwijs verhoogd worden met de middelen tot harmonisering van de lonen tussen het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd vrij onderwijs en dat personeel van het gemeenschapsonderwijs, toegekend via de respectievelijke onderwijs-cao's. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 4.745.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, vermeld in artikel 6.

Die cao-middelen worden verdeeld naar rata van het aantal punten per school van het vrij gesubsidieerd onderwijs, dat verkregen is na de toepassing van §1.

§5. De werkingsbudgetten van de scholengroepen van het gemeenschapsonderwijs en van de scholen van het gesubsidieerd gewoon secundair onderwijs worden elk jaar in twee schijven uitbetaald: in januari een eerste schijf van 50% en het saldo in juni.

De mogelijkheid bestaat om te voorzien in een derde schijf werkingsmiddelen boven op de schijven van januari en juni.

Afdeling IV. Werkingsbudgetten in het gefinancierde en gesubsidieerde buitengewoon secundair onderwijs

Onderafdeling I. Vaststelling van het totale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten

Art. 13. §1. Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008- 2009, is het start-bedrag voor de werkingsmiddelen voor het buitengewoon secundair onderwijs 23.732.000 euro.

§2. De berekening van het werkingsbudget vanaf begrotingsjaar 2010 gebeurt als volgt:

1° vanaf begrotingsjaar 2010 tot en met begrotingsjaar 2015 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon secundair onderwijs, vermeerderd met 30 % van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het buitengewoon secundair gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

2° voor het begrotingsjaar 2016 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon secundair onderwijs berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon secundair onderwijs, vermeerderd met 60 % van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het buitengewoon secundair gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

3° voor het begrotingsjaar 2017 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon secundair onderwijs, vermeerderd met de volledige loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het buitengewoon secundair gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

4° vanaf 2018 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon secundair onderwijs.

§3. Voor het begrotingsjaar 2009 wordt het bedrag van 23.732.000 euro vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt het bedrag, verkregen na de toepassing van §2, vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënten A1 en A2 worden als volgt berekend:

1° $A1 = 0,6 + 0,4$ (punten 1/punten 0), waarbij:

a) punten 1 = het totale aantal punten voor schoolkenmerken, zoals berekend na de toepassing van artikel 15, voor de leerlingen van het buitengewoon secundair onderwijs op 1 februari van het vorige schooljaar;

b) punten 0 = het totale aantal punten voor schoolkenmerken, zoals berekend na de toepassing van artikel 15, voor de leerlingen van het buitengewoon secundair onderwijs op 1 februari van het voorlaatste schooljaar;

2° $A2 = Cx-1/(Cx-2)$, waarbij:

a) $Cx-1$: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x-1$;

b) $Cx-2$: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x-2$.

De A2-coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

§4. Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor de begrotingsjaren 2009 tot en met 2015 verhoogd met 70% van de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor het begrotingsjaar 2016 verhoogd met 40% van de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

Art. 14. §1. Van het werkingsbudget buitengewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van artikel 13, wordt een budget van 3 procent voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V1. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V1 = B * lln_Neu * 3\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$, waarbij:

1° B = werkingsbudget, verkregen na de toepassing van artikel 13;

2° lln_Neu = leerlingen van het buitengewoon secundair gemeenschapsonderwijs;

3° lln_tot = het totale aantal leerlingen in het buitengewoon secundair onderwijs;

4° lln_LB = leerlingen van het officieel buitengewoon secundair onderwijs.

§2. Van het werkingsbudget buitengewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van §1, wordt een budget van 4,5% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V2. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V2 = B * lln_LB * 4,5\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$.

§3. Het werkingsbudget dat verdeeld wordt op basis van de schoolkenmerken, hierna B_SchK te noemen, wordt bepaald door de toepassing van de volgende formule:

$B_SchK = B - V1 - V2$.

Onderafdeling II. Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Art. 15. B_SchK, vermeld in artikel 14,§3, wordt als volgt verdeeld over de schoolkenmerken, vermeld in artikel 5,§1, met uitzondering van schoolkenmerk V1 en V2:

1° voor type 1, 2, 3, 5, 6, 7 bedraagt het puntengewicht 34 en voor type 4 39 en afhankelijk van de soort integratie bedragen de punten 1, 2, 9, 7 en 14 voor de GON-leerlingen;

2° voor alle scholen wordt per categorie, vermeld in 1°, het aantal leerlingen, geteld op de teldatum, vermeld in artikel 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, vermenigvuldigd met het overeenkomstige puntengewicht;

3° het B_SchK wordt vervolgens gedeeld door het totale aantal te verdelen punten.

Het quotiënt van die deling is de geldwaarde per punt voor schoolkenmerken, hierna GPP_SchK te noemen.

Art. 16. Het budget V1, vermeld in artikel 14,§1, wordt als volgt verdeeld: V1 wordt gedeeld door alle leerlingen van het buitengewoon secundair gemeenschapsonderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V1, hierna GW_V1 te noemen.

Het budget V2, vermeld in artikel 14,§2, wordt als volgt verdeeld: V2 wordt gedeeld door alle leerlingen van het buitengewoon officieel secundair onderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V2, hierna GW_V2 te noemen.

Onderafdeling III. Berekening van het werkingsbudget per school

Art. 17. Het werkingsbudget per school wordt berekend op basis van schoolkenmerken.

Art. 18. §1. Per school wordt het totale aantal punten berekend door het aantal leerlingen, geteld op de tel-datum, vermeld in artikel 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht voor schoolkenmerken, met uitzondering van schoolkenmerk V1, V2 en SchK_Gon.

§2. Het werkingsbudget per school van het buitengewoon secundair onderwijs is de som van:

1° het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school met de GPP_SchK, vermeld in artikel 15,§3;

2° GW_V1, vermeld in artikel 16, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school;

3° GW_V2, vermeld in artikel 16, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school.

§3. Het budget, verkregen na de toepassing van §1 en §2, wordt voor het Gemeenschapsonderwijs jaarlijks aan de raden van bestuur van de scholengroepen toegekend in overeenstemming met de bepalingen van [artikel 36](#), 2°, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs, waarbij:

1° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het buitengewoon secundair gemeenschapsonderwijs tot en met 2015 verminderd wordt met 30 percent van de loonkosten van de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon secundair gemeenschapsonderwijs, in 2016 met 60 percent en in 2017 met 100 percent van die loonkosten;

2° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het buitengewoon secundair gemeenschapsonderwijs verhoogd wordt met de middelen, vastgelegd voor het optrekken van het vakantiegeld tot 92% voor het contractuele meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 68.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, vermeld in artikel 13;

3° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, vermeerderd wordt met een transitiefonds dat in 2009 56.000 euro bedraagt en in 2010 19.000 euro.

§4. Het werkingsbudget verkregen na de toepassing van §2, wordt voor het gesubsidieerd onderwijs jaarlijks toegekend aan de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs.

Daarbij worden de middelen voor de schoolbesturen van het vrij gesubsidieerd onderwijs verhoogd met de middelen tot harmonisering van de lonen tussen het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd vrij onderwijs en dat personeel van het gemeenschapsonderwijs, toegekend via de respectievelijke onderwijs-cao's. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 266.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, vermeld in artikel 13.

Die cao-middelen worden verdeeld naar rata van het aantal punten per school van het vrij gesubsidieerd onderwijs, dat verkregen is na de toepassing van §1.

§5. De werkingsbudgetten van de scholengroepen van het gemeenschapsonderwijs en van de scholen van het gesubsidieerd gewoon secundair onderwijs worden elk jaar in twee schijven uitbetaald: in januari een eerste schijf van 50% en het saldo in juni.

De mogelijkheid bestaat om te voorzien in een derde schijf werkingsmiddelen bovenop de schijven van januari en juni.

Onderafdeling IV Berekening van de integratietoelage per school

Art. 19. Per school wordt het totale aantal punten berekend door het aantal GON-leerlingen die begeleid worden vanuit de school voor buitengewoon secundair onderwijs, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht.

De integratietoelage per school van het buitengewoon secundair onderwijs is het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school met de GPP_SchK, vermeld in artikel 15, 3°.

De integratietoelage wordt jaarlijks uitbetaald in één schijf in juni.

Hoofdstuk IV. Deeltijds kunstonderwijs

Art. 20. Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008-2009, is het bedrag dat bestemd is voor het deeltijds kunstonderwijs in het gemeenschapsonderwijs 1.812.000 euro.

Dat bedrag wordt vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënt A2 die als volgt berekend wordt:

$A2 = (Cx-1/Cx-2)$, waarbij:

1° Cx-1: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x - 1$;

2° Cx-2: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x - 2$.

De A2-coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

Hoofdstuk V. Evaluatie

Art. 21. In 2012 wordt het nieuwe financieringssysteem door de Vlaamse Regering geëvalueerd. Deze evaluatie zal de doelmatige aanwending van de toegekende werkingsmiddelen beoordelen. Uitgangspunten van deze evaluatie zijn :

- De gelijke behandeling van elk kind met dezelfde noden.
- Gelijke middelen voor elke school in eenzelfde situatie
- Het voeren van een gelijke kansenbeleid
- Transparantie, voorspelbaarheid en stabiliteit van het mechanisme
- Evolutie van de schoolloopbanen, met bijzondere aandacht voor gelijke kansen en talentontwikkeling.

Hoofdstuk VI. Slotbepalingen

Art. 22. In het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, worden de volgende artikelen opgeheven:

1° artikel 2, vervangen bij het decreet van 20 december 2002;

2° artikel 3, vervangen bij het decreet van 20 december 2002;

3° artikel 3° bis, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998 en vervangen bij het decreet van 20 december 2002;

Art. 23. In afwachting van het in werking treden van de besluiten ter uitvoering van dit decreet blijft de ter zake geldende regelgeving die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet van kracht is, van toepassing.

Art. 24. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2009.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming,

Frank VANDENBROUCKE

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

ADVIES**Algemene Raad**

14 februari 2008

AR/PCA/ADV/010

**Advies over het voorontwerp van decreet betreffende de
werkingsbudgetten in het basisonderwijs en de
werkingsbudgetten in het secundair onderwijs**

Advies over het voorontwerp van decreet betreffende de werkingsbudgetten in het basisonderwijs en de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs

1 Situering

De minister van Onderwijs en Vorming heeft aan de Vlor een advies gevraagd over het voorontwerp van decreet betreffende de werkingsbudgetten in het basisonderwijs en de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs. De Vlaamse regering keurde dit voorontwerp van decreet goed op 1 februari 2008.

Een werkgroep van de Algemene Raad heeft het advies voorbereid onder voorzitterschap van de heer Chris Smits.

De Algemene Raad van de Vlor formuleerde zijn advies op 14 februari 2008. Hij keurde de tekst van het advies unaniem goed.

Dit advies is het tweede advies dat de Vlaamse Onderwijsraad dit schooljaar uitbrengt over de financiering van het leerplichtonderwijs. De Vlor bracht hierover een eerste advies ⁽¹⁾ uit naar aanleiding van de discussienota van de minister van Onderwijs en Vorming van 15 juni 2007. De opmerkingen uit dat advies die relevant blijven ten aanzien van het voorontwerp van decreet, werden geïntegreerd in dit advies. De integrale tekst van het advies over de discussienota gaat als bijlage bij dit advies.

De bijzondere vorm van het besluitvormingsproces dat aan de totstandkoming van dit voorontwerp van decreet vooraf ging, heeft aanleiding gegeven tot twee processen-verbaal die ondertekend werden door het Gemeenschapsonderwijs en de groeperingen van inrichtende machten. De andere geledingen van de Vlor werden niet betrokken bij dit besluitvormingsproces. Deze werkwijze heeft voor gevolg dat die twee groepen, het Gemeenschapsonderwijs en de groeperingen van inrichtende machten enerzijds en de andere geledingen van de Vlor anderzijds, zich verschillend positioneren tegenover het voorontwerp van decreet en bij de formulering van dit advies. Het Gemeenschapsonderwijs en de groeperingen van inrichtende machten vinden het voorontwerp van decreet een goede vertaling van de processen-verbaal die zij ondertekenden. Zij wensen in dit advies niet meer terug te komen op de inhoud van de ondertekende processen-verbaal. De andere geledingen van de Vlor wensen in het advies van de Vlor hun standpunten te verwoorden over alle elementen uit het voorontwerp van decreet.

Het voorontwerp van decreet werd juist voor de krokusvakantie, op 1 februari 2008, goedgekeurd door de Vlaamse regering. De Vlaamse regering vroeg aan de Vlor een advies bij hoogdringendheid tegen 14 februari. Deze timing maakte het voor de geledingen van de Vlor die niet betrokken werden bij de voorbereiding van het voorontwerp van decreet, onmogelijk om hun achterban behoorlijk te consulteren. Het grootste deel van de korte periode die de Vlor kreeg om een advies voor te bereiden, viel immers samen met de krokusvakantie. De Vlor is van oordeel dat dergelijke besluitvorming in zo'n onaanvaardbaar

¹ Vlaamse Onderwijsraad, Advies over de discussienota 'Krijtlijnen voor de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs', Algemene Raad, 27 september 2007, AR/PCA/ADV/001, 15 bladzijden

korte tijdspanne een degelijke uitvoering van de kernopdracht van de Vlor als strategische adviesraad onmogelijk maakt.

2 Algemene opmerkingen

De Vlor verheugt zich over de extra middelen voor de werking van de basisscholen en van de secundaire scholen.

De Vlor betreurt dat er onvoldoende tijd was voor een diepgaand overleg vooraf. Het voorontwerp van decreet bepaalt alleen de verdeling van de middelen en de wijze waarop die verdeling moet gebeuren. Wanneer in de toekomst de omkadering ter sprake zal komen, vraagt de Vlor voldoende tijd voor een discussie ten gronde over de middelen die nodig zijn om kwaliteitsvol onderwijs te organiseren voor alle kinderen en om een oplossing te bieden aan het probleem van de sociale ongelijkheid. Met deze opmerking wil de Vlor evenwel de herfinanciering van het leerplichtonderwijs zeker niet op de lange baan schuiven. De toevoeging van bijkomende middelen aan de werkingsbudgetten van het leerplichtonderwijs verdraagt geen uitstel.

De minister beoogt met zijn nieuw financieringsmechanisme de gelijke behandeling van elk kind met dezelfde noden en gelijke middelen voor elke school in dezelfde situatie, zoals in de Grondwet voorzien. De Vlor steunt deze intentie. Hij vindt de gelijke behandeling van elk kind met dezelfde noden en gelijke middelen voor elke school in dezelfde situatie zeker wenselijk. Ook nu de discussie over de gelijke financiering van de werking beslecht is, blijven er nog verschillen bestaan⁽²⁾. Deze verschillen moeten het voorwerp uitmaken van latere discussies. De verwezenlijking van het gelijkheidsprincipe veronderstelt transparantie van de geldstromen in het onderwijs, meer dan nu het geval is.

De Vlaamse Onderwijsraad steunt de minister in zijn betrachting om een beter evenwicht te creëren tussen de verschillende uitgavenpatronen - wedden, werking en uitrusting - met een belangrijke groei van de overheidsuitgaven voor de werking van de scholen. De middelen die nu aan wedden worden gespendeerd, kunnen niet voor andere doeleinden gebruikt worden. De Vlor vindt het noodzakelijk dat er een duidelijk onderscheid blijft tussen de verschillende inkomstenstromen van scholen, maar vraagt ook aandacht voor het beleidsvoerend vermogen van scholen. Hoe de middelen gebruikt worden, behoort in grote mate tot de autonomie van scholen. Fundamenteel is dat de middelen maximaal ten goede moeten komen aan de leerlingen, terwijl de statutaire rechten van het personeel gegarandeerd blijven.

3 Toepassingsgebied

Zoals de Vlor vroeg in zijn advies over de discussienota, wordt in het decreet ook een herfinanciering van de werkingsbudgetten voor het buitengewoon onderwijs opgenomen.

² De Belgische Grondwet, gecoördineerde tekst van 17 februari 1994, Art. 24 §4 "Alle leerlingen of studenten, ouders, personeelsleden en onderwijsinstellingen zijn gelijk voor de wet of het decreet. De wet en het decreet houden rekening met objectieve verschillen, waaronder de eigen karakteristieken van iedere inrichtende macht, die een aangepaste behandeling verantwoorden."

4 Aanwending van werkingsbudgetten

Werkingsbudgetten dienen om scholen in staat te stellen de eindtermen en ontwikkelingsdoelen te behalen bij zoveel mogelijk leerlingen en om verplichte activiteiten in het kader van de realisatie van het pedagogisch project van de school te financieren. De maatschappelijke verwachtingen ten aanzien van scholen maken dat ook andere actoren een rol kunnen spelen. De Vlor vindt dat voor de realisatie van doelstellingen uit andere beleidsdomeinen, middelen uit die beleidsdomeinen in het onderwijs moeten worden ingeschakeld. De Vlaamse Onderwijsraad zal over de “brede” profilering van scholen en de “brede school”-gedachte een voorstudie doen waarin hij onder meer zal nagaan wanneer en hoe onderwijs en andere beleidsdomeinen op elkaar kunnen of moeten inspelen.

De Vlaamse Onderwijsraad vraagt, zoals in zijn advies over kosteloos basisonderwijs ⁽³⁾, aandacht voor het verband tussen de reglementering over kostenbeheersing in het basisonderwijs en de financiering van de werking van de basisscholen. Het voorontwerp van decreet bepaalt dat de middelen om tegemoet te komen aan de bestaande bepalingen over kosteloosheid en over de maximumfactuur geïntegreerd worden in het basisbedrag van het werkingsbudget. Het werkingsbudget moet ook aangewend worden om de bepalingen over kosteloosheid en over de maximumfactuur uit te voeren. De geledingen van de Vlor die de processen-verbaal niet ondertekenden, vragen aan de overheid om te onderzoeken of en hoe die bepalingen over de kosteloosheid en over de maximumfactuur kunnen aangepast worden aan de nieuwe manier om het werkingsbudget van de basisscholen te bepalen. Zij vragen om in dit onderzoek ook rekening te houden met de uitkering van schooltoelagen aan ouders van leerlingen van het basisonderwijs.

De Vlor vindt dat scholen vanuit hun beleidsvoerend vermogen de mogelijkheid moeten blijven behouden om in uitzonderlijke omstandigheden autonoom middelen voor werking om te zetten in middelen voor bijkomende omkadering. De Vlaamse Onderwijsraad vindt dat in dezelfde school mensen met verschillende statuten niet voor dezelfde of gelijkaardige taken zouden kunnen ingezet worden. Aanstellingen van dergelijke personeelsleden die betaald worden met het werkingsbudget moeten, net als alle andere aanstellingen, onder de decreten rechtspositie vallen ⁽⁴⁾.

5 Financiering op basis van leerlingenkenmerken en schoolkenmerken

De Vlor is het eens met het uitgangspunt van de minister dat er een relatie moet zijn tussen de financiering van scholen enerzijds, en leerlingenkenmerken en schoolkenmerken anderzijds. Maar er is een basisuitrusting die voor elke leerling dezelfde is, ongeacht socio-culturele of economische kenmerken. De Vlor vroeg in zijn advies over de discussienota een opsplitsing van het werkingsbudget in een deel voor de basisfinanciering van elke leerling en een deel dat gekoppeld is aan leerlingenkenmerken. De overheid heeft in dit voorontwerp van decreet duidelijk rekening gehouden met deze vraag. Toch vraagt de Vlor aan de overheid om bij de evaluatie van dit decreet in 2012 te onderzoeken in welke mate de

³ Advies over kosteloos basisonderwijs, Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs, RBO/HDA/ADV/005, 23 mei 2007, 3 bladzijden

⁴ Decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, B.S. 25/05/1991 en Decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, B.S. 25/05/1991

gedifferentieerde financiering geleid heeft tot de realisatie van haar beleidsdoelstellingen. In deze wijst de Vlor op het belang van een nulmeting aan de vooravond van de opstart.

De Vlor vindt het wenselijk dat scholen kunnen voorspellen over welke middelen zij op korte en middellange termijn zullen beschikken. Het gebruik van databanken kan die voorspelbaarheid vergroten, op voorwaarde dat scholen ook toegang hebben tot de informatie in die databanken die relevant is voor hen. De Vlor wijst hier op een spanningsveld tussen de wenselijke voorspelbaarheid enerzijds en de aanvaardbaarheid van een optimale toegang tot die databanken in het kader van de bescherming van de privésfeer anderzijds. Hij wijst ook op het risico op stigmatisering van scholen op basis van beschikbare gegevens over hun leerlingen, indien deze gegevens voor iedereen toegankelijk zouden zijn. Vooral bij de start van het nieuwe financieringsmechanisme zal die voorspelbaarheid een probleem zijn. Twee van de vier indicatoren zijn op dat ogenblik niet voorspelbaar voor de scholen. Zij zullen geen idee hebben over het aantal leerlingen dat in een buurt woont met veel schoolse vertraging en over het aantal leerlingen dat een schooltoelage ontvangt. De Vlor vraagt aan de overheid om werk te maken van de mechaniek die het mogelijk maakt dat scholen zo vlug mogelijk, minstens op het niveau van de school, weten over hoeveel werkingsmiddelen zij zullen beschikken tijdens het schooljaar 2008 – 2009. Zij hebben die gegevens nodig om voor het schooljaar 2008 – 2009 een begroting te kunnen maken en een beleid te kunnen uittekenen om de doelstellingen waar te maken.

Om de bedragen rechtvaardig te kunnen verdelen over de vestigingsplaatsen, vraagt de Vlor om die gegevens ter beschikking te stellen per vestigingsplaats.

6 Leerlingenkenmerken

Scholen met meer kansarme leerlingen moeten het gebrek aan sociaal kapitaal van de ouders compenseren. Ook al is die compensatie vooral een kwestie van bijkomende of meer specifieke omkadering, toch heeft dit onrechtstreeks weer gevolgen voor het werkingsbudget. Meer personeel vraagt immers ook meer werkingsmiddelen. De Vlaamse Onderwijsraad is dus van mening dat bijkomende omkadering soms bijkomende werkingsmiddelen vereist, maar een verhoging van het werkingsbudget mag geen voorafname zijn op de toekenning van reguliere omkadering.

De overheid kiest om scholen te financieren op basis van leerlingenkenmerken. De Vlor vindt het erg belangrijk dat de indicatoren een grote voorspelkracht hebben voor de leerprestaties en studieloopbanen van leerlingen. In de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet onderbouwt de minister zijn keuze voor bepaalde indicatoren met resultaten van wetenschappelijk onderzoek. De Vlor kan voor de beoordeling van de indicatoren enkel beschikken over de informatie die opgenomen is in die memorie van toelichting. Het onderzoek dat aan de basis ligt van de keuze van de indicatoren is niet gepubliceerd. De Vlor kan hierop niet reflecteren in dit advies. Hij vraagt aan de overheid opnieuw om dit onderzoek zo snel mogelijk publiek te maken.

Zo weet de Vlor bijvoorbeeld niet welke indicatoren onderzocht zijn en welke niet. Dit is belangrijk om te kunnen beoordelen of die vier indicatoren al dan niet de beste indicatoren zijn. Ook andere elementen uit de gezinscontext van een kind of een jongere kunnen negatieve effecten hebben op hun schoolloopbaan of een effectieve meerkost voor de school voor gevolg hebben. De geledingen van de Vlor die de processen-verbaal niet ondertekenden, vragen zich af of dit voldoende onderzocht is en wat het eventuele resultaat

was van dat onderzoek naar de onafhankelijke relevantie van die andere elementen uit de gezinscontext.

De minister motiveert zijn keuze voor bepaalde indicatoren op basis van de sociale betekenis van deze indicatoren. Hij voert aan dat indicatoren niet alleen goede voorspellers moeten zijn van leerachterstand en schoolse vertraging, maar ook maatschappelijk aanvaardbaar moeten zijn. Ook de Vlor vindt dit een belangrijk criterium om indicatoren te beoordelen.

De Vlor hoopt dat de financiering op basis van leerlingenkenmerken de segregatie van leerlingen zal tegengaan. De uiteindelijke schoolkeuze ligt bij leerlingen en ouders en wordt vaak beïnvloed door de bestaande schoolpopulatie. Scholen hebben echter een niet geringe invloed op de samenstelling van hun publiek, onder meer door hun doorverwijzingsbeleid, elementen in het schoolreglement, open of gesloten schoolklimaat. Er moet gezocht worden naar een inschrijvingsbeleid dat de sociale mix in alle scholen verbetert.

De overheid neemt zich voor om de werkingsbudgetten vanaf september 2008 te berekenen op basis van de nieuwe indicatoren voor leerlingenkenmerken. De Vlor wijst er op dat de overheid op dat ogenblik voor de helft van de indicatoren afhankelijk is van gegevens die ze via de scholen moet opvragen. Hij hoopt dat de overheid zo vlug mogelijk zal beschikken over objectieve data voor alle indicatoren.

De Vlor sluit zich aan bij de optie van de minister om dezelfde indicatoren te gebruiken voor het basisonderwijs als voor het secundair onderwijs.

6.1 Opleidingsniveau van de moeder

Voor de Vlor is het opleidingsniveau van de moeder een aanvaardbare indicator.

In de discussienota was het heel onduidelijk welke cesuren de overheid zou hanteren bij de indicator opleidingsniveau van de moeder. Het voorontwerp van decreet houdt rekening met deze opmerking van de Vlor. Het gebruikt slechts één cesuur: de moeder beschikt wel of niet over een diploma secundair onderwijs of een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs of een daarmee gelijkwaardig studiebewijs.

De Vlor vraagt zich toch nog af of en hoe de overheid in een context van levenslang leren zal rekening houden met veranderingen in het hoogste diploma van de moeder tijdens de schoolloopbaan van een leerling. Daarom vraagt de Vlor om de databanken na afloop van elk schooljaar te actualiseren.

Het blijft ook moeilijk om het niveau van buitenlandse diploma's in te passen in onze onderwijsstructuren.

Het moet in de regelgeving duidelijk zijn wiens opleidingsniveau telt bij adoptie of in nieuw samengestelde gezinnen.

6.2 Schooltoelage

De Vlor vindt het al dan niet ontvangen van een schooltoelage een aanvaardbare indicator.

Wie recht heeft op een schooltoelage blijft echter afhankelijk van de bereidheid van ouders om een schooltoelage aan te vragen. Bij de uitbreiding van de schooltoelage zijn wel beleidsmaatregelen genomen om de niet-opname te verkleinen. Maar er zullen volgens de

Vlor altijd een aantal ouders blijven die geen schooltoelage aanvragen. Het kan niet dat scholen minder werkingsmiddelen krijgen omdat ouders geen schooltoelagen aanvragen.

Omdat de gegevens over het aantal leerlingen dat een schooltoelage ontvangt, op een geaggregeerd niveau aan de scholen zullen worden overgemaakt, kan een school onmogelijk opvolgen of een ouder al dan niet een schooltoelage aanvraagt. De Vlor vraagt vooreerst aan de overheid om te onderzoeken of zij scholen handvaten kan bieden om ouders aan te zetten die schooltoelage aan te vragen.

Om dit probleem grondig op te lossen pleit de Vlor voor een systeem van automatische toekenning van de schooltoelagen. Scholen zijn dan voor hun financiering niet afhankelijk van de bereidheid van ouders om een schooltoelage aan te vragen. De Vlor vraagt aan de overheid om hiervoor een technisch haalbaar systeem te zoeken.

6.3 Thuistaal

De minister geeft in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet zelf aan dat taalgebruik een betere indicator is dan thuistaal, maar omwille van de problemen met de toetsing van taalgebruik, kiest de minister toch voor de indicator thuistaal. De Vlor vindt deze keuze aanvaardbaar.

De overheid geeft in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet zelf toe dat de manieren die zij beschrijft om gegevens over taalbarrières van leerlingen te verzamelen niet onmiddellijk operationeel zijn. Zij neemt zich voor om in een eerste fase de gegevens te blijven verzamelen door de ouders te bevragen via de school.

Op termijn wil zij die bevraging geleidelijk vervangen door de gegevens die Kind en Gezin en de CLB's verzamelen. De Vlor vraagt zich af of dit realiseerbaar is en vraagt alleszins op middellange termijn naar volledige en valide data op het vlak van taalregistratie. De Vlor heeft bij de gegevens die Kind en Gezin en de CLB's verzamelen drie concrete bezwaren:

De Vlor vreest dat het nog erg lang kan duren voor de gegevens van Kind en Gezin en van de CLB's een volledig beeld geven van de thuistaal van de leerlingen.

Als ouders niet verplicht zijn om een dossier aan te leggen bij Kind en Gezin, dan kan het volgens de Vlor niet dat kinderen pas meegerekend worden voor financiering op basis van taalbarrières als ze een dossier hebben bij Kind en Gezin. Onder die voorwaarde aanvaardt de Vlor niet dat die taalindicator zwaar doorweegt in de financiering van kleuterscholen. Het is maatschappelijk wenselijk dat elk kind een dossier heeft bij Kind en Gezin en dat dat dossier gegevens bevat over het taalgebruik in het milieu waarin het kind opgroeit. Maar het is geen opdracht van de kleuterschool om ouders aan te sporen een dossier bij Kind en Gezin aan te leggen.

Een derde bezwaar is dat de Franstalige tegenhanger van Kind en Gezin deze gegevens niet verzamelt. Dit zal problemen geven in het Brussels Gewest, waar heel wat ouders die bij de geboorte van hun kinderen bezocht werden door de Franstalige tegenhanger van Kind en Gezin, later voor die kinderen een Nederlandstalige school kiezen.

6.4 Buurt

De Vlor vindt de woonplaats van een leerling een goede voorspeller van de leerprestaties en schoolloopbanen van leerlingen. Naar haalbaarheid is de indicator 'woonplaats' de eenvoudigste indicator omdat die gegevens nu al zonder meer voor handen zijn. De Vlor

heeft wel vragen bij de validiteit van deze indicator voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Hoe gaat de overheid hier op een betrouwbare manier een onderscheid maken tussen Nederlandstalige en Franstalige kinderen en jongeren? En, indien de overheid het onderscheid niet wenst te maken, zijn deze gegevens dan valide voor het Nederlandstalig onderwijs?

De Vlor vraagt zich in zijn advies over de discussienota af, of deze indicator voldoende differentieert om zwaar door te wegen bij de financiering van scholen. Het voorontwerp van decreet biedt op deze vraag een antwoord. Alleen leerlingen die wonen in een buurt die behoort tot de 25% buurten met het hoogste percentage schoolse vertraging, tikken aan op deze indicator.

De Vlor vroeg in zijn advies over de discussienota om de financiering voor kinderen van ouders zonder vaste verblijfplaats, te integreren in het gewone financieringsmechanisme. De minister gaat in op deze vraag. Hij bepaalt in het voorontwerp van decreet dat leerlingen die behoren tot de trekkende bevolking worden geacht te wonen in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens 2 jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd.

De Vlor vraagt hier bijzondere aandacht voor de vele leerlingen die in een situatie van co-ouderschap leven. Sinds de nieuwe echtscheidingswet is 'co-ouderschap' de regel. In de toekomst zullen dus heel wat leerlingen evenveel tijd op twee plaatsen doorbrengen. De Vlor vraagt onderzoek naar hoe in deze gevallen de woonplaats als relevante indicator kan worden gebruikt.

7 Schoolkenmerken

De Vlor stelt vast dat er een groot verschil blijft tussen het werkingsbudget voor het kleuteronderwijs en het werkingsbudget voor het lager onderwijs. De minister voert volgens de Vlor terecht een actief beleid om meer kleuters in te schrijven in de kleuterschool en om hun aanwezigheid op school te stimuleren. Het financieringsmechanisme van het kleuteronderwijs blijft echter uitgaan van een beperkte aanwezigheid van de kleuters in de kleuterschool. Het grote verschil tussen het werkingsbudget voor het kleuteronderwijs en het werkingsbudget voor het lager onderwijs is volgens de Vlor achterhaald. De Vlor hoopt dat in de toekomst voldoende budgettaire ruimte ontstaat om de kloof te dichten tussen de werkingsmiddelen voor de leerlingen lager onderwijs en de werkingsmiddelen voor de leerlingen kleuteronderwijs.

8 Wijze waarop de vaststelling van de leerlingenkenmerken gebeurt

Voor de vaststelling of een leerling al dan niet "een schooltoelage" ontvangt, verwijst het voorontwerp van decreet naar het decreet over de studiefinanciering.⁽⁵⁾ De vaststelling van "het opleidingsniveau van de moeder" wordt duidelijk omschreven in het voorontwerp van decreet zelf. Voor deze twee leerlingenkenmerken denkt de Vlor dat de wijze waarop zij worden vastgesteld decretaal voldoende verankerd is. Voor de leerlingenkenmerken "buurt" en "thuisstaat" denkt de Vlor dat het decreet onvoldoende verankert hoe deze leerlingenkenmerken worden vastgesteld.

⁵ Decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, B.S. 19/07/07

De Vlor wijst de minister op een probleem met de definitie van thuistaal. Hij vraagt om de cesuur vanaf wanneer een leerling aanleiding geeft tot bijkomende werkmiddelen ondubbelzinnig op te nemen in het decreet en alleen voor de operationalisering te verwijzen naar het uitvoeringsbesluit.

De Vlor vraagt aan de overheid om expliciet in het voorontwerp van decreet op te nemen dat zij met “buurt” de statistische sectoren bedoelt zoals die vastgesteld zijn door het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

De Vlor stelt vast dat de formulering van het artikel over de vaststelling van de buurten met de meeste schoolse vertraging niet overeenkomt met de formulering in de memorie van toelichting. Als de overheid het “scoren” voor ‘buurt’ wil beperken tot de 25% hoogste scores, dan moet ze het 75ste percentiel bepalen. Leerlingen die wonen in een buurt met een score hoger dan of gelijk aan het 75ste percentiel beantwoorden dan aan de indicator ‘wonen in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens 2 jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd’.

De Vlor stelt voor om de betrokken artikelen voor het gewoon basisonderwijs en voor het gewoon secundair onderwijs te vervangen door:

“Voor alle leerlingen uit het gewoon (basisonderwijs/ secundair onderwijs) wordt het 75ste percentiel van de buurtscores bepaald. Leerlingen die wonen in een buurt met een score hoger dan of gelijk aan het 75ste percentiel beantwoorden aan de indicator ‘wonen in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens 2 jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd’.”

De Vlor wenst een advies uit te brengen over het uitvoeringsbesluit dat bepaalt hoe de indicatoren worden vastgesteld.

9 De procedure voor de verzameling van de gegevens

De Vlor vindt het wenselijk dat de overheid betrouwbare databanken gebruikt om gegevens te verzamelen. Hij vraagt de overheid om de periode waarin zij zal werken met verklaringen op eer die opgevraagd worden door de scholen, zo kort mogelijk te houden en zo vlug mogelijk gebruik te maken van eigen databanken. Om rechtszekerheid te bieden heeft een organiek systeem nood aan verifieerbare data.

De Vlor wijst bovendien op de administratieve last voor de scholen die de gegevens moeten verzamelen tot de nodige databanken operationeel zijn. Hij drukt daarover zijn bezorgdheid uit.

Data rechtstreeks opvragen bij scholen en ouders houdt een risico in op foutieve en onvolledige gegevens, kan foutieve rapportering voor gevolg hebben en beïnvloedt de betrouwbaarheid van de indicatoren.

De Vlor vraagt aan de overheid om bij de verzameling van gegevens over woonplaats en thuistaal rekening te houden met het toenemende aantal leerlingen dat als gevolg van de nieuwe echtscheidingswet in co-ouderschap verblijft.

De Vlor vindt het logisch dat het decreet de regering machtigt om de procedure voor de verzameling van de gegevens vast te leggen in een uitvoeringsbesluit. De Vlor wenst ook over dat uitvoeringsbesluit een advies uit te brengen.

10 Objectieve verschillen

De discussienota verwijst in verband met de schoolkenmerken naar objectieve verschillen tussen de netten die de toekenning van extra werkingsmiddelen verantwoorden. In zijn advies bij de discussienota wijst de Vlor de overheid er op dat er meer objectieve verschillen zijn. Hij verwijst daarbij naar de arresten van het Arbitragehof ⁽⁶⁾ en naar de lijst van objectiveerbare verschillen in de definitiestudie en het eindrapport over inkomsten en uitgaven van scholen in Vlaanderen van het studie bureau Deloitte & Touche ⁽⁷⁾. De Vlor vroeg in zijn advies over de discussienota aan de minister om hierover een duidelijk en actueel standpunt in te nemen. In het voorontwerp van decreet en de memorie van toelichting neemt de minister een duidelijk standpunt in. Voor de geledingen van de Vlor die niet betrokken werden bij de besprekingen die resulteerden in de processen-verbaal, is de discussie daarover echter niet beëindigd. Zij hebben vragen bij de juistheid van de percentages voor de voorafnames voor het aanbod van neutraal onderwijs en van de keuze tussen het onderricht in één van de erkende godsdiensten of de niet-confessionele zedenleer. Ook over de andere verschillen blijft volgens hen de discussie open.

10.1 Neutraal onderwijs

De vertegenwoordigers van het personeel en twee van de drie vertegenwoordigers van de directeurs hebben vragen bij de toekenning van een percentage voor het aanbod van neutraal onderwijs. Zij vragen zich af of dit wel de juiste oplossing is en of het niet beter is om hiervoor een forfaitair bedrag toe te kennen dat overeenkomt met de reële noden. Zij vragen aan de overheid om dit verder te onderzoeken.

10.2 School biedt keuze aan tussen onderricht in één van de erkende godsdiensten of de niet-confessionele zedenleer

In het voorontwerp van decreet is hier een technische fout geslopen. In alle artikelen over dit schoolkenmerk moet het duidelijk zijn dat die bepalingen alleen van toepassing zijn op het officieel lager onderwijs en op het officieel secundair onderwijs.

11 Vaststellen van het startbedrag

De Vlor vraagt zich af of de bijkomende financiering van de werking zal volstaan om de basisbehoeften van elke leerling te bekostigen.⁽⁸⁾ De Vlor gaat uit van “gelijke financiering voor elk kind met dezelfde noden” en “elke school in eenzelfde situatie moet over gelijke middelen beschikken”. Daarom meent de Vlor dat de middelen rechtstreeks moeten gaan naar de inrichtende machten. De geledingen van de Vlor die de processen-verbaal niet

⁶ Arbitragehof, arrest nr. 38/91, 5 december 1991, arrest nr. 26/92, 2 april 1992, arrest nr. 27/92, 2 april 1992, arrest nr. 23/95, 2 maart 1995, arrest nr. 27/95, 21 maart 1995 en arrest nr. 131/2003, 8 oktober 2003

⁷ Deloitte & Touche, Inkomsten en uitgaven van scholen in Vlaanderen, kwantificering van de objectiveerbare verschillen, Eindrapport, Brussel 11 juli 2001

⁸ Zie ook:: Advies over het voorontwerp van decreet betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau, Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad, AR/PCA/ADV/020, 31 mei 2007, blz. 3

ondertekenden, vinden dat geen enkele school minder middelen mag krijgen dan zij kreeg in het oude systeem.

12 Het meesters-, vak- en dienstpersoneel

Het voorontwerp van decreet vermindert het bedrag voor de scholen van het Gemeenschapsonderwijs tot 2016 met een percentage van de loonkost van het vastbenoemde MVD - personeel. Deze vermindering bedraagt 30 % tot en met 2015, 60 % in 2016 en 100% vanaf 2017. De financiële opbrengst van de geleidelijke afvloeiing van die groep vloeit terug naar het geheel van de werkingsmiddelen voor alle netten. De Vlor aanvaardt het principe van de compensatie van dit sociaal passief ten laste van het Gemeenschapsonderwijs.

De Vlor stelt vast dat er loonsverschillen blijven tussen het MVD - personeel van de verschillende onderwijsverstrekkers en dat de lonen van die mensen op een verschillende manier verrekend worden in de werkingsbudgetten.

Het vrij onderwijs kreeg in CAO VIII bijkomende middelen om het verschil in lonen tussen hun MVD - personeel en het MVD - personeel van het Gemeenschapsonderwijs te betalen.

Het gemeentelijk en het provinciaal onderwijs krijgen geen bijkomende werkingsmiddelen om het MVD - personeel dat ze vanuit hun werkingsenveloppe betalen, hetzelfde loon te betalen als in het Gemeenschapsonderwijs en in het gesubsidieerd vrij onderwijs.

In 2017 is de situatie voor het Gemeenschapsonderwijs dezelfde als voor het gesubsidieerd vrij onderwijs.

De Vlor vraagt aan de overheid om het verschil tussen het MVD - personeel van het gesubsidieerd vrij onderwijs en van het Gemeenschapsonderwijs enerzijds en van het officieel gesubsidieerd onderwijs anderzijds, weg te werken.

13 Evolutie op basis van de gezondheidsindex

De Vlor is principieel van mening dat alle budgetten in onderwijs de reële evolutie van de levensduurte dienen te volgen. Hij vindt ook dat bij elke aanpassing van de opdrachten van de onderwijsinstellingen de kosten op reële basis bijgepast dienen te worden.

De Vlor vraagt aan de overheid om bij de evaluatie van het decreet ook na te gaan

- of de evolutie van de werkingsbudgetten op basis van de gezondheidsindex de evolutie volgt van de reële kosten om onderwijs aan te bieden.
- of de geëvolueerde werkingsbudgetten ook volstaan om de kosten voor eventueel bijkomende opdrachten te dekken.

14 Bandbreedte voor leerlingenkenmerken

De Vlor vindt een bandbreedte voor leerlingenkenmerken zoals uitgewerkt in het voorontwerp van decreet aanvaardbaar. De geledingen van de Vlor die de processen-verbaal niet ondertekenden, beschikken over onvoldoende gegevens om te kunnen beoordelen of de bandbreedte voor leerlingenkenmerken die nu opgenomen is in het voorontwerp van decreet de juiste bandbreedte is.

De Vlor vindt de weging van de verschillende indicatoren in het voorontwerp van decreet aanvaardbaar.

Voor het buitengewoon onderwijs wordt bij de berekening van de werkingsbudgetten geen rekening gehouden met leerlingenindicatoren. De geledingen van de Vlor die de processen-verbaal niet ondertekenden, vragen om ook in het buitengewoon onderwijs een deel van de werkingsbudgetten te berekenen op basis van leerlingenkenmerken. Uit een recente studie blijkt immers dat ook in het buitengewoon onderwijs de aanwezigheid van leerlingen die aantikken op SES - indicatoren aanleiding geeft tot meer uitgaven op het niveau van de werkingsmiddelen.⁽⁹⁾ De geledingen van de Vlor die de processen-verbaal niet ondertekenden, vragen om ook een extra gewicht toe te kennen aan leerlingen met meervoudige beperkingen.

15 Aftopping

In scholen met een grote concentratie van kansarme leerlingen wordt het aantal leerlingen dat aanleiding geeft tot meer werkingsmiddelen per leerlingenkenmerk afgetopt tot maximaal het gemiddelde percentage leerlingen dat scoort op dat leerlingenkenmerk plus twee standaardafwijkingen. Met dit aftoppingssysteem wil de overheid de concentratie van kansarme leerlingen in de scholen ontmoedigen.

De Vlor beschikt noch over de cijfers noch over het onderzoek dat de noodzaak van aftopping zou staven. De geledingen van de Vlor die de processen-verbaal niet ondertekenden, geloven niet dat deze aftopping de concentratie van kansarme leerlingen in bepaalde scholen zal verminderen. Deze aftopping strookt bovendien niet met één van de belangrijkste uitgangspunten van het nieuwe financieringssysteem: de gelijke behandeling van alle leerlingen met dezelfde noden. Een eventuele aftopping is alleen te rechtvaardigen indien zou blijken dat bepaalde scholen meer middelen zouden ontvangen dan noodzakelijk om de achterstand van hun kansarme leerlingen weg te werken.

De manier waarop de aftopping gebeurt bij de berekening van het bedrag voor de leerlingenkenmerken is nu onvoldoende duidelijk geformuleerd in het voorontwerp van decreet. De Vlor stelt voor om dit te formuleren als volgt:

“ Artikel

- §1 Voor elk leerlingenkenmerk wordt per school de procentuele score bepaald van het aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor het betreffende leerlingenkenmerk, ten opzichte van het totaal aantal leerlingen van de school.
- §2 Per leerlingenkenmerk, en afzonderlijk voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs, is het aftoppingspercentage gelijk aan de procentuele score die bekomen wordt door de gemiddelde score van de in §1 bij het leerlingenkenmerk en het onderwijsniveau gegenereerde gegevensset, te vermeerderen met het dubbele van de standaarddeviatie die hoort bij de in §1 bij het leerlingenkenmerk en het onderwijsniveau gegenereerde gegevensset.

⁹ Ghesquière, P., Mercken, I., Avau, G., Petry, K., Onderzoek over mogelijke extra inspanningen van scholen in het buitengewoon onderwijs ten gevolge van de aanwezigheid van GOK-kenmerken bij de leerlingenpopulatie, Katholieke Universiteit Leuven, Onderzoek in opdracht van het Vlaams Ministerie van Werk, Onderwijs en Vorming, juli 2007, 133 bladzijden

- §3 Het maximum aantal leerlingen dat per school voor een leerlingenkenmerk in aanmerking kan komen, is gelijk aan het product van het totaal aantal leerlingen van de school en het bij het leerlingenkenmerk en onderwijsniveau horend aftoppingspercentage. Het resultaat van deze vermenigvuldiging wordt afgerond naar boven als het eerste cijfer na de komma groter is dan 4. In het andere geval wordt naar beneden afgerond.
- §4 Als het werkelijke aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor een leerlingenkenmerk kleiner is dan of gelijk is aan het maximum bedoeld in §3, dan is het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in de school in aanmerking komt voor het betreffende leerlingenkenmerk gelijk aan het werkelijke aantal. In het andere geval is het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in de school in aanmerking komt voor het betreffende leerlingenkenmerk gelijk aan het in §3 bepaalde maximum.”

16 Evaluatie

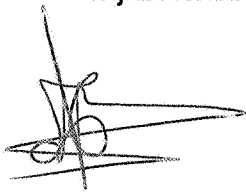
De Vlor vraagt in zijn advies bij de discussienota aan de overheid om de gebruikte indicatoren regelmatig - en voor de eerste keer op vrij korte termijn - te evalueren.

Het voorontwerp van decreet gaat in op deze vraag en bepaalt dat het nieuwe financieringssysteem in 2012 zal geëvalueerd worden door de Vlaamse regering. Het machtigt de Vlaamse regering om de modaliteiten te bepalen voor deze evaluatie.

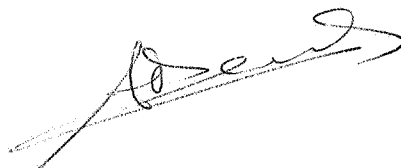
De Vlor vraagt aan de overheid om voor deze evaluatie specifieke middelen te voorzien en in te schrijven in het decreet, onafhankelijk van de middelen voor OBPWO.

De Vlor vroeg aan de overheid om bij de evaluatie van het decreet via een wetenschappelijk onderzoek na te gaan

- of de gedifferentieerde financiering geleid heeft tot de realisatie van haar beleidsdoelstellingen.
- of de evolutie van de werkingsbudgetten op basis van de gezondheidsindex de evolutie volgt van de reële kosten om onderwijs aan te bieden.
- of de geëvolueerde werkingsbudgetten ook volstaan om de kosten voor eventueel bijkomende opdrachten te dekken.

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Ann Demeulemeester
voorzitter

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Brussel, 22 februari 2008

220208 Advies Werkingsmiddelen basis- en secundair onderwijs

Advies

*De werkingsbudgetten in het basisonderwijs en de werkingsmiddelen in het
secundair onderwijs*

Advies

1. Inleiding

De minister van Onderwijs en Vorming vroeg de SERV op 4 februari 2008 een advies over *“het voorontwerp van decreet betreffende de werkingsbudgetten in het basisonderwijs en de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs”*. De Vlaamse regering keurde dit voorontwerp van decreet goed op 1 februari 2008. Het kabinet van de minister verzocht dit decreet op 22 februari te mogen ontvangen; op deze dringende vraag werd ingegaan.

De sociale partners zijn van mening dat het aangewezen was een grondiger debat te voeren over de manier waarop het onderwijs best georganiseerd wordt zodat de sociale ongelijkheid wordt weggewerkt. De raad heeft dus bedenkingen bij de totstandkoming van het decreet: het is de vertaling van onderlinge akkoorden tussen de onderwijskoepels, GO! en de onderwijsminister. Deze aanpak gaat voorbij aan de functie van de strategische adviesraden. Bovendien wijst de raad erop dat de wetenschappelijke studies waarop de onderwijsminister zich beroept, ter verantwoording van een aantal opties, niet vrij te consulteren zijn.

Niettemin vindt de raad dat bijkomende werkingsmiddelen voor het basisonderwijs en secundair onderwijs nodig kunnen zijn en schaaft zich globaal genomen achter het principe dat scholen deels worden gefinancierd op basis van leerlingenkenmerken.

Wel vraagt de raad dat continue monitoring van de architectuur, de gekozen criteria en in hoeverre de bijkomende middelen bijdragen tot het bereiken van de doelstellingen opgezet wordt. De sociale partners vinden het belangrijk het implementatieproces permanent op te volgen zodoende na te kunnen gaan wat de impact van het decreet is. Wanneer blijkt dat het implementatieproces de beoogde doelen voorbijschiet, kan dan ook vlug bijgestuurd worden.

2. De werkingsmiddelen

De sociale partners zijn dus voorstander van een band tussen de financiering van de werking en leerlingenkenmerken. Scholen met meer kansarme leerlingen moeten het gebrek aan sociaal kapitaal van de ouders kunnen compenseren. Deze compensatie van het gebrek aan sociaal kapitaal van de ouders vraagt echter ook bijkomende omkadering of een meer specifieke omkadering.

De raad vraagt aan de overheid dat wetenschappelijke analyses meer duidelijkheid brengen over de werkingsmiddelen: hoe worden ze nu aangewend, wat is er minimaal nodig aan werkingsmiddelen opdat een school haar doelstellingen kan bereiken, worden de extra middelen (die voor sommige scholen substantieel zal zijn) efficiënt en effectief aangewend, De noden van een school, van personeel en van leerlingen dienen duidelijk gedefinieerd te worden. De werkingsmiddelen dienen in elk geval 1) minstens elke school in staat te stellen de eindtermen en ontwikkelingsdoelen te behalen 2) verplichte activiteiten in het kader van de realisatie van het pedagogisch project van de school te financieren.

De raad wil hier ook dieper ingaan op het “aftoppingsmechanisme”. In de Memorie van Toelichting stelt de minister: *“Om de concentratie van kansarme leerlingen in de scholen te ontmoedigen, voeren we een aftoppingssysteem in. Dit komt erop neer dat scholen met een hoog percentage leerlingen uit sociaal achtergestelde milieus niet voor al die leerlingen extra financiering krijgen.”* De sociale partners kunnen zich op dit ogenblik niet uitspreken over de opportuniteit van het aftoppingsmechanisme. Er is immers onvoldoende duidelijkheid over en wetenschappelijke onderbouwing voor de relatie tussen werkingsmiddelen en het aantrekken van een bepaalde schoolpopulatie. De raad vraagt dan ook dat dit concept zeker uitgeklaard wordt in het wetenschappelijk onderzoek naar de werkingsmiddelen en de monitoring van het gestemde decreet.

3. De leerling-gebonden criteria

Gezien de Vlaamse overheid kiest voor een financiering van scholen op basis van leerlingkenmerken, vindt de raad het erg belangrijk dat die indicatoren effectief een grote voorspellende kracht hebben voor de leerprestaties en studieloopbanen van leerlingen. In de memorie van toelichting argumenteert de minister zijn keuze voor bepaalde indicatoren door te verwijzen naar resultaten van wetenschappelijk onderzoek. Zoals gesteld in de inleiding is het onderzoek niet publiek waardoor de sociale partners hierop niet kunnen reflecteren. De raad plaatst dan ook enig voorbehoud bij de opportuniteit van de vier geselecteerde criteria. De raad wil deze rapporten alsnog kunnen analyseren en vraagt dan ook de publicatie ervan.

Zonder ten gronde in te gaan op de verschillende criteria wil de raad twee bedenkingen meegeven. Voor het “wegen” van de leerlingenpopulatie wordt rekening gehouden met het criterium schooltoelage. Dit is een goed criterium, maar de raad herhaalt hier wat het eerder ook al in andere adviezen aankaarte: zolang deze niet automatisch wordt toegekend zijn er gezinnen die er geen beroep op doen ook al hebben ze er recht op waardoor er een zekere scheeftekening van de gegevens optreedt. De raad wil wel meegeven dat dit niet wegneemt dat scholen hierin een sensibiliserende rol hebben.

Wat het criterium “buurt” betreft is het nodig om toe te voegen dat dit gaat over de districten bepaald door de FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (vroegere NIS).

4. Toekenning van en zicht op de middelen

De raad steunt het uitgangspunt “gelijke financiering voor elk kind met dezelfde noden” en “elke school in een zelfde situatie moet over gelijke middelen beschikken”, en stelt daarom dat de overheid er principieel dient van uit te gaan dat de middelen rechtstreeks naar de individuele school gaan. De werkingsmiddelen (evenzeer als de omkaderingsmiddelen) moeten in principe rechtstreeks aan scholen worden toegekend.

Het is wenselijk dat scholen kunnen voorspellen over welke middelen zij op korte en middellange termijn kunnen beschikken. Het gebruik van databanken kan die voorspelbaarheid verhogen, op voorwaarde dat scholen ook toegang hebben tot die geaggregeerde informatie uit de databanken die relevant is voor hen. De raad wijst hier wel op een spanningsveld tussen de wenselijke voorspelbaarheid en de bescherming van de privé - sfeer.

5. Conclusie

De raad steunt de algemene principes van het voorontwerp maar

- 1) vraagt een tijdige en permanente monitoring en, indien nodig, bijsturing van het decreet;
- 2) beseft dat dit voorontwerp van decreet slechts een eerste stap vormt in de hervorming van de financiering van het leerplichtonderwijs. De sociale partners hopen en vragen hieromtrent in de toekomst een gesprekspartner te zijn voor het beleid.

VOORONTWERP VAN DECREET

van 22 februari 2008

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende de werkingsbudgetten in het basisonderwijs
en de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk I. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2 De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing op het gewoon en buitengewoon basisonderwijs, op het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs, en op het buitengewoon secundair onderwijs, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, tenzij anders bepaald.

Hoofdstuk II. Werkingsbudgetten in het basisonderwijs

Art. 3. In hoofdstuk VII, afdeling 2 van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997, gewijzigd bij de decreten van 19 december 1997, 22 december 2000, 13 juli 2001, 18 juni 2002, 14 februari 2003, 10 juli 2003, 2 april 2004, 24 december 2004, 24 juni 2005, 15 juli 2005, 30 juni 2006, 7 juli 2006, 22 december 2006 en 22 juni 2007, wordt onderafdeling D bestaande uit artikel 76 tot en met 87 vervangen door wat volgt:

“Onderafdeling D. De werkingsbudgetten.

1° Algemene bepalingen

Art. 76. Ieder schooljaar krijgen de schoolbesturen een werkingsbudget voor de werking, de uitrusting, het groot onderhoud van hun scholen, voor het werken aan rationeel energiegebruik in hun scholen en om tegemoet te komen aan de kosteloosheid vermeld in artikel 27 en aan de maximumfacturen vermeld in artikel 27bis.

Bij de aanwending van het werkingsbudget moet ieder schoolbestuur rekening houden met een gelijke behandeling van al zijn gefinancierde of gesubsidieerde scholen en van al zijn leerlingen.

Art. 77. Ieder schoolbestuur van een gesubsidieerde school moet aan Agodi verantwoording afleggen over het gebruik van zijn werkingsbudget. De verificatiediensten van Agodi kunnen ter plaatse controle uitoefenen zonder dat die controle betrekking mag hebben op de opportuniteit.

De Regering bepaalt nader de controlemaatregelen en ontwikkelt een methode die jaarlijks toelaat om een globaal zicht te krijgen op de besteding van de werkingsbudgetten in het basisonderwijs.

Art. 78. §1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk gelden volgende kenmerken:

1° leerlingenkenmerken:

a) het opleidingsniveau van de moeder: de moeder is niet in het bezit van een diploma van het secundair onderwijs of van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs of van een daarmee gelijkwaardig studiebewijs, hierna leerlingenkenmerk 1 te noemen.

b) het krijgen van een schooltoelage: er wordt een schooltoelage gegeven aan de leerling, als vermeld in het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juni 2007 uitbetaald ten gunste van de leerling, hierna leerlingenkenmerk 2 te noemen. Voor de toepassing van dit artikel worden de leerlingen die in toepassing van voornoemd decreet, enkel omwille van ongewettigde afwezigheid of onvoldoende aanwezigheid geen recht op een schooltoelage hadden, eveneens meegerekend;

c) de taal die de leerling in het gezin spreekt en die verschilt van de onderwijstaal: daaronder wordt de taal verstaan die de leerling meestal spreekt met moeder, vader of broers en zussen, hierna leerlingenkenmerk 3 te noemen. De taal die de leerling in het gezin spreekt is niet de onderwijstaal, indien de leerling in het gezin met niemand of in een gezin met meerdere gezinsleden met maximum één gezinslid de onderwijstaal spreekt. Broers en zussen worden als één gezinslid beschouwd.

d) de leerling heeft zijn woonplaats in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd, hierna leerlingenkenmerk 4 te noemen. Onder schoolse vertraging wordt het aantal leerjaren vertraging verstaan die een leerling oploopt ten aanzien van het leerjaar waarin hij zich zou bevinden als hij normaal zou vorderen. Voor leerlingen woonachtig in het Vlaamse Gewest wordt onder buurt de statistische sector verstaan. De statistische sector is de territoriale basiseenheid zoals vastgelegd door de federale instantie die bevoegd is voor de coördinatie van de openbare statistiek. Voor leerlingen woonachtig in het Brussels Gewest wordt onder buurt de gemeente waar zij wonen verstaan.

2° schoolkenmerken:

a) het schoolbestuur organiseert gewoon kleuteronderwijs, hierna schoolkenmerk 1 te noemen.

b) het schoolbestuur organiseert gewoon lager onderwijs, hierna schoolkenmerk 2 te noemen..

c) het schoolbestuur organiseert buitengewoon kleuteronderwijs met uitzondering van type 4, hierna schoolkenmerk 3 te noemen.

d) het schoolbestuur organiseert buitengewoon kleuteronderwijs van type 4, hierna schoolkenmerk 4 te noemen.

e) het schoolbestuur organiseert buitengewoon lager onderwijs met uitzondering van type 4, hierna schoolkenmerk 5 te noemen.

f) het schoolbestuur organiseert buitengewoon lager onderwijs van type 4, hierna schoolkenmerk 6 te noemen.

g) het schoolbestuur van een school voor buitengewoon basisonderwijs begeleidt één of meer leerlingen in het geïntegreerd basisonderwijs, als vermeld in artikel 11, hierna schoolkenmerk 7 te noemen.

h) het schoolbestuur organiseert, conform artikel 24, §1, tweede lid, van de gecoördineerde grondwet, neutraal onderwijs, hierna voorafname 1 (V1) te noemen.

i) het schoolbestuur biedt, conform artikel 24, §1, vierde lid, van de gecoördineerde grondwet, de keuze aan tussen onderricht in een van de erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer, hierna voorafname 2 (V2) te noemen.

§ 2. Leerlingenkenmerk 4 wordt als volgt vastgesteld:

In een eerste fase wordt de schoolse vertraging van alle buurten berekend.

De berekening van de schoolse vertraging, is gebaseerd op alle leerlingen van het gewoon onderwijs die school hebben gelopen in een onderwijsinstelling, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Per buurt wordt het percentage vijftienjarige leerlingen berekend die de afgelopen zes tot tien jaar op vijftienjarige leeftijd twee of meer jaar schoolse vertraging hebben opgelopen. Buurten waarvan de berekening van de schoolse vertraging gebaseerd is op minder dan vijftig vijftienjarigen worden hierna dunbevolkte buurten genoemd.

In een tweede fase wordt voor elke leerling vastgesteld wat het percentage schoolse vertraging is van de buurt. Leerlingen die behoren tot de trekkende bevolking, vermeld in artikel 3, 52ter, en thuislozen, vermeld in artikel 139bis, §1, 2°, worden geacht te wonen in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd.

Voor alle leerlingen uit het gewoon basisonderwijs wordt het 75ste percentiel van de buurtcores bepaald. Leerlingen die hun woonplaats hebben in een buurt met een score hoger dan of gelijk aan het 75ste percentiel beantwoorden aan de indicator 'woonplaats hebben in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd'.

Leerlingenkenmerk 4 is enkel van toepassing voor leerlingen die in het Nederlandse taalgebied of het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad wonen.

§3. De Regering bepaalt de wijze waarop de leerlingenkenmerken worden vastgesteld en legt de procedure vast volgens dewelke de gegevens door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming worden verzameld. Voor leerlingenkenmerk 4 bepaalt de Regering de wijze waarop de buurten worden afgebakend.

2° Werkingsbudgetten in het gefinancierde en gesubsidieerde gewoon basisonderwijs.

A. Vaststelling van het totale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten.

Art. 79. §1. Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008-2009, is het startbedrag voor de werkingsbudgetten voor het gewoon basisonderwijs 402.379.000 euro.

§2.1° Vanaf begrotingsjaar 2010 tot en met begrotingsjaar 2015 wordt het werkingsbudget voor het gewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon basisonderwijs vermeerderd met 30% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het gewoon basisonderwijs.

2° Voor het begrotingsjaar 2016 wordt het werkingsbudget voor het gewoon basisonderwijs berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon basisonderwijs, vermeerderd met 60% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het gewoon basisonderwijs.

3° Voor het begrotingsjaar 2017 wordt het werkingsbudget voor het gewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon basisonderwijs, vermeerderd met de volledige loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het gewoon basisonderwijs.

4° Vanaf 2018 wordt het werkingsbudget voor het gewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon basisonderwijs.

§3. Voor het begrotingsjaar 2009 wordt het bedrag van 402.379.000 euro vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt het bedrag, verkregen na de toepassing van §2, vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënten A1 en A2 worden als volgt berekend:

1° $A1 = 0,6 + 0,4$ (punten 1/punten 0), waarbij:

a) punten 1 = het totale aantal punten voor schoolkenmerk 1 en 2, berekend na de toepassing van artikel 81, voor de leerlingen van het gewoon basisonderwijs op de eerste schooldag van februari van het vorige schooljaar;

b) punten 0 = het totale aantal punten voor schoolkenmerk 1 en 2, berekend na de toepassing van artikel 81, voor de leerlingen van het gewoon basisonderwijs op de eerste schooldag van februari van het voorlaatste schooljaar;

2° $A2 = (Cx-1/Cx-2)$, waarbij:

a) Cx-1: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar x – 1;

b) Cx-2: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar x – 2.

De A2-coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

§4. 1° Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor de begrotingsjaren 2009 tot en met 2015 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2, en met 70% van de loonkosten die vrijkomen door toepassing van het Koninklijk Besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

2° Het bedrag verkregen door de toepassing van §3, wordt voor het begrotingsjaar 2016 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2, en met 40% van de loonkosten die vrijkomen door toepassing van het Koninklijk Besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

3° Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3 wordt vanaf het begrotingsjaar 2017 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2.

Art. 80. §1. Van het werkingsbudget gewoon basisonderwijs verkregen na de toepassing van artikel 79, wordt een budget van 3% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V1. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V1 = B * lln_Neu * 3\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$, waarbij:

1° B = werkingsbudget verkregen na de toepassing van artikel 79;

2° lln_Neu = leerlingen in het gewoon basisonderwijs van het gemeenschapsonderwijs;

3° lln_tot = het totaal aantal leerlingen in het gewoon basisonderwijs;

4° lln_LB = leerlingen van het officieel gewoon lager onderwijs.

§2. Van het werkingsbudget gewoon basisonderwijs verkregen na toepassing van artikel 79, wordt een budget van 4,5% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V2. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$$V2 = B * lln_LB * 4,5\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%).$$

§3. Van het werkingsbudget gewoon basisonderwijs verkregen na de toepassing van artikel 79 en na toepassing van §1 en §2, wordt een percentage berekend dat in aanmerking komt voor verdeling op basis van de leerlingenkenmerken. Dat budget wordt berekend volgens de volgende formule:

$$(B - V1 - V2) * P_{jaar\ x} = B_lli, \text{ waarbij:}$$

1° $P_{jaar\ x}$ = percentage voor het begrotingsjaar in kwestie.

Dat percentage bedraagt 14% voor begrotingsjaar 2009 en stijgt jaarlijks met 0,1875% tot 15,5% vanaf 2017;

2° B_lli = werkingsbudget dat verdeeld zal worden op basis van leerlingenkenmerken.

Het werkingsbudget per leerlingenkenmerk wordt als volgt bepaald: $B_lli / 4$,

respectievelijk: B_lli_{Opl} , B_lli_{St} , B_lli_{Ta} , B_lli_{Bu} , met:

- a) B_lli_{Opl} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 1;
- b) B_lli_{St} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 2;
- c) B_lli_{Ta} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 3;
- d) B_lli_{Bu} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 4.

§4. Het werkingsbudget dat verdeeld wordt op basis van de schoolkenmerken hierna B_SchK te noemen, wordt bepaald door de toepassing van volgende formule:

$$B_SchK = B - V1 - V2 - B_lli.$$

B. Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Art. 81. B_SchK , vermeld in artikel 80, §4, wordt als volgt verdeeld over de schoolkenmerken 1 en 2, vermeld in artikel 78, §1:

1° Voor de leerlingen van het kleuteronderwijs en van het lager onderwijs wordt het puntengewicht als volgt bepaald:

- a) Voor een kleuter: 6 punten, met dien verstande dat het aantal regelmatige kleuters op de eerste schooldag van februari worden gewogen met volgend percentage: 88,48%
- b) Voor een leerling lager onderwijs: 8 punten.

2° voor alle scholen wordt per schoolkenmerk vermeld in §1, het aantal leerlingen geteld zoals bepaald in artikel 87, vermenigvuldigd met het overeenkomstige puntengewicht verkregen na toepassing van 1°.

3° het B_SchK wordt vervolgens gedeeld door het totale aantal te verdelen punten. Het quotiënt van die deling is de geldwaarde per punt voor schoolkenmerken, hierna GPP_SchK te noemen.

Art. 82. §1. Het budget V1, vermeld in artikel 80, §1, wordt als volgt verdeeld: V1 wordt gedeeld door alle leerlingen van het gewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V1, hierna GW_V1 te noemen.

§2. Het budget V2, vermeld in artikel 80, §2, wordt als volgt verdeeld: V2 wordt gedeeld door alle leerlingen van het officieel gewoon lager onderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V2, hierna GW_V2 te noemen.

Art. 83. Het budget leerlingenkenmerken, vermeld in artikel 80, §3, wordt verdeeld in een bedrag per leerling per kenmerk volgens de volgende formules:

$$1) B_Clli_{Opl} = B_lli_{Op} / Clli_{Opl};$$

$$2) B_Clli_{St} = B_lli_{St} / Clli_{St};$$

$$3) B_Clli_{Ta} = B_lli_{Ta} / Clli_{Ta};$$

$$4) B_Clli_{Bu} = B_lli_{Bu} / Clli_{Bu},$$

met:

a) B_Clli_{Opl} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 1;

b) B_Clli_{St} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 2;

c) B_Clli_{Ta} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 3;

d) B_Clli_{Bu} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 4;

e) $Clli_{Opl}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;

f) $Clli_{St}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;

g) $Clli_{Ta}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;

h) $Clli_{Bu}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4.

$Clli_{opl}$, $Clli_{St}$, $Clli_{Ta}$ en $Clli_{Bu}$ worden respectievelijk via de volgende formules berekend:

$$1^{\circ} Clli_{Opl} = \sum_{alle\ scholen} Clli_{Opl-school}$$

waarbij $Clli_{Opl-school} = \text{MIN}(\text{Proc_school_iOpl}; \text{Gemid_tot_iOpl} + (2 \times \text{Stdev_tot_iOpl})) \times \text{aantal leerlingen in de school, waarbij:}$

a) $Clli_{Opl-school}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 1;

b) Proc_school_iOpl = het Procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;

c) $Gemid_tot_iOpl$ = het gemiddeld aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;

d) $Stdev_tot_iOpl$ = de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie die in aanmerking komen voor leerlingenkenmerk 1;

e) MIN = de laagste waarde van de twee: $Proc_school_iOpl$ of $Gemid_tot_iOpl + (2 \times Stdev_tot_iOpl)$; het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 1;

2° $Clli_{st} = \sum_{alle\ scholen} Clli_{st-school}$, waarbij: $Clli_{st-school} = MIN(Proc_school_iSt; Gemid_tot_iSt + (2 \times Stdev_tot_iSt)) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

a) $Clli_{st-school}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 2;

b) $Proc_school_iSt$ = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;

c) $Gemid_tot_iSt$ = het gemiddeld aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;

d) $Stdev_tot_iSt$ = de standaarddeviatie van alle leerlingen die in aanmerking komen voor leerlingenkenmerk 2;

e) MIN = de laagste waarde van de twee: $Proc_school_iSt$ of $Gemid_tot_iSt + (2 \times Stdev_tot_iSt)$; het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 2;

3° $Clli_{ta} = \sum_{alle\ scholen} Clli_{ta-school}$, waarbij $Clli_{ta-school} = MIN(Proc_school_iTa; Gemid_tot_iTa + (2 \times Stdev_tot_iTa)) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

a) $Clli_{ta-school}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 3;

b) $Proc_school_iTa$ = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;

c) $Gemid_tot_iTa$ = het gemiddeld aantal leerlingen per school dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;

d) $Stdev_tot_iTa$ = de standaarddeviatie van alle leerlingen die in aanmerking komen voor leerlingenkenmerk 3;

e) MIN = de laagste waarde van de twee: $Proc_school_iTa$ of $Gemid_tot_iTa + (2 \times Stdev_tot_iTa)$. het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 3;

4° $Clli_{bu} = \sum_{alle\ scholen} Clli_{bu-school}$, waarbij $Clli_{bu-school} = MIN(Proc_school_iBu; Gemid_tot_iBu + (2 \times Stdev_tot_iBu)) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

a) $Clli_{bu-school}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 4;

- b) Proc_school_iBu = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4;
- c) Gemid_tot_iBu = het gemiddeld aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 voor alle scholen samen;
- d) Stdev_tot_iBu = de standaarddeviatie van alle leerlingen die in aanmerking komen voor leerlingenkenmerk 4;
- e) MIN = de laagste waarde van de twee: Proc_school_iBu of $\text{Gemid_tot_iBu} + (2 \times \text{Stdev_tot_iBu})$, het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 4;

C. Berekening van het werkingsbudget per school.

Art. 84. Het werkingsbudget per school wordt voor een deel berekend op basis van schoolkenmerken en voor een deel op basis van leerlingenkenmerken.

Art. 85. §1. Per school wordt het totaal aantal punten berekend door het aantal leerlingen, geteld overeenkomstig artikel 87, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht voor schoolkenmerk 1 en 2.

§2. Het werkingsbudget per school is de som van:

1° het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school met de GPP_SchK, zoals bepaald in artikel 81, 3°;

2° het bedrag, verkregen door het resultaat de van volgende vermenigvuldigingen:

a) $B_Clli_{Opl} \times Clli_{Opl_school}$;

b) $B_Clli_{St} \times Clli_{St_school}$;

c) $B_Clli_{Ta} \times Clli_{Ta_school}$;

d) $B_Clli_{Bu} \times Clli_{Bu_school}$;

3° GW_V1, zoals bepaald in artikel 82, §1, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school;

4° GW_V2, zoals bepaald in artikel 82, §2, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen lager onderwijs in de school.

§3. Het budget, verkregen na de toepassing van §2, wordt voor het Gemeenschapsonderwijs jaarlijks aan de raden van bestuur van de scholengroepen toegekend in overeenstemming met de bepalingen van [artikel 36](#), 2°, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs waarbij:

1° de som van het bedrag dat met toepassing van artikel 85, §2, verkregen is, voor het geheel van de scholen van het gewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs tot en met 2015 verminderd wordt met 30 percent van de loonkosten van de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon basisonderwijs van het gemeenschapsonderwijs, in 2016 met 60 percent en in 2017 met 100 percent van die loonkosten.

2° de som van het bedrag dat met toepassing van, §2, verkregen is, voor het geheel van de scholen van het gewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs verhoogd wordt met de middelen vastgelegd voor het optrekken van het vakantiegeld tot 92% voor het contractuele onderhouds- of meesters- vak- en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao.. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 551.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt zoals bepaald in artikel 79.

§4. Het werkingsbudget verkregen na de toepassing van artikel 85, §2, wordt voor het gesubsidieerd onderwijs jaarlijks toegekend aan de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs.

Daarbij worden de middelen voor de schoolbesturen van het vrij gesubsidieerd onderwijs verhoogd met de middelen tot harmonisering van de lonen tussen het onderhouds-, meester-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd vrij onderwijs en dat personeel van het Gemeenschapsonderwijs, toegekend via de respectievelijke onderwijs-cao's. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 3.229.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door toepassing van de A2-coëfficiënt zoals bepaald in artikel 79.

Die cao-middelen worden verdeeld pro rata het aantal punten per school van het vrij gesubsidieerd onderwijs, dat verkregen is na de toepassing van artikel 85, §1.

§5. De werkingsbudgetten van de scholengroepen van het gemeenschapsonderwijs en van de scholen van het gesubsidieerd gewoon basisonderwijs worden elk jaar in twee schijven uitbetaald: in januari een eerste schijf van 50% en het saldo in juni.

3° Werkingsbudgetten in het gefinancierde en gesubsidieerde buitengewoon onderwijs.

A. Vaststelling van het totale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten

Art. 85bis. §1. Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008-2009, is het startbedrag voor de werkingsmiddelen voor het buitengewoon basisonderwijs 35.452.000 euro.

§2. 1° Vanaf begrotingsjaar 2010 tot en met begrotingsjaar 2015 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon basisonderwijs, vermeerderd met 30% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het buitengewoon basisonderwijs.

2° Voor het begrotingsjaar 2016 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon basisonderwijs, vermeerderd met 60% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het buitengewoon basisonderwijs.

3° Vanaf het begrotingsjaar 2017 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon basisonderwijs, vermeerderd met de volledige loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het buitengewoon basisonderwijs.

4° Vanaf 2018 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon basisonderwijs.

§3. Voor het begrotingsjaar 2009 wordt het bedrag van 35.452.000 euro vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt het bedrag, verkregen na de toepassing van §2, vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënten A1 en A2 worden als volgt berekend:

1° $A1 = 0,6 + 0,4$ (punten 1/punten 0), waarbij:

a) punten 1 = het totale aantal punten voor schoolkenmerk 3, 4, 5 en 6, zoals berekend na toepassing van artikel 85quater, voor de leerlingen van het buitengewoon basisonderwijs op de eerste schooldag van februari van het vorige schooljaar;

b) punten 0 = het totaal aantal punten voor schoolkenmerk 3, 4, 5 en 6, zoals berekend na toepassing van artikel 85quater, voor de leerlingen van het buitengewoon basisonderwijs op de eerste schooldag van februari van het voorlaatste schooljaar;

2° $A2 = (Cx-1/Cx-2)$, waarbij:

a) $Cx-1$: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x - 1$;

b) $Cx-2$: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x - 2$.

De A2-coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

§4. 1° Het bedrag verkregen door de toepassing van §3, wordt voor de begrotingsjaren 2009 tot en met 2015 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2, en met 70% van de loonkosten die vrijkomen door toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

2° Het bedrag verkregen door de toepassing van §3, wordt voor het begrotingsjaar 2016 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2, en met 40% van de loonkosten die vrijkomen door toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

3° Het bedrag verkregen door de toepassing van §3, wordt vanaf het begrotingsjaar 2017 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2.

Art. 85ter. §1. Van het werkingsbudget buitengewoon basisonderwijs verkregen na de toepassing van artikel 85bis, wordt een budget van 3% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V1. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V1 = B * lln_Neu * 3\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$, waarbij:

1° B = werkingsbudget verkregen na toepassing van artikel 85bis;

2° lln_Neu = leerlingen in het buitengewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs;

3° lln_tot = het totale aantal leerlingen in het buitengewoon basisonderwijs;

4° lln_LB = leerlingen van het officieel buitengewoon lager onderwijs.

§2. Van het werkingsbudget buitengewoon basisonderwijs verkregen na de toepassing van artikel 85bis, wordt een budget van 4,5% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V2. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$$V2 = B * lln_LB * 4,5\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%).$$

§3. Het werkingsbudget dat verdeeld wordt op basis van de schoolkenmerken, hierna B_SchK te noemen, wordt bepaald door de toepassing van de volgende formule:

$$B_SchK = B - V1 - V2.$$

B. Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Art. 85quater. B_SchK , zoals bepaald in artikel 85ter, §3, wordt als volgt verdeeld over de schoolkenmerken 3, 4, 5, 6 en 7:

1°. Voor de leerlingen van het buitengewoon kleuteronderwijs, het buitengewoon lager onderwijs en van het geïntegreerd basisonderwijs wordt het puntengewicht als volgt vastgesteld:

Buitengewoon kleuteronderwijs niet type 4	9 punten
Buitengewoon kleuteronderwijs wel type 4	11 punten
Buitengewoon lager onderwijs niet type 4	13 punten
Buitengewoon lager onderwijs wel type 4	15 punten
Geïntegreerd onderwijs – gedeeltelijk en permanente integratie	1,1 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie voor leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 1, 2 en 8	1,1 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 3, 4, 6 of 7 met een bijkomende mentale handicap	1,1 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van normaal begaafde leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 3	4,4 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van normaal begaafde leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 4 of 7	5,5 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van normaal begaafde leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 6	8,8 punten

Met dien verstande dat in het buitengewoon kleuteronderwijs het aantal regelmatige leerlingen op de eerste schooldag van februari wordt gewogen met volgend percentage: 94,5%

2°. Voor alle scholen wordt per schoolkenmerk vermeld in 1° het aantal leerlingen, geteld zoals bepaald in artikel 87, vermenigvuldigd met het overeenkomstige puntengewicht;

3°. Het B_SchK wordt vervolgens gedeeld door het totale aantal te verdelen punten.

Het quotiënt van die deling is de geldwaarde per punt voor schoolkenmerken, hierna GPP_SchK te noemen.

Art. 85 quinquies. §1. Het budget V1, zoals bepaald in artikel 85ter, wordt als volgt verdeeld: V1 wordt gedeeld door alle leerlingen van het buitengewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V1, hierna GW_V1 te noemen.

§2. Het budget V2, zoals bepaald in artikel 85ter, wordt als volgt verdeeld: V2 wordt gedeeld door alle leerlingen van het officieel buitengewoon lager onderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V2, hierna GW_V2 te noemen.

C.1. Berekening van het werkingsbudget per school

Art. 85sexies. Het werkingsbudget per school wordt berekend op basis van schoolkenmerken.

Art. 86. §1. Per school wordt het totale aantal punten berekend door de vermenigvuldiging van het aantal leerlingen, geteld overeenkomstig artikel 87, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht voor schoolkenmerk.3, 4, 5, 6.

§2. Het werkingsbudget per school van het buitengewoon basisonderwijs is de som van:

1° het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school met de GPP_SchK, zoals bepaald in artikel 85quater, §3;

2° GW_V1, zoals bepaald in artikel 85sexies, §1 vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school;

3° GW_V2, zoals bepaald in artikel 85sexies, §2 vermenigvuldigd met het aantal leerlingen lager onderwijs in de school.

§3. Het budget verkregen na de toepassing van §2, wordt voor het Gemeenschapsonderwijs jaarlijks aan de raden van bestuur van de scholengroepen toegekend overeenkomstig de bepalingen van [artikel 36](#), 2°, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs waarbij:

1° de som van het bedrag dat met toepassing van artikel §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het buitengewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs tot en met 2015 verminderd wordt met 30 percent van de loonkosten van de leden van het meesters- vak- en dienstpersoneel van het buitengewoon basisonderwijs van het gemeenschapsonderwijs, in 2016 met 60 percent en in 2017 met 100 percent van die loonkosten.

2° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het buitengewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs verhoogd wordt met de middelen, vastgelegd voor het optrekken van het vakantiegeld tot 92% voor het contractuele onderhouds- of meesters- ,vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 86.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door toepassing van de A2-coëfficiënt zoals bepaald in artikel 79.

§4. Het werkingsbudget verkregen na de toepassing van §2 wordt voor het gesubsidieerd onderwijs jaarlijks toegekend aan de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs.

Daarbij worden de middelen voor de schoolbesturen van het vrij gesubsidieerd onderwijs verhoogd met de middelen tot harmonisering van de lonen tussen het onderhouds-, meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd vrij onderwijs en dat personeel van het gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao's. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 283.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, zoals bepaald in artikel 79.

Die cao-middelen worden verdeeld pro rata het aantal punten per school van het vrij gesubsidieerd onderwijs, dat verkegen is na de toepassing van artikel 86, §1.

§5. De werkingsbudgetten van de scholengroepen van het gemeenschapsonderwijs en van de scholen van het gesubsidieerd buitengewoon basisonderwijs worden elk jaar in twee schijven uitbetaald: in januari een voorschot van 50% en het saldo in juni.

C.2. Berekening van de integratietoelage per school

Art. 86bis. Per school wordt het totale aantal punten berekend door de vermenigvuldiging van het aantal GON-leerlingen die begeleid worden vanuit de school voor buitengewoon basisonderwijs, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht, zoals bepaald in artikel 85 quater.

De integratietoelage per school van het buitengewoon basisonderwijs is het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school, zoals berekend in het eerste lid, met de GPP_SchK, zoals bepaald in artikel 85quater, §3.

De integratietoelage wordt jaarlijks uitbetaald in één schijf in juni.

4° Teldagen

Art 87. §1. Het werkingsbudget wordt ieder schooljaar per school berekend op basis van het aantal regelmatige leerlingen dat ingeschreven is op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

§2. In afwijking van §1 is de teldag voor de berekening van het werkingsbudget voor scholen in programmatie de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar.

Die teldag geldt in het gewoon basisonderwijs voor de hele school voor het schooljaar van oprichting en voor de vijf daaropvolgende schooljaren.

Die teldag geldt in het buitengewoon basisonderwijs voor de hele school voor het schooljaar van oprichting en voor de twee daaropvolgende schooljaren.

§3. In afwijking van §1 is de teldag voor de berekening van het werkingsbudget voor scholen die betrokken zijn bij een herstructurering, de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar.

§4. Voor de toepassing van dit artikel op CKG-scholen en op scholen voor type 5 worden de woorden “de eerste schooldag van oktober” telkens gelezen als “de maand september” en wordt het woord “teldag” telkens gelezen als “telperiode”.

Voor de toepassing van dit artikel op CKG-scholen en scholen voor type 5 worden de woorden “op basis van het aantal regelmatige leerlingen, ingeschreven op de eerste schooldag van februari” gelezen als “op basis van het gemiddeld aantal regelmatige leerlingen, ingeschreven tijdens de periode van twaalf maanden die voorafgaat aan de eerste schooldag van februari”.

§5. Het werkingsbudget van een school voor type 5 kan alleen volledig worden aangewend als een door de Regering vastgelegd gemiddelde van onderwijsdagen per kind gedurende de telperiode wordt bereikt.

Als dat gemiddelde niet wordt bereikt, dan wordt het werkingsbudget evenredig verminderd.

§6. De teldag voor de integratietoelage is de eerste schooldag van oktober van het vorige schooljaar.”

Hoofdstuk III. Werkingsbudgetten in het secundair onderwijs

Afdeling I. Definities

Art. 4. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder leerling: elke regelmatige leerling, vermeld in [artikel 48, 2°](#), van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs II.

Afdeling II. Algemene bepalingen

Art. 5. §1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk gelden de volgende kenmerken:

1° leerlingenkenmerken:

a) het opleidingsniveau van de moeder: de moeder is niet in het bezit van een diploma van het secundair onderwijs, of van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs of van een daarmee gelijkwaardig studiebewijs, hierna leerlingenkenmerk 1 te noemen;

b) het krijgen van een schooltoelage: er wordt een schooltoelage gegeven aan de leerling, als vermeld in het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, hierna leerlingenkenmerk 2 te noemen. Voor de toepassing van dit artikel worden de leerlingen die in toepassing van voornoemd decreet enkel omwille van ongewettigde afwezigheid geen recht op een schooltoelage hadden, eveneens meegerekend.

c) de taal die de leerling in het gezin spreekt en die verschilt van de onderwijstaal: daaronder wordt de taal verstaan die de leerling meestal spreekt met moeder en/ of vader, en/ of broer(s) en zus(sen), hierna leerlingenkenmerk 3 te noemen; De taal die de leerling in het gezin spreekt is niet de onderwijstaal, indien de leerling in het gezin met niemand of in een gezin met meerdere gezinsleden met maximum één gezinslid de onderwijstaal spreekt. Broers en zussen worden als één gezinslid beschouwd.

d) de leerling heeft zijn woonplaats in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd, hierna leerlingenkenmerk 4 te noemen. Onder schoolse vertraging wordt het aantal leerjaren vertraging verstaan die een leerling oploopt ten aanzien van het leerjaar waarin hij zich zou bevinden als hij normaal zou vorderen. Voor leerlingen woonachtig in het Vlaamse Gewest wordt onder buurt de statistische sector verstaan. De statistische sector is de territoriale basiseenheid zoals vastgelegd door de federale instantie die bevoegd is voor de coördinatie van de openbare statistiek. Voor leerlingen woonachtig in het Brussels Gewest wordt onder buurt de gemeente waar zij wonen verstaan.

2° schoolkenmerken:

a) het studiegebied en de onderwijsvorm in het gewoon onderwijs;

b) het type in het buitengewoon onderwijs;

c) de begeleiding door een school voor buitengewoon secundair onderwijs van een of meer leerlingen in het geïntegreerd secundair onderwijs, hierna SK_Gon te noemen;

d) de organisatie van neutraal onderwijs, conform artikel 24,§1, tweede lid van de gecoördineerde grondwet, hierna voorafname 1 (V1) te noemen;

e) het aanbod van de keuze tussen onderricht in een van de erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer, conform artikel 24,§1, vierde lid, van de gecoördineerde grondwet, hierna voorafname 2 (V2) te noemen.

§2. Leerlingenkenmerk 4 wordt als volgt vastgesteld:

1° in een eerste fase wordt de schoolse vertraging van alle buurten berekend.

De berekening van de schoolse vertraging is gebaseerd op alle leerlingen van het gewoon onderwijs die school hebben gelopen in een onderwijsinstelling, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Per buurt wordt het percentage vijftienjarige leerlingen berekend die de afgelopen zes tot tien jaar op vijftienjarige leeftijd twee of meer jaar schoolse vertraging hebben opgelopen. Buurten waarvan de berekening van de schoolse vertraging gebaseerd is op minder dan vijftig vijftienjarigen worden hierna dunbevolkte buurten genoemd.

2° in een tweede fase wordt voor elke leerling vastgesteld wat het percentage schoolse vertraging is van de buurt. Leerlingen die behoren tot de trekkende bevolking en thuislozen worden geacht te wonen in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd.

Onder trekkende bevolking worden de binnenschippers, de kermis- en circusexploitanten en artiesten en woonwagengewoners verstaan, vermeld in artikel 2, 3°, van het decreet van 28 april 1998 inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden. Onder thuislozen worden de leerlingen verstaan die tijdelijk of permanent buiten het eigen gezinsverband opgenomen zijn door een gezin of persoon, een voorziening of sociale dienst, vermeld in de gecoördineerde decreten van 4 april 1990 inzake bijzondere jeugdbijstand en in de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, met uitzondering van de internaten, gefinancierd of gesubsidieerd door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. Leerlingen die hun woonplaats hebben in dunbevolkte buurten worden niet geacht te wonen in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd.

Voor alle leerlingen uit het gewoon secundair onderwijs wordt het 75ste percentiel van de buurtcores bepaald. Leerlingen die hun woonplaats hebben in een buurt met een score hoger dan of gelijk aan het 25ste percentiel, beantwoorden aan de indicator ‘woonplaats hebben in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd’.

Leerlingenkenmerk 4 is enkel van toepassing voor leerlingen die in het Nederlands taalgebied of het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad wonen.

§3. De Regering bepaalt de wijze waarop de leerlingenkenmerken worden vastgesteld en legt de procedure vast volgens dewelke de gegevens door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming worden verzameld. Voor leerlingenkenmerk 4 bepaalt de Regering de wijze waarop de buurten worden afgebakend.

§4. De Vlaamse Regering ontwikkelt een methode die jaarlijks toelaat om een globaal zicht te krijgen op de besteding van de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs.

Afdeling III. Werkingsbudgetten in het gefinancierde en gesubsidieerde gewoon secundair onderwijs

Onderafdeling I. Vaststellen van het globale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten

Art.6. §1. Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008- 2009, is het startbedrag voor de werkingsmiddelen voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs 392.589.000 euro.

§2. 1° vanaf begrotingsjaar 2010 tot en met begrotingsjaar 2015 wordt het werkingsbudget voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs, vermeerderd met 30 % van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon voltijds en deeltijds secundair gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

2° voor het begrotingsjaar 2016 wordt het werkingsbudget voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs, vermeerderd met 60 % van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon voltijds en deeltijds secundair gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

3° voor het begrotingsjaar 2017 wordt het werkingsbudget voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs, vermeerderd met de volledige loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon voltijds en deeltijds secundair gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

4° vanaf 2018 wordt het werkingsbudget voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs.

§3. Voor het begrotingsjaar 2009 wordt het bedrag van 392.589.000 euro vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt het bedrag, verkregen na de toepassing van §2, vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënten A1 en A2 worden als volgt berekend:

1° $A1 = 0,6 + 0,4$ (punten 1/punten 0), waarbij:

a) punten 1 = het totale aantal punten voor schoolkenmerken, zoals berekend na de toepassing van artikel 8, voor de leerlingen van het gewoon secundair onderwijs op 1 februari van het vorige schooljaar;

b) punten 0 = het totale aantal punten voor schoolkenmerken, zoals berekend na de toepassing van artikel 8, voor de leerlingen van het gewoon secundair onderwijs op 1 februari van het voorlaatste schooljaar;

2° $A2 = Cx-1/(Cx-2)$, waarbij:

a) $Cx-1$: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x-1$;

b) $Cx-2$: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x-2$.

De A2-coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

§4. Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor de begrotingsjaren 2009 tot en met 2015 verhoogd met 70% van de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor het begrotingsjaar 2016 verhoogd met 40% van de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

Art. 7. §1. Van het werkingsbudget gewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van artikel 6, wordt een budget van 3 procent voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V1. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V1 = B * lln_Neu * 3\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$, waarbij:

1° B = werkingsbudget, verkregen na de toepassing van artikel 6;

2° lln_Neu = leerlingen van het secundair gemeenschapsonderwijs;

3° lln_tot = het totale aantal leerlingen in het gewoon secundair onderwijs;

4° lln_LB = leerlingen van het officieel secundair onderwijs.

§2. Van het werkingsbudget gewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van artikel 6, wordt een budget van 4,5% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V2. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V2 = B * lln_LB * 4,5\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$.

§3. Van het werkingsbudget gewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van artikel 6 en artikel 7, §1 en §2, wordt een percentage berekend dat in aanmerking komt voor verdeling op basis van leerlingenkenmerken. Dat budget wordt berekend volgens de volgende formule: $(B - V1 - V2) * P_{jaar\ x} = B_lli$, waarbij:

1° P jaar x = percentage voor het begrotingsjaar in kwestie. Dat percentage bedraagt 10% voor begrotingsjaar 2009 en stijgt jaarlijks met 0,125% tot 11% vanaf 2017;

2° B_lli = werkingbudget dat verdeeld zal worden op basis van leerlingenkenmerken.

Het werkingsbudget voor de leerlingenkenmerken 1, 2 en 3 wordt als volgt bepaald:

$B_lli \times 30\%$,

en voor leerlingenkenmerk 4 als volgt:

$B_lli \times 10\%$,

respectievelijk: B_lliOpl, B_lliSt, B_lliTa, B_lliBu, met:

a) B_lli_{Opl} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 1;

b) B_lli_{St} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 2;

c) B_lli_{Ta} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 3;

d) B_lli_{Bu} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 4.

§4. Het werkingsbudget dat verdeeld wordt op basis van de schoolkenmerken, hierna B_SchK te noemen, wordt bepaald door de toepassing van de volgende formule:

B_SchK = B-V1-V2-B_lli.

Onderafdeling II. Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Art. 8. B_SchK, vermeld in artikel 7, §4, wordt als volgt verdeeld over de schoolkenmerken zoals bedoeld in artikel 5, §1, met uitzondering van schoolkenmerk V1, V2 en SK_Gon:

1° voor de leerlingen van het secundair onderwijs zijn de puntengewichten opgenomen in volgende tabel:

eerste graad	16
tweede en derde graad technisch en beroepssecundair onderwijs, de studiegebieden	18
decoratieve technieken, fotografie, handel, kleding, lichaamsverzorging, personenzorg	
sport, toerisme en voeding	
tweede en derde graad technisch en beroepssecundair onderwijs, de studiegebieden auto,	22
bouw, chemie, glastechnieken, grafische communicatie en media, hout, juwelen, koeling en	
warmte, land- en tuinbouw, maritieme opleidingen, mechanica-elektriciteit,	
muziekinstrumentenbouw, optiek, orthopedische technieken, tandtechnieken en textiel	
tweede en derde graad algemeen secundair onderwijs (inclusief de ASO-studierichtingen	16
die tot het studiegebied sport behoren)	
tweede en derde graad kunstonderwijs, de studiegebieden ballet en podiumkunsten	20
tweede en derde graad kunstonderwijs, het studiegebied beeldende kunsten	18
vierde graad	20
deeltijds beroepssecundair onderwijs	10

2° voor alle scholen wordt per categorie, vermeld in 1°, het aantal leerlingen, geteld op de teldatum, vermeld in artikel 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, vermenigvuldigd met het overeenkomstige puntengewicht;

3° het B_SchK wordt vervolgens gedeeld door het totale aantal te verdelen punten.

Het quotiënt van die deling is de geldwaarde per punt voor schoolkenmerken, hierna GPP_SchK te noemen.

Art. 9. Het budget V1, vermeld in artikel 7, §1, wordt als volgt verdeeld: V1 wordt gedeeld door alle leerlingen van het gewoon secundair gemeenschapsonderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V1, hierna GW_V1 te noemen.

Het budget V2, vermeld in artikel 7, §2, wordt als volgt verdeeld: V2 wordt gedeeld door alle leerlingen van het officieel gewoon secundair onderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V2, hierna GW_V2 te noemen.

Art. 10. §1. Het budget leerlingenkenmerken, vermeld in artikel 7, §3, wordt verdeeld in een bedrag per leerling per kenmerk volgens de volgende formules:

$$1^{\circ} B_Clli_{Opl} = B_lli_{Opl} / Clli_{Opl};$$

$$2^{\circ} B_Clli_{St} = B_lli_{St} / Clli_{St};$$

$$3^{\circ} B_Clli_{Ta} = B_lli_{Ta} / Cli_{Ta};$$

$$4^{\circ} B_Clli_{Bu} = B_lli_{Bu} / Clli_{Bu};$$

met:

- a) B_Clli_{Opl} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 1;
- b) B_Clli_{St} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 2;
- c) B_Clli_{Ta} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 3;
- d) B_Clli_{Bu} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 4;
- e) $Clli_{Opl}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;
- f) $Clli_{St}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;
- g) $Clli_{Ta}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;
- h) $Clli_{Bu}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4.

§2. $Clli_{Opl}$, $Clli_{St}$, $Clli_{Ta}$ en $Clli_{Bu}$, vermeld in §1, worden respectievelijk via de volgende formules berekend:

1° berekening van $Clli_{Opl}$: $Clli_{Opl} = \sum_{alle\ scholen} Clli_{Opl_school}$, waarbij:

$Clli_{Opl_school} = \text{MIN}(\text{Proc_school_iOpl}; \text{Gemid_tot_iOpl} + (2 \times \text{Stdev_tot_iOpl})) \times \text{aantal leerlingen in de school, waarbij:}$

- a) $Clli_{Opl_school}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 1;
- b) Proc_school_iOpl = het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;
- c) Gemid_tot_iOpl = het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;
- d) Stdev_tot_iOpl = de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingpopulatie voor leerlingenkenmerk 1;
- e) MIN = de laagste waarde van de twee: het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingpopulatie voor leerlingenkenmerk 1;

2° berekening van $Clli_{St}$: $Clli_{St} = \sum_{alle\ scholen} Clli_{St_school}$, waarbij:

$Clli_{St_school} = \text{MIN}(\text{Proc_school_iSt}; \text{Gemid_tot_iSt} + (2 \times \text{Stdev_tot_iSt})) \times \text{aantal leerlingen in de school, waarbij:}$

- a) $Clli_{St_school}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 2;
- b) Proc_school_iSt = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;
- c) Gemid_tot_iSt = het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;

- d) $Stdev_tot_iSt$ = de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 2;
- e) MIN = de laagste waarde van de twee: het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 2;

3° berekening van $Clli_{Ta}$: $Clli_{Ta} = \sum_{alle\ scholen} Clli_{Ta_school}$, waarbij:

$Clli_{Ta_school} = MIN (Proc_school_iT_a; Gemid_tot_iT_a + (2 \times Stdev_tot_iT_a)) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

- a) $Clli_{Ta_school}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 3;
- b) $Proc_school_iT_a$ = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;
- c) $Gemid_tot_iT_a$ = het gemiddelde aantal leerlingen per school dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;
- d) $Stdev_tot_iT_a$ = de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 3;
- e) MIN = de laagste waarde van de twee: het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 3;

4° berekening van $Clli_{Bu}$: $Clli_{Bu} = \sum_{alle\ scholen} Clli_{Bu_school}$, waarbij:

$Clli_{Bu} = MIN (Proc_school_iBu; Gemid_tot_iBu + (2 \times Stdev_tot_iBu)) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

- a) $Clli_{Bu}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 4;
- b) $Proc_school_iBu$ = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4;
- c) $Gemid_tot_iBu$ = het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4;
- d) $Stdev_tot_iBu$ = de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 4;
- e) MIN = de laagste waarde van de twee: het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 of het gemiddelde aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 4.

Onderafdeling III. Berekening van het werkingsbudget per school

Art.11. Het werkingsbudget per school wordt voor een deel berekend op basis van schoolkenmerken en voor een deel op basis van leerlingenkenmerken.

Art. 12. §1. Per school wordt het totale aantal punten berekend door het aantal leerlingen, geteld op de tel-datum, vermeld in artikel 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onder-wijswetgeving, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht voor schoolkenmerken, met uitzondering van schoolkenmerk V1, V2 en SK_Gon.

§2. Het werkingsbudget per school van het gewoon secundair onderwijs is de som van:

1° het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school met de GPP_SchK, vermeld in artikel 8, 3°;

2° het bedrag, verkregen door het resultaat van de volgende vermenigvuldigingen:

a) B_ClliOpl x ClliOpl_school;

b) B_ClliSt x ClliSt_school;

c) B_ClliTa x ClliTa_school;

d) B_ClliBu x ClliBu_school;

3° GW_V1, vermeld in artikel 9,§1, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school;

4° GW_V2, vermeld in artikel 9,§2, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school.

§3. Het budget, verkregen na de toepassing van §2, wordt voor het Gemeenschapsonderwijs jaarlijks aan de raden van bestuur van de scholengroepen toegekend in overeenstemming met de bepalingen van [artikel 36](#), 2°, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs, waarbij:

1° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het gewoon secundair gemeenschapsonderwijs tot en met 2015 verminderd wordt met 30 percent van de loonkosten van de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon secundair gemeenschapsonderwijs, in 2016 met 60 percent en in 2017 met 100 percent van die loonkosten;

2° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het gewoon secundair gemeenschapsonderwijs verhoogd wordt met de middelen, vastgelegd voor het optrekken van het vakantiegeld tot 92% voor het contractuele meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 847.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dit bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, vermeld in artikel 6;

3° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, vermeerderd wordt met een transitiefonds dat in 2009 1.250.000 euro bedraagt en jaarlijks verminderd wordt met 125.000 euro.

§4. Het werkingsbudget verkregen na toepassing van §2 wordt voor het gesubsidieerd onderwijs jaarlijks toege-kend aan de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs.

Daarbij worden de middelen voor de schoolbesturen van het vrij gesubsidieerd onderwijs verhoogd worden met de middelen tot harmonisering van de lonen tussen het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd vrij onderwijs en dat personeel van het gemeenschapsonderwijs, toegekend via de respectievelijke onderwijs-cao's. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 4.745.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, vermeld in artikel 6.

Die cao-middelen worden verdeeld naar rata van het aantal punten per school van het vrij gesubsidieerd onderwijs, dat verkregen is na de toepassing van §1.

§5. De werkingsbudgetten van de scholengroepen van het gemeenschapsonderwijs en van de scholen van het gesubsidieerd gewoon secundair onderwijs worden elk jaar in twee schijven uitbetaald: in januari een eerste schijf van 50% en het saldo in juni.

De mogelijkheid bestaat om te voorzien in een derde schijf werkingsmiddelen boven op de schijven van januari en juni.

Afdeling IV. Werkingsbudgetten in het gefinancierde en gesubsidieerde buitengewoon secundair onderwijs

Onderafdeling I. Vaststelling van het totale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten

Art. 13. §1. Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008- 2009, is het startbedrag voor de werkingsmiddelen voor het buitengewoon secundair onderwijs 23.732.000 euro.

§2. De berekening van het werkingsbudget vanaf begrotingsjaar 2010 gebeurt als volgt:

1° vanaf begrotingsjaar 2010 tot en met begrotingsjaar 2015 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon secundair onderwijs, vermeerderd met 30 % van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het buitengewoon secundair gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

2° voor het begrotingsjaar 2016 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon secundair onderwijs berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon secundair onderwijs, vermeerderd met 60 % van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het buitengewoon secundair gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

3° voor het begrotingsjaar 2017 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon secundair onderwijs, vermeerderd met de volledige loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het buitengewoon secundair gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

4° vanaf 2018 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon secundair onderwijs.

§3. Voor het begrotingsjaar 2009 wordt het bedrag van 23.732.000 euro vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt het bedrag, verkregen na de toepassing van §2, vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënten A1 en A2 worden als volgt berekend:

1° $A1 = 0,6 + 0,4$ (punten 1/punten 0), waarbij:

a) punten 1 = het totale aantal punten voor schoolkenmerken, zoals berekend na de toepassing van artikel 15, voor de leerlingen van het buitengewoon secundair onderwijs op 1 februari van het vorige schooljaar;

b) punten 0 = het totale aantal punten voor schoolkenmerken, zoals berekend na de toepassing van artikel 15, voor de leerlingen van het buitengewoon secundair onderwijs op 1 februari van het voorlaatste schooljaar;

2° $A2 = Cx-1/(Cx-2)$, waarbij:

a) $Cx-1$: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x-1$;

b) $Cx-2$: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x-2$.

De $A2$ -coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

§4. Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor de begrotingsjaren 2009 tot en met 2015 verhoogd met 70% van de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor het begrotingsjaar 2016 verhoogd met 40% van de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

Art. 14. §1. Van het werkingsbudget buitengewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van artikel 13, wordt een budget van 3 procent voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V1. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V1 = B * lln_Neu * 3\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$, waarbij:

1° B = werkingsbudget, verkregen na de toepassing van artikel 13;

2° lln_Neu = leerlingen van het buitengewoon secundair gemeenschapsonderwijs;

3° lln_tot = het totale aantal leerlingen in het buitengewoon secundair onderwijs;

4° lln_LB = leerlingen van het officieel buitengewoon secundair onderwijs.

§2. Van het werkingsbudget buitengewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van §1, wordt een budget van 4,5% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V2. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V2 = B * lln_LB * 4,5\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$.

§3. Het werkingsbudget dat verdeeld wordt op basis van de schoolkenmerken, hierna B_SchK te noemen, wordt bepaald door de toepassing van de volgende formule:

$B_SchK = B - V1 - V2$.

Onderafdeling II. Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Art. 15. B_SchK , vermeld in artikel 14,§3, wordt als volgt verdeeld over de schoolkenmerken, vermeld in artikel 5,§1, met uitzondering van schoolkenmerk V1 en V2:

1° voor type 1, 2, 3, 5, 6, 7 bedraagt het puntengewicht 34 en voor type 4 39 en afhankelijk van de soort integratie bedragen de punten 1, 2, 9, 7 en 14 voor de GON-leerlingen;

2° voor alle scholen wordt per categorie, vermeld in 1°, het aantal leerlingen, geteld op de teldatum, vermeld in artikel 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, vermenigvuldigd met het overeenkomstige puntengewicht;

3° het B_SchK wordt vervolgens gedeeld door het totale aantal te verdelen punten.

Het quotiënt van die deling is de geldwaarde per punt voor schoolkenmerken, hierna GPP_SchK te noemen.

Art. 16. Het budget V1, vermeld in artikel 14,§1, wordt als volgt verdeeld: V1 wordt gedeeld door alle leerlingen van het buitengewoon secundair gemeenschapsonderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V1, hierna GW_V1 te noemen.

Het budget V2, vermeld in artikel 14,§2, wordt als volgt verdeeld: V2 wordt gedeeld door alle leerlingen van het buitengewoon officieel secundair onderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V2, hierna GW_V2 te noemen.

Onderafdeling III. Berekening van het werkingsbudget per school

Art. 17. Het werkingsbudget per school wordt berekend op basis van schoolkenmerken.

Art. 18. §1. Per school wordt het totale aantal punten berekend door het aantal leerlingen, geteld op de teldatum, vermeld in artikel 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht voor schoolkenmerken, met uitzondering van schoolkenmerk V1, V2 en SchK_Gon.

§2. Het werkingsbudget per school van het buitengewoon secundair onderwijs is de som van:

1° het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school met de GPP_SchK, vermeld in artikel 15,§3;

2° GW_V1, vermeld in artikel 16, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school;

3° GW_V2, vermeld in artikel 16, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school.

§3. Het budget, verkregen na de toepassing van §1 en §2, wordt voor het Gemeenschapsonderwijs jaarlijks aan de raden van bestuur van de scholengroepen toegekend in overeenstemming met de bepalingen van [artikel 36](#), 2°, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs, waarbij:

1° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het buitengewoon secundair gemeenschapsonderwijs tot en met 2015 verminderd wordt met 30 percent van de loonkosten van de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon secundair gemeenschapsonderwijs, in 2016 met 60 percent en in 2017 met 100 percent van die loonkosten;

2° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het buitengewoon secundair gemeenschapsonderwijs verhoogd wordt met de middelen, vastgelegd voor het optrekken van het vakantiegeld tot 92% voor het contractuele meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 68.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, vermeld in artikel 13;

3° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, vermeerderd wordt met een transitiefonds dat in 2009 56.000 euro bedraagt en in 2010 19.000 euro.

§4. Het werkingsbudget verkregen na de toepassing van §2, wordt voor het gesubsidieerd onderwijs jaarlijks toegekend aan de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs.

Daarbij worden de middelen voor de schoolbesturen van het vrij gesubsidieerd onderwijs verhoogd met de middelen tot harmonisering van de lonen tussen het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd vrij onderwijs en dat personeel van het gemeenschapsonderwijs, toegekend via de respectievelijke onderwijs-cao's. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 266.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, vermeld in artikel 13.

Die cao-middelen worden verdeeld naar rata van het aantal punten per school van het vrij gesubsidieerd onderwijs, dat verkregen is na de toepassing van §1.

§5. De werkingsbudgetten van de scholengroepen van het gemeenschapsonderwijs en van de scholen van het gesubsidieerd gewoon secundair onderwijs worden elk jaar in twee schijven uitbetaald: in januari een eerste schijf van 50% en het saldo in juni.

De mogelijkheid bestaat om te voorzien in een derde schijf werkingsmiddelen bovenop de schijven van januari en juni.

Onderafdeling IV Berekening van de integratietoelage per school

Art. 19. Per school wordt het totale aantal punten berekend door het aantal GON-leerlingen die begeleid worden vanuit de school voor buitengewoon secundair onderwijs, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht.

De integratietoelage per school van het buitengewoon secundair onderwijs is het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school met de GPP_SchK, vermeld in artikel 15, 3°.

De integratietoelage wordt jaarlijks uitbetaald in één schijf in juni.

Hoofdstuk IV. Deeltijds kunstonderwijs

Art. 20. Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008-2009, is het bedrag dat bestemd is voor het deeltijds kunstonderwijs in het gemeenschapsonderwijs 1.812.000 euro.

Dat bedrag wordt vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënt A2 die als volgt berekend wordt:

$A2 = (C_{x-1}/C_{x-2})$, waarbij:

1° C_{x-1} : de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x - 1$;

2° C_{x-2} : de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar $x - 2$.

De A2-coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

Hoofdstuk V. Evaluatie

Art. 21. In 2012 wordt het nieuwe financieringssysteem door de Vlaamse Regering geëvalueerd. Deze evaluatie zal de doelmatige aanwending van de toegekende werkmiddelen beoordelen. Uitgangspunten van deze evaluatie zijn :

- De gelijke behandeling van elk kind met dezelfde noden.
- Gelijke middelen voor elke school in eenzelfde situatie
- Het voeren van een gelijke kansenbeleid
- Transparantie, voorspelbaarheid en stabiliteit van het mechanisme
- Evolutie van de schoolloopbanen, met bijzondere aandacht voor gelijke kansen en talentontwikkeling.

Hoofdstuk VI. Slotbepalingen

Art. 22. In het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, worden de volgende artikelen opgeheven:

1° artikel 2, vervangen bij het decreet van 20 december 2002;

2° artikel 3, vervangen bij het decreet van 20 december 2002;

3° artikel 3° bis, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998 en vervangen bij het decreet van 20 december 2002;

Art. 23. In afwachting van het in werking treden van de besluiten ter uitvoering van dit decreet blijft de ter zake geldende regelgeving die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet van kracht is, van toepassing.

Art. 24. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2009.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming,

Frank VANDENBROUCKE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

LM

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 44.178/1
VAN 13 MAART 2008

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 22 februari 2008 door de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende de werkingsbudgetten in het basisonderwijs en de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs", heeft het volgende advies gegeven:

GA

44.178/1

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van desteller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan ⁽¹⁾.

*
* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot de invoering vanaf het schooljaar 2008-2009 van een nieuw financieringsmechanisme voor het basis- en het secundair onderwijs.

Op grond van de nieuwe regeling zullen de werkingsbudgetten van de scholen van het basis- en het secundair onderwijs voortaan worden berekend aan de hand van leerlingenkenmerken en schoolkenmerken. De berekening van die budgetten verschilt naargelang van het onderwijsniveau en van het gewoon of buitengewoon karakter van het verstrekte onderwijs.

Met de nieuwe regeling wordt afgestapt van het model van verhoudingen tussen de onderwijsnetten, dat stamt uit het Schoolpact en de daaruit voortvloeiende Schoolpactwet ⁽²⁾, waarbij de berekening van de werkingsbudgetten hoofdzakelijk gebaseerd was op het net waartoe een onderwijsinstelling behoort.

Met de nieuwe regeling willen de stellers van het ontwerp de scholen en de leerlingen gelijk behandelen.

2. In hoofdstuk 1, meer bepaald in artikel 2 van het ontwerp, wordt het toepassingsgebied van het decreet omschreven.

⁽¹⁾ Aangezien het om een ontwerp van decreet gaat wordt onder rechtsgrond de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

⁽²⁾ Wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

.../...

GA

44.178/1

Hoofdstuk II is gewijd aan de werkingsbudgetten in het basisonderwijs. De bestaande onderafdeling D van hoofdstuk VII, afdeling 2, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wordt daartoe vervangen door nieuwe bepalingen. Deze bepalingen omvatten:

- algemene regels inzake de aanwending van de werkingsbudgetten en de controle erop (ontworpen artikelen 76 en 77 decreet basisonderwijs);
- de omschrijving van de leerlingen- en schoolkenmerken (ontworpen artikel 78 decreet basisonderwijs);
- het vaststellen van het algemeen werkingsbudget in het gewoon basisonderwijs (ontworpen artikel 79 decreet basisonderwijs) en de verdeling ervan in vier deelbudgetten (ontworpen artikel 80 decreet basisonderwijs); de vier deelbudgetten zijn bestemd als voorafname voor het schoolkenmerk neutraliteit ("V1"), als voorafname van het schoolkenmerk keuze tussen onderricht in een van de erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer ("V2"), om te verdelen op basis van leerlingenkenmerken en om te verdelen op basis van schoolkenmerken;
- de verdeling van de deelbudgetten per leerling, op grond van een puntengewicht (ontworpen artikelen 81 en 82 decreet basisonderwijs);
- de wijze waarop het werkingsbudget per school wordt berekend (ontworpen artikelen 84 en 85 decreet basisonderwijs);
- de vaststelling van het totale werkingsbudget voor het buitengewoon basisonderwijs (ontworpen artikel 85*bis* decreet basisonderwijs) en de verdeling ervan in drie deelbudgetten die bestemd zijn als voorafname voor het schoolkenmerk neutraliteit, als voorafname van het schoolkenmerk keuze tussen onderricht in een van de erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer, en om te verdelen op basis van schoolkenmerken (ontworpen artikel 85*ter* decreet basisonderwijs);
- de wijze waarop de deelbudgetten worden verdeeld (ontworpen artikel 85*quater* decreet basisonderwijs), de wijze waarop het werkingsbudget per school wordt berekend (ontworpen artikelen 85*sexies* en 86 decreet basisonderwijs) en de wijze waarop de integratietoelage per school wordt berekend (ontworpen artikel 86*bis* decreet basisonderwijs);
- de teldagen waarop het aantal regelmatige leerlingen, zowel in het gewoon als in het buitengewoon basisonderwijs, wordt berekend (ontworpen artikel 87 decreet basisonderwijs).

.../...

GA

44.178/1

Hoofdstuk III is gewijd aan de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs. *Grosso modo* volgen deze bepalingen eenzelfde stramien als de bepalingen voor het basisonderwijs. De verdeling van de deelbudgetten in het gewoon secundair onderwijs op grond van schoolkenmerken (artikel 8) gebeurt wel op een andere manier, rekening houdend met de aard van de verschillende studiegebieden.

Hoofdstuk IV legt de kredieten vast voor het begrotingsjaar 2009 voor het deeltijds kunstonderwijs in het gemeenschapsonderwijs.

Hoofdstuk V stelt een evaluatie van het nieuwe financieringssysteem in het vooruitzicht.

Hoofdstuk VI bevat opheffings- en inwerkingtredingsbepalingen.

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Gelijkheid inzake onderwijs.

1. Artikel 24, § 4, van de Grondwet luidt:

"Alle leerlingen of studenten, ouders, personeelsleden en onderwijsinstellingen zijn gelijk voor de wet of het decreet. De wet en het decreet houden rekening met objectieve verschillen, waaronder de eigen karakteristieken van iedere inrichtende macht, die een aangepaste behandeling verantwoorden".

Deze bepaling, die voor onderwijszaken de beginselen inzake gelijkheid en niet-discriminatie bevestigt ⁽³⁾, is van toepassing op de in het ontwerp opgenomen aangelegenheden.

De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Dezelfde regels verzetten er zich overigens tegen dat categorieën van

⁽³⁾ Zie onder meer: Grondwettelijk Hof, nr. 58/96, 24 oktober 1996, B.2.2; Grondwettelijk Hof, nr. 1/2003, 8 januari 2003, B.11; Grondwettelijk Hof, nr. 29/2005, 9 februari 2005, B.9.

GA

44.178/1

personen, die zich ten aanzien van een maatregel in wezenlijk verschillende situaties bevinden, op identieke wijze worden behandeld, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat ⁽⁴⁾.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen. Het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel ⁽⁵⁾.

Het gelijkheidsbeginsel in onderwijszaken houdt, volgens het Grondwettelijk Hof, derhalve in dat alle onderwijsinstellingen op een gelijke manier dienen te worden behandeld, tenzij onderlinge objectieve verschillen een andere behandeling redelijk kunnen verantwoorden. Omgekeerd, moeten zij verschillend worden behandeld wanneer zij zich ten aanzien van een maatregel in een wezenlijk verschillende situatie bevinden, tenzij voor de gelijke behandeling een objectieve en redelijke verantwoording bestaat ⁽⁶⁾. Inzake het onderwijs heeft de Grondwetgever zelf beklemtoond dat de eigen karakteristieken van de inrichtende machten een aangepaste behandeling kunnen verantwoorden ⁽⁷⁾. Een aangepaste behandeling zou er evenwel niet toe mogen leiden dat de andere waarborgen, zoals bijvoorbeeld de vrijheid van onderwijs en de keuzevrijheid van de ouders, die door artikel 24 van de Grondwet worden gewaarborgd, in het gedrang worden gebracht ⁽⁸⁾.

In de context van de financiering en subsidiëring moet ook nog rekening worden gehouden met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof waaruit af te leiden valt dat een gelijke subsidiëring "ook eenzelfde behoeftenpatroon" vereist ⁽⁹⁾.

⁽⁴⁾ Zie bijv. Grondwettelijk Hof, nr. 29/2005, 9 februari 2005, B.9.

⁽⁵⁾ Ibidem.

⁽⁶⁾ Ibidem.

⁽⁷⁾ Grondwettelijk Hof, nr. 109/98, 4 november 1998, B.7.

⁽⁸⁾ Grondwettelijk Hof, nr. 23/95, 2 maart 1995, B.2.3. In dezelfde zin Grondwettelijk Hof, nr. 104/2001, 13 juli 2001, B.5.

⁽⁹⁾ Grondwettelijk Hof, nr. 85/95, 14 december 1995, B.3.5.

GA

44.178/1

2. In het ontwerp worden voor de berekening van de werkingsbudgetten enerzijds onderwijsinstellingen die voorheen verschillend werden behandeld gelijk behandeld en anderzijds tal van onderscheiden tussen onderwijsinstellingen gehandhaafd of ingevoerd, naargelang het niveau van het onderwijs (basis- of secundair onderwijs), het al dan niet buitengewoon karakter van het onderwijs en het voorhanden zijn van bepaalde school- en leerlingenkenmerken.

In dat verband heeft het Grondwettelijk Hof het volgende gesteld:

"B.8. Het bepalen van het gewicht van objectieve of niet-objectiveerbare verschillen die tussen het gefinancierd basisonderwijs en het gesubsidieerd basisonderwijs bestaan, zoals de parlementaire voorbereiding vaststelt, en, in voorkomend geval, het kiezen van de maatregelen die strekken tot het wegnemen van niet aan het vereiste van artikel 24, § 4, van de Grondwet beantwoordende verschillen zijn te dezen, onder de controle van het Hof, zaak van de decreetgever.

Voor zover noch het uitgangspunt van de decreetgever, noch zijn gekozen differentiatiecriteria op een verkeerde beoordeling berusten, komt het aan het Hof niet toe zijn oordeel in de plaats te stellen van dat van de decreetgever. Het Hof zou slechts afkeurend kunnen optreden wanneer zou zijn aangetoond dat de onderwijsgelijkheid is geschonden.

B.9. Enerzijds, uit de vaststelling van de financierbare en subsidieerbare werkingsbudgetten in het bestreden decreet en, anderzijds, uit de parlementaire voorbereiding ervan blijkt dat de decreetgever te dezen is uitgegaan van verschillen, in de door de gemeenschap gedragen werkingsmiddelen, tussen het gefinancierd basisonderwijs en het gesubsidieerd basisonderwijs en dat het de bedoeling was die verschillen geleidelijk ten gerieve van het gesubsidieerd basisonderwijs af te bouwen (*Gedr. St.*, Vlaams Parlement, 1996-1997, nr. 451/1, p. 7, en nr. 451/11, p. 21).

B.10. Te dezen heeft de beoordeling door de decreetgever van de objectieve en niet-objectiveerbare verschillen, die voordien het onderscheid in behandeling tussen het gefinancierd onderwijs en het gesubsidieerd onderwijs heeft kunnen verantwoorden, een evolutie ondergaan.

De verzoekende partij toont niet aan - en het Hof ziet niet - dat de bestreden bepalingen van een verkeerde beoordeling uitgaan, noch dat zij ten aanzien van onderwijsinstellingen van het gefinancierd basisonderwijs een discriminerende behandeling met zich meebrengen " ⁽¹⁰⁾.

De ontworpen nieuwe regeling betreffende de werkingsbudgetten in het basis- en het secundair onderwijs is vrij hermetisch en abstract. Op basis van de eraan ten

⁽¹⁰⁾ Grondwettelijk Hof, nr. 109/98, 4 november 1998, B.8 tot B.10.

GA

44.178/1

grondslag liggende keuzes en de erin opgenomen formules is niet meteen duidelijk wat de concrete gevolgen van de nieuwe regels zullen zijn. Louter op grond van het ontwerp is het voor de Raad van State, afdeling wetgeving, dan ook niet mogelijk om de nieuwe regels voor de verdeling van de werkingsmiddelen in al hun aspecten te beoordelen. De Raad van State beperkt zich daarom tot het formuleren van een aantal algemene beschouwingen waarmee de stellers van het ontwerp rekening kunnen houden bij het beoordelen van het handhaven van de objectieve en niet-objectiveerbare verschillen in de ontworpen regeling.

3.1. In de eerste plaats moet worden vastgesteld dat de onderscheiden behandelingen berusten op objectieve criteria. Ook voor de onderscheiden behandeling op grond van leerlingenkenmerken is dat het geval: er bestaat een objectief onderscheid tussen onderwijsinstellingen waarin leerlingen zijn ingeschreven met bepaalde leerlingenkenmerken en instellingen waarin geen zulke leerlingen zijn ingeschreven. De gehanteerde leerlingenkenmerken worden in de memorie van toelichting overigens op grond van wetenschappelijke analyse onderbouwd.

3.2. In het verleden heeft het Grondwettelijk Hof aangenomen dat een onderscheiden behandeling op grond van het onderwijsniveau kan worden verantwoord ⁽¹⁾. Dat de regeling voor enerzijds het basisonderwijs en anderzijds het secundair onderwijs, in het bijzonder wat betreft de omvang van de werkingsbudgetten, niet gelijk is, stelt dus geen probleem, tenminste voor zover de verschillen voldoende kunnen worden verantwoord. Een dergelijke verantwoording ontbreekt in de memorie van toelichting, al lijkt ervan te kunnen worden uitgegaan dat de onderscheiden behandeling niet kennelijk onverenigbaar lijkt, onder meer gelet op de onderscheiden behandeling in het verleden.

3.3. De hoogte van het werkingsbudget berekend per onderwijsinstelling van het gewoon onderwijs is voor een deel afhankelijk van het aantal leerlingen in de onderwijsinstelling dat aan welbepaalde leerlingenkenmerken beantwoordt. Die

⁽¹⁾ Zie bijv. Grondwettelijk Hof, nr. 85/95, 14 december 1995 en Grondwettelijk Hof, nr. 1/2003, 8 januari 2003. Zie in dat verband L. VENY, "De gelijkheid van de «lat»: de onderwijsrechtspraak van het Arbitraghof inzake artikel 24 § 4 Gec.G.W." in *Mensenrechten. Jaarboek 1995/96 van het Interuniversitair Centrum Mensenrechten*, Antwerpen, Maklu, 1996, 49-80.

GA

44.178/1

leerlingenkenmerken houden allemaal verband met de sociale achtergrond van de leerlingen en hangen volgens de uitleg in de memorie van toelichting samen met de onderwijskansen voor jongeren.

Om een verschil in behandeling tussen onderwijsinstellingen ten aanzien van de regel van gelijkheid en niet-discriminatie te verantwoorden, volstaat het niet het bestaan van objectieve verschillen tussen die instellingen aan te wijzen. Er moet bovendien worden aangetoond dat, in de geregelde aangelegenheid, de aangevoerde verschillen relevant zijn om een verschillende behandeling in redelijkheid te verantwoorden ⁽¹²⁾.

In de memorie van toelichting wordt gesteld dat de bijkomende middelen moeten worden aangewend om het onderwijs te versterken en zodoende de kloof van de leerlingen uit sociaal zwakkere milieus met de overige leerlingen te overbruggen en dat de overheid de resultaten van het schoolbeleid zal controleren. In de tekst zelf van het ontwerp blijkt echter op geen enkele wijze dat de "bijkomende" middelen die worden toegekend op basis van leerlingenkenmerken aangewend dienen te worden om gelijke onderwijskansen (GOK) te realiseren. Voor die doelstelling blijven trouwens de zogenaamde GOK-middelen bestaan. Zo wordt voor het basisonderwijs slechts in algemene termen omschreven waarvoor het werkingsbudget moet worden aangewend en wordt bovendien aangegeven dat alle leerlingen gelijk moeten worden behandeld.

⁽¹²⁾ Grondwettelijk Hof, nr. 27/95, 21 maart 1995, B.5; Grondwettelijk Hof, nr. 104/2001, 13 juli 2001, B.5.

GA

44.178/1

De vraag is dan ook of voldoende verantwoord is dat tegenover bijkomende middelen bijkomende behoeften staan van de school ten aanzien van het werkingsbudget. Het verband tussen een hoger werkingsbudget en het bestrijden van ongelijke kansen wordt op het eerste gezicht niet afdoende aangegeven.

Het is wenselijk dat de stellers van het ontwerp een en ander beter verantwoorden.

3.4.1. De berekening van het werkingsbudget per onderwijsinstelling is ook afhankelijk van een aantal schoolkenmerken, onder meer het al dan niet neutraal karakter van de onderwijsinstelling.

3.4.2. Er wordt ter overweging gegeven om te verduidelijken welke bijkomende behoeften of kosten worden gecreëerd door de "neutraliteit" ⁽¹³⁾ van het onderwijs, zodanig dat een subsidiëring in functie van dit schoolkenmerk relevant kan worden geacht.

3.4.3. In de memorie van toelichting wordt het schoolkenmerk "neutraliteit" in verband gebracht met de vrije keuze die door het gemeenschapsonderwijs gegarandeerd dient te worden, door een voldoende gespreid onderwijsaanbod in stand te houden. Uit de memorie van toelichting lijkt dan ook te volgen dat de voorafname voor "neutraliteit" bedoeld is om de hogere werkingskosten te compenseren voor kleine onderwijsinstellingen die worden opgericht of in stand gehouden om de vrije keuze te verzekeren.

De vrije keuze dient echter niet verzekerd te worden door het Gemeenschapsonderwijs, maar door de gemeenschap zelf, die dit zowel kan doen door gemeenschapsonderwijs in te richten, als door andere onderwijsinstellingen te subsidiëren. Uit artikel 24, § 1, van de Grondwet en de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt immers dat de keuzevrijheid van de ouders inhoudt dat zij voor hun kinderen het onderwijs kunnen kiezen dat het meest met hun levensopvatting overeenstemt. Om die keuzevrijheid te waarborgen richt de gemeenschap neutraal onderwijs in dat de filosofische, ideologische of godsdienstige opvattingen van de ouders en de leerlingen

⁽¹³⁾ Krachtens artikel 24, § 1, derde lid, van de Grondwet houdt de neutraliteit "onder meer" in, de eerbied voor de filosofische, ideologische of godsdienstige opvattingen van de ouders en de leerlingen.

GA

44.178/1

verbodt (artikel 24, § 1, derde lid, van de Grondwet) en subsidieert zij onderwijsinstellingen die hun eigenheid vinden in een bepaalde godsdienstige, filosofische of onderwijskundige opvatting ⁽¹⁴⁾.

3.4.4. Het Grondwettelijk Hof heeft in het verleden verschillende malen aangestipt dat uit de juridische aard van het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd vrij onderwijs objectieve verschillen voortvloeien, onder meer het feit dat enkel de gemeenschap ertoe gehouden is bestendig in te staan voor een voldoende gespreid onderwijsaanbod op het gehele grondgebied ⁽¹⁵⁾. Uit de memorie van toelichting blijkt dat het de bedoeling is om in het financieringsmechanisme vooral met deze verplichting rekening te houden.

Het lijkt alvast niet onredelijk dat wordt geoordeeld dat tegenover die opdracht die door de gemeenschap aan het Gemeenschapsonderwijs wordt opgelegd, een voorafname "neutraliteit" ten bedrage van 3% staat.

II. Legaliteitsbeginsel.

1. Artikel 24, § 5, van de Grondwet luidt:

"De inrichting, erkenning of subsidiëring van het onderwijs door de gemeenschap wordt geregeld door de wet of het decreet".

De ontworpen regeling heeft betrekking op zowel de financiering als de subsidiëring van het leerplichtonderwijs en is bij uitstek te beschouwen als een regeling die betrekking heeft op de "inrichting, erkenning en subsidiëring van het onderwijs door de gemeenschap", zodat ze derhalve onder het toepassingsgebied van artikel 24, § 5, van de Grondwet valt.

Artikel 24, § 5, van de Grondwet drukt de wil uit van de Grondwetgever om aan de bevoegde wetgever de zorg voor te behouden een regeling te treffen voor de essentiële aspecten van het onderwijs, wat de inrichting, de erkenning of subsidiëring

⁽¹⁴⁾ Bijv. Grondwettelijk Hof, nr. 110/98, 4 november 1998, B.3.2.

⁽¹⁵⁾ Bijv. Grondwettelijk Hof, nr. 26/92, 2 april 1992, B.3.6.

GA

44.178/1

betreft, doch verbiedt niet dat onder bepaalde voorwaarden bevoegdheden aan andere overheden worden toegekend. Die bepaling vereist dat die bevoegdheden slechts op de tenuitvoerlegging van de door de decreetgever zelf vastgestelde beginselen betrekking hebben. Zodoende kan de Regering de onnauwkeurigheid van die beginselen niet opvangen of onvoldoende omstandige beleidskeuzes niet verfijnen ⁽¹⁶⁾.

Bij de beoordeling of de aan de Vlaamse Regering gedelegeerde bevoegdheden aan de hiervoor geschetste voorwaarden beantwoorden, moet, zo blijkt uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, ook rekening worden gehouden met de overige decreetsbepalingen en met het feit dat desgevallend moet worden geoordeeld of de uitvoerende macht wel op een geoorloofde wijze uitvoering heeft gegeven aan een delegatiebepaling ⁽¹⁷⁾.

2. In het ontwerp worden slechts vier aspecten van de financiering en subsidiëring aan de Vlaamse Regering gedelegeerd, met name:

- het vaststellen van de controlemaatregelen (ontworpen artikel 77 decreet basisonderwijs);
- het bepalen van de wijze waarop de leerlingenkenmerken worden vastgesteld (ontworpen artikel 78, § 3, decreet basisonderwijs en artikel 5, § 3, van het ontwerp);
- het bepalen van het aantal onderwijsdagen per kind nodig voor de aanwending van het werkingsbudget van een school van type 5 (ontworpen artikel 87, § 5 decreet basisonderwijs);
- het op punt zetten van een algemene methode om de besteding van de werkingsbudgetten van het secundair onderwijs te evalueren (artikel 5, § 4, van het ontwerp).

⁽¹⁶⁾ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie bijv. arrest nr. 17/2006, 1 februari 2006, B.5.2.

⁽¹⁷⁾ B. STEEN, "Streng, strenger, strengst!? De verhouding tussen de rechtspraak van het Arbitragehof en de adviezen van de afdeling wetgeving van de Raad van State in constitutionele onderwijsaangelegenheden. Het legaliteitsbeginsel als casus", *T.O.R.B.*, 2006-07, (213) 221, en de aldaar in voetnoot 76 aangehaalde rechtspraak.

GA

44.178/1

Met deze delegaties kan worden ingestemd. De essentiële bestanddelen van de leerlingenkenmerken zijn in het decreet zelf vastgesteld en de Regering kan bij de uitwerking ervan geen nieuwe beleidskeuzes maken. Desgevallend zal de Raad van State bij de totstandkoming van de uitvoeringsmaatregel moeten nagaan of de Regering binnen de perken van de gedelegeerde bevoegdheid is gebleven.

Wat de methode betreft om na te gaan hoe de werkingsbudgetten worden besteed, kan die bepaling er niet toe leiden dat bijkomende voorwaarden voor de aanwending van het werkingsbudget worden bepaald. Daartoe zou een decretaal ingrijpen noodzakelijk zijn.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Voorafgaande opmerking

De regeling voor het secundair onderwijs, in hoofdstuk III van het ontwerp, bestaat uit autonome bepalingen, terwijl de regeling voor het basisonderwijs, die het voorwerp vormt van hoofdstuk II, in hoofdzaak bestaat uit wijzigende bepalingen. Die manier van werken zal er toe leiden dat alleen de regels in verband met het secundair onderwijs het voorwerp van dit decreet zullen blijven vormen. De overige bepalingen zullen, eens ze in werking zijn getreden en dus zijn uitgewerkt, uit het decreet verdwijnen.

Daarom verdient het aanbeveling eerst de autonome bepalingen in het decreet op te nemen en pas daarna de wijzigingsbepalingen.

Opschrift

Het opschrift kan correcter worden gesteld als volgt: "decreet betreffende de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wat de werkingsbudgetten betreft".

.../...

GA

44.178/1

Artikel 2

Artikel 2 van het ontwerp strekt er toe het toepassingsgebied af te bakenen. Zoals de bepaling is gesteld, heeft ze echter niet veel zin, aangezien ze het toepassingsgebied van het gehele decreet poogt te vatten, dat ook tal van wijzigingsbepalingen omvat.

Voor zover de stellers van het ontwerp het nodig achten om het toepassingsgebied van de ontworpen regels specifiek te omschrijven, zal zowel in hoofdstuk II (dat louter wijzigingsbepalingen bevat) als in hoofdstuk III (dat bestaat uit autonome bepalingen) een dergelijke bepaling dienen te worden opgenomen die betrekking heeft op de in dat hoofdstuk geregelde aangelegenheden.

Artikel 3

Ontworpen artikel 78, § 2

Het lijkt voor de scholen irrelevant of de leerlingenkenmerken worden vastgesteld bij leerlingen die al dan niet wonen in het Nederlands taalgebied of het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. De maatregel leidt tot een ongelijke behandeling van onderwijsinstellingen die leerlingen opnemen die buiten de genoemde gebieden wonen en die daarvoor de lasten dienen te dragen zonder dat ze daarvoor gefinancierd of gesubsidieerd worden.

Indien de keuze om voor leerlingenkenmerk 4 alleen leerlingen in aanmerking te nemen die in het Nederlands taalgebied of het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad wonen, behouden wordt, verdient het aanbeveling om in het licht van artikel 24, § 4, van de Grondwet daarvoor een nadere verantwoording op te nemen in de memorie van toelichting.

.../...

GA

44.178/1

Ontworpen artikel 78, § 3

Luidens de ontworpen regeling bepaalt de Regering voor leerlingenkenmerk 4 de wijze waarop de buurten worden afgebakend.

Vraag is wat met die bevoegdheidsdelegatie precies wordt bedoeld. In paragraaf 1, 1°, d), van hetzelfde artikel wordt immers gesteld dat voor leerlingen woonachtig in het Vlaamse Gewest onder buurt "statistische sector" wordt verstaan, d.i. "[d]e territoriale basiseenheid zoals vastgelegd door de federale instantie die bevoegd is voor de coördinatie van de openbare statistiek", en voor leerlingen woonachtig in het Brussels Gewest, "de gemeente waar zij wonen".

Deze opmerking geldt eveneens voor artikel 5 van het ontwerp.

Ontworpen artikel 79

In het ontworpen artikel 79, § 3, derde lid, wordt gewag gemaakt van de "gezondheidsindex".

Er moet worden opgemerkt dat de term "gezondheidsindex" geen vaststaand juridisch begrip is: er wordt mee verwezen naar het prijsindexcijfer dat berekend wordt voor de toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, bekrachtigd bij de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen. Wil men die term in de ontworpen bepaling hanteren, dan zou duidelijkheidshalve een definitie ervan moeten worden opgenomen of een verwijzing naar genoemd koninklijk besluit van 24 december 1993.

Deze opmerking geldt eveneens voor het ontworpen artikel 85bis, en de artikelen 6, 13 en 20 van het ontwerp.

.../...

GA

44.178/1

Artikel 12

Uit artikel 12, § 5, eerste lid, van het ontwerp blijkt dat de jaarlijkse werkingsbudgetten in twee schijven uitbetaald worden: in januari een eerste schijf van 50 % en het saldo in juni. In het tweede lid wordt echter gewag gemaakt van de mogelijkheid om te voorzien "in een derde schijf werkingsmiddelen boven op de schijven van januari en juni". Zie trouwens in dezelfde zin artikel 18, § 5, van het ontwerp.

Door het bevoegde lid van het auditoraat werd in dit verband aan de gemachtigde van de Regering gevraagd waarom er voor het basisonderwijs niet in een gelijkaardige bepaling is voorzien. De gemachtigde heeft daarop laten weten dat de betrokken bepalingen zullen worden geschrapt om gelijkvormigheid te krijgen tussen de regeling voor het basis- en die voor het secundair onderwijs.

Artikel 20

In artikel 20 van het ontwerp wordt het bedrag bestemd voor het deeltijds kunstonderwijs in het gemeenschapsonderwijs vastgelegd ⁽¹⁸⁾.

In de memorie van toelichting wordt daarover gesteld dat het de bedoeling van dit artikel is "de indexering die van toepassing is op de globale werkingsenveloppe, ook toe te passen op het stukje deeltijds kunstonderwijs van het gemeenschapsonderwijs, waarvan de middelen via een aparte basisallocatie betaald worden". Gelet op die bedoeling, zal in de betrokken bepaling duidelijker moeten worden vermeld dat het basisbedrag voor het begrotingsjaar 2009, vanaf het begrotingsjaar 2010 jaarlijks wordt geïndexeerd.

⁽¹⁸⁾ De regeling inzake werkingsmiddelen voor het gesubsidieerd deeltijds kunstonderwijs is te vinden in artikel 3^{quater} van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II. Vraag is wat de verantwoording is voor het verschil tussen beide regelingen.

LM

44.178/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX,	assessoren van de
	M. TISON,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. STEEN, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werk,
Onderwijs en Vorming;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing op het gewoon en buitengewoon basisonderwijs, op het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs, en op het buitengewoon secundair onderwijs, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, tenzij anders bepaald.

HOOFDSTUK II

Werkingsbudgetten in het basisonderwijs

Artikel 3

In hoofdstuk VII, afdeling 2, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, gewijzigd bij de decreten van 19 december 1997, 22 december 2000, 13 juli 2001, 18 juni 2002, 14 februari 2003, 10 juli 2003, 2 april 2004, 24 december 2004, 24 juni 2005, 15 juli 2005, 30 juni 2006, 7 juli 2006, 22 december 2006 en 22 juni 2007, wordt onderafdeling D, bestaande uit artikelen 76 tot en met 87, vervangen door wat volgt:

“ONDERAFDELING D

De werkingsbudgetten

1° Algemene bepalingen

Artikel 76

Ieder schooljaar krijgen de schoolbesturen een werkingsbudget voor de werking, de uitrusting, het groot onderhoud van hun scholen, voor het werken aan rationeel energiegebruik in hun scholen en om tegemoet te komen aan de kosteloosheid vermeld in artikel 27 en aan de maximumfacturen vermeld in artikel 27bis.

Bij de aanwending van het werkingsbudget moet ieder schoolbestuur rekening houden met een gelijke behandeling van al zijn gefinancierde of gesubsidieerde scholen en van al zijn leerlingen.

Artikel 77

Ieder schoolbestuur van een gesubsidieerde school moet aan Agodi verantwoording afleggen over het gebruik van zijn werkingsbudget. De verificatiediensten van Agodi kunnen ter plaatse controle uitoefenen zonder dat die controle betrekking mag hebben op de opportuniteit.

De Regering bepaalt nader de controlemaatregelen en ontwikkelt een methode die jaarlijks toelaat om een globaal zicht te krijgen op de besteding van de werkingsbudgetten in het basisonderwijs.

Artikel 78

§1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk gelden volgende kenmerken:

1° leerlingenkenmerken:

- a) het opleidingsniveau van de moeder: de moeder is niet in het bezit van een diploma van het secundair onderwijs of van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs of van een daarmee gelijkwaardig studiebewijs, hierna leerlingenkenmerk 1 te noemen;
- b) het krijgen van een schooltoelage: er wordt een schooltoelage gegeven aan de leerling, als

vermeld in het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juni 2007 uitbetaald ten gunste van de leerling, hierna leerlingenkenmerk 2 te noemen. Voor de toepassing van dit artikel worden de leerlingen die in toepassing van voornoemd decreet, enkel omwille van ongewettigde afwezigheid of onvoldoende aanwezigheid geen recht op een schooltoelage hadden, eveneens meegerekend;

- c) de taal die de leerling in het gezin spreekt en die verschilt van de onderwijstaal: daaronder wordt de taal verstaan die de leerling meestal spreekt met moeder, vader of broers en zussen, hierna leerlingenkenmerk 3 te noemen. De taal die de leerling in het gezin spreekt is niet de onderwijstaal, indien de leerling in het gezin met niemand of in een gezin met drie gezinsleden (de leerling niet meegerekend) met maximum één gezinslid de onderwijstaal spreekt. Broers en zussen worden als één gezinslid beschouwd;
- d) de leerling heeft zijn woonplaats in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd, hierna leerlingenkenmerk 4 te noemen. Onder schoolse vertraging wordt het aantal leerjaren vertraging verstaan die een leerling oploopt ten aanzien van het leerjaar waarin hij zich zou bevinden als hij normaal zou vorderen. Voor leerlingen woonachtig in het Vlaamse Gewest wordt onder 'buurt' de statistische sector verstaan. De statistische sector is de territoriale basiseenheid zoals vastgelegd door de federale instantie die bevoegd is voor de coördinatie van de openbare statistiek. Voor leerlingen woonachtig in het Brussels Gewest wordt onder 'buurt' de gemeente waar zij wonen verstaan;

2° schoolkenmerken:

- a) het schoolbestuur organiseert gewoon kleuteronderwijs, hierna schoolkenmerk 1 te noemen;
- b) het schoolbestuur organiseert gewoon lager onderwijs, hierna schoolkenmerk 2 te noemen;
- c) het schoolbestuur organiseert buitengewoon kleuteronderwijs met uitzondering van type 4, hierna schoolkenmerk 3 te noemen;
- d) het schoolbestuur organiseert buitengewoon kleuteronderwijs van type 4, hierna schoolkenmerk 4 te noemen;
- e) het schoolbestuur organiseert buitengewoon lager onderwijs met uitzondering van type 4, hierna schoolkenmerk 5 te noemen;
- f) het schoolbestuur organiseert buitengewoon lager onderwijs van type 4, hierna schoolkenmerk 6 te noemen;
- g) het schoolbestuur van een school voor buitengewoon basisonderwijs begeleidt één of meer leerlingen in het geïntegreerd basisonderwijs, als vermeld in artikel 11, hierna schoolkenmerk 7 te noemen;
- h) het schoolbestuur organiseert, conform artikel 24, §1, tweede lid, van de gecoördineerde Grondwet, neutraal onderwijs, hierna voorafname 1 (V1) te noemen;
- i) het schoolbestuur biedt, conform artikel 24, §1, vierde lid, van de gecoördineerde grondwet, de keuze aan tussen onderricht in een van de erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer, hierna voorafname 2 (V2) te noemen.

§2. Leerlingenkenmerk 4 wordt als volgt vastgesteld:

1° in een eerste fase wordt de schoolse vertraging van alle buurten berekend. De berekening van de schoolse vertraging, is gebaseerd op alle leerlingen van het gewoon onderwijs die school hebben gelopen in een onderwijsinstelling, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Per buurt wordt het percentage vijftienjarige leerlingen berekend die de afgelopen zes tot tien jaar op vijftienjarige leeftijd twee of meer jaar schoolse vertraging hebben opgelopen. Buurten waarvan de berekening van de schoolse vertraging gebaseerd is op minder dan vijftig vijftienjarigen worden hierna dunbevolkte buurten genoemd;

2° in een tweede fase wordt voor elke leerling vastgesteld wat het percentage schoolse vertraging is van de buurt. Leerlingen die behoren tot de trekkende bevolking, vermeld in artikel 3, 52ter, en thuislozen, vermeld in artikel 139bis, §1, 2°, worden geacht te wonen in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd.

Voor alle leerlingen uit het gewoon basisonderwijs wordt het 75ste percentiel van de buurtscores

bepaald. Leerlingen die hun woonplaats hebben in een buurt met een score hoger dan of gelijk aan het 75ste percentiel beantwoorden aan de indicator ‘woonplaats hebben in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd’.

Leerlingenkenmerk 4 is enkel van toepassing voor leerlingen die in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wonen.

§3. De regering bepaalt de wijze waarop de leerlingenkenmerken worden vastgesteld en legt de procedure vast volgens dewelke de gegevens door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming worden verzameld. Voor leerlingenkenmerk 4 bepaalt de regering de wijze waarop de buurten worden afgebakend.

2° Werkingsbudgetten in het gefinancierde en gesubsidieerde gewoon basisonderwijs

A. Vaststelling van het totale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten

Artikel 79

§1. Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008-2009, is het startbedrag voor de werkingsbudgetten voor het gewoon basisonderwijs 402.379.000 euro.

§2. 1° Vanaf begrotingsjaar 2010 tot en met begrotingsjaar 2015 wordt het werkingsbudget voor het gewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon basisonderwijs vermeerderd met 30% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het gewoon basisonderwijs.

2° Voor het begrotingsjaar 2016 wordt het werkingsbudget voor het gewoon basisonderwijs berekend op

basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon basisonderwijs, vermeerderd met 60% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het gewoon basisonderwijs.

3° Voor het begrotingsjaar 2017 wordt het werkingsbudget voor het gewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon basisonderwijs, vermeerderd met de volledige loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het gewoon basisonderwijs.

4° Vanaf 2018 wordt het werkingsbudget voor het gewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon basisonderwijs.

§3. Voor het begrotingsjaar 2009 wordt het bedrag van 402.379.000 euro vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt het bedrag, verkregen na de toepassing van §2, vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënten A1 en A2 worden als volgt berekend:

1° $A1 = 0,6 + 0,4$ (punten 1/punten 0), waarbij:

- a) punten 1 = het totale aantal punten voor schoolkenmerk 1 en 2, berekend na de toepassing van artikel 81, voor de leerlingen van het gewoon basisonderwijs op de eerste schooldag van februari van het vorige schooljaar;
- b) punten 0 = het totale aantal punten voor schoolkenmerk 1 en 2, berekend na de toepassing van artikel 81, voor de leerlingen van het

gewoon basisonderwijs op de eerste schooldag van februari van het voorlaatste schooljaar;

2° $A2 = (Cx-1/Cx-2)$, waarbij:

- a) Cx-1: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar x-1;
- b) Cx-2: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar x-2.

De A2-coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

§4. 1° Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor de begrotingsjaren 2009 tot en met 2015 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2, en met 70% van de loonkosten die vrijkomen door toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

2° Het bedrag verkregen door de toepassing van §3, wordt voor het begrotingsjaar 2016 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2, en met 40% van de loonkosten die vrijkomen door toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

3° Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3 wordt vanaf het begrotingsjaar 2017 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2.

Artikel 80

§1. Van het werkingsbudget gewoon basisonderwijs verkregen na de toepassing van artikel 79, wordt een budget van 3% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V1. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V1 = B * lln_Neu * 3\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$, waarbij:

1° B = werkingsbudget verkregen na de toepassing van artikel 79;

2° lln_Neu = leerlingen in het gewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs;

3° lln_tot = het totaal aantal leerlingen in het gewoon basisonderwijs;

4° lln_LB = leerlingen van het officieel gewoon lager onderwijs.

§2. Van het werkingsbudget gewoon basisonderwijs verkregen na toepassing van artikel 79, wordt een budget van 4,5% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V2. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V2 = B * lln_LB * 4,5\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$.

§3. Van het werkingsbudget gewoon basisonderwijs verkregen na de toepassing van artikel 79 en na toepassing van §1 en §2, wordt een percentage berekend dat in aanmerking komt voor verdeling op basis van de leerlingenkenmerken. Dat budget wordt berekend volgens de volgende formule:

$(B - V1 - V2) * P_{jaar\ x} = B_lli$, waarbij:

1° P jaar x = percentage voor het begrotingsjaar in kwestie. Dat percentage bedraagt 14% voor begrotingsjaar 2009 en stijgt jaarlijks met 0,1875% tot 15,5% vanaf 2017;

2° B_lli = werkingsbudget dat verdeeld zal worden op basis van leerlingenkenmerken.

Het werkingsbudget per leerlingenkenmerk wordt als volgt bepaald: $B_lli / 4$, respectievelijk: B_lli_{Opl} , B_lli_{St} , B_lli_{Ta} , B_lli_{Bu} , met:

a) B_lli_{Opl} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 1;

b) B_lli_{St} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 2;

c) B_lli_{Ta} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 3;

d) B_lli_{Bu} = werkingsbudget leerlingenkenmerk 4.

§4. Het werkingsbudget dat verdeeld wordt op basis van de schoolkenmerken hierna B_SchK te noemen, wordt bepaald door de toepassing van volgende formule:

$B_SchK = B - V1 - V2 - B_lli$.

B. Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Artikel 81

B_SchK, vermeld in artikel 80, §4, wordt als volgt verdeeld over de schoolkenmerken 1 en 2, vermeld in artikel 78, §1:

1° voor de leerlingen van het kleuteronderwijs en van het lager onderwijs wordt het puntengewicht als volgt bepaald:

a) voor een kleuter: 6 punten, met dien verstande dat het aantal regelmatige kleuters op de eerste schooldag van februari worden gewogen met volgend percentage: 88,48%;

b) voor een leerling lager onderwijs: 8 punten;

2° voor alle scholen wordt per schoolkenmerk vermeld in §1, het aantal leerlingen geteld zoals bepaald in artikel 87, vermenigvuldigd met het overeenkomstige puntengewicht verkregen na toepassing van 1°;

3° het B_SchK wordt vervolgens gedeeld door het totale aantal te verdelen punten. Het quotiënt van die deling is de geldwaarde per punt voor schoolkenmerken, hierna GPP_SchK te noemen.

Artikel 82

§1. Het budget V1, vermeld in artikel 80, §1, wordt als volgt verdeeld: V1 wordt gedeeld door alle leerlingen van het gewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V1, hierna GW_V1 te noemen.

§2. Het budget V2, vermeld in artikel 80, §2, wordt als volgt verdeeld: V2 wordt gedeeld door alle leerlingen van het officieel gewoon lager onderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V2, hierna GW_V2 te noemen.

Artikel 83

Het budget leerlingenkenmerken, vermeld in artikel 80, §3, wordt verdeeld in een bedrag per leerling per kenmerk volgens de volgende formules:

$$1) B_Clli_{Opl} = B_lli_{Opl} / Clli_{Opl};$$

$$2) B_Clli_{St} = B_lli_{St} / Clli_{St};$$

$$3) B_Clli_{Ta} = B_lli_{Ta} / Clli_{Ta};$$

$$4) B_Clli_{Bu} = B_lli_{Bu} / Clli_{Bu};$$

met:

a) B_Clli_{Opl} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 1;

b) B_Clli_{St} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 2;

c) B_Clli_{Ta} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 3;

d) B_Clli_{Bu} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 4;

e) $Clli_{Opl}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;

f) $Clli_{St}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;

g) $Clli_{Ta}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;

h) $Clli_{Bu}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4.

$Clli_{opl}$, $Clli_{st}$, $Clli_{Ta}$ en $Clli_{Bu}$ worden respectievelijk via de volgende formules berekend:

$$1^{\circ} Clli_{Opl} = \sum_{\text{alle scholen}} Clli_{Opl_school},$$

waarbij $Clli_{Opl_school} = \text{MIN}(\text{Proc_school_iOpl}; \text{Gemid_tot_iOpl} + (2 \times \text{Stdev_tot_iOpl})) \times \text{aantal leerlingen in de school, waarbij:}$

a) $Clli_{Opl_school}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 1;

b) Proc_school_iOpl = het Procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;

c) Gemid_tot_iOpl = het gemiddelde van het procentueel aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;

d) $Stdev_tot_iOpl$ = de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingenpopulatie die in aanmerking komen voor leerlingenkenmerk 1;

e) MIN = de laagste waarde van de twee: $Proc_school_iOpl$ of $Gemid_tot_iOpl + (2 \times Stdev_tot_iOpl)$; het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1 of het gemiddelde van het procentueel aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 1;

2° $Cli_{St} = \sum_{alle\ scholen} Cli_{St_school}$, waarbij: $Cli_{St_school} = MIN (Proc_school_iSt; Gemid_tot_iSt + (2 \times Stdev_tot_iSt)) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

a) Cli_{st_school} = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 2;

b) $Proc_school_iSt$ = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;

c) $Gemid_tot_iSt$ = het gemiddeld van het procentueel aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;

d) $Stdev_tot_iSt$ = de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingenpopulatie die in aanmerking komen voor leerlingenkenmerk 2;

e) MIN = de laagste waarde van de twee: $Proc_school_iSt$ of $Gemid_tot_iSt + (2 \times Stdev_tot_iSt)$; het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2 of het gemiddelde van het procentueel aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 2;

3° $Cli_{Ta} = \sum_{alle\ scholen} Cli_{Ta_school}$, waarbij $Cli_{Ta_school} = MIN (Proc_school_iTa; Gemid_tot_iTa$

$+ (2 \times Stdev_tot_iTa)) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

a) Cli_{Ta_school} = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 3;

b) $Proc_school_iTa$ = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;

c) $Gemid_tot_iTa$ = het gemiddelde van het procentueel aantal leerlingen per school dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;

d) $Stdev_tot_iTa$ = de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingenpopulatie die in aanmerking komen voor leerlingenkenmerk 3;

e) MIN = de laagste waarde van de twee: $Proc_school_iTa$ of $Gemid_tot_iTa + (2 \times Stdev_tot_iTa)$; het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3 of het gemiddelde van het procentueel aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 3;

4° $Cli_{Bu} = \sum_{alle\ scholen} Cli_{Bu_school}$, waarbij $Cli_{Bu_school} = MIN (Proc_school_iBu; Gemid_tot_iBu + (2 \times Stdev_tot_iBu)) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

a) Cli_{Bu_school} = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 4;

b) $Proc_school_iBu$ = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4;

c) $Gemid_tot_iBu$ = het gemiddelde van het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 voor alle scholen samen;

d) $Stdev_tot_iBu$ = de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingenpopulatie die in aanmerking komen voor leerlingenkenmerk 4;

- e) $MIN = \text{de laagste waarde van de twee: Proc_school_iBu of Gemid_tot_iBu} + (2 \times \text{Stdev_tot_iBu})$. het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 of het gemiddelde van het procentueel aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 4.

C. Berekening van het werkingsbudget per school

Artikel 84

Het werkingsbudget per school wordt voor een deel berekend op basis van schoolkenmerken en voor een deel op basis van leerlingenkenmerken.

Artikel 85

§1. Per school wordt het totaal aantal punten berekend door het aantal leerlingen, geteld overeenkomstig artikel 87, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht voor schoolkenmerk 1 en 2.

§2. Het werkingsbudget per school is de som van:

- 1° het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school met de GPP_SchK , zoals bepaald in artikel 81, 3°;
- 2° het bedrag, verkregen door het resultaat de van volgende vermenigvuldigingen:
 - a) $B_Clli_{OpI} \times Clli_{OpI_school}$;
 - b) $B_Clli_{St} \times Clli_{St_school}$;
 - c) $B_Clli_{Ta} \times Clli_{Ta_school}$;
 - d) $B_Clli_{Bu} \times Clli_{Bu_school}$;
- 3° GW_V1 , zoals bepaald in artikel 82, §1, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school;
- 4° GW_V2 , zoals bepaald in artikel 82, §2, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen lager onderwijs in de school.

§3. Het budget, verkregen na de toepassing van §2, wordt voor het Gemeenschapsonderwijs jaarlijks aan de raden van bestuur van de scholengroepen toegekend in overeenstemming met de bepalingen van artikel 36, 2°, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het Gemeenschapsonderwijs waarbij:

1° de som van het bedrag dat met toepassing van artikel 85, §2, verkregen is, voor het geheel van de scholen van het gewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs tot en met 2015 verminderd wordt met 30 percent van de loonkosten van de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs, in 2016 met 60 percent en in 2017 met 100 percent van die loonkosten;

2° de som van het bedrag dat met toepassing van §2, verkregen is, voor het geheel van de scholen van het gewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs verhoogd wordt met de middelen vastgelegd voor het optrekken van het vakantiegeld tot 92% voor het contractuele onderhouds- of meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 551.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt zoals bepaald in artikel 79.

§4. Het werkingsbudget verkregen na de toepassing van artikel 85, §2, wordt voor het gesubsidieerd onderwijs jaarlijks toegekend aan de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs.

Daarbij worden de middelen voor de schoolbesturen van het vrij gesubsidieerd onderwijs verhoogd met de middelen tot harmonisering van de lonen tussen het onderhouds-, meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd vrij onderwijs en dat personeel van het Gemeenschapsonderwijs, toegekend via de respectieve onderwijs-cao's. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 3.229.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door toepassing van de A2-coëfficiënt zoals bepaald in artikel 79.

Die cao-middelen worden verdeeld pro rata het aantal punten per school van het vrij gesubsidieerd

onderwijs, dat verkregen is na de toepassing van artikel 85, §1.

§5. De werkingsbudgetten van de scholengroepen van het Gemeenschapsonderwijs en van de scholen van het gesubsidieerd gewoon basisonderwijs worden elk jaar in twee schijven uitbetaald: in januari een eerste schijf van 50% en het saldo in juni.

3° Werkingsbudgetten in het gefinancierde en gesubsidieerde buitengewoon onderwijs

A. Vaststelling van het totale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten

Artikel 85bis

§1. Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008-2009, is het startbedrag voor de werkingsmiddelen voor het buitengewoon basisonderwijs 35.452.000 euro.

§2. 1° Vanaf begrotingsjaar 2010 tot en met begrotingsjaar 2015 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon basisonderwijs, vermeerderd met 30% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het buitengewoon basisonderwijs.

2° Voor het begrotingsjaar 2016 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon basisonderwijs, vermeerderd met 60% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het buitengewoon basisonderwijs.

3° Vanaf het begrotingsjaar 2017 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon basisonderwijs

jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon basisonderwijs, vermeerderd met de volledige loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar voor het buitengewoon basisonderwijs.

4° Vanaf 2018 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon basisonderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon basisonderwijs.

§3. Voor het begrotingsjaar 2009 wordt het bedrag van 35.452.000 euro vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt het bedrag, verkregen na de toepassing van §2, vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënten A1 en A2 worden als volgt berekend:

1° $A1 = 0,6 + 0,4$ (punten 1/punten 0), waarbij:

- a) punten 1 = het totale aantal punten voor schoolkenmerk 3, 4, 5 en 6, zoals berekend na toepassing van artikel 85quater, voor de leerlingen van het buitengewoon basisonderwijs op de eerste schooldag van februari van het vorige schooljaar;
- b) punten 0 = het totaal aantal punten voor schoolkenmerk 3, 4, 5 en 6, zoals berekend na toepassing van artikel 85quater, voor de leerlingen van het buitengewoon basisonderwijs op de eerste schooldag van februari van het voorlaatste schooljaar;

2° $A2 = (Cx-1/Cx-2)$, waarbij:

- a) Cx-1: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar x-1;
- b) Cx-2: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar x-2.

De A2-coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

§4. 1° Het bedrag verkregen door de toepassing van §3, wordt voor de begrotingsjaren 2009 tot en met 2015 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2, en met 70% van de loonkosten die vrijkomen door toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

2° Het bedrag verkregen door de toepassing van §3, wordt voor het begrotingsjaar 2016 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2, en met 40% van de loonkosten die vrijkomen door toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

3° Het bedrag verkregen door de toepassing van §3, wordt vanaf het begrotingsjaar 2017 verhoogd met de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van artikel 192, §2.

Artikel 85ter

§1. Van het werkingsbudget buitengewoon basisonderwijs verkregen na de toepassing van artikel 85bis, wordt een budget van 3% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V1. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$$V1 = B * \text{lln_Neu} * 3\% / (\text{lln_tot} + \text{lln_Neu} * 3\% + \text{lln_LB} * 4,5\%), \text{ waarbij:}$$

1° B = werkingsbudget verkregen na toepassing van artikel 85bis;

2° lln_Neu = leerlingen in het buitengewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs;

3° lln_tot = het totale aantal leerlingen in het buitengewoon basisonderwijs;

4° lln_LB = leerlingen van het officieel buitengewoon lager onderwijs.

§2. Van het werkingsbudget buitengewoon basisonderwijs verkregen na de toepassing van artikel 85bis, wordt een budget van 4,5% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V2. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$$V2 = B * \text{lln_LB} * 4,5\% / (\text{lln_tot} + \text{lln_Neu} * 3\% + \text{lln_LB} * 4,5\%).$$

§3. Het werkingsbudget dat verdeeld wordt op basis van de schoolkenmerken, hierna B_SchK te noemen, wordt bepaald door de toepassing van de volgende formule:

$$B_SchK = B - V1 - V2.$$

B. Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Artikel 85quater

B_SchK, zoals bepaald in artikel 85ter, §3, wordt als volgt verdeeld over de schoolkenmerken 3, 4, 5, 6 en 7:

1° voor de leerlingen van het buitengewoon kleuteronderwijs, het buitengewoon lager onderwijs en van het geïntegreerd basisonderwijs wordt het puntengewicht als volgt vastgesteld:

Buitengewoon kleuteronderwijs niet type 4	9 punten
Buitengewoon kleuteronderwijs wel type 4	11 punten
Buitengewoon lager onderwijs niet type 4	13 punten
Buitengewoon lager onderwijs wel type 4	15 punten
Geïntegreerd onderwijs – gedeeltelijk en permanente integratie	1,1 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie voor leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 1, 2 en 8	1,1 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 3, 4, 6 of 7 met een bijkomende mentale handicap	1,1 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van normaal begaafde leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 3	4,4 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van normaal begaafde leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 4 of 7	5,5 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van normaal begaafde leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 6	8,8 punten

Met dien verstande dat in het buitengewoon kleuteronderwijs het aantal regelmatige leerlingen op de eerste schooldag van februari wordt gewogen met volgend percentage: 94,5%;

2° voor alle scholen wordt per schoolkenmerk vermeld in 1° het aantal leerlingen, geteld zoals bepaald in artikel 87, vermenigvuldigd met het overeenkomstige puntengewicht;

3° het B_SchK wordt vervolgens gedeeld door het totale aantal te verdelen punten.

Het quotiënt van die deling is de geldwaarde per punt voor schoolkenmerken, hierna GPP_SchK te noemen.

Artikel 85quinquies

§1. Het budget V1, zoals bepaald in artikel 85ter, wordt als volgt verdeeld: V1 wordt gedeeld door alle leerlingen van het buitengewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V1, hierna GW_V1 te noemen.

§2. Het budget V2, zoals bepaald in artikel 85ter, wordt als volgt verdeeld: V2 wordt gedeeld door alle leerlingen van het officieel buitengewoon lager onderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V2, hierna GW_V2 te noemen.

C.1. Berekening van het werkingsbudget per school

Artikel 85sexies

Het werkingsbudget per school wordt berekend op basis van schoolkenmerken.

Artikel 86

§1. Per school wordt het totale aantal punten berekend door de vermenigvuldiging van het aantal leerlingen, geteld overeenkomstig artikel 87, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht voor schoolkenmerk 3, 4, 5, 6.

§2. Het werkingsbudget per school van het buitengewoon basisonderwijs is de som van:

- 1° het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school met de GPP_SchK, zoals bepaald in artikel 85quater, §3;
- 2° GW_V1, zoals bepaald in artikel 85sexies, §1, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school;
- 3° GW_V2, zoals bepaald in artikel 85sexies, §2, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen lager onderwijs in de school.

§3. Het budget verkregen na de toepassing van §2, wordt voor het Gemeenschapsonderwijs jaarlijks aan de raden van bestuur van de scholengroepen toegekend overeenkomstig de bepalingen van artikel 36, 2°, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het Gemeenschapsonderwijs waarbij:

- 1° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het buitengewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs tot en met 2015 vermindert wordt met 30 percent van de loonkosten van de leden van het meesters- vak- en dienstpersoneel van het buitengewoon basisonderwijs van het

Gemeenschapsonderwijs, in 2016 met 60 percent en in 2017 met 100 percent van die loonkosten;

- 2° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het buitengewoon basisonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs verhoogd wordt met de middelen, vastgelegd voor het optrekken van het vakantiegeld tot 92% voor het contractuele onderhouds- of meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 86.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door toepassing van de A2-coëfficiënt zoals bepaald in artikel 79.

§4. Het werkingsbudget verkregen na de toepassing van §2 wordt voor het gesubsidieerd onderwijs jaarlijks toegekend aan de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs.

Daarbij worden de middelen voor de schoolbesturen van het vrij gesubsidieerd onderwijs verhoogd met de middelen tot harmonisering van de lonen tussen het onderhouds-, meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd vrij onderwijs en dat personeel van het Gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao's. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 283.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, zoals bepaald in artikel 79.

Die cao-middelen worden verdeeld pro rata het aantal punten per school van het vrij gesubsidieerd onderwijs, dat verkregen is na de toepassing van artikel 86, §1.

§5. De werkingsbudgetten van de scholengroepen van het Gemeenschapsonderwijs en van de scholen van het gesubsidieerd buitengewoon basisonderwijs worden elk jaar in twee schijven uitbetaald: in januari een voorschot van 50% en het saldo in juni.

C.2. Berekening van de integratietoelage per school

Artikel 86bis

Per school wordt het totale aantal punten berekend door de vermenigvuldiging van het aantal GON-leer-

lingen die begeleid worden vanuit de school voor buitengewoon basisonderwijs, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht, zoals bepaald in artikel 85quater.

De integratietoelage per school van het buitengewoon basisonderwijs is het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school, zoals berekend in het eerste lid, met de GPP_SchK, zoals bepaald in artikel 85quater, §3.

De integratietoelage wordt jaarlijks uitbetaald in één schijf in juni.

4° Teldagen

Artikel 87

§1. Het werkingsbudget wordt ieder schooljaar per school berekend op basis van het aantal regelmatige leerlingen dat ingeschreven is op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

§2. In afwijking van §1 is de teldag voor de berekening van het werkingsbudget voor scholen in programmatie de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar.

Die teldag geldt in het gewoon basisonderwijs voor de hele school voor het schooljaar van oprichting en voor de vijf daaropvolgende schooljaren.

Die teldag geldt in het buitengewoon basisonderwijs voor de hele school voor het schooljaar van oprichting en voor de twee daaropvolgende schooljaren.

§3. In afwijking van §1 is de teldag voor de berekening van het werkingsbudget voor scholen die betrokken zijn bij een herstructurering, de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar.

§4. Voor de toepassing van dit artikel op CKG-scholen en op scholen voor type 5 worden de woorden “de eerste schooldag van oktober” telkens gelezen als “de maand september” en wordt het woord “teldag” telkens gelezen als “telperiode”.

Voor de toepassing van dit artikel op CKG-scholen en scholen voor type 5 worden de woorden “op basis van het aantal regelmatige leerlingen, ingeschreven

op de eerste schooldag van februari” gelezen als “op basis van het gemiddeld aantal regelmatige leerlingen, ingeschreven tijdens de periode van twaalf maanden die voorafgaat aan de eerste schooldag van februari”.

§5. Het werkingsbudget van een school voor type 5 kan alleen volledig worden aangewend als een door de regering vastgelegd gemiddelde van onderwijsdagen per kind gedurende de telperiode wordt bereikt.

Als dat gemiddelde niet wordt bereikt, dan wordt het werkingsbudget evenredig verminderd.

§6. De teldag voor de integratietoelage is de eerste schooldag van oktober van het vorige schooljaar.”.

HOOFDSTUK III

Werkingsbudgetten in het secundair onderwijs

AFDELING I

Definities

Artikel 4

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder leerling: elke regelmatige leerling, vermeld in [artikel 48, 2°](#), van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II.

AFDELING II

Algemene bepalingen

Artikel 5

§1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk gelden de volgende kenmerken:

1° leerlingenkenmerken:

- a) het opleidingsniveau van de moeder: de moeder is niet in het bezit van een diploma van het secundair onderwijs, of van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde

graad van het beroepssecundair onderwijs of van een daarmee gelijkwaardig studiebewijs, hierna leerlingenkenmerk 1 te noemen;

- b) het krijgen van een schooltoelage: er wordt een schooltoelage gegeven aan de leerling, als vermeld in het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, hierna leerlingenkenmerk 2 te noemen. Voor de toepassing van dit artikel worden de leerlingen die in toepassing van voornoemd decreet enkel omwille van ongewettigde afwezigheid geen recht op een schooltoelage hadden, eveneens meegerekend;
- c) de taal die de leerling in het gezin spreekt en die verschilt van de onderwijstaal: daaronder wordt de taal verstaan die de leerling meestal spreekt met moeder en/of vader, en/of broer(s) en zus(sen), hierna leerlingenkenmerk 3 te noemen. De taal die de leerling in het gezin spreekt is niet de onderwijstaal, indien de leerling in het gezin met niemand of in een gezin met drie gezinsleden (de leerling niet meegerekend) met maximum één gezinslid de onderwijstaal spreekt. Broers en zussen worden als één gezinslid beschouwd;
- d) de leerling heeft zijn woonplaats in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd, hierna leerlingenkenmerk 4 te noemen. Onder schoolse vertraging wordt het aantal leerjaren vertraging verstaan die een leerling oploopt ten aanzien van het leerjaar waarin hij zich zou bevinden als hij normaal zou vorderen. Voor leerlingen woonachtig in het Vlaamse Gewest wordt onder 'buurt' de statistische sector verstaan. De statistische sector is de territoriale basiseenheid zoals vastgelegd door de federale instantie die bevoegd is voor de coördinatie van de openbare statistiek. Voor leerlingen woonachtig in het Brussels Gewest wordt onder 'buurt' de gemeente waar zij wonen verstaan;

2° schoolkenmerken:

- a) het studiegebied en de onderwijsvorm in het gewoon onderwijs;
- b) het type in het buitengewoon onderwijs;

- c) de begeleiding door een school voor buitengewoon secundair onderwijs van een of meer leerlingen in het geïntegreerd secundair onderwijs, hierna SK_Gon te noemen;
- d) de organisatie van neutraal onderwijs, conform artikel 24, §1, tweede lid, van de gecoördineerde Grondwet, hierna voorafname 1 (V1) te noemen;
- e) het aanbod van de keuze tussen onderricht in een van de erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer, conform artikel 24, §1, vierde lid, van de gecoördineerde Grondwet, hierna voorafname 2 (V2) te noemen.

§2. Leerlingenkenmerk 4 wordt als volgt vastgesteld:

- 1° in een eerste fase wordt de schoolse vertraging van alle buurten berekend. De berekening van de schoolse vertraging is gebaseerd op alle leerlingen van het gewoon onderwijs die school hebben gelopen in een onderwijsinstelling, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Per buurt wordt het percentage vijftienjarige leerlingen berekend die de afgelopen zes tot tien jaar op vijftienjarige leeftijd twee of meer jaar schoolse vertraging hebben opgelopen. Buurten waarvan de berekening van de schoolse vertraging gebaseerd is op minder dan vijftig vijftienjarigen worden hierna dunbevolkte buurten genoemd;
- 2° in een tweede fase wordt voor elke leerling vastgesteld wat het percentage schoolse vertraging is van de buurt. Leerlingen die behoren tot de trekkende bevolking en thuislozen worden geacht te wonen in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd.

Onder trekkende bevolking worden de binnenschippers, de kermis- en circusexploitanten en -artiesten en woonwagenbewoners verstaan, vermeld in artikel 2, 3°, van het decreet van 28 april 1998 inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden. Onder thuislozen worden de leerlingen verstaan die tijdelijk of permanent buiten het eigen gezinsverband opgenomen zijn door een gezin of persoon, een voorziening of sociale dienst, vermeld in de gecoördineerde decreten van 4 april 1990 inzake bijzondere jeugdbijstand en in de wet van 8 april

1965 betreffende de jeugdbescherming, met uitzondering van de internaten, gefinancierd of gesubsidieerd door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. Leerlingen die hun woonplaats hebben in dunbevolkte buurten worden niet geacht te wonen in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd.

Voor alle leerlingen uit het gewoon secundair onderwijs wordt het 75ste percentiel van de buurt-scores bepaald. Leerlingen die hun woonplaats hebben in een buurt met een score hoger dan of gelijk aan het 25ste percentiel, beantwoorden aan de indicator ‘woonplaats hebben in een buurt met een hoog percentage leerlingen met minstens twee jaar schoolse vertraging op vijftienjarige leeftijd’.

Leerlingenkenmerk 4 is enkel van toepassing voor leerlingen die in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wonen.

§3. De Regering bepaalt de wijze waarop de leerlingenkenmerken worden vastgesteld en legt de procedure vast volgens dewelke de gegevens door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming worden verzameld. Voor leerlingenkenmerk 4 bepaalt de regering de wijze waarop de buurten worden afgebakend.

§4. De Vlaamse Regering ontwikkelt een methode die jaarlijks toelaat om een globaal zicht te krijgen op de besteding van de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs.

AFDELING III

Werkingsbudgetten in het gefinancierde en gesubsidieerde gewoon secundair onderwijs

ONDERAFDELING I

Vaststellen van het globale werkingsbudget en de verdeling ervan in deelbudgetten

Artikel 6

§1. Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008-2009, is het start-

bedrag voor de werkingsmiddelen voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs 392.589.000 euro.

§2. 1° Vanaf begrotingsjaar 2010 tot en met begrotingsjaar 2015 wordt het werkingsbudget voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs, vermeerderd met 30% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon voltijds en deeltijds secundair Gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

2° Voor het begrotingsjaar 2016 wordt het werkingsbudget voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs, vermeerderd met 60% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon voltijds en deeltijds secundair Gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

3° Voor het begrotingsjaar 2017 wordt het werkingsbudget voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs, vermeerderd met de volledige loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon voltijds en deeltijds secundair Gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

4° Vanaf 2018 wordt het werkingsbudget voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het gewoon voltijds en deeltijds secundair onderwijs.

§3. Voor het begrotingsjaar 2009 wordt het bedrag van 392.589.000 euro vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt het bedrag, verkregen na de toepassing van §2, vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënten A1 en A2 worden als volgt berekend:

1° $A1 = 0,6 + 0,4$ (punten 1/punten 0), waarbij:

- a) punten 1 = het totale aantal punten voor schoolkenmerken, zoals berekend na de toepassing van artikel 8, voor de leerlingen van het gewoon secundair onderwijs op 1 februari van het vorige schooljaar;
- b) punten 0 = het totale aantal punten voor schoolkenmerken, zoals berekend na de toepassing van artikel 8, voor de leerlingen van het gewoon secundair onderwijs op 1 februari van het voorlaatste schooljaar;

2° $A2 = Cx-1/(Cx-2)$, waarbij:

- a) Cx-1: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar x-1;
- b) Cx-2: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar x-2.

De A2-coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

§4. Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor de begrotingsjaren 2009 tot en met 2015 verhoogd met 70% van de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor het begrotingsjaar 2016 verhoogd met 40% van de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

Artikel 7

§1. Van het werkingsbudget gewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van artikel 6, wordt

een budget van 3 procent voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V1. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V1 = B * lln_Neu * 3\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$, waarbij:

1° B = werkingsbudget, verkregen na de toepassing van artikel 6;

2° lln_Neu = leerlingen van het secundair Gemeenschapsonderwijs;

3° lln_tot = het totale aantal leerlingen in het gewoon secundair onderwijs;

4° lln_LB = leerlingen van het officieel secundair onderwijs.

§2. Van het werkingsbudget gewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van artikel 6, wordt een budget van 4,5% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V2. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$V2 = B * lln_LB * 4,5\% / (lln_tot + lln_Neu * 3\% + lln_LB * 4,5\%)$.

§3. Van het werkingsbudget gewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van artikel 6 en artikel 7, §1 en §2, wordt een percentage berekend dat in aanmerking komt voor verdeling op basis van leerlingenkenmerken. Dat budget wordt berekend volgens de volgende formule:

$(B - V1 - V2) * P_{jaar\ x} = B_lli$, waarbij:

1° P jaar x = percentage voor het begrotingsjaar in kwestie. Dat percentage bedraagt 10% voor begrotingsjaar 2009 en stijgt jaarlijks met 0,125% tot 11% vanaf 2017;

2° B_lli = werkingbudget dat verdeeld zal worden op basis van leerlingenkenmerken.

Het werkingsbudget voor de leerlingenkenmerken 1, 2 en 3 wordt als volgt bepaald:

$B_lli \times 30\%$,

en voor leerlingenkenmerk 4 als volgt:

$B_lli \times 10\%$,

respectievelijk: B_lli_{Opt} , B_lli_{St} , B_lli_{Ta} , B_lli_{Bu} , met:

- a) $B_{lli_{Opl}}$ = werkingsbudget leerlingenkenmerk 1;
- b) $B_{lli_{St}}$ = werkingsbudget leerlingenkenmerk 2;
- c) $B_{lli_{Ta}}$ = werkingsbudget leerlingenkenmerk 3;
- d) $B_{lli_{Bu}}$ = werkingsbudget leerlingenkenmerk 4.

§4. Het werkingsbudget dat verdeeld wordt op basis van de schoolkenmerken, hierna B_{SchK} te noemen, wordt bepaald door de toepassing van de volgende formule:

$$B_{SchK} = B - V1 - V2 - B_{lli}.$$

ONDERAFDELING II

Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Artikel 8

B_{SchK} , vermeld in artikel 7, §4, wordt als volgt verdeeld over de schoolkenmerken zoals bedoeld in artikel 5, §1, met uitzondering van schoolkenmerk V1, V2 en SK_{Gon} :

- 1° voor de leerlingen van het secundair onderwijs worden de puntengewichten als volgt vastgesteld:

Eerste graad	16 punten
Tweede en derde graad technisch en beroepssecundair onderwijs, de studiegebieden decoratieve technieken, fotografie, handel, kleding, lichaamsverzorging, personenzorg, sport, toerisme en voeding	18 punten
Tweede en derde graad technisch en beroepssecundair onderwijs, de studiegebieden auto, bouw, chemie, glastechnieken, grafische communicatie en media, hout, juwelen, koeling en warmte, land- en tuinbouw, maritieme opleidingen, mechanica-elektriciteit, muziekinstrumentenbouw, optiek, orthopedische technieken, tandtechnieken en textiel	22 punten
Tweede en derde graad algemeen secundair onderwijs (inclusief de ASO-studierichtingen die tot het studiegebied sport behoren)	16 punten
Tweede en derde graad kunstonderwijs, de studiegebieden ballet en podiumkunsten	20 punten
Tweede en derde graad kunstonderwijs, het studiegebied beeldende kunsten	18 punten
Vierde graad	20 punten
Deeltijds beroepssecundair onderwijs	10 punten

2° voor alle scholen wordt per categorie, vermeld in 1°, het aantal leerlingen, geteld op de teldatum, vermeld in artikel 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, vermenigvuldigd met het overeenkomstige puntengewicht;

3° het B_SchK wordt vervolgens gedeeld door het totale aantal te verdelen punten. Het quotiënt van die deling is de geldwaarde per punt voor schoolkenmerken, hierna GPP_SchK te noemen.

Artikel 9

§1. Het budget V1, vermeld in artikel 7, §1, wordt als volgt verdeeld: V1 wordt gedeeld door alle leerlingen van het gewoon secundair Gemeenschapsonderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V1, hierna GW_V1 te noemen.

§2. Het budget V2, vermeld in artikel 7, §2, wordt als volgt verdeeld: V2 wordt gedeeld door alle leerlingen van het officieel gewoon secundair onderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V2, hierna GW_V2 te noemen.

Artikel 10

§1. Het budget leerlingenkenmerken, vermeld in artikel 7, §3, wordt verdeeld in een bedrag per leerling per kenmerk volgens de volgende formules:

$$1^{\circ} B_Clli_{Opl} = B_lli_{Opl} / Clli_{Opl};$$

$$2^{\circ} B_Clli_{St} = B_lli_{St} / Clli_{St};$$

$$3^{\circ} B_Clli_{Ta} = B_lli_{Ta} / Clli_{Ta};$$

$$4^{\circ} B_Clli_{Bu} = B_lli_{Bu} / Clli_{Bu};$$

met:

a) B_Clli_{Opl} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 1;

b) B_Clli_{St} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 2;

c) B_Clli_{Ta} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 3;

d) B_Clli_{Bu} = bedrag per gecorrigeerd leerlingenaantal leerlingenkenmerk 4;

e) $Clli_{Opl}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;

f) $Clli_{St}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;

g) $Clli_{Ta}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;

h) $Clli_{Bu}$ = het gecorrigeerde aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4.

§2. $Clli_{Opl}$, $Clli_{St}$, $Clli_{Ta}$ en $Clli_{Bu}$, vermeld in §1, worden respectievelijk via de volgende formules berekend:

1° berekening van $Clli_{Opl}$: $Clli_{Opl} = \sum_{\text{alle scholen}} Clli_{Opl_school}$, waarbij:

$Clli_{Opl_school} = \text{MIN} (\text{Proc_school_iOpl}; \text{Gemid_tot_iOpl} + (2 \times \text{Stdev_tot_iOpl})) \times \text{aantal leerlingen in de school, waarbij:}$

a) $Clli_{Opl_school}$ = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 1;

b) Proc_school_iOpl = het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;

c) Gemid_tot_iOpl = het gemiddelde van het procentueel aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1;

d) Stdev_tot_iOpl = de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 1;

e) MIN = de laagste waarde van de twee: het procentueel aantal leerlingen dat per school in

aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1 of het gemiddelde van het procentueel aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 1 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingpopulatie voor leerlingenkenmerk 1;

2° berekening van Cli_{St} : $Cli_{St} = \sum_{\text{alle scholen}} Cli_{St_school}$, waarbij:

$Cli_{St_school} = \text{MIN}(\text{Proc_school_iSt}; \text{Gemid_tot_iSt} + (2 \times \text{Stdev_tot_iSt})) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

- a) Cli_{St_school} = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 2;
- b) Proc_school_iSt = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;
- c) Gemid_tot_iSt = het gemiddelde van het procentueel aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2;
- d) Stdev_tot_iSt = de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingpopulatie voor leerlingenkenmerk 2;
- e) MIN = de laagste waarde van de twee: het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2 of het gemiddelde van het procentueel aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 2 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingpopulatie voor leerlingenkenmerk 2;

3° berekening van Cli_{Ta} : $Cli_{Ta} = \sum_{\text{alle scholen}} Cli_{Ta_school}$, waarbij:

$Cli_{Ta_school} = \text{MIN}(\text{Proc_school_iT}_a; \text{Gemid_tot_iT}_a + (2 \times \text{Stdev_tot_iT}_a)) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

- a) Cli_{Ta_school} = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 3;

b) Proc_school_iT_a = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;

c) Gemid_tot_iT_a = het gemiddelde van het procentueel aantal leerlingen per school dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3;

d) Stdev_tot_iT_a = de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingpopulatie voor leerlingenkenmerk 3;

e) MIN = de laagste waarde van de twee: het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3 of het gemiddelde van het procentueel aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 3 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingpopulatie voor leerlingenkenmerk 3;

4° berekening van Cli_{Bu} : $Cli_{Bu} = \sum_{\text{alle scholen}} Cli_{Bu_school}$, waarbij:

$Cli_{Bu_school} = \text{MIN}(\text{Proc_school_iBu}; \text{Gemid_tot_iBu} + (2 \times \text{Stdev_tot_iBu})) \times \text{aantal leerlingen in de school}$, waarbij:

- a) Cli_{Bu_school} = het gecorrigeerde leerlingenaantal per school voor leerlingenkenmerk 4;
- b) Proc_school_iBu = het procentueel aantal leerlingen per school dat in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4;
- c) Gemid_tot_iBu = het gemiddelde van het procentueel aantal leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4;
- d) Stdev_tot_iBu = de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingpopulatie voor leerlingenkenmerk 4;
- e) MIN = de laagste waarde van de twee: het procentueel aantal leerlingen dat per school in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 of het gemiddelde van het procentueel aantal

leerlingen dat voor alle scholen samen in aanmerking komt voor leerlingenkenmerk 4 vermeerderd met twee keer de standaarddeviatie berekend op de totale procentuele leerlingenpopulatie voor leerlingenkenmerk 4.

ONDERAFDELING III

Berekening van het werkingsbudget per school

Artikel 11

Het werkingsbudget per school wordt voor een deel berekend op basis van schoolkenmerken en voor een deel op basis van leerlingenkenmerken.

Artikel 12

§1. Per school wordt het totale aantal punten berekend door het aantal leerlingen, geteld op de teldatum, vermeld in artikel 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht voor schoolkenmerken, met uitzondering van schoolkenmerk V1, V2 en SK_Gon.

§2. Het werkingsbudget per school van het gewoon secundair onderwijs is de som van:

- 1° het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school met de GPP_{SchK} , vermeld in artikel 8, 3°;
- 2° het bedrag, verkregen door het resultaat van de volgende vermenigvuldigingen:
 - a) $B_{Clli_{Opl}} \times Clli_{Opl_school}$;
 - b) $B_{Clli_{St}} \times Clli_{St_school}$;
 - c) $B_{Clli_{Ta}} \times Clli_{Ta_school}$;
 - d) $B_{Clli_{Bu}} \times Clli_{Bu_school}$;
- 3° GW_{V1} , vermeld in artikel 9, §1, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school;
- 4° GW_{V2} , vermeld in artikel 9, §2, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school.

§3. Het budget, verkregen na de toepassing van §2, wordt voor het Gemeenschapsonderwijs jaarlijks aan de raden van bestuur van de scholengroepen toegekend in overeenstemming met de bepalingen van [artikel 36](#), 2°, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het Gemeenschapsonderwijs, waarbij:

- 1° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het gewoon secundair Gemeenschapsonderwijs tot en met 2015 verminderd wordt met 30 percent van de loonkosten van de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon secundair Gemeenschapsonderwijs, in 2016 met 60 percent en in 2017 met 100 percent van die loonkosten;
- 2° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het gewoon secundair Gemeenschapsonderwijs verhoogd wordt met de middelen, vastgelegd voor het optrekken van het vakantiegeld tot 92% voor het contractuele meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 847.000 euro. Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dit bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, vermeld in artikel 6;
- 3° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, vermeerderd wordt met een transitiefonds dat in 2009 1.250.000 euro bedraagt en jaarlijks verminderd wordt met 125.000 euro.

§4. Het werkingsbudget verkregen na toepassing van §2 wordt voor het gesubsidieerd onderwijs jaarlijks toegekend aan de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs.

Daarbij worden de middelen voor de schoolbesturen van het vrij gesubsidieerd onderwijs verhoogd met de middelen tot harmonisering van de lonen tussen het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd vrij onderwijs en dat personeel van het Gemeenschapsonderwijs, toegekend via de respectieve onderwijs-cao's. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 4.745.000 euro. Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, vermeld in artikel 6. Die cao-middelen worden verdeeld naar rata van het

aantal punten per school van het vrij gesubsidieerd onderwijs, dat verkregen is na de toepassing van §1.

§5. De werkingsbudgetten van de scholengroepen van het Gemeenschapsonderwijs en van de scholen van het gesubsidieerd gewoon secundair onderwijs worden elk jaar in twee schijven uitbetaald: in januari een eerste schijf van 50% en het saldo in juni.

AFDELING IV

Werkingsbudgetten
in het gefinancierde en gesubsidieerde
buitengewoon secundair onderwijs

ONDERAFDELING I

Vaststelling van het totale werkingsbudget
en de verdeling ervan in deelbudgetten

Artikel 13

§1. Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008-2009, is het startbedrag voor de werkingsmiddelen voor het buitengewoon secundair onderwijs 23.732.000 euro.

§2. De berekening van het werkingsbudget vanaf begrotingsjaar 2010 gebeurt als volgt:

- 1° vanaf begrotingsjaar 2010 tot en met begrotingsjaar 2015 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon secundair onderwijs, vermeerderd met 30% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het buitengewoon secundair Gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;
- 2° voor het begrotingsjaar 2016 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon secundair onderwijs berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitenge-

woon secundair onderwijs, vermeerderd met 60% van de loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het buitengewoon secundair Gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

3° voor het begrotingsjaar 2017 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon secundair onderwijs, vermeerderd met de volledige loonkosten van de leden van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel van het buitengewoon secundair Gemeenschapsonderwijs van het vorige begrotingsjaar;

4° vanaf 2018 wordt het werkingsbudget voor het buitengewoon secundair onderwijs jaarlijks berekend op basis van de kredieten die in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het vorige begrotingsjaar als werkingsbudget bestemd zijn voor het buitengewoon secundair onderwijs.

§3. Voor het begrotingsjaar 2009 wordt het bedrag van 23.732.000 euro vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt het bedrag, verkregen na de toepassing van §2, vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.

De coëfficiënten A1 en A2 worden als volgt berekend:

1° $A1 = 0,6 + 0,4$ (punten 1/punten 0), waarbij:

- a) punten 1 = het totale aantal punten voor schoolkenmerken, zoals berekend na de toepassing van artikel 15, voor de leerlingen van het buitengewoon secundair onderwijs op 1 februari van het vorige schooljaar;
- b) punten 0 = het totale aantal punten voor schoolkenmerken, zoals berekend na de toepassing van artikel 15, voor de leerlingen van het buitengewoon secundair onderwijs op 1 februari van het voorlaatste schooljaar;

2° $A2 = Cx-1/(Cx-2)$, waarbij:

- a) Cx-1: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar x-1;
- b) Cx-2: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar x-2.

De A2-coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

§4. Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor de begrotingsjaren 2009 tot en met 2015 verhoogd met 70% van de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

Het bedrag, verkregen door de toepassing van §3, wordt voor het begrotingsjaar 2016 verhoogd met 40% van de loonkosten die jaarlijks vrijkomen door de toepassing van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de Rijksinrichtingen.

Artikel 14

§1. Van het werkingsbudget buitengewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van artikel 13, wordt een budget van 3 percent voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V1. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$$V1 = B * \text{lln_Neu} * 3\% / (\text{lln_tot} + \text{lln_Neu} * 3\% + \text{lln_LB} * 4,5\%), \text{ waarbij:}$$

- 1° B = werkingsbudget, verkregen na de toepassing van artikel 13;
- 2° lln_Neu = leerlingen van het buitengewoon secundair Gemeenschapsonderwijs;

3° lln_tot = het totale aantal leerlingen in het buitengewoon secundair onderwijs;

4° lln_LB = leerlingen van het officieel buitengewoon secundair onderwijs.

§2. Van het werkingsbudget buitengewoon secundair onderwijs, verkregen na de toepassing van artikel 13, wordt een budget van 4,5% voorafgenomen voor scholen die voldoen aan schoolkenmerk V2. Die voorafname wordt berekend volgens de volgende formule:

$$V2 = B * \text{lln_LB} * 4,5\% / (\text{lln_tot} + \text{lln_Neu} * 3\% + \text{lln_LB} * 4,5\%).$$

§3. Het werkingsbudget dat verdeeld wordt op basis van de schoolkenmerken, hierna B_SchK te noemen, wordt bepaald door de toepassing van de volgende formule:

$$B_SchK = B - V1 - V2.$$

ONDERAFDELING II

Verdelingsmechanisme van de deelbudgetten

Artikel 15

B_SchK, vermeld in artikel 14, §3, wordt als volgt verdeeld over de schoolkenmerken, vermeld in artikel 5, §1, met uitzondering van schoolkenmerk V1 en V2:

- 1° voor de leerlingen van het buitengewoon secundair onderwijs en van het geïntegreerd secundair onderwijs wordt het puntengewicht als volgt vastgesteld:

Buitengewoon secundair onderwijs niet type 4	34 punten
Buitengewoon secundair onderwijs wel type 4	39 punten
Geïntegreerd onderwijs – gedeeltelijke en permanente integratie	2 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie voor leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 1	2 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 3, 4, 6 of 7 met een bijkomende mentale handicap	2 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van normaal begaafde leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 3	7 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van normaal begaafde leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 4 of 7	9 punten
Geïntegreerd onderwijs – volledige en permanente integratie van normaal begaafde leerlingen met een attest van het buitengewoon onderwijs type 6	14 punten

- 2° voor alle scholen wordt per categorie, vermeld in 1°, het aantal leerlingen, geteld op de teldatum, vermeld in artikel 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, vermenigvuldigd met het overeenkomstige puntengewicht;
- 3° het B_SchK wordt vervolgens gedeeld door het totale aantal te verdelen punten. Het quotiënt van die deling is de geldwaarde per punt voor schoolkenmerken, hierna GPP_SchK te noemen.

Artikel 16

Het budget V1, vermeld in artikel 14, §1, wordt als volgt verdeeld: V1 wordt gedeeld door alle leerlingen van het buitengewoon secundair Gemeenschaps-onderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V1, hierna GW_V1 te noemen.

Het budget V2, vermeld in artikel 14, §2, wordt als volgt verdeeld: V2 wordt gedeeld door alle leerlingen van het buitengewoon officieel secundair onderwijs. Het quotiënt van die deling resulteert in een geldwaarde per leerling voor schoolkenmerk V2, hierna GW_V2 te noemen.

ONDERAFDELING III

Berekening van het werkingsbudget per school

Artikel 17

Het werkingsbudget per school wordt berekend op basis van schoolkenmerken.

Artikel 18

§1. Per school wordt het totale aantal punten berekend door het aantal leerlingen, geteld op de teldatum, vermeld in artikel 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht voor schoolkenmerken, met uitzondering van schoolkenmerk V1, V2 en SchK_Gon.

§2. Het werkingsbudget per school van het buitengewoon secundair onderwijs is de som van:

- 1° het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school met de GPP_SchK, vermeld in artikel 15, 3°;
- 2° GW_V1, vermeld in artikel 16, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school;
- 3° GW_V2, vermeld in artikel 16, vermenigvuldigd met het aantal leerlingen in de school.

§3. Het budget, verkregen na de toepassing van §1 en §2, wordt voor het Gemeenschapsonderwijs jaarlijks aan de raden van bestuur van de scholengroepen toegekend in overeenstemming met de bepalingen van [artikel 36](#), 2°, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het Gemeenschapsonderwijs, waarbij:

- 1° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van het buitengewoon secundair Gemeenschapsonderwijs tot en met 2015 verminderd wordt met 30 percent van de loonkosten van de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gewoon secundair Gemeenschapsonderwijs, in 2016 met 60 percent en in 2017 met 100 percent van die loonkosten;
- 2° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, voor het geheel van de scholen van

het buitengewoon secundair Gemeenschapsonderwijs verhoogd wordt met de middelen, vastgelegd voor het optrekken van het vakantiegeld tot 92% voor het contractuele meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs, toegekend via de betreffende onderwijs-cao. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 68.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, vermeld in artikel 13;

3° de som van het bedrag dat met toepassing van §2 verkregen is, vermeerderd wordt met een transitiefonds dat in 2009 56.000 euro bedraagt en in 2010 19.000 euro.

§4. Het werkingsbudget verkregen na de toepassing van §2, wordt voor het gesubsidieerd onderwijs jaarlijks toegekend aan de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs.

Daarbij worden de middelen voor de schoolbesturen van het vrij gesubsidieerd onderwijs verhoogd met de middelen tot harmonisering van de lonen tussen het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd vrij onderwijs en dat personeel van het Gemeenschapsonderwijs, toegekend via de respectieve onderwijs-cao's. Voor het begrotingsjaar 2009 is dat bedrag 266.000 euro. Vanaf begrotingsjaar 2010 wordt dat bedrag jaarlijks geïndexeerd door de toepassing van de A2-coëfficiënt, vermeld in artikel 13. Die cao-middelen worden verdeeld naar rata van het aantal punten per school van het vrij gesubsidieerd onderwijs, dat verkregen is na de toepassing van §1.

§5. De werkingsbudgetten van de scholengroepen van het Gemeenschapsonderwijs en van de scholen van het gesubsidieerd gewoon secundair onderwijs worden elk jaar in twee schijven uitbetaald: in januari een eerste schijf van 50% en het saldo in juni.

ONDERAFDELING IV

Berekening van de integratietoelage per school

Artikel 19

Per school wordt het totale aantal punten berekend door het aantal GON-leerlingen die begeleid worden vanuit de school voor buitengewoon secundair onderwijs, te vermenigvuldigen met hun puntengewicht zoals bepaald in artikel 15.

De integratietoelage per school van het buitengewoon secundair onderwijs is het resultaat van de vermenigvuldiging van het totale aantal punten per school zoals berekend in het eerste lid met de GPP_SchK, vermeld in artikel 15, 3°.

De integratietoelage wordt jaarlijks uitbetaald in één schijf in juni.

HOOFDSTUK IV

Deeltijds kunstonderwijs

Artikel 20

Voor het begrotingsjaar 2009, dat de kredieten omvat voor het schooljaar 2008-2009, is het bedrag dat bestemd is voor het deeltijds kunstonderwijs in het Gemeenschapsonderwijs 1.812.000 euro.

Vanaf begrotingsjaar 2009 wordt dit werkingsbudget jaarlijks vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënt A2 die als volgt berekend wordt:

$A2 = (Cx-1/Cx-2)$, waarbij:

- 1° Cx-1: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar x-1;
- 2° Cx-2: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar x-2.

De A2-coëfficiënt wordt voor 100% in rekening gebracht.

HOOFDSTUK V

Evaluatie

Artikel 21

In 2012 wordt het nieuwe financieringssysteem door de Vlaamse Regering geëvalueerd. Deze evaluatie zal de doelmatige aanwending van de toegekende werkmiddelen beoordelen. Uitgangspunten van deze evaluatie zijn:

- de gelijke behandeling van elk kind met dezelfde noden;
- gelijke middelen voor elke school in eenzelfde situatie;
- het voeren van een gelijkheidsbeleid;
- transparantie, voorspelbaarheid en stabiliteit van het mechanisme;
- evolutie van de schoolloopbanen, met bijzondere aandacht voor gelijke kansen en talentontwikkeling.

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikel 22

§1. In het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 worden in artikel 192, §3, de woorden “artikelen 80, §1, 81, en 82, §2” vervangen door “artikelen 79, §4, en 85bis, §4” en de woorden “artikel 80, §1” door de woorden “artikelen 79, §4, en 85bis, §4”.

§2. In het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, worden de volgende artikelen opgeheven:

- 1° artikel 2, vervangen bij het decreet van 20 december 2002;
- 2° artikel 3, vervangen bij het decreet van 20 december 2002;
- 3° artikel 3bis, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998 en vervangen bij het decreet van 20 december 2002.

Artikel 23

In afwachting van het in werking treden van de besluiten ter uitvoering van dit decreet blijft de ter

zake geldende regelgeving die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet van kracht is, van toepassing.

Artikel 24

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2009.

Brussel, 25 april 2008.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Werk,
Onderwijs en Vorming,*

Frank VANDENBROUCKE

BIJLAGE
bij de memorie van toelichting:
REGULERINGSIMPACTANALYSE

RIA RAPPORT : Werkingsmiddelen

basisonderwijs en secundair onderwijs

1. KORTE BESCHRIJVING THEMA

Dit RIA-rapport bespreekt de invoering van een nieuw financieringssysteem voor de werkingsmiddelen in het basisonderwijs en in het secundair onderwijs.

2. PROBLEEM EN DOELSTELLINGEN

2.1. Probleemstelling

Achtergrond: stijgende onderwijskwaliteit en –participatie als motor voor Vlaanderen

Het Vlaanderen van vandaag is een zeer gemoderniseerde regio, technologisch sterk ontwikkeld, cultureel bruisend en sociaal geëngageerd. De hoge productiviteit van de werknemers zet internationale investeerders ertoe aan om hier te investeren.

De troeven die Vlaanderen heeft, gaan in belangrijke mate terug op de hoge vlucht die ons onderwijs de afgelopen decennia genomen heeft, zowel kwantitatief als kwalitatief. De onderwijsparticipatie is vanaf de jaren vijftig en zestig sterk toegenomen, waardoor de gemiddelde scholingsgraad van elke generatie beduidend hoger kwam te liggen dan die van de vorige. Daarnaast blijkt uit internationale peilingen dat het Vlaamse onderwijs tot het beste ter wereld behoort. Die topkwaliteit maakt dat ons onderwijs uitstekend gekwalificeerde mensen kan afleveren.

Probleem: talent blijft soms onbenut

Vandaag moeten we helaas vaststellen dat het Vlaamse onderwijs niet kan verhinderen dat er toch *nog talent verloren* gaat. Een heel aantal jongeren komt *niet of te laag* gekwalificeerd op de arbeidsmarkt. Tien procent verlaat de secundaire school zonder diploma of getuigschrift.

Gevolgen voor welvaart en sociale cohesie

De hoge ongekwalficeerde uitstroom heeft gevolgen voor onze economie en onze maatschappij. Doordat Vlaanderen een kennismaatschappij en –economie bij uitstek is, betekent elk talent dat onbenut blijft, een verlies voor onze welvaart. Daarnaast zien we, door de hogere scholingsgraad die we algemeen bereiken, een steeds diepere de kloof tussen het deel van de bevolking dat zijn kennis en competenties weet te ontwikkelen en de groepen uit

de samenleving die daartoe veel minder kansen hebben gekregen. De dualisering die zo ontstaat, zet de sociale cohesie binnen onze maatschappij onder druk. Zonder overheidsingrijpen zal deze situatie naar verwachting enkel nog verslechteren.

Oorzaak: ongelijke kansen door selectiemechanismen in het onderwijs en lacunes in het beleid

A. We stellen vast dat in ons onderwijs heel wat selectiemechanismen zitten, zowel a) bij de start als b) tijdens de schoolloopbaan, die ervoor zorgen dat niet alle leerlingen gelijke kansen krijgen¹.

a) De verhoogde participatie heeft geen einde gemaakt aan de **sociale ongelijkheid op het vlak van toegang** tot het onderwijs. Ook de nieuwe Vlamingen van allochtone herkomst kunnen niet voldoende aansluiten bij de stijgende onderwijsparticipatie.

1. Het rekruteringsbeleid van scholen werkt segregatie in de hand. Leerlingen uit bevoorrechte milieus zijn aantrekkelijker voor scholen dan leerlingen uit achtergestelde sociale milieus. Ze zetten doorgaans betere leerprestaties neer, wat scholen goed vinden voor hun imago.

2. Scholen met een kansarm publiek trekken sneller leerlingen uit kansarme milieus aan en zien daardoor de kwaliteit van hun onderwijs onder druk te komen staan.

b) Het onderwijsbestel blijkt zelf **via complexe mechanismen stelselmatig sociale selectie** te veroorzaken. Sociale herkomst – en dus niet (enkel) talent – blijkt nog steeds het onderwijsniveau te bepalen dat iemand bereikt. Kinderen uit de elites en de middenlagen van de bevolking krijgen globaal meer kansen om de onderwijsladder te beklimmen dan hun leeftijdsgenoten uit lager gesitueerde sociale categorieën. Kansarmere jongeren lopen meer risico om in minder succesvolle trajecten terecht te komen.

1. De kwaliteit van het onderwijs in scholen met veel kansarme leerlingen komt onder druk te staan.

2. Jongeren uit achtergestelde milieus moeten meestal een grotere inspanning leveren om eenzelfde opleidingsniveau te halen dan hun leeftijdsgenoten uit welgestelde milieus.

2.1. Ze krijgen van thuis uit minder cultureel kapitaal mee. Laaggeschoolde ouders hebben het veel moeilijker om hun kinderen te begeleiden in hun schoolloopbaan; ze hanteren niet het taalgebruik dat van kinderen op school verwacht wordt.

2.2. Ze krijgen van thuis uit minder sociaal kapitaal mee. Laaggeschoolde ouders beschikken niet over netwerken en informatie die hun kinderen helpen bij problemen.

2.3. Ze krijgen van thuis uit minder materiële ondersteuning. Gezinnen met een laag inkomen kunnen hun kinderen minder comfort bieden zoals een aparte studeerruimte, boeken, leerrijke nevenactiviteiten, PC en internet.

3. Allochtonen hebben een verder nadeel als ze de Vlaamse taal en cultuur onvoldoende kennen.

B. Daarnaast stellen we vast dat het beleid de gelijkekansenproblematiek tot op heden onvoldoende heeft kunnen oplossen. Het is er nog niet in geslaagd de kloof tussen de wereld van thuis en de wereld van de school te dichten. Vlaanderen doet het op dat vlak heel wat minder goed dan andere landen binnen de OESO.

Daar zijn verschillende oorzaken voor². a) Er is een tijdlang te weinig geïnvesteerd in de werking van scholen. De kosten van het onderwijs werden onvoldoende beperkt voor minder

¹ Zie onderzoek HIVA: “De school van de ongelijkheid”, Nico Virtt, Ides Nicaise, Dirk de Zutter.

² “Wetenschappelijke vaardigheden voor de toekomst. De eerste resultaten van PISA 2006”, Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming, Universiteit Gent, Vakgroep Onderwijskunde.

gegoede gezinnen. b) De impact van de bestaande GOK-maatregelen die enkel voor personeelsomkadering effect hebben en niet voor de werkingsmiddelen is onvoldoende. c) De verdeling van de overheidsmiddelen is onvoldoende afgestemd op de verschillen tussen leerlingen en scholen en dus ook op de verschillen in kansen die zij hebben. Het spreekt voor zich dat budgettaire beperkingen hier in het verleden ook een rol gespeeld hebben.

a) Doordat een tijdlang **te weinig geïnvesteerd** werd in de werking van onze scholen, hebben ouders te vaak substantieel moeten bijdragen om goed onderwijs mogelijk te maken. De kosten die de scholen aanrekenden bepaalden dan ook vaak de schoolkeuze van de ouders. De commissie Zorgvuldig Bestuur kreeg de afgelopen jaren telkens een twintigtal vragen en klachten over kosteloosheid en kosteloze toegang. Er zijn maatregelen genomen voor een sterke kostenbeheersing in het basisonderwijs en de invoering van een maximumfactuur in het schooljaar 2007-2008. Daarnaast is ook de schooltoelage (een “studiebeurs”) ingevoerd voor basisonderwijs in 2007-2008, terwijl in 2007-2008 het percentage leerlingen met een schooltoelage in het secundair onderwijs tot 25% zal stijgen. Deze recente maatregelen zijn wel een stap vooruit voor de ouders en leerlingen, maar lossen vanzelfsprekend niet de oorzaak zelf op, de te lage financiering van de scholen zelf.

b) Sinds de jaren '90 is het onderwijsbeleid doelgroepengericht. Scholen met kansarme leerlingen kregen bijkomende financiering om een gelijkekansenbeleid te voeren. Achtereenvolgens kwamen de projecten onderwijsvoorrangsbeleid, zorgverbredingsbeleid, maatregelen in het kader van het non-discriminatiebeleid en specifieke noden tot stand. De vorige Vlaamse Regering heeft instrumenten ontwikkeld om de bestaande systemen van onderwijsvoorrangsbeleid en zorgverbreding te integreren en te versterken. Het GOK-decreet zorgt voor bijkomende omkadering (personeelsmiddelen) van scholen op basis van weloverwogen indicatoren.

1. Echter, in het GOK-mechanisme moeten scholen een bepaald percentage GOK-leerlingen hebben willen ze extra personeelsleden krijgen. Ze moeten dus een **drempel** overschrijden om een beroep te kunnen doen op bijkomende middelen. Bovendien wordt er met een gesloten enveloppe gewerkt, zodat de overheid niet alle GOK-behoefte kan inwilligen.

2. De **indicatoren** die gebruikt worden voor de berekening van de GOK-middelen zijn bovendien niet voldoende robuust en stabiel. Daarnaast zijn ze ook niet alle af te leiden uit databanken.

De indicatoren en wegingen die voor het berekenen van de toegekende bedragen in het basisonderwijs en in de eerste graad van het secundair onderwijs gebruikt worden, zijn de volgende:

- de leerling behoort tot de trekkende bevolking (weging 0,8);
- de leerling is tijdelijk of permanent buiten het eigen gezinsverband opgenomen (weging 0,8);
- de moeder is niet in het bezit van een diploma secundair onderwijs of van een daarmee gelijkwaardig studiebewijs (weging 0,6);
- het gezin leeft van een vervangingsinkomen (weging 0,4);
- de thuistaal is niet het Nederlands (weging 0,2). Deze indicator komt enkel in rekening in combinatie met een andere GOK-indicator.

Daarnaast spelen nog een aantal coëfficiënten een rol.

In de tweede en derde graad van het secundair onderwijs wordt met nog andere, meer bepaald onderwijskundige indicatoren gewerkt: ex-OKAN leerling, meer dan 2 jaar schoolse achterstand, instroom met B- of C-attest in TSO en BSO.

c) Zoals reeds gezegd, wordt bij de verdeling van de middelen onvoldoende structureel rekening gehouden met de kenmerken van leerlingen en scholen. De financiering is netgebonden. De transparantie en voorspelbaarheid van het financieringsmechanisme zijn niet optimaal.

De berekening van de werkingsmiddelen voor het gemeenschapsonderwijs is nu niet dezelfde als de berekening van de werkingsmiddelen voor het gesubsidieerd onderwijs. De middelen voor het gemeenschapsonderwijs werden in het verleden vastgelegd en evolueerden volgens bepaalde parameters en wettelijke beschikkingen. Door de Tivoli akkoorden werd de kloof tussen het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd wel gaandeweg verkleind. De huidige verhouding bedraagt 100-76.

Wie de problematiek van de **netgebonden financiering** wil oplossen, mag niet voorbij gaan aan het feit dat er soms goede redenen voor de verschillende financiering zijn. De netten vervullen immers niet altijd dezelfde taken. Er zijn dan ook objectiveerbare verschillen die de toekenning van extra werkingsmiddelen verantwoorden. Denken we maar aan de kostprijs verbonden aan de organisatie van meerdere cursussen erkende godsdiensten en niet-confessionele zedenleer. De inrichtende machten van het officieel onderwijs hebben de grondwettelijke verplichting om meerdere erkende godsdiensten en niet-confessionele zedenleer aan te bieden. Daarnaast is er voor het gemeenschapsonderwijs ook de verplichting van de vrije keuze. De kostprijs van de objectiveerbare verschillen samen wordt geschat op 7,5%.

Het gemeenschapsonderwijs heeft een aanzienlijk aantal vastbenoemde personeelsleden in het MVD-personeel (meesters-, vak-, dienstpersoneel) in een relatief hoge leeftijdscategorie met alle gevolgen inzake afwezigheden wegens ziekte enz. Er zijn onvoldoende financiële prikkels voor scholen om deze groep te activeren. Het gesubsidieerd onderwijs dan weer moet zelf, vanuit de werkingsmiddelen, instaan voor het onderhoud van de scholen.

De werkingsmiddelen voor het gemeenschapsonderwijs worden toegekend in de vorm van een dotatie. De Raad van het Gemeenschapsonderwijs heeft criteria vastgelegd om deze dotatie te verdelen over de scholengroepen. Dit laat toe om solidariteit onder de scholen te organiseren. Betaling van de werkingsmiddelen aan de scholen zelf kan enkel als er een wijziging komt aan het bijzonder decreet.

Dat er nog voor de reguliere financiering nog **geen** gebruik gemaakt wordt van **kenmerken van leerlingen** en scholen is een probleem. Kansen van leerlingen op een succesvolle loopbaan hangen immers sterk samen met het sociaal milieu waarin ze leven.

Flankerende omkaderingsmechanismen, die zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs bestaan hebben ervoor gezorgd dat **transparantie en voorspelbaarheid** van het financieringsmechanisme **niet optimaal** zijn. De berekening verschilt voor de omkadering en de werkingsmiddelen en is anders in het basisonderwijs dan in het secundair onderwijs. Bovendien is er telkens apart geld voor specifieke situaties en doelgroepen.

Vrije juridische beleidsruimte

Artikel 24 van de Grondwet zegt: “Alle leerlingen of studenten, ouders, personeelsleden en onderwijsinstellingen zijn gelijk voor de wet of het decreet. De wet en het decreet houden rekening met objectieve verschillen, waaronder de eigen karakteristieken van iedere inrichtende macht, die een aangepaste behandeling verantwoorden”. De Grondwet schrijft dus geen formele gelijke behandeling voor.

In België kennen we vrijheid van onderwijs. De rechten van de ouders moeten zodanig zijn dat de reële vrije keuze mogelijk is. Ook de onderwijsvrijheid van de verstrekkers mag niet worden afgeremd. De overheid kan evenwel een aantal kwantitatieve en kwalitatieve criteria bepalen met betrekking tot de financiering en subsidiëring.

2.2. Doelstellingen

Algemeen

De *ontplooiing en ontwikkeling van elk talent* is een topprioriteit. We moeten daarom waarborgen dat elk kind gelijke kansen op kwaliteitsvol onderwijs krijgt, zodat onze welvaart en de sociale cohesie gewaarborgd blijven.

De Vlaamse Regering heeft als antwoord op de boven geschetste problematiek in het regeerakkoord dan ook volgende doelstelling naar voor geschoven:

Het onderwijs is sterker gericht op de talentontwikkeling van elk kind: alle kinderen/jongeren hebben toegang tot betaalbaar, toegankelijk en kwalitatief onderwijs op maat en met eerbiediging van de vrije keuze. De dualisering van de samenleving wordt bestreden door iedereen toegang tot leerinitiatieven te garanderen en door doorheen het gehele leerproces effectief en efficiënt ongelijke kansen aan te pakken.

De Vlaamse Regering heeft daarbij ook aangegeven hoe ze deze doelstelling via werkingsmiddelen, omkadering, en vrije keuze verwezenlijkt wil zien.

In de beleidsnota wordt de focus op talentontwikkeling vertaald naar een politiek van gelijke kansen:

Het moment is aangebroken om van gelijke kansen in en door het onderwijs hét beleidsimperatief te maken (...) een duurzame stijging in participatie en kwaliteit kan enkel wanneer we die cruciale uitdaging van gelijke kansen kunnen overwinnen. (...) Ons onderwijsbeleid zal er dus in bestaan niet zozeer een gelijkekansenbeleid te voeren naast zovele andere prioriteiten, maar gelijke kansen tot richtinggevend beginsel voor alle aspecten van het beleid te maken. Gelijkekansenbeleid staat niet haaks op kwaliteit. Natuurlijk zijn talenten en begaafdheid niet gelijk verdeeld. Maar een aantal landen slaagt er in hoge onderwijskwaliteit met veel minder verschillen tussen leerlingen te verzoenen.

Daarbij werden vier speerpunten geformuleerd:

- 1) een betere aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt;
- 2) een *gelijke financiering voor het gehele onderwijs*;
- 3) structurele veranderingen wat betreft scholen en leerkrachten;
- 4) een aantrekkelijk en motiverend beroepsperspectief voor leraren.

In deze RIA beperken we ons tot een analyse van de verschillende opties die er binnen de vrije politieke en budgettaire beleidsruimte (zie verder) nog bestaan voor de **gelijke**

financiering in het basis- en secundair onderwijs, specifiek voor de **werkingsmiddelen**. Andere maatregelen komen later of elders aan bod.

We kunnen dan volgende specifieke doelstellingen onderscheiden die het beleid moet zien te verwezenlijken:

- 1) Het rekruteren van leerlingen uit sociaal achtergestelde milieus mag voor scholen niet minder aantrekkelijk zijn dan het rekruteren van leerlingen uit de niet achtergestelde milieus.
- 2) De onderwijskwaliteit moet verder onderhouden en gestimuleerd blijven. Scholen moeten voldoende wapens krijgen om de kwaliteit van hun onderwijs naar een hoog niveau te tillen.
- 3) Leerlingen met een beperkt cultureel kapitaal moeten in de mate van het mogelijke ondersteuning krijgen die deze handicap neutraliseert.
- 4) Leerlingen met een beperkt sociaal kapitaal moeten in de mate van het mogelijke ondersteuning krijgen die deze handicap neutraliseert.
- 5) Scholen moeten de nodige middelen krijgen om minder gegoede leerlingen het comfort (bv. boeken, leerrijke nevenactiviteiten) te bieden waarover ook andere leerlingen beschikken.
- 6) Scholen moeten de nodige middelen krijgen om leerlingen met een onvoldoende kennis van de Vlaamse taal en cultuur te ondersteunen.
- 7) Scholen moeten de nodige middelen krijgen opdat zij hun werking op een kwaliteitsvolle manier kunnen vormgeven zonder een beroep te moeten doen op te hoge bijdragen van de ouders.

Financiële bijdragen mogen niet langer een drempel vormen bij de schoolkeuze.

- 8) De financiering moet rekening houden met verschillen tussen leerlingen en scholen. Het mechanisme moet streven naar een gelijke behandeling van elk kind met dezelfde noden en gelijke middelen voor elke school in eenzelfde situatie.
 - Bij de verdeling van de middelen moet rekening gehouden worden met de relevante objectieve verschillen tussen de netten.
 - Gemeenschapsscholen moeten prikkels krijgen om hun MVD-personeel te activeren. De loonlast van dit personeel mag echter de werkingsmiddelen voor de gemeenschapsscholen niet helemaal opsorpen.
 - Er moet een set van stabiele en robuuste indicatoren gebruikt worden die de samenhang van onderwijskansen voor jongeren en hun sociaal milieu goed vatten. Ze moeten uit bestaande (en op te bouwen) databanken te halen zijn.
 - Voor alle betrokkenen moet de verdeling van de beschikbare middelen voorspelbaar en transparant zijn en voor basisonderwijs en secundair onderwijs zoveel mogelijk gelijk lopen.
 - De financiering op basis van leerlingenkenmerken moet een volledig open-end systeem zijn. Er zal dus geen drempel zijn, uitgedrukt in een percentage gewogen leerlingen die scholen moeten bereiken willen ze bijkomende middelen krijgen.

Vrije politieke ruimte

Regeerakkoord

Voor de werkingsmiddelen wordt afgestapt van het model van verhoudingen tussen de onderwijsnetten. Het tivoli-akkoord, m.b.t. de gelijke financiering van de onderwijsnetten voeren we correct uit. Aansluitend implementeren we stap voor stap een nieuwe financieringswijze die de gelijke financiering van elk kind met dezelfde noden zal bewerkstelligen op basis van leerlingenkenmerken (kenmerken die samenhangen met persoonlijke eigenschappen en de sociale context) en schoolgebonden kenmerken (grootte, studierichting, vrije keuze...). Elke school in eenzelfde situatie moet over gelijke middelen beschikken.

(...)We bepalen de voorwaarden waaronder gesubsidieerde officiële en ook vrije scholen erkend kunnen worden als instellingen met een open karakter, die de vrije keuze kunnen waarborgen in regio's waar deze nog niet is gegarandeerd. De vrije keuze als schoolgebonden factor levert de nodige financiële middelen op.

Beleidsnota

Op de tweede plaats zullen we voor het gehele onderwijs werken aan een gelijke financiering. We willen de lat gelijk leggen voor alle leerlingen. In het leerplichtonderwijs willen we omkadering en werkingsmiddelen op basis van school- en leerlingenkenmerken berekenen: zo kunnen we ervoor zorgen dat het leerplichtonderwijs systematisch rekening houdt met factoren van achterstelling van leerlingen, die extra ondersteuning in de school nodig maken.

Beleidsbrief 2007-2008

We spraken af dat het nieuwe systeem niet alleen op schoolkenmerken, maar ook op leerlingenkenmerken zal gebaseerd zijn. Kansen van leerlingen op een succesvolle schoolloopbaan hangen immers sterk samen met het sociaal milieu waarin ze leven. Verschillen in de materiële situatie, in de toegang tot cultuurgoeieren, tussen thuiscultuur en schoolcultuur, tussen de thuistaal en de taal van de klas, in onderwijssteuning die de ouders bieden: al die factoren hebben een invloed op het succes op school. We willen het nieuwe financieringssysteem – de middelen voor de werking én voor het aanstellen van het personeel (omkadering) – dan ook baseren op de kenmerken van het sociaal milieu van leerlingen die sterk samenhangen met hun schoolloopbaan.

Na heel wat voorbereidingswerk in nauw overleg met wetenschappers, koos ik voor vier kenmerken met de respectieve indicatoren, die als basis voor de gedifferentieerde financiering in aanmerking komen.

Kenmerken	Indicatoren
De culturele bagage van de leerling	Het opleidingsniveau van de moeder
De financiële draagkracht van het gezin van de leerling	Het ontvangen van een schooltoelage
Het taalkundige en culturele kapitaal van het gezin van de leerling	Taal van de leerling: - thuistaal - taalgebruik
Het sociaal kapitaal van het gezin van de leerlingen	De woonplaats van de leerling

Conform het Regeerakkoord wordt met het nieuwe financieringssysteem de gelijke behandeling van alle scholen en kinderen gerealiseerd in het basisonderwijs en voor een groot deel ook in het secundair onderwijs. Bij de architectuur van het nieuwe financieringssysteem voor de werkingsmiddelen van scholen zullen ook de objectieve verschillen in rekening worden gebracht. Bij de vormgeving van het nieuwe financieringsmodel zal bepaald moeten worden hoe de verplichting van officiële scholen om voor meerdere levensbeschouwingen lessen in te richten en de grondwettelijke verplichting om de vrije keuze te garanderen zich in de nieuwe financiering vertalen. Ik zal daarvoor op korte termijn een voorstel uitwerken voor overleg met de koepels en op politiek vlak.

(...)

Het nieuwe financieringsmechanisme zal niet als een 'big bang'-operatie worden ingevoerd, maar in verschillende fasen. Er moet een vrij complex opbouwscenario worden ontwikkeld op basis van de beschikbare budgettaire middelen, de intrinsieke tijdslijnen van de diverse

regelgevingen, de nodige operationalisering, de beschikbaarheid van de data en vele andere factoren.

In een eerste fase focust het nieuwe financieringsmechanisme op een verhoging van de werkingsmiddelen van het leerplichtonderwijs, gebaseerd op de vier hierboven vooropgestelde indicatoren. Een decreet dat de bepaling van de werkingsmiddelen regelt, zal nog in 2007 voor principiële goedkeuring aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Het is de bedoeling dat het nieuwe systeem voor de werkingsmiddelen ingaat op 1 september 2008.

Vrije budgettaire ruimte

In de beleidsbrief worden volgende budgetten voorzien, en indien nodig worden extra middelen gezocht:

k€	2008	2009	2010	2011
Werking basisonderwijs	21.309	85.234	85.234	85.234
Werking secundair onderwijs	10.000	40.000	40.000	40.000

3. OPTIES OM DE DOELSTELLINGEN TE REALISEREN

3.1. Optie 1: nuloptie

Voor de werkingsmiddelen in het basis- en secundair onderwijs wordt enkel uitgegaan van een verhouding tussen de dotatie die aan het gemeenschapsonderwijs toegekend wordt en een globaal bedrag aan werkingsmiddelen voor het gesubsidieerd onderwijs, zodat het bedrag dat elke school aan werkingsmiddelen krijgt, in eerste instantie afhankelijk is van het net waartoe zij behoort. Voor elke 100 euro die naar het gemeenschapsonderwijs gaan, gaan er 76 naar het gesubsidieerd onderwijs. Door de Tivoli akkoorden is de 100-76 verhouding bereikt sinds 2006. In het gesubsidieerd onderwijs is er een lineaire toekenning van de middelen (elke leerling is op basis van zijn plaats in het onderwijsbestel een aantal punten waard). Er is extra ondersteuning van scholen met kansarme leerlingen, die onder de vorm van omkadering in het kader van gelijke onderwijskansen bestaat, maar geen deel uitmaakt van de reguliere financiering voor werking van scholen.

3.2. Optie 2: geen rekening houden met leerlingenindicatoren

Er worden bijkomende middelen toegevoegd aan de werkingsmiddelen van het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs en er worden geen middelen aan leerlingenindicatoren besteed.

3.3. Optie 3: leerlingenindicatoren wegen zwaar door

Algemene principes

Het totaal budget voor de werkingsmiddelen wordt verhoogd.

Er wordt afgestapt van een netgebonden verdeling van de middelen over de scholen.

Elke leerling, ook in het gemeenschapsonderwijs, genereert voor de school een lineair bedrag, dat afhankelijk is van het onderwijsniveau, de graad, de onderwijsvorm en het studiegebied waarin hij of zij zit.

Er zijn vier deelbudgetten: het gewoon en buitengewoon basisonderwijs en het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs.

In het buitengewoon onderwijs komt er in het basisonderwijs en secundair onderwijs een lineaire basisfinanciering, die de ongelijkheid tussen de verschillende netten ongedaan maakt.

In het gewoon onderwijs krijgen de scholen bovenop de basisfinanciering voor de leerlingen die aantikken op één of meer van de leerlingenindicatoren, bijkomende middelen.

De verhouding van het totaal bedrag dat voor leerlingenindicatoren voorbehouden wordt ten opzichte van het totale werkingsbudget, noemen we de bandbreedte. Hoe groter deze is, hoe minder middelen resteren voor de basisfinanciering en omgekeerd.

Hoewel deze optie uit verschillende variabelen (bandbreedte, termijn, gewicht indicatoren) samengesteld is, worden deze samen beschouwd, omdat het samenspel de totale kostprijs van de optie bepaalt.

Basisfinanciering

Vertrekpunt zijn de bedragen die in de begroting 2008 ingeschreven zijn. Deze bedragen zijn apart ingeschreven voor de verschillende netten, maar worden samengebracht in één budget voor de verschillende netten.

Omdat voor het gemeenschapsonderwijs de werkingsmiddelen voor een gedeelte uit de lonen voor het meesters -, vak- en dienstpersoneel bestaan, en het gesubsidieerd onderwijs zelf vanuit de werkingsmiddelen voor het onderhoud van de scholen moet instaan, voegen we 30% van deze loonkost toe aan de te verdelen deelbudgetten, zodat het gemeenschapsonderwijs deze 30% zelf moet betalen. In 2016 voegen we 60% van de loonkost van het MVD-personeel aan de totaal te verdelen budgetten toe, en vanaf 2017 de volledige loonkost.

Ook het aandeel van respectievelijk het gewoon basis- en secundair onderwijs in de bijkomende middelen voor het nieuwe financieringsmechanisme wordt aan de deelbudgetten toegevoegd.

Middelen die specifiek voor een net bedoeld zijn, zoals CAO-gelden, de gemeenschapsbijdragen voor kinderen zonder vaste verblijfplaats en de middelen voor het deeltijds kunstonderwijs van het gemeenschapsonderwijs worden uit de deelbudgetten gehaald en aan de netten waarvoor deze middelen bedoeld zijn rechtstreeks betaald.

De middelen die vrijkomen door de afvloeit van het MVD-personeel en de rekenplichtig correspondenten, die niet meer vervangen worden aangezien deze personeelscategorieën uitdovend zijn, worden aan de deelbudgetten toegevoegd.

De jaarlijkse stijging van de gezondheidsindex wordt aan de deelbudgetten toegevoegd.

Om de objectieve verschillen tussen de netten te verrekenen, doen we een voorafname ten belope van 4,5% voor de scholen die verplicht zijn meerdere levensbeschouwelijke vakken in te richten (het officieel onderwijs) en van 3% voor de scholen die verplicht zijn de vrije keuze te garanderen (het gemeenschapsonderwijs). Ongewogen leerlingen in die scholen krijgen dus 4,5% of 4,5% + 3% bovenop de basisfinanciering.

Vervolgens wordt voor het gewoon basis- en secundair onderwijs een voorafname gedaan voor de leerlingenkenmerken (de bandbreedte, zie verder).

Het resterend budget is bestemd voor de basisfinanciering van elke leerling.

Bandbreedte

Basisonderwijs

2009-2014: bandbreedte van 14% in het basisonderwijs

2015: 15%

2016: 15,5%

2017: 16%

Secundair onderwijs

2009-2014: bandbreedte van 10%

2015: 12%

2016: 12,5%

2017: 13%

De beschikbare bandbreedte wordt gelijkmatig over de 4 indicatoren verdeeld.

In deze optie neemt dus het aandeel van de leerlingenkenmerken in het totaal te verdelen budget op termijn toe.

3.4. Optie 4: basisfinanciering blijft substantieel

Algemene principes

Het totaal budget voor de werkingsmiddelen wordt verhoogd.

Er wordt afgestapt van een netgebonden verdeling van de middelen over de scholen.

Elke leerling, ook in het gemeenschapsonderwijs, genereert voor de school een lineair bedrag, dat afhankelijk is van het onderwijsniveau, de graad, de onderwijsvorm en het studiegebied waarin hij of zij zit.

Er zijn vier deelbudgetten: het gewoon en buitengewoon basisonderwijs en het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs.

In het buitengewoon onderwijs komt er in het basisonderwijs en secundair onderwijs een lineaire basisfinanciering, die de ongelijkheid tussen de verschillende netten ongedaan maakt.

In het gewoon onderwijs krijgen de scholen bovenop de basisfinanciering voor de leerlingen die aantikken op één of meer van de leerlingenindicatoren, bijkomende middelen.

De verhouding van het totaal bedrag dat voor leerlingenindicatoren voorbehouden wordt ten opzichte van het totale werkingsbudget, noemen we de bandbreedte. Hoe groter deze is, hoe minder middelen resteren voor de basisfinanciering en omgekeerd.

Hoewel deze optie uit verschillende variabelen (bandbreedte, termijn, gewicht indicatoren) samengesteld is, worden deze samen beschouwd, omdat het samenspel de totale kostprijs van de optie bepaalt.

Basisfinanciering

Vertrekpunt zijn de bedragen die in de begroting 2008 ingeschreven zijn. Deze bedragen zijn apart ingeschreven voor de verschillende netten, maar worden samengebracht in één pot voor de verschillende netten.

Omdat voor het gemeenschapsonderwijs de werkingsmiddelen voor een gedeelte uit de lonen voor het meesters -, vak- en dienstpersoneel bestaan, en het gesubsidieerd onderwijs zelf vanuit de werkingsmiddelen voor het onderhoud van de scholen moet instaan, voegen we 30% van deze loonkost toe aan de te verdelen deelbudgetten, zodat het gemeenschapsonderwijs deze 30% zelf moet betalen. In 2016 voegen we 60% van de loonkost van het MVD-personeel aan de totaal te verdelen budgetten toe, en vanaf 2017 de volledige loonkost.

Ook het aandeel van respectievelijk het gewoon basis- en secundair onderwijs in de bijkomende middelen voor het nieuwe financieringsmechanisme wordt aan de deelbudgetten toegevoegd.

Middelen die specifiek voor een net bedoeld zijn, zoals CAO-gelden, de gemeenschapsbijdragen voor kinderen zonder vaste verblijfplaats en de middelen voor het deeltijds kunstonderwijs van het gemeenschapsonderwijs worden uit de deelbudgetten gehaald en aan de netten waarvoor deze middelen bedoeld zijn rechtstreeks betaald.

De middelen die vrijkomen door de afvloeit van het MVD-personeel en de rekenplichtig correspondenten, die niet meer vervangen worden aangezien deze personeelscategorieën uitdovend zijn, worden aan de deelbudgetten toegevoegd.

De jaarlijkse stijging van de gezondheidsindex wordt aan de deelbudgetten toegevoegd.

Om de objectieve verschillen tussen de netten te verrekenen, doen we een voorafname ten belope van 4,5% voor de scholen die verplicht zijn meerdere levensbeschouwelijke vakken in te richten (het officieel onderwijs) en van 3% voor de scholen die verplicht zijn de vrije keuze te garanderen (het gemeenschapsonderwijs). Ongewogen leerlingen in die scholen krijgen dus 4,5% of 4,5% + 3% bovenop de basisfinanciering.

Vervolgens wordt voor het gewoon basis- en secundair onderwijs een voorafname gedaan voor de leerlingenkenmerken (de bandbreedte, zie verder).

Het resterend budget is bestemd voor de basisfinanciering van elke leerling.

Bandbreedte

Basisonderwijs

2009: 14%

2010: 14,1875%

2011: 14,375%

2012: 14,5625%

2013: 14,75%

2014: 14,9375%

2015: 15,125%

2016: 15,3125%

2017: 15,5%

Secundair onderwijs

2009: 10%

2010: 10,125%

2011: 10,25%

2012: 10,375%

2013: 10,5%

2014: 10,625%

2015: 10,75%

2016: 10,875%

2017: 11%

Voor het secundair onderwijs wordt het aandeel van de indicator buurt binnen de bandbreedte verlaagd naar 10% en de resterende 90% gelijkmatig verdeeld over de 3 overige indicatoren.

Er wordt dan van uitgegaan dat leerlingen in het secundair onderwijs mobieler zijn en dat zij, zeker als zij kansrijk zijn en in een achtergestelde buurt wonen, naar een school buiten die buurt gaan.

Voor het secundair gemeenschapsonderwijs wordt in 2009 een transitiefonds toegevoegd ten belope van 1.250.000 euro, dat jaarlijks met 125.000 euro verminderd wordt.

In deze optie neemt het aandeel van de leerlingenkenmerken dus in het totaal te verdelen budget op termijn toe, reeds van bij de aanvang, maar wel heel geleidelijk. De basisfinanciering gaat er niet op achteruit.

4. VOOR- EN NADELEN VAN ELKE OPTIE

4.1. OMSCHRIJVING VAN DE DOELGROEPEN

De belangrijkste doelgroepen zijn enerzijds de leerlingen en anderzijds de scholen. Bij de leerlingen kunnen we een onderscheid maken tussen kansrijke en kansarme leerlingen. Bij de scholen tussen scholen die een kansarm publiek aantrekken en scholen die een kansrijk publiek aantrekken.

Andere belanghebbenden zijn de ouders (kansarm en kansrijk), de verschillende netten (GO, officieel gesubsidieerd onderwijs, vrij onderwijs) en de maatschappij.

Voor- en nadelen voor leerlingen zijn vanzelfsprekend ook voor- en nadelen voor hun ouders. We bespreken de voor- en nadelen voor de ouders dan ook enkel wanneer zij voornamelijk op de ouders van toepassing zijn (bv. minder bijdragen moeten betalen).

Binnen de categorieën scholen met een kansarm en scholen met een kansrijk publiek maken we waar nodig een onderscheid tussen de verschillende onderwijsniveaus. Om de overzichtelijkheid te bewaren, maken we er geen aparte categorieën van. De reden dat we wel het onderscheid kansarm/kansrijk maken, is dat dit de focus van het beleid is.

	Optie 1		Optie 2		Optie 3		Optie 4	
	Voordelen	Nadelen	Voordelen	Nadelen	Voordelen	Nadelen	Voordelen	Nadelen
Kansarme leerlingen	Toch extra middelen (GOK), zij het zeer beperkt.	Onderwijs biedt geen antwoord op kansarmoede. Selectiemechanismen versterken bestaande kloof. Minder graag gerekruteerd door scholen omdat ze meer kosten dan opleveren.	Extra middelen doordat de financiering voor alle leerlingen verbetert. Krijgen meer materiaal (en ev. personeel) ter beschikking. Betere onderwijskwaliteit.	Krijgen verhoudingsgewijs minder middelen dan waar zij met het oog op gelijke kansen recht op hebben. Betekenen voor de scholen geen stimulans om meer kansarmen in te schrijven, immers de middelen voor kansarme leerlingen zijn dezelfde als die voor kansrijke leerlingen.	Worden minder gemedan bij rekrutering. Krijgen meer materiaal (en personeel) ter beschikking. Betere onderwijskwaliteit		Worden minder gemedan bij rekrutering. Krijgen meer materiaal (en personeel) ter beschikking. Betere onderwijskwaliteit	
Kansrijke leerlingen	Krijgen relatief groot deel van budget. Zien voorsprong die zij hebben verder vergroot door onderwijs.	Kennen enkel de sociale elite en niet de maatschappij zoals ze werkelijk is.	Extra middelen doordat de financiering voor alle leerlingen verbetert. Behouden hun 'concurrentieel voordeel' tov kansarme leerlingen.	Hun schoolmilieu is geen weerspiegeling van de maatschappelijke realiteit.	Minder segregatie, maken kennis met echte maatschappij. Krijgen in absolute termen meer middelen dan nu.	Krijgen in de periode 2015-2017 minder middelen dan nu, omdat de basisfinanciering lager is. Zijn minder bevoordeeld	Minder segregatie, maken kennis met echte maatschappij. Krijgen in absolute termen meer middelen dan nu.	Zijn minder bevoordeeld tegenover kansarmere leerlingen.

“Kansarme” scholen	Extra middelen (GOK), zij het zeer beperkt, voor kansarme leerlingen. Zien hun inspanningen in beperkte mate gehonoreerd.	Zien kwaliteit onder druk komen als zij kansarme leerlingen rekruteren. Inspanningen onvoldoende gehonoreerd.	Extra middelen, want er worden meer middelen voor alle leerlingen voorzien. Kunnen kwaliteit voor alle leerlingen beter garanderen. Kunnen leerlingen meer comfort bieden.	Krijgen verhoudingsgewijs minder middelen dan waar zij met het oog op gelijke kansen recht op hebben. De kloof met kansrijke scholen blijft even groot.	Krijgen meer middelen om kwaliteit voor alle leerlingen te garanderen. Inspanningen worden gehonoreerd. Kunnen kansarme leerlingen beter helpen (comfort).	tegenover kansarmere leerlingen.	Krijgen meer middelen om kwaliteit voor alle leerlingen te garanderen. Inspanningen gehonoreerd. Kunnen kansarme leerlingen beter helpen (comfort).	
“Kansrijke” scholen	Krijgen meer middelen dan waar zij puur op basis van hun inspanningen recht op zouden hebben.	Zien kwaliteit onder druk komen als zij kansarme leerlingen rekruteren.	Krijgen meer middelen dan waar zij puur op basis van hun inspanningen recht op zouden hebben. Krijgen meer middelen dan in de nuloptie.	Zien kwaliteit onder druk komen als zij kansarme leerlingen rekruteren.	Rekrutering kansarme leerlingen niet langer onaantrekkelijk. Krijgen aanvankelijk meer middelen	Genereren in de periode 2015-2017 minder middelen dan nu, omdat de basisfinanciering lager is. Krijgen relatief minder middelen dan in de nuloptie.	Rekrutering kansarme leerlingen niet langer onaantrekkelijk. Krijgen gelijke of meer middelen.	Zijn, gegeven hun leerlingenuitblik, minder bevoordeeld
Kansarme ouders	Zien schoolkeuze vaak nog beperkt door financiële bijdragen die	Zien schoolkeuze vaak nog beperkt door financiële bijdragen die	Moeten minder bijdragen. Financiële overwegingen spelen minder bij	De kloof met kansrijke ouders blijft.	Moeten minder bijdragen. Zijn minder beperkt in		Moeten minder bijdragen. Zijn minder beperkt in hun schoolkeuze.	

Kansrijke ouders		scholen vragen.	schoolkeuze.	hun schoolkeuze.				Hun kinderen worden relatief minder bevoordeeld
GO	Krijgt meer middelen dan waar het puur op basis van leerlingen-aantallen recht zou hebben.	Transparantie en voorspelbaarheid van financieringsmechanisme niet optimaal.	Alle leerlingen brengen meer middelen op.	Transparantie en voorspelbaarheid van financieringsmechanisme niet optimaal.	Meer middelen in het GO zitten meer kinderen die aantikken op indicatoren - > een daling van de basisfinanciering wordt daardoor gecompenseerd	Lagere basisfinanciering in de periode 2015-2017	Meer middelen in absolute termen. Optie 4 draagt hun voorkeur weg.	
Officieel gesubsidieerd	Krijgt minder middelen dan waar het puur op basis van leerlingenaantallen recht op zou hebben. Transparantie en voorspelbaarheid van financieringsmechanisme niet optimaal.	Alle leerlingen brengen meer middelen op.	Krijgt minder middelen dan waar het puur op basis van leerlingenaantallen recht op zou hebben. Transparantie en voorspelbaarheid van financieringsmechanisme niet optimaal.	Meer middelen: in OGO zitten meer kinderen die aantikken op indicatoren - > een daling van de basisfinanciering wordt daardoor gecompenseerd			Meer middelen in absolute termen. Optie 4 draagt hun voorkeur weg.	

Vrij gesubsidieerd		Krijgt minder middelen dan waar het puur op basis van leerlingenaantallen recht op zou hebben. Transparantie en voorspelbaarheid van financieringsmechanisme niet optimaal.	Alle leerlingen brengen meer middelen op. Krijgt in absolute en relatieve termen meer middelen.	Krijgt minder middelen dan waar het puur op basis van leerlingenaantallen recht op zou hebben. Transparantie en voorspelbaarheid van financieringsmechanisme niet optimaal.	Het VGO krijgt aanvankelijk meer middelen.	Het VGO heeft minder leerlingen die aantikken op indicatoren zodat in 2015-2017 een aantal scholen erop achteruit gaan en in nood komen.	Optie 4 draagt hun voorkeur weg.	
Maatschappij		Gevaar voor welvaart en sociale cohesie.	Minder gevaar voor welvaart en sociale cohesie		Minder gevaar voor welvaart en sociale cohesie.		Minder gevaar voor welvaart en sociale cohesie.	

4.2. VOORDELEN VAN ELKE OPTIE

4.2.1. Bij de nuloptie

Kansarme leerlingen

Er wordt enkel rekening gehouden met leerlingenindicatoren door de GOK-omkadering. Kansarme leerlingen krijgen een betere begeleiding dan wanneer er geen GOK-omkaderingsmiddelen beschikbaar zouden zijn op voorwaarde dat de school een drempel overschrijdt.

Kansrijke leerlingen

Deze leerlingen krijgen relatief gezien een groter deel van het werkingsmiddelenbudget in onderwijs dan het deel dat op basis van hun indicatoren nodig geacht kan worden. Hoewel zij van thuis uit al meer voordelen hebben, kunnen zij in het onderwijs nog eens profiteren van selectiemechanismen die hen verder bevoordelen.

Scholen met kansarm publiek

Deze scholen krijgen een betere begeleiding dankzij de GOK-omkaderingsmiddelen. Zij zien hun inspanningen in beperkte mate gehonoreerd.

Scholen met kansrijk publiek

Deze scholen krijgen in verhouding tot hun inspanningen een groter gedeelte van het onderwijsgeld dan scholen die door de kenmerken van hun leerlingenpubliek meer inspanningen moeten leveren.

GO

Het aandeel van dit net in het totale onderwijsbudget is groter dan louter op basis van hun marktaandeel vermoed zou kunnen worden (cf. de 100/76- verhouding).

4.2.2. Bij optie 2

Kansarme leerlingen

Deze leerlingen zullen in hun school meer materiaal ter beschikking krijgen waarover zij thuis niet kunnen beschikken. In sommige scholen zal ook meer personeel ingezet worden om hen te ondersteunen. De onderwijskwaliteit zal er verder op vooruit gaan.

Kansrijke leerlingen

Ook voor deze leerlingen zijn er, absoluut en relatief, meer middelen beschikbaar dan in de nuloptie. Ze behouden hun voordeel tegenover kansarmere leerlingen.

Scholen met een kansarm publiek

Deze scholen kunnen extra investeren in leerlingen uit achtergestelde sociale milieus en worden aldus geholpen in het realiseren van kwaliteitsonderwijs voor al hun leerlingen. Deze scholen kunnen hun leerlingen het nodige comfort (boeken, leerrijke nevenactiviteiten) bieden. De kwaliteit van het onderwijs verbetert verder.

Scholen met een kansrijk publiek

In absolute en relatieve termen krijgen ze meer middelen dan in de nuloptie. Krijgen meer middelen dan waar zij puur op basis van hun inspanningen recht op zouden hebben.

Kansarme ouders

Deze ouders moeten minder bijdragen. Financiële overwegingen zullen minder een rol spelen bij de schoolkeuze.

Kansrijke ouders

Deze ouders moeten minder bijdragen.

GO

Krijgt in absolute termen meer middelen.

Officieel gesubsidieerd onderwijs

Krijgt in absolute termen meer middelen.

Vrij onderwijs

Krijgt in absolute en relatieve termen meer middelen.

Maatschappij

De maatschappij ziet minder talenten verloren gaan. Dit is goed voor de welvaart en de sociale cohesie.

4.2.3. Bij optie 3

Kansarme leerlingen

Deze leerlingen zullen in hun school meer materiaal ter beschikking krijgen waarover zij thuis niet kunnen beschikken. In sommige scholen zal ook meer personeel ingezet worden om hen te ondersteunen. Bovendien zullen ze merken dat scholen hen gemakkelijker rekruteren. De onderwijskwaliteit zal er verder op vooruit gaan.

Kansrijke leerlingen

De segregatie zal minder uitgesproken zijn, waardoor de klassen waarin deze leerlingen zitten, een betere weergave zijn van de maatschappij.

Ook voor deze leerlingen zijn er meer middelen beschikbaar dan in de nuloptie.

Scholen met kansarm publiek

Deze scholen kunnen extra investeren in leerlingen uit achtergestelde sociale milieus en worden aldus geholpen in het realiseren van kwaliteitsonderwijs voor al hun leerlingen. Hun inspanningen worden gehonoreerd.

Deze scholen kunnen hun leerlingen het nodige comfort (boeken, leerrijke nevenactiviteiten) bieden.

Scholen met kansrijk publiek

Voor deze scholen is het niet langer minder aantrekkelijk om leerlingen uit achtergestelde milieus te rekruteren.

In absolute termen krijgen ze tijdelijk meer middelen dan in de nuloptie.

Kansarme ouders

Financiële overwegingen zullen minder een rol spelen bij de schoolkeuze. Deze ouders moeten minder bijdragen.

Kansrijke ouders

Deze ouders moeten minder bijdragen.

GO

Krijgt in absolute en relatieve termen meer middelen. In het Gemeenschapsonderwijs zitten meer leerlingen die aantikken op de indicatoren. Een daling van de basisfinanciering wordt daardoor gecompenseerd.

Officieel gesubsidieerd onderwijs

Krijgt in absolute en relatieve termen meer middelen. Het OGO heeft verhoudingsgewijs veel leerlingen die aantikken op de indicatoren. Een daling van de basisfinanciering wordt daardoor gecompenseerd.

Vrij onderwijs

Krijgt aanvankelijk meer middelen.

Maatschappij

De maatschappij ziet minder talenten verloren gaan. Dit is goed voor de welvaart en de sociale cohesie.

4.2.4. Bij optie 4

Kansarme leerlingen

Deze leerlingen zullen in hun school meer materiaal ter beschikking krijgen waarover zij thuis niet kunnen beschikken. In sommige scholen zal ook meer personeel ingezet worden om hen te ondersteunen. Deze leerlingen zullen bij hun schoolkeuze vrijer zijn omdat er een aantal financiële drempels wegvallen. Bovendien zullen ze merken dat scholen hen gemakkelijker rekruteren. De onderwijskwaliteit zal er verder op vooruit gaan.

Kansrijke leerlingen

De segregatie zal minder uitgesproken zijn, waardoor de klassen waarin deze leerlingen zitten, een betere weergave zijn van de maatschappij.

Ook voor deze leerlingen zijn er meer middelen beschikbaar dan in de nuloptie. In relatieve termen krijgen ze niet minder dan nu.

Scholen met kansarm publiek

Deze scholen kunnen extra investeren in leerlingen uit achtergestelde sociale milieus en worden aldus geholpen in het realiseren van kwaliteitsonderwijs voor al hun leerlingen. Hun inspanningen worden gehonoreerd.

Deze scholen kunnen hun leerlingen het nodige comfort (boeken, leerrijke nevenactiviteiten) bieden.

Scholen met kansrijk publiek

Voor deze scholen is het niet langer minder aantrekkelijk om leerlingen uit achtergestelde milieus te rekruteren.

In absolute termen krijgen ze gelijke of meer middelen dan in de nuloptie.

Kansarme ouders

Financiële overwegingen zullen minder een rol spelen bij de schoolkeuze. Deze ouders moeten minder bijdragen.

Kansrijke ouders

Deze ouders moeten minder bijdragen.

GO

Krijgt in absolute en relatieve termen meer middelen.
Verkiest deze optie.

Officieel gesubsidieerd onderwijs

Krijgt in absolute en relatieve termen meer middelen.
Verkiest deze optie.

Vrij onderwijs

Verkiest deze optie.

Maatschappij

De maatschappij ziet minder talenten verloren gaan. Dit is goed voor de welvaart en de sociale cohesie.

4.3. NADELEN PER OPTIE

4.3.1. Bij de nuloptie

Kansarme leerlingen

Hoewel deze leerlingen extra GOK-middelen voor omkadering genereren krijgen zij globaal gezien minder kansen dan hun kansrijke medeleerlingen. Hoewel zij dus van thuis uit al minder kansen krijgen, komen zij in een onderwijssysteem terecht dat hen niet voldoende helpt de achterstand op kansrijke leerlingen in te halen. Deze leerlingen stellen vast dat scholen (met een kansrijk publiek) hen minder graag rekruteren omdat ze meer kosten dan ze opleveren. De kloof kansarm - kansrijk wordt bestendigd.

Kansrijke leerlingen

Deze leerlingen zitten vaak in scholen met een grotendeels kansrijk publiek. Scholen met een sociale elite schetsen echter geen goed beeld van de maatschappij.

Scholen met kansarm publiek

Deze scholen moeten dus meer inspanningen leveren om eenzelfde kwaliteitsniveau te garanderen dan scholen met een kansrijk publiek. Deze scholen krijgen onvoldoende middelen voor het werken met een moeilijker leerlingenpubliek. De inspanningen worden onvoldoende gehonoreerd.

Scholen met kansrijk publiek

Deze scholen zien de kwaliteit van hun onderwijs onder druk komen te staan als ze toch kansarme leerlingen zouden rekruteren.

Kansarme ouders

Deze scholen worden bij hun schoolkeuze nog te vaak beïnvloed door de (hoge) financiële bijdragen die scholen vragen.

GO

De transparantie en de voorspelbaarheid van het financieringsmechanisme zijn niet optimaal.

Officieel gesubsidieerd onderwijs

Het OGO krijgt minder middelen dan waar het puur op basis van de leerlingenaantallen recht op zou hebben.

De transparantie en de voorspelbaarheid van het financieringsmechanisme zijn niet optimaal.

Vrij onderwijs

Het vrij onderwijs krijgt minder middelen dan waar het puur op basis van hun marktaandeel recht zou hebben.

De transparantie en de voorspelbaarheid van het financieringsmechanisme zijn niet optimaal.

Maatschappij

De maatschappij ziet talent verloren gaan. Dit houdt gevaren in voor de welvaart. Doordat de kloof tussen mensen met en mensen zonder scholing steeds groter wordt, komt ook de sociale cohesie onder druk en dreigt een trend naar dualisering.

4.3.2. Bij optie 2

Kansarme leerlingen

Krijgen verhoudingsgewijs minder middelen dan waar zij met het oog op gelijke kansen recht op hebben. Beteken voor de scholen geen stimulans om meer kansarmen in te schrijven, immers de middelen voor kansarme leerlingen zijn dezelfde als die voor kansrijke leerlingen.

Kansrijke leerlingen

Hun schoolmilieu is geen weerspiegeling van de maatschappelijke realiteit.

Scholen met kansarm publiek

Krijgen voor de inspanningen die zij moeten leveren, gegeven een moeilijk leerlingenpubliek, verhoudingsgewijs minder middelen dan waar zij met het oog op gelijke kansen recht op hebben (cf. optie 3 en 4). De kloof met kansrijke scholen wordt niet kleiner.

Scholen met een kansrijk publiek

Zien onderwijskwaliteit onder druk komen te staan als zij kansarme leerlingen rekruteren.

Kansarme ouders

De kloof met kansrijke ouders blijft.

GO

Transparantie en voorspelbaarheid van het financieringsmechanisme zijn niet optimaal.

Officieel gesubsidieerd onderwijs

Transparantie en voorspelbaarheid van het financieringsmechanisme zijn niet optimaal.

Krijgt minder middelen dan waar het puur op basis van de leerlingenaantallen recht op zou hebben.

Vrij gesubsidieerd onderwijs

Transparantie en voorspelbaarheid van het financieringsmechanisme zijn niet optimaal.

Krijgt minder middelen dan waar het puur op basis van de leerlingenaantallen recht op zou hebben.

Maatschappij

4.3.3. Bij optie 3

Kansrijke leerlingen

Deze leerlingen zijn minder bevoordeeld tegenover kansarmere leerlingen.

Scholen met kansrijk publiek

De scholen krijgen relatief minder middelen dan in de nuloptie.

De basisfinanciering voor het secundair onderwijs is in 2015, 2016 en 2017 lager dan die in 2009. Aangezien deze scholen weinig leerlingen hebben die aantikken op de indicatoren, is de kans groot dat hun totale budget daalt.

GO

Het Gemeenschapsonderwijs krijgt een lagere basisfinanciering in de periode 2015-2017.

Officieel gesubsidieerd onderwijs

Geen.

Vrij onderwijs

De basisfinanciering voor het secundair onderwijs is in 2015, 2016 en 2017 lager dan die in 2009. De kans bestaat dat scholen uit het vrij onderwijs in nood komen om hun werkingskosten te betalen.

4.3.4. Bij optie 4

Kansrijke leerlingen

Zijn minder bevoordeeld tegenover kansarmere leerlingen.

Kansrijke scholen

Zijn, gegeven hun leerlingenpubliek, minder bevoordeeld.

Kansrijke ouders

Zien hun kinderen relatief minder bevoordeeld.

4.4. EFFECTEN VOOR ANDERE REGELGEVING

Het uitvoeren van de gekozen optie heeft gevolgen voor de volgende regelgeving:

- het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, waarin een onderafdeling gevoegd wordt,
- het decreet betreffende het onderwijs – II, waarin de artikelen 2 tot en met 3 bis opgeheven worden.

4.5. ANDERE EFFECTEN

-Kindeffecten

Zie de bespreking van de voor- en nadelen.

-Brusseltoets

De maatregelen zijn niet specifiek gericht op de Brusselse scholen en leerlingen, maar door de keuze voor de leerlingenkenmerken als uitgangsbasis voor het toekennen van

werkingsmiddelen, zullen er voor de Brusselse scholen en leerlingen meer middelen beschikbaar zijn dan in de huidige situatie.

-Effecten voor lokale besturen: personeel, werkingskosten, investeringen, ontvangsten
Geen specifieke effecten.

-Effecten voor de Vlaamse Gemeenschap:
Er zijn geen effecten voor de Vlaamse Gemeenschap

-Overige toetsen : armoede, (Vlaamse Rand, mobiliteit, e.a)

In het nieuwe financieringssysteem worden de werkingsmiddelen grotendeels gebaseerd op kenmerken van het sociaal milieu van de leerlingen die sterk samenhangen met hun schoolloopbaan. Om scholen aan de hand van financiering aan te zetten een sterk gelijke kansenbeleid te ontwikkelen, moeten we kenmerken gebruiken die ongelijk verdeeld zijn in de maatschappij en dus meer voorkomen in bepaalde sociale milieus dan in andere. In de keuze van de indicatoren is de sociale betekenis ervan doorslaggevend. Er werd geopteerd voor vier indicatoren om de verschillende aspecten van de onderwijskansen van leerlingen te belichten. De vier indicatoren vormen een mix van materiële en culturele aspecten van de onderwijskansen, maar het accent ligt duidelijk op de culturele aspecten. Uit recent wetenschappelijk onderzoek blijkt immers dat – met uitzondering van de mensen die in armoede leven – het cultureel kapitaal de levenskansen van mensen sterker bepaalt dan de materiële middelen waarover ze beschikken. Het opleidingsniveau van de moeder is een sterke indicator van de culturele bagage waarmee de leerlingen naar school komen en de mate waarin die aansluit bij de schoolcultuur. Het opleidingsniveau staat voor het geheel aan kennis, vaardigheden en attitudes van mensen, kortom het cultureel kapitaal waartoe de scholing bijdraagt. Het verschil tussen de thuistaal van de leerlingen en de taal die op school wordt gesproken, is een indicator van zowel de communicatie- als de leermogelijkheden van de leerlingen. Immers de taalbarrière is niet enkel taalkundig, ze is ook cultureel. De woonplaats van de leerlingen is een indicator van het sociaal kapitaal van de leerlingen. Met de schooltoelage willen we het gezinsinkomen vatten. We houden dus expliciet rekening met de materiële mogelijkheden van het thuismilieu van de leerlingen. Voor leerlingen die in armoedesituaties leven, hebben die trouwens een sterke impact op hun onderwijskansen.

4.6. GEKOZEN OPTIE

Alle nieuwe opties voorzien meer geld voor het onderwijs, zodat daar sowieso een voordeel schuilt voor alle betrokkenen.

Optie 2 houdt echter op geen enkele manier rekening met de leerlingenkenmerken. De extra middelen zouden niet of onvoldoende gericht ingezet worden, zodat de bestaande pijnpunten (gevaar voor welvaart en sociale cohesie) niet fundamenteel opgelost worden.

Optie 3 houdt rekening met de leerlingenkenmerken. Door de lage basisfinanciering en een grote bandbreedte biedt deze optie het meest krachtige antwoord op de aangehaalde problemen. Het grote nadeel is echter dat door de lage basisfinanciering een aantal scholen die weinig aantikken op de indicatoren in nood komen.

Optie 4 houdt ook rekening met de leerlingenkenmerken, maar minder uitgesproken dan optie 3. Er is een beter evenwicht tussen de basisfinanciering en de bandbreedte. Scholen die

zwaar aantikken op de indicatoren doen minder voordeel dan in optie 3, maar scholen die nauwelijks aantikken op de indicatoren komen niet in de problemen.

Optie 4 komt tegemoet aan de bestaande problemen zonder er nieuwe te creëren. Het is de meest “sociale” optie, die bovendien de voorkeur wegdraagt van de netten.

5. UITWERKING, UITVOERING EN EVALUATIE

5.1. Juridisch technische uitwerking

Er komt een decreet dat uitsluitend betrekking heeft op de werkingsmiddelen. Dit decreet moet toelaten om met ingang van 1 september 2008 de werkingsmiddelen aan de scholen te verhogen, de gelijke behandeling te garanderen en de werkingsmiddelen te laten bepalen door de leerlingenkenmerken.

5.2. Wijzigingen in de taakhoud op het onderwijsveld

Er komen meer werkingsmiddelen ter beschikking voor de scholen. Die kunnen hiervoor het nodige materiaal aankopen om hun leerlingen te ondersteunen. Dit zal samen met het comfort van de leerlingen ook dat van het personeel verhogen.

5.3. Wijzigingen inzake administratieve lasten op het onderwijsveld

In september 2007 werd via de kleuter-, lagere, basis- en secundaire scholen voor gewoon onderwijs (niet de centra voor deeltijdse vorming en de internaten) een enquête georganiseerd bij de ouders om gegevens te verzamelen voor twee van de indicatoren die niet uit databanken afgeleid kunnen worden. De bevraging kan ook gebruikt worden voor de derde GOK-cyclus.

De opgevraagde gegevens worden in eerste instantie gebruikt voor simulaties. De gegevens worden opgeslagen in een databank en later aangevuld met gegevens over nieuwe leerlingen en geactualiseerd in functie van de leerlingenstromen tussen de scholen. Zo kan met dit gegevensbestand de komende jaren de financiering van de scholen berekend worden. Op termijn zullen deze gegevens vervangen worden door gecontroleerde gegevens die in de administratieve databanken voorhanden zijn.

Het gaat hier dus om **eenmalige administratieve lasten**.

Daarnaast zijn er ook nog (voorlopig) **jaarlijks weerkerende lasten**.

In het **basisonderwijs** zijn er elk jaar nieuwe instromers. Hun aantal wordt geschat op 64.000. We gaan ervan uit dat de gegevens opgevraagd worden bij de inschrijving en dat er in elke school nieuwe leerlingen komen. We gaan uit van 2317 scholen.

We schatten de tijdsbesteding in als volgt:

- voor de directeur: downloaden en nalezen omzendbrief, instrueren administratieve kracht: 15 minuten (per school). Als ouders om uitleg vragen verstrekt de directeur die (5 minuten voor 10% van de betrokken leerlingen).
- voor de administratieve kracht: ontvangen opdracht, downloaden, afprinten en kopiëren formulier: 11 minuten (per school). Het inputten van de gegevens duurt 1 minuut per leerling.

- voor de ouders: lezen brief, invullen, nalezen en handtekenen formulier: 15 minuten (per leerling). Het luisteren naar uitleg begroten we eveneens op 5 minuten (voor 10% van de leerlingen).

De loonkost per uur met overhead bedraagt respectievelijk 34, 21 en 17,20 euro.

De vermenigvuldiging van de parameters levert een loonkost op van 272.903,28 euro.

Voor de kopieën brengen we 3 cent in rekening. Bij 3 kopieën per dossier komen we aan 5.760 euro.

De totale jaarlijkse AL voor het basisonderwijs bedragen daarmee **278.663,28 euro**.

In het **secundair onderwijs** zijn er elk jaar leerlingen die voordien niet naar Vlaamse scholen gingen (leerlingen uit het buitenland, huisonderwijs, ...). Hun aantal wordt geschat op 1.000. We gaan ervan uit dat de gegevens opgevraagd worden bij de inschrijving en dat er in 1000 scholen nieuwe leerlingen komen.

We schatten de tijdsbesteding in als volgt:

- voor de administratieve kracht: downloaden en nalezen omzendbrief, downloaden en afprinten formulier: 13 minuten (per school, hier dus per leerling). Het inputten van de gegevens duurt 1 minuut per leerling. Het verstrekken van informatie 5 minuten (voor 10% van de leerlingen)
- voor de ouders: lezen brief, invullen, nalezen en handtekenen formulier: 15 minuten (per leerling). Het luisteren naar uitleg begroten we op 5 minuten (voor 10% van de leerlingen).

De loonkost per uur met overhead bedraagt respectievelijk 20,50 en 17,20 euro.

De vermenigvuldiging van de parameters levert een loonkost op van 7.964,17 euro.

Voor de kopieën brengen we 3 cent in rekening. Bij 3 kopieën per dossier komen we aan 90 euro.

De totale jaarlijkse AL voor het secundair onderwijs bedragen daarmee **8.054,17 euro**.

5.4. Uitvoering van de nieuwe regelgeving

De scholen zullen van het nieuwe financieringssysteem op de hoogte gebracht worden via de gebruikelijke kanalen: Edulex, WeTwijds, schooldirect, Ronde van Vlaanderen, ...

Verwacht mag worden dat ook de media over het nieuwe financieringssysteem zullen berichten, zodat ook de ouders op de hoogte zijn.

De verificatie zal meer werk hebben om de verklaringen op eer te controleren. De controles zullen steekproefsgewijs gebeuren en kunnen daarom met het huidige personeelsbestand uitgevoerd worden.

Voor ICT zijn enkele aanpassingen noodzakelijk bij de tellingen 1/10/2007 en 1/2/2008 waar de leerlingenkenmerken worden opgevraagd, de applicatie voor het berekenen van de werkingstoelagen en het uitbouwen van databanken. Er wordt een budget voorzien van 1.050.000 euro gespreid over de jaren 2007, 2008 en 2009.

5.5. Evaluatie van de nieuwe regelgeving

De inspectie controleert als vanouds de kwaliteit van het onderwijs. Ze gaat na of de eindtermen gehaald worden. Hier gelden de gebruikelijke sancties.

De verificatie gaat na of er geen afwending is van de werkingsmiddelen, dus of de middelen effectief gebruikt worden waarvoor ze bedoeld zijn.

6. CONSULTATIE

De discussienota “Krijtlijnen voor de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs” werd in juni 2007 voorgelegd aan de VLOR. Op 27 september verleende de algemene raad van de Vlor haar advies. Het advies betrof meer dan alleen het decreet over de werkingsmiddelen. Hierna zijn alleen de belangrijkste bevindingen m.b.t. de werkingsmiddelen opgenomen.

De bevindingen die uit deze consultatie naar voor kwamen waren de volgende:

- De Vlor gaat akkoord met het uitgangspunt van de nieuwe financiering, maar vraagt zich wel af wat de verhouding is tussen basisbehoefte en behoefte op basis van gelijke kansen. De Vlor vraagt een opsplitsing van de werkingsmiddelen in een deel voor de basisfinanciering van elke leerling en een deel dat gekoppeld is aan leerlingenkenmerken. Daarnaast vraagt de Vlor aandacht voor het verband tussen de reglementering over kostenbeheersing in het basisonderwijs en de financiering van de werking van de scholen.
- In het kader van goed bestuur wijst zij op de wenselijkheid dat scholen kunnen voorspellen hoeveel middelen ze zullen krijgen. Hiervoor is toegang tot de databanken wenselijk. Anderzijds ziet zij hier een spanning met de bescherming van de levenssfeer.
- De Vlor is ontgoocheld dat er slechts een bijkomend budget is van 40 miljoen euro in het secundair onderwijs. Dit is onvoldoende om zowel de financiering van de basisbehoefte van elke leerling als de gedifferentieerde financiering op basis van leerlingenkenmerken te realiseren. Zij vraagt voldoende basisfinanciering, maar dit kan niet betekenen dat de overheid de differentiëring op basis van leerlingenkenmerken uitstelt.
- De Vlor stelt dat geen enkele inrichtende macht minder middelen mag krijgen dan zij kreeg in het oude systeem.
- Zij heeft ook vragen bij de schatting van de objectieveerbare verschillen op 7.5%. Zo vraagt zij zich af of er niet nog andere objectieveerbare verschillen zijn, dan deze die vermeld zijn in de nota. Zij doet evenwel geen uitspraak over de 7.5% op zich.
- De Vlor aanvaardt het principe van de compensatie van het MVD-personeel, maar vraagt verduidelijking over het tijdspad, het volume en de componenten van deze loonlast.
- Wat de indicatoren betreft gaat zij akkoord met de keuze en de motivatie van de 4 leerlingenindicatoren. Wel vraagt zij af hoe de indicator ‘woonplaats’ voor Brussel zal geoperationaliseerd worden. Ook stelt zij vragen over de mogelijke samenhang tussen de verschillende indicatoren.

- Wat de verzameling van de gegevens betreft, vraagt de Vlor de overheid om niet te lang gebruik te maken van verklaringen op eer en zo snel mogelijk gebruik te maken van eigen databanken.
- De Vlor wenst dat de overheid de huidige kloof tussen het kleuteronderwijs en het lager onderwijs dicht. In elk geval vreest ze dat de beschikbare 85 miljoen euro voor het basisonderwijs hiervoor niet zal volstaan.
- Wat het buitengewoon onderwijs betreft, is de Vlor van mening dat ook daar best leerlingenkenmerken worden opgenomen. Daarnaast vraagt ze een extra weging voor leerlingen met meervoudige beperkingen.

Met deze opmerkingen werd in de mate van het mogelijke rekening gehouden.

Het overstappen van een netgebonden financiering naar een financiering die netonafhankelijk is en bepaald wordt op basis van de plaats waar de leerling zich in het onderwijsbestel bevindt en op basis van de leerlingenindicatoren is een drastische omschakeling. De architectuur werd uitgewerkt en midden november werden de verschillende koepels geconsulteerd om deze te bespreken, maar ook om allerhande simulaties voor te leggen en op die manier een compromis te bereiken.

Uiteraard is dit compromis er slechts kunnen komen door te onderhandelen met de koepels. Zij hebben daarbij maximale uitleg gekregen aan de hand van een veelheid aan simulaties.

7. RESTINFORMATIE VOOR DE INSPECTIE VAN FINANCIËN

Bij de uitbouw van de architectuur is gekozen voor een eenvormig systeem voor het basis- en het secundair onderwijs, waarbij er telkens gewerkt wordt met afzonderlijke budgetten voor het gewoon en het buitengewoon onderwijs. Belangrijk verschil tussen het gewoon en buitengewoon onderwijs is dat leerlingenkenmerken enkel in het gewoon onderwijs verrekend worden.

Het voorliggend decreet wijzigt de bepalingen in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 met betrekking tot de werkingsbudgetten en vervangt wat het secundair onderwijs betreft de bepalingen zoals opgenomen in onderwijsdecreet II.

Er wordt uitgegaan van 4 deelbudgetten:

- het gewoon basisonderwijs
- het buitengewoon basisonderwijs
- het gewoon secundair onderwijs
- het buitengewoon secundair onderwijs

Deze deelbudgetten bestaan voor het gewoon en het buitengewoon basisonderwijs en voor het gewoon en het buitengewoon secundair onderwijs uit:

- de bedragen (exclusief het vastbenoemd meesters-, vak- en dienstpersoneel en de rekenplichtige correspondenten (basisonderwijs)) die in de initiële begroting 2008 respectievelijk voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs voor de werkingsmiddelen ingeschreven zijn³.
- de 29,504 mio. euro voor kostenbeheersing (van toepassing op het gewoon en buitengewoon basisonderwijs). Dit bedrag wordt in de initiële begroting 2008 over het gewoon en buitengewoon onderwijs verdeeld op basis van hun aandeel regelmatige leerlingen op 1/2/2007;
- 30% van de loonkost van het vastbenoemd meesters-, vak-en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs op 1/1/2008; 70% wordt buiten beschouwing gelaten (immunisering). De verdeling van deze loonkost over het basis en secundair of over het gewoon en buitengewoon onderwijs gebeurt op basis van de school waaraan dit personeel geaffecteerd is (m.a.w. zoals dit in de betalingsdatabank zit). De immunisering daalt in 2016 naar 40% en wordt vanaf 2017 0%.
- het aandeel van respectievelijk het gewoon onderwijs en het buitengewoon onderwijs in de 85,234 mio euro extra middelen voor het basisonderwijs of in de 40 mio. euro extra middelen voor het secundair onderwijs. Dit aandeel wordt bepaald op basis van de verhouding van de respectievelijke begrotingskredieten gewoon / buitengewoon onderwijs in de initiële begroting 2008.

Volgende bedragen houden we buiten de startbedragen:

- budgettaire gevolgen van CAO-afspraken met betrekking tot het meesters-, vak- en dienstpersoneel in het Gemeenschapsonderwijs en in het gesubsidieerd vrij onderwijs
- de gemeenschapbijdragen voor kinderen zonder vaste verblijfplaats
- de middelen voor het deeltijds kunstonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs (die in de enveloppe van het gewoon secundair onderwijs vervat zitten)

Deze vier startbedragen van de deelbudgetten worden in het decreet ingeschreven.

De decretale bedragen worden jaarlijks vermeerderd met de afvloeï van de rekenplichtige correspondenten (basisonderwijs) en met de afvloeï van het geïmmuniseerde (70% tot en met 2015 en 40% in 2016) MVD-personeel, ten einde deze middelen niet te laten terugvloeien naar de algemene middelen.

Het aldus bekomen bedrag wordt jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex en voor 40% aan de puntenevolutie (leerlingenevolutie in punten op basis waar de leerling zit: in kleuter-, lager onderwijs, ASO, TSO, BSO, DBSO,...).

Opmerking: in het buitengewoon onderwijs worden de punten van het GON bij de bepaling van de globale enveloppe niet meegenomen, maar dit gebeurt wèl bij de verdeling van de middelen (zie infra). Indien deze meegenomen zouden worden, genereren GON-leerlingen immers 2 keer werkingsmiddelen: eenmaal in het gewoon en eenmaal in het buitengewoon onderwijs.

Verdeling van de deelbudgetten.

³ Zodra de bedragen van de budgetcontrole 2008 gekend zijn, wordt van die kredieten vertrokken

Voorafname meerdere levensbeschouwelijke vakken

Enkel in het Gemeenschapsonderwijs en in het officieel gesubsidieerd onderwijs geldt de Grondwettelijke verplichting om meerdere levensbeschouwelijke vakken in te richten. Om de meerkosten die voortvloeien uit deze verplichting te vergoeden, wordt per leerling in de lagere scholen van het officieel onderwijs een bedrag van 4,5% voorafgenomen. Omdat in het kleuteronderwijs geen levensbeschouwelijke vakken onderwezen worden, wordt de 4,5% extra voor dit onderwijsniveau niet toegekend.

Voorafname voor vrije keuze

Het Gemeenschapsonderwijs heeft de Grondwettelijke verplichting om de vrije keuze te garanderen; de verplichting geldt enkel ten aanzien van het Gemeenschapsonderwijs. Enkel de leerlingen uit het Gemeenschapsonderwijs komen dus in aanmerking voor de voorafname voor vrije keuze. Deze voorafname wordt vastgesteld op een bedrag per leerling van 3% bovenop de 100% basisfinanciering voor een leerling. Voor alle leerlingen van het Gemeenschapsonderwijs wordt de voorafname voor vrije keuze toegepast.

De bandbreedte voor leerlingenindicatoren

Kansen van leerlingen op een succesvolle schoolloopbaan hangen immers sterk samen met het sociaal milieu waarin ze leven. Verschillen in de materiële situatie, in de toegang tot cultuurgoederen, tussen thuiscultuur en schoolcultuur, tussen de thuistaal en de taal van de klas, in onderwijsondersteuning die de ouders bieden: al die factoren hebben een invloed op het succes op school. In het nieuwe financieringssysteem zij de middelen dan ook deels gebaseerd op de kenmerken van het sociaal milieu van leerlingen die sterk samenhangen met hun schoolloopbaan.

Het percentage van het deelbudget dat voor leerlingenindicatoren uitgetrokken wordt, ten opzichte van het totaal van dat deelbudget, noemen we de bandbreedte. Het daarmee corresponderende bedrag wordt gelijk over de 4 leerlingenindicatoren verdeeld in het basisonderwijs: nl. 25% per leerlingenkenmerk. In het secundair onderwijs weegt de indicator 'de buurt waar de leerling woont' minder zwaar door, 10%, omdat in het secundair onderwijs leerlingen veel mobieler zijn. De rekrutering van een school gebeurt niet noodzakelijk uit de buurt waar de school gelegen is in het secundair onderwijs. De resterende 90% wordt gelijk over de drie overige indicatoren verdeeld.

In het deelbudget van het gewoon basisonderwijs nemen we 14% vooraf voor extra werkingsmiddelen op basis van leerlingenindicatoren, dit percentage stijgt jaarlijks met 0,1875% tot 15,5% in 2017.

In het deelbudget van het gewoon secundair onderwijs nemen we 10% vooraf voor extra werkingsmiddelen op basis van leerlingenindicatoren, dit percentage stijgt jaarlijks met 0,125% tot 11% in 2017.

Deze geleidelijke stijging gebeurt door de toevoeging van de middelen die vrijkomen door de natuurlijke afvloeï van het MVD-personeel en het kader aan Rekenplichtig-correspondenten (deze laatste categorie enkel in het basisonderwijs). Doordat deze stijging gerealiseerd wordt met middelen die bijkomend in het systeem vloeien wijzigt de basisfinanciering niet (de geldwaarde per punt voor de berekening van de basisfinanciering blijft dus constant).

Het beschikbare bedrag voor elk van de leerlingenindicatoren wordt verdeeld over de scholen a rato van het aantal leerlingen dat op de betreffende indicator 'aantikt'. Dat bedrag is niet te beschouwen als een rugzakje voor deze individuele leerling noch als het bedrag dat deze individuele leerling nodig heeft. Een 'aantikkende' leerling staat voor een ruimere groep leerlingen die met een bepaalde problematiek wordt geconfronteerd. Afhankelijk van de operationele definitie kan het aantal leerlingen dat aantikt immers variëren. Wat essentieel is, is het bedrag dat de school aan werkingsmiddelen genereert. Het budget dat per leerlingenindicator op schoolniveau ontstaat moet aan het profiel van de school beantwoorden.

Voor het buitengewoon onderwijs wordt geen rekening gehouden met leerlingenindicatoren.

Op elk van de leerlingenindicatoren wordt een aftopping toegepast. Als er voor een indicator in een school meer leerlingen dan een bepaalde norm aantikken, wordt dit aantal voor deze indicator afgetopt. De daarbij vrijkomende middelen worden opnieuw aan de globale te verdelen enveloppe voor leerlingenindicatoren toegevoegd. De aftopping gebeurt op het procentuele aandeel van aantikkende leerlingen gelijk aan het Vlaamse gemiddelde plus tweemaal de standaardafwijking.

Berekening op basis van schoolkenmerken

Het budget na de voorafnames voor objectieve verschillen en de bandbreedte voor leerlingenindicatoren wordt lineair verdeeld over het totaal aantal punten. Op die manier ontstaat een geldwaarde per punt. Wat een leerling in het financieringssysteem genereert is het product van de basisgeldwaarde met het aantal punten van het onderwijsniveau, studiegebied en onderwijsvorm. Dit is met andere woorden de verrekening van de schoolkenmerken.

Eindresultaat

De werkingsmiddelen per school worden gegenereerd door voor elk van de leerlingen van die school de som te maken van:

- de geldwaarde per punt vermenigvuldigd met het aantal basispunten van het onderwijsniveau, onderwijsvorm en studiegebied waarin hij/ zij zit
- plus eventueel de geldwaarde per leerling voor meerdere levensbeschouwelijke vakken
- plus eventueel de geldwaarde per leerling voor vrije keuze
- plus eventueel de geldwaarde per leerling voor leerlingenindicatoren die op hem/ haar van toepassing zijn

Voor het Gemeenschapsonderwijs bedragen de in de dotatie uit te betalen werkingsmiddelen voor de scholen de som van bovenstaande schooltotaal voor alle scholen van het Gemeenschapsonderwijs, tot en met 2015 verminderd met 30%, in 2016 met 60% en vanaf 2017 met 100% van de resterende (geraamde) loonkost van het vastbenoemde meesters-, vak- en dienstpersoneel, vermits deze loonkost door het departement rechtstreeks betaald wordt. Voor het Gemeenschapsonderwijs in het secundair onderwijs wordt buiten het financieringssysteem een transitiefonds voorzien ten belope van 1.250.000 euro in 2009. Deze middelen worden toegevoegd aan de dotatie om de som van alle verliezen van de secundaire scholen in het gemeenschapsonderwijs op te vangen. Jaarlijks wordt dit fonds met 125.000

euro afgebouwd over een periode van 10 jaar (tot 2018). Het Gemeenschapsonderwijs verdeelt deze middelen dan over zijn scholengroepen.

Voor het gesubsidieerd onderwijs worden de werkmiddelen per school aan het schoolbestuur betaald.

Budgettaire weerslag

Bij dit ontwerp van decreet wordt voorzien in een zeer grote uitbreiding van de werkmiddelen voor het leerplichtonderwijs.

Deze middelen bedragen vanaf 2009 85,234 mio euro voor het basisonderwijs en 40 mio euro voor het secundair onderwijs.

Deze middelen zijn voorzien in de meerjarenbegroting onderwijs.
(atoma – lijn 1 en 2).

Vrije budgettaire ruimte

k€	2008	2009	2010	2011
Werking basisonderwijs	21.309	85.234	85.234	85.234
Werking secundair onderwijs	10.000	40.000	40.000	40.000

Zoals reeds aangehaald worden deze middelen zowel voor basis- als secundair onderwijs verdeeld over het gewoon en het buitengewoon onderwijs.

Voor het Gemeenschapsonderwijs in het secundair onderwijs wordt buiten het financieringssysteem een transitiefonds voorzien ten belope van 1.250.000 euro in 2009. Deze middelen worden toegevoegd aan de dotatie om de som van alle verliezen van de secundaire scholen in het gemeenschapsonderwijs op te vangen. Jaarlijks wordt dit fonds met 125.000 euro afgebouwd over een periode van 10 jaar (tot 2018). Het Gemeenschapsonderwijs verdeelt deze middelen dan over zijn scholengroepen.

Deze middelen zullen eveneens geput worden uit atoma.

Over de manier waarop de verdeling van de middelen 2008 (21,309 en 10 mio euro) zal gebeuren wordt nog overleg gepleegd met de onderwijskoepels.

8. SAMENVATTING

De toename in onderwijskwaliteit en –participatie die we de laatste decennia in Vlaanderen gekend hebben heeft in belangrijke mate bijgedragen tot het succes dat onze regio nu kent en haar ook voor buitenlandse investeerders een interessante partner en vestigingsplaats maakt. Ondanks de hoge vlucht van ons onderwijs, stellen we vast dat er nog altijd (te veel) talent verloren gaat. Dit heeft gevolgen op economisch en sociaal vlak: enerzijds komt de welvaart onder druk en anderzijds wordt de kloof tussen hoog en laag opgeleiden steeds dieper, wat dualisering in de hand werkt.

Een eerste oorzaak voor dat verlies aan talent, dat zich uit in een hoge ongekwalificeerde uitstroom uit, vinden we terug in het onderwijs zelf, dat door selectiemechanismen bij de start en tijdens de loopbaan ongelijke kansen in de hand werkt en versterkt. Scholen zijn te weinig

geneigd om kansarme leerlingen te rekruteren. Een hoge concentratie van kansarmere leerlingen zet immers de onderwijskwaliteit onder druk. Ook daarna blijven deze leerlingen de gevolgen van kansarmoede voelen. Ze moeten meer inspanningen leveren omdat ze het met een beperkter cultureel, sociaal en financieel kapitaal moeten doen. Voor allochtone leerlingen komt daar nog bij dat ze zich de Vlaamse cultuur en taal moeten eigen maken. Een tweede oorzaak schuilt in de financiering van ons onderwijs. Er is te weinig geïnvesteerd in de werking van de scholen, waardoor ook ouders moesten bijdragen en zo in sommige gevallen hun schoolkeuze beperkt zagen. De kosten voor (kans)arme gezinnen werden te weinig beperkt. Maatregelen specifiek gericht op kansarme leerlingen waren aanvankelijk niet structureel en nadien onvoldoende. Doordat er drempels ingebouwd werden en de middelen beperkt waren, bleven heel wat doelgroep leerlingen verstoken van de nodige middelen. Tot slot houdt de reguliere financiering geen rekening met leerlingenkenmerken. Het net en de plaats van de leerling in het onderwijsbestel bepalen hoe de middelen verdeeld worden, niet de noden van de leerlingen en de scholen.

De doelstelling van het beleid is dan ook dat elk talent zich kan ontplooien en ontwikkelen. Elk kind moet gelijke kansen op kwaliteitsvol onderwijs krijgen. Om budgettaire redenen wordt daarvoor in een eerste fase eerst gekeken naar de werkmiddelen in een nieuw financieringssysteem voor het leerplichtonderwijs. De financiering moet rekening houden met verschillen tussen leerlingen en scholen.

De nieuwe verdeling van de middelen moet er concreet voor zorgen dat scholen de nodige instrumenten in handen hebben om ook voor kansarme leerlingen een leeromgeving te scheppen waarin zij de handicaps die zij van thuis uit meekrijgen kunnen overwinnen. Scholen mogen geen nadelen meer ondervinden als zij leerlingen rekruteren in wie ze meer moeten investeren. De leerlingen zelf moeten zich kunnen ontplooien en graag naar school gaan. Hun ouders mogen geen financiële of andere drempels meer tegenkomen die hun keuzevrijheid beperkt.

Optie 2 houdt geen rekening met leerlingenkenmerken. Ze heeft daardoor te veel nadelen. Bij de uitwerking van de opties 3 en 4 moest met heel wat parameters rekening gehouden worden. De indicatoren die gebruikt worden, zijn gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en waren eerder al vastgelegd. Voor het berekeningsmechanisme wordt uitgegaan van een vast bedrag (ongeacht de kenmerken van de leerlingen). Dit is de basisfinanciering. Het bedrag dat rekening houdt met de leerlingenkenmerken, de zogenaamde bandbreedte, en de basisfinanciering vormen samen het volledige budget. Daarbij kon gekozen worden voor een grote bandbreedte en een kleinere, en voor een verschillende of gelijke weging van de indicatoren.

De opties 3 en 4 werden ruim overlegd met de koepels, die ook inzage kregen in de simulaties en zo zeer goed konden inschatten welke gevolgen het nieuwe financieringsmechanisme voor hen zou hebben.

Uiteindelijk werd gekozen voor een ruime basisfinanciering met een iets beperktere bandbreedte. Doordat het beleid extra middelen in het systeem pompt, gaat geen enkel onderwijsnet er op achteruit. Er zijn enkel winnaars, grote en minder grote. Het nieuwe financieringssysteem wordt ingevoerd op 01/09/2008 en volgt een groeipad.

9. CONTACTINFORMATIE

9.1. Contactpersonen

Karl Wauters

Afdeling Instellingen en Leerlingen Basisonderwijs en DKO

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Koning Albert II laan 15, 1210 Brussel

e-mail: karl.wauters@ond.vlaanderen.be

telefoon 02/553.92.36

Ines Depoorter

Afdeling Instellingen en Leerlingen Secundair Onderwijs en Volwassenenonderwijs

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Koning Albert II laan 15, 1210 Brussel

e-mail : ines.depoorter@ond.vlaanderen.be

telefoon: 02/553.89.18

Leen Vandeputte

Afdeling Strategische Beleidsondersteuning

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Koning Albert II laan 15, 1210 Brussel

e-mail: leen.vandeputte@ond.vlaanderen.be

telefoon: 02/553.95.31

9.2. Aanvullende literatuur

- Regeerakkoord 2004-2009
- Beleidsnota 2004-2009
- Septemberverklaring Vlaamse Regering (24/09/2007): “Voluit gaan voor elk talent”
- Beleidsnota 2007-2008
- Discussienota (15/06/2007): “Krijtlijnen voor de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs”
- “De school van de ongelijkheid”, Nico Virtt, Ides Nicaise, Dirk de Zutter
- “Wetenschappelijke vaardigheden voor de toekomst. De eerste resultaten van PISA 2006”, Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming, Universiteit Gent, Vakgroep Onderwijskunde